

ایدا من فتنوت

فد مشهور ایکین بیغ کوسوت

(علم فقہ)

اولہ

الحاج عبدالغنی بن الحاج یحییٰ

فقہ گنج فرام

ایدا من قیسنوت

فد مقرر ایاکن یغ کوسوت

(علم فقہ)

اولہ

الحاج عبدالغنی بن الحاج یحییٰ

فتاویٰ فرام

وکیل فنجوال

شریکت باجری

کوالا لمفور

فندهولوان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين. والصلاة والسلام على سيدنا محمد اشرف المرسلين وعلى اله وصحبه اجمعين.

سکل فوجي باکي الله توهن سرو سکلين عالم، توهن يغمها فموره لاکي يغمها مغيهياني، توهن يځ ميمليک هاري قيامه. کفد اټکو اکو سمبه دان کفد اټکوله اکو موهن فرتولغن. بريله کامي فرتنجوق کجالن يځ لوروس، جالن مريک (نبي ۲) يځ اټکو تله کړنياکن نعمة کفد مريکثيت، بوکن جالن اورغ ۲ يځ دکوتوق دان اورغ ۲ يځ سست. امين يا رب العالمين.

دري سچق ساي مولا برسارا درفد جواتن کراجان فد تاهون 1907، سلالو کاون ۲ دان فننتوت ۲ خاص فننتوت ۲ درجه IV هڅک درجه خاص دسکوله ۲ اکام جوهر منتا ساي سوسون دان توليسکن سبواه کتاب دالم بهاکين علم فقه يځ ساي مبع دغن درجه مريک، سدغ ساي سديري فون سباکي بکس ساله سئورغ درفد جواتنکواس مغارغ دان مغاتور کتاب ۲ اکام جوهر ميمخ تله اد. برچادغ هندق منروسکن کلوارن بوکو ۲ ايت هڅک درجه فغهابيسن، تتافي کران کادان تيدق مځايدينکن مک چدائن ايت تا دافت هندق دلقسناکن تيڅکل دالم ايمفيان سهاج. ستله ليم بلس تاهون برلالو ساي ايغت فرکارا اين هابيس سهاج بکيتو، روفان تيدق، کران بارو ۲ اين کيرا ۲ دالم فرتغاهن تاهون 1982 تيمبول لاکي فرمنتان سفرت ايت درفد صحابه ۲ يځ اخلاص منتا ساي مځاوسهاکن جوک کرج اين، ساي بربله ۲ هاتي سڅکوف اتو تيدق کران تا چوکف فغتهوان. تتافي اوله مندڅکن کفد سروان توهن:

”فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ“ . سورة التوبة اية 122.

لېهكورغ ملايوڼ: هندقله اد سوات كمفولن دري تيف ۲ فواق
درفد كامو مريك بڼ فرگي بلاجر سفاي ماهيمي حكم ۲ اكلام دان بيللا
مريك كمبالي كلو كتمفتس سنديري هندقله مريك مغاچر قومښ ايت
مدهمدهامن مريك مندافت اجران.

دانلاكي مندمكن كرج اين ساتو درفد عمل جاريه "افبيل ماتي
انق ادم فوتسله عملن ملينكن تيكن فركارا ساتو درفدان علمو يڅ
دكوناكن" ساي فون چكلكن هاتي مپينسيڅ لغن برتوكل على الله
مشمبيل سمفنا دغن هاري جادي جنجوشن كيت نبي محمد صلى الله
عليه وسلم فد 12 ربيع الاول 1403 برسمان دغن 28 دسيمبر 1982 ساي
فون مولاكن سديكيت دمي سديكيت يات سباكي سمبوتن مولايد
باكي ديروي ساي. الحمدلله مك ترلقسناله اي بكيماڼ يڅاد اين، ساي
نماكندي دغن نام "ايدامن فننتوت فد مڅهورايكن يڅ كوسوت"

ساي برهالف دغن سبسر هارفن كغد الله سبحانه وتعالى بارغ
افاله كيران مڅرنايكن ساي اخلاص دالم اف جوا اوسها سمات ۲
كرانش دان موهن دغن سكل تواضع موك ۲ اوسها اين منجادي
بكالن كغد ساي دان كورو ۲ ساي سلفس ساي منيڅكل دنيا. لبه ۲
لاكي بسر هارفن ساي موك ۲ كتاب اين بركون دان ممبري منفعه
كغد اورغ اسلام عامن دان انق بڅسا ساي خاصن الك على كل شىء
قدير وبالاځابه جدير.

2. سندان ساي دالم كتاب اين ايله دري:

1. كتاب مطلع البدرين ومجمع البحرين.
2. كتاب البيجوري.
3. كتاب بڅيرمي اقناع.

3. ساي چوب سبراف داي فد منجاري فركتان يڅ سسواي دان
مايلوكن جالن بهاسن مڅيكوت سوسونن بهاس ماس سكارغ،
تتافي سباكي سثورغ مانسي تيدق سوپي درفد كلماهن، ترسيلف
دان لوف. تركادغ ۲ اف يڅ ساي فيكير ايلوق ايت تيدق ايلوق

فد اورغ لاءين، دان دمکين جوا سباليقس اف يڅ ايلوق فد اورغ لاءين
تيدق ايلوق فد ساي، بکيتوله کادانث جارغ هندق دافت چوکف
سمفرن فد سئورغ. درايت برمعا ف ۲ اتو برتولق انسور منجادي
اساس کماجوان. سکيرا ن اد دالم کتاب اين مسأله بتول. ساله، اتو
مپليويڅ درفد داسرث تتفله يأيت تربيت درفد کجاهيلن ساي
سنديري دان با کات امام شافعي ”فوکلکنله مسأله ايت کدينديڅ
دان فکغله يڅ بتولن“، دان جيک تيا د کبراتن سيلا برجمفا ساي اتو
بريتاهو دغن سورت، علامت ساي نمبر ۱ جالن حاج يعقوب، کمفوغ
محمد امين، جوهر بهارو. ساي سديا ممبتولکن اف يڅ ساله اتو
مپليويڅ ايت دغن مغوچفکن ريوان تريماکاسيه.

الحاج عبدالغني بن الحاج يحيى

جوهر بهارو،

22 جمادى الاخير 1403

6 افريل 1983

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ساي مولاكن منوليس كتاب اين دثن نام الله يغمها فموره لاکي
مها مغمسيهاني، کران برسمفنا اتو مغيکوت ججق کتاب الله یغ
دمولاکن دثن بسم الله الرحمن الرحيم فد کبايقکن سوره دالم کتابش،
دان برعمل دثن حديث نبي صلى الله عليه وسلم بکيمان سبدان:

“كُلُّ أَمْرٍ ذِي بَالٍ لَا يَبْدَأُ فِيهِ بِبِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فَهُوَ أَقْطَعُ”.

مقصودن: تيف ۲ فرکارا یغدکماري یغ تیدق دمولاکن دثن
بسم الله الرحمن الرحيم فدان جادي کورغ برکتش.

معنا فرکتان “تيف ۲ فرکارا یغدکماري” ايت اياله فرکارا
اتو فکرچان یغ دتنتوت اتو دهاروسکن فد شرع سکيرا ۲ تیدق حرام
فد ذاتش، تیدق مکروه فد ذاتش، بوکن ذکر تولين (ذکر مُحَضَّ)،
دان بوکن فرکارا یغ دتنتوت اوله شرع دمولاي دثن لاین درفد
بسم الله.

مک فرکارا یغ حرام فد ذاتش سفرت زنا، حرام دمولاکن دثن
بسم الله، تتافي فرکارا یغ حرام دثن سبب یغلاءین سفرت مغمبيل
وضوء دثن ایر یغ درمفس دري حق اورغ لاین سنة جوک دمولاکن
دثن بسم الله، کران حرام ايت دثن سبب یغلاءین یايت مرمفس.

دان فرکارا یغ مکروه فد ذاتش سفرت ماکن باوغ فوتیه منته
مکروه دمولاکن دثن بسم الله، تتافي مکروه دثن سبب یغلاءین سفرت
مغمبيل وضوء دثن ایر یغ دفانسکن دثن چها متھاري دالم بجان
یغ برکارت سنة دمولاکن دثن بسم الله، کران مکروهش دثن سبب
یغلاءین یايت ایر فانس.

دمکين جوا تیدق دتنتوت مباح بسم الله جيک هندق مباح ذکر
تولين سفرت هندق مباح لا اله الا الله، اتو سبحان الله، اتو السلام

عليكم اتو ساومفماش، اد فون ذکر یغ تیدق تولین سفرت مباح قرآن
مک سنة دباح بسم الله.

دانلاکي تیدق دتنتوت مباح بسم الله فد فرکارا یغ دتنتوت فد
شرع دمولاکن دثن یغلاءین درفد بسم الله سفرت خطبه جمعة، خطبه
رای دان سباکیش.

جادی مقصودش تیف ۲ فرکارا یغ دکماري دان یغاد نیلایش فد
شرع ایت ایاله فرکارا یغلاءین درفد یغ ترسبوت ایت سفرت هندق
ماکن، هندق مینوم، هندق باریغ، هندق تیدور، هندق برجالن،
هندق منولیس، هندق مقاجي، هندق برستوبه دان سباکیش، یغ بوکن
دندغ رانده اتو هینا سفرت هندق برلوده، هندق کنتوت هندق
بیرق اتو سباکیش.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برسوچي دان حکومش

اداله برسوچي ايت دالم فرچکافن هاري ۲ (فد لغة) معنائ
مېرسيهکن ديري اتو بند۲۱ درفد ککو توران، سام اد نجيس اتو
تيدق سفرت اير لوده، هيغوس دان لاءين ۲.

دان معنائ فد شرع يآيت مهيلىکن هالغن برعبادة دغن سبب اد
حدث اتو اد نجيس دان مهيلىکن هالغن ماکن سسوات بندا دغن
سبب کنا نجيس.

الت انتوق بوات برسوچي ايت اياله اير، تانه دان باتو، مک
دغن ليمفه کموراهن الله سبحانه وتعالى ترهادف همبائ تله
منجاديکن اير ايت لبه بايق دغن تياد برکهندق کفد فروسيس فد
مندافتکنش.

حکوم برسوچي درفد حدث دان نجيس ايت واجب کران تله
اجماع عاماء (سکات اتو سبولت سوارا فندافت علماء)، سبکيمان
مريک تله اجماع منشرطکن برسوچي درفد حدث دان نجيس ايت
دغن اير ^(۱)

اير يغ صح دبوات برسوچي

I. اير يغ صح دبوات برسوچي ايت عموم ترماسوقله اير
هوجن، اير امبون، اير لاءوت، اير سوئي، اير فريکي، اير مات اير

(۱) سندارن فرمان الله تعالى: وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا. - النساء، آية ۵۲. ارتين: جيک کامو ساکيت (فا بوله متکوناکن اير) اتو ددالم فلایران
(فا دافت اير) اتو کامو بواغ اير (برحدث) اتو کامو ميستوه کوليت فرمفوان (بطل اير سبيج) تيبا کامو تا
دافت اير هندقله کامو منجاري تانه يغ سوچي (تبسم کنتي درفد اير) جادي اصل مساله واجب چاري اتو متکوناکن
اير (فد حدث).

دالم حديث بخاري: دالم مسکم ساتو ماس سنورغ بدوي کنجيج دالم مسجد، سبدا رسول الله صلى الله عليه
وسلم: "صَبُّوا عَلَيْهِ ذُنُوبًا مِّنْ مَّاءٍ...". ارتين: هندقله کامو توانکن اتين ستيدا اير.
مؤک 56 دالم حديث اني نزلت نبي سوروه گوناکی اير فد نجيس.

دان لاءين ۲ دڻن تا کيرا صفة اصلن سام اد اياڻ فوتيه اتو هيتم، اتو
کلابو، اتو جرنيه، اتو گروه، اتو ماسم اتو ماسين.

بهاڻين اير

2. اير ايت فول تر بهاڻي کفد امفت بهاڻين:

(I) اير سوچي فد ديرين دان مپوچيکن بندا يڻلاءين، دڻن
تياد مکروه مڻکونا کنڻ، يائيت دسبوت اير مطلق يعني
تيدق ترايکت دڻن سبوتن يڻ مستي.

اومقام کيت امبيل اير دري دالم فريکي اتو دري
فأيف، کيت بوله سبوت اير سهاج دڻن تا فايه سبوت
اير فريکي اتو اير فأيف کران اير ايت تيدق ترايکت
دڻن فرکتان فريکي اتو فأيف، اورغ تروس فهم ايت
اير سهاج.

برسلاهن اير کوفي، اير کلاف، اير ماور دان لاءين ۲
جیک تيدق دسبوت کوفي، اتو کلاف اتو ماور نسچاي
تا فهم دان تا فرکي فيکيران کفد کوفي دانسباکيڻ.
اير اين (اير کوفي، اير کلاف، اير تبو دانسباکيڻ)
تيدقله ترماسوق دالم کولغن اير يڻ مطلق بهکن
ترماسوق کدالم کولغن اير يڻ سوچي فد ديرين تيدق
مپوچيکن بندا يڻلاءين.

(II) اير سوچي فد ديرين دان مپوچيکن بندا يڻلاءين جوک
تتافي مکروه مڻکونا کنڻ فد بدان اورغ يڻ دتا کو تي
کنا ساکيت هوق، اتو برتمبه قوات سوفق، اتو جادي
ککل سوفق، يائيت اير يڻترجمور اتو دفانسکن دڻن
چهيا متهاري، کادائڻ ددالم بکس يڻبوله برکارت سفرت
بسي، دنکري ۲ فانس، اير اين دسبوت اير يڻ مکروه
دگوناکن.

يغدمكين تيدقوله ترماسوق نكس يڄ دفر بوات درفد امس
اتو فيرق اتو فلستيق. سباليقش مكره جوڳ
دكوناكن اير يڄ سائت فانس اتو سائت سجوق.

(III) اير سوچي فد ديريش تيدق بوله مپوچيكن بندا يڄلاءين
(تيدق صح دفر بوات برسوچي دڻندي)، يآيت دسبوت
اير مستعمل يعني اير يڄتله. دكوناكن بوات مڄتكت
حدث باسوه يڄفرتام فد وضوء يڄ واجب اتو مندي يڄ
واجب. (1)

دمكين جوا اير يڄتله دكوناكن بوات مباسوه بندا يڄ
کنا نجيس، فد حال اير ايت تيساد براوبه دان تيساد
برتمبه برتڻ، سڦرت دچوچورکن اير فد کآين يڄ
کنا کنچيڄ ستله اير ايت برچراي درفد کآين ايت دان
دتولق قدر يڄ دهيسف اوله کآين ايت، يڄ باقي ايت
تيدق برتمبه برتڻ.

ترماسوق دالم کولغن اير مستعمل، اير يڄ براوبه ساله
ساتو درفد تيک صفة (باهو، راس دان ورن) دڻن سبب
برچمفور دڻن چچاير اتو سربوء (يڄ مخالط) يڄ
سوچي، بايق براوبهڻ سهڄک جادي بوکن ماچم اير
(تيدق دنماکن اير لاڳي) سام اد براوبه ايت نمفق
دليهت اتو دراس (حسي) سڦرت سيراڦ، کوفي،
سوسو دان لاءين ۲. اتو تيدق نمفق چوما فد تقدير سهاج
سڦرت برچمفور دڻن اير ماور يڄ سوده هيلڄ باوڻ
دان اير مستعمل. مک اير اين حکومث سام ماچم اير
مستعمل دري سڳي تا صح دبوات برسوچي دڻندي.

سباليقش جيک برچمفور دڻن سسوات بندا يڄ سوچي
ايت سديکيت دان براوبهڻ سديکيت تيدق هيلڄ نام
اير، سڦرت برچمفور دڻن چچاير يڄ سام صفتڻ دڻن اير

(1) اير مستعمل يڄ دکان سوچي فد ديرين ايت معنائ جيک کنا فد بدان اتو فکايڻ اتو سباليق تيدق نايه دباسوه.
تفافي جيک دکفولکن مکره دمبنوم کران جيچين دان کلي. بجيرمي اقتاع جز 1 موك 65.

مک ایر این ماسیه سوچی لاکي مپوچیکن یغلاءین. (فد
فنداقت ساي ایر فایف یغ کیت گوناکن سکارغ یثمان
تله برچمفور دغن کلورین ترماسوق دالم کولغن ایر
این).

دمکین جوا (سوچی لاکي مپوچیکن) ایر یغ برچمفور
دغن سسوات بندا سوچی یغ بکو اتو براسیغ (مجاور)
سفرت کهارو دان مییق ماکن دانسباکیش.

سفرت ایت جوک ایر یغ براوبه سبب برچمفور دغن
سسوات بندا یغ تا دافت دایلق درفدان سفرت تانه،
لوموت دان تمفت اي بر تاکوغ دان مقالیر، دان جوک
براوبه دغن سبب لام بر تاکوغ.

(۱۷) ایر یغ کنا نجیس (دسبوت مَتَنَجَلِسْ) یأیت ایر یغ
ترماسوق اتو جاتوه کدالمش نجیس اتو سسوات یغ کنا
نجیس فد حال ایر ایت تا سمفی دوا قوله (لبه کورغ
13 تین مییق تانه اتو 230 لیتر) سام اد براوبه اتو تیدق
ایر این تیدق سوچی دان تیدق مپوچیکن بندا یغلاءین

3. تیدق ترماسوق دالم کولغن این جک ترجاتوه کدالم ایر ایت
نجیس یغ دکچوالیکن اومقام بکي بناتغ یغتیاد برداره مقالیر کتیک
دکویقکن سفرت لالت، کومبغ، کالا، لیفس، چچق دان سبباکیش
شرطن بوکن دچمفق دغن فربواتن دان تیاد مغوبهکن ایر ایت.

دمکین جوا تیاد دحکومکن نجیس ایر اتو بندا ۲ یغ چایر دغن
سبب ماسوق نجیس یغ هالوس یغتیاد امفق دلیهت اوله مات یغ
سدرهان سکالیفون درفد نجیس مغلظه.

اد فون ایر یغ بایق (دوا قوله اتو لبه) تیدق جادی متنجیس دغن
سبب ماسوق کدالمش بندا یغ نجیس، ملینکن جک براوبه (باهو،
راس دان ورن).

4. یغ دکتاکن ایر دوا قوله ایت ایاله سبایق لبه کورغ 52 کیلین
 اتو 13 تین مییق تانه اتو 230 لیتر اتو جک دالم سبواه تڅکی امفت
 فرسکي لواسن 23 اینچی لیبر دان 23 اینچی دالم (لبه کورغ)، اتو
 جک دالم سبواه تڅکی بولت لیبرن 19 اینچی دان دالم 46 اینچی
 (لبه کورغ).

نجیس دان چارا میوچین

5. تیف ۲ بندا یغ چایر اتو لمبوت کلوار درفد دبر اتو قبل
 حکومث نجیس^(۱) ملینکن مانی^(۲)، سام اد مانی مأنسي اتو مانی بناتڅ
 یغلاین درفد انجیڅ دان بابي اتو اتق درفد کدوان (انجیڅ برکلامین
 دڅن بابي) اتو اتق ساله سوات درفد کدوان دڅن بناتڅ یغلاین
 سکالیفون یغ سوچي (اتق کاجوقکن).

تیدقله ترماسوق دالم حکومث نجیس جک بندا یغ کلوار ایت کرس
 سفرت بیجي ۲ این سکیران دتالیم ای تومبوه. دمکین جوا چاچیڅ
 حکومث تیاد نجیس. چوما کنا نجیس سهاج (متنجس) بوله
 دبرسیهکن دڅن دچوچي (تتافي باتو یغ کلوار درفد سسئورغ یغ
 دسبوت ساکیت کارغ ایت نجیس کران ای ترکمفول درفد ایر
 کنچیڅ).

(۱) سندارنن حدیث دروایتکن اوله بخاري: **اِنَّهُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمَّا جَرَّ لَهُ يَحْجَرَيْنِ وَدَوْنَهُ لِيَسْتَجِي بِهَا اخَذَ الْحَجَرَيْنِ وَرَدَّ الرُّوْنَةَ وَقَالَ هَذَا رَكْسٌ**. اړتین: ساتو ماس صحابه مجاورکن دوا بوتیر باتو دان سبوکو تاهي. اونتا
 کریڅ اتوق بگندا براستنجاء دڅن. بگندا امبیل باتو ایت دان منولق تاهي. کریڅ ایت سراي برسېدا این اداله
 نجیس.

ساتو حدیث لاکي: **نَبِيٌّ لَّأَلُو اَتِس دوا قبور سېدان: اِنَّهُمَا يَعْذِبَانِ وَمَا يَعْذِبَانِ فِيْ كَيْفٍ اَمَّا هَذَا فَكَانَ لَا يَسْتَنْزَهُ مِنْ بَوْلِهِ اَمَّا هَذَا فَكَانَ يَمْسِيْ بِالنَّمِيْمَةِ** اړتین فد ساتو ماس بگندا فرنه لالو ددوا فوسارا: کتیک ایت برسېدا:
 سوغوکون کدوا ۲ ساني دالم قبور این کنا عذاب فغمداین این بوکله کران دوسا بسر - یغ ساتو این ایاله
 کران ابان تېدق میرسیمن دبري دوي کنجیڅ، دان یغ ساتو لاکي سلالو اچوم مفاچوم.

(۲) سندارنن حدیث عائشه رضی الله عنها دروایتکن اوله بخاري. مسلم دان ۷۰۹: ۲: **اِنَّهَا كَانَتْ تَحْكُ الْعَصِيَّ مِنْ نَوْبِ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثُمَّ يَحْلِي رَقَبَهُ**. اړتین: بهوا سیني عائشه اد فرنه مڅیکس اتو مفروق ایر مني درفد
 باجو رسول الله صلى الله عليه وسلم گمدین بگندا سمبیڅ دڅن باجو ایت. (بجیرمي افشاع 1 موله 254، 255
 دان 256).

منکل بندا یخ کلوار دري لوبغ یغلاءین درفد قیل دان دبر
حکومش سوچی ملینکن مونته دان ایر لیور باسی یخ کلوار دري دالم
تمبوانی مکان دان ورنان کونیغ دان باهون بوسوق کدوان ایت
نجیس.

بندا ۲ لاین یخ نجیس

۵. نجیس ۲ یغلاءین اد باقی بکیماں برایکوت:
داره، نانه، دانور، سوسو بناتغ یخ تا بوله دماکن، ارق، تیف ۲
بندا یخ چایر مابوقکن (تیدق یخ بکو اتو کرس)، انجیغ، بابی
کاچوقکنش. دان سکل بغکی سموان نجیس کچوالی بغکی مانسی،
ایکن دان بلالغ.

بهاکین نجیس

۷. نجیس ۲ ایت فول دهاکی کفد تیک بهاکین:-

(۱) نجیس مُخَفَّه (یخ ریغن) یا ایت ایر کنچیغ کانق ۲ لاکي یخ
دباوه عمور دوا تاهون، دان یخ بلوم ماکن مکانن سچارا مچیغ
ملینکن متهیسف سوسو سهاج تا اد لاین.

چارا میوچیکنش بوله فاکي رچیقکن ایر سهاج رات ۲ فد
تمفت کنا کنچیغ ایت ستله دفره اتو دبواغ عینش یا ایت ممدای
دغن تا فایه دجیروس اتو دچوچورکن ایر ایت اتس^(۱)

(ب) نجیس مُغْلَظَه (یخ برت) یا ایت انجیغ، بابی دان اتق کاچوقکنش.
جک سسئورغ ترکنا ائکوتان اتو فکاینش دغن داره بناتغ
ایت اتو تاهي، اتو کنچیغش اتو ایر لیورن اتو بدانش یخ باسه
مک چارا میوچیش هندقله دباسوه توجه کالی ستله دهیلشکن

(۱) سناری حدیث سعادی دان مسلم درواینکن درمده ام قسیر: اَنَّهُا جَاءَتْ بِأَمْنٍ لَهَا صَفِيرٌ لَمْ يَأْكُلِ الطَّعَامَ فَاجْلَسَ
رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي عَجْرَةٍ، قَبِلَ عَلَيْهِ، فَقَالَ: يَا بِنْتُ، فَتَضَعِي وَكُتْمَ يَمِينِكَ. أَرَأَيْتِ: هَذَا أَمْ فَبِئْسَ دَانِغْ
مَقَادِفِ رَسُولِ اللَّهِ بِرِسَامِ دَغْنِ اتق لاکر ۲. ائکون یخ منسه کجیل یخ بلوم ماکن مکانن، دانغ بکند، فکور برودق
ایت اتس زیان، نیسا ۲ برودق ایت کنجیغ، نسی فون منا ایر درنجیس ۲ فد تمفت یخ کنا کنجیغ ایت دغن نیاد
دباسوهن لاکر

عینش دڻن جیروس یغفر تام تمبه انم کالی جیروس لاکي. ساتو
 درفد توجه جیروس ایت ایر یغبرچمفور دڻن تانه (۱) دان
 راتاکن دمان تمفت کنا نجیس ایت. حتی جک دکنیچهن بندا
 یغ کنا نجیس بناتغ ایت کدالم ایر یغ کروه دان یغ براروسن
 دڻن توجه کالی کینچه اسپای سوچیله ای.

(ت) نجیس مَتَوَسَّطَه یأیت نجیس یغلاءین درفد نجیس مَخَفَه دان
 نجیس مَقْلَظَه بکیمان تله دپتاکن دأتر تادی.

چارا مپوچیکنن جک اد عین (دسبوت عینی) هندقله دهیلغن
 عینش ایت دان سکل صفتن یأیت راسن، باهوون دان ورنان.
 جیک تله دباسوه ددافتی تیاد هیلغ راسان سفرت فاهیت اتو
 کاسب نسچای تیاد دمعافکن بهکن هندقله دباسوه لاکي هغک هیلغ
 راس ایت. ستله ایت جیک تیدق هیلغ جوک ملینکن دڻن دفوتغ
 کتیک ایت دمعافکنله (دکیرا تله سوچی).

اد فون باهو اتو ورن جیک تله دباسوه دان دکوسوق تیک کالی
 تیدق هیلغ حکومث دمعافکن (دکیرا برسیه جوک).

مک جیک نجیس ایت سوده تیاد عینش دان تیاد لاکي صفتن
 (دسبوت نجیس حکمی) سفرت ایر کنچیغ یغ سوده کریغ فد کاین
 دان هیلغ صفة ۲۸ مادایله دڻن دچوچورکن ایر فد تمفت یغ کنا
 نجیس ایت.

ارق افبیل تله جادی چوک دڻن سندیرین حکومث سوچی دڻن شرط
 تیدق دماسوقکن بندا لاین کدالم، جیک اد بندا لاین دالمث
 نسچای تیاد سوچی. افبیل سوچی چوک یغتله برتوکر درفد ارق ایت
 مک تمفتن ایکوت سام سوچی.

فرايغاتن: چارا ۲ مباسوه تیغ ۲ یغ کنا نجیس یغ داعتراف
 اوله شرع ایاله دڻن دچوچور اتو دجیروسکن ایر یغ سوچی کأتس

(۱) سیدان حدیث مسلم: طهور انا. احدىکم انا ولغ فی الکلب ان یقله سبع مرات اولاهن بالترايب. ارنین:
 مویجکی بجان سئورغ درفد کلمو افبیل دجیلت اوله الجیغ فدان. هندقله دباسوه توجه کالی ساتو درفدان دڻن
 تانه بجیرمی اقتناع ۱، موک 264 دان 265. تنغ بابی کات ایر السندر توروت اجماع علماء.

بندا یغ دباسوه (اورغ سبله اوتارا کات ایر لالو) مسکیفون سَنائي لالو جیک تیدق دفر بوات بکیتو اومقام دچلوفکن بندا یغ کنا نجیس ایت کدالم ایر یغ سدیکیست سقرت دالم بیسین اتو فریوق یغتلله اد ایر مننتی ددالمش والو فون ایر ایت مطلق، والو بیزاف کالی چلوف سکالیفون حکومش تیدق سوچی جوک، حال این مستحق دامبیل فرهاتین کران باق برلاکو دکدای ۲ ماکن دان دواروغ ۲ دانسباکیش اورغ مباسوه داکیش یغ برداره اتو ایکن اتو سباکیش فاکي چلوف ۲ سهاج.

برسوکی (مغکوسوق کیکی)

8. برسوکی ایت معناش مپوچی اتو مبرسیهکن مولوت دان کیکی دغن مغکوناکن الت سقرت بروس کیکی، مغکر کلاف، سابوت، کایو اراک دان سباکیش. حکومش سَنه فد تیف ۲ حال، لبه ۲ لاکي قوات (موءکد سنتش) تتکل هندق مباح قرآن، تتکل هندق سمبیهیغ، تتکل براوبه باهو مولوت، تتکل بهارو بائون دري تیدور، تتکل کیکی جادی کونیغ، تتکل هندق تیدور، تتکل هندق مقمبیل ایر سمبیهیغ، تتکل هندق مباح حدیث، تتکل هندق برذکر، تتکل هندق ماسوق کعبه، تتکل هندق ماسوق کرومه لفس برجالن، تتکل هندق برستوبه، تتکل فروت لافر اتو دهاک، تتکل هندق ماتی منوروت چریتان سفای سنغ کلوار روح، تتکل هندق مسافر، تتکل بالیق دري مسافر دان لاین ۲ حال.

کچوالی (تیدق سَنه برسوکی) لفس کلینچیر متھاری سهشک ماسوق متھاری باکی اورغ یغ بر فواس مالهن مکروه ای برسوکی فد ماس ایت، سام اد فواس فرض اتو فواس سَنه.

این فنداقت کباپقکن علماء بر فکغ کفد حدیث بخاری دان مسلم:

”لَخُلُوفٌ فِيمَ الصَّائِمِ أَطْيَبُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحِ الْمِسْكِ“.

ارتیښ: بهوا باهو مولوت اورځيځ برفواس لبه واځي دسيمي الله
 درفد باهو ميپق واځي ځيبرنام مسکني. ددالم حديث ځيلائين اد
 ممبايځکن بهوا باهو مولوت ځي دمقصودکن ايت ايال بهو ځي دسبله
 فتح. مفهوم کالو سوده باهو ايت واځي ايلوقله دککلکن دان جائن
 دهيلځکن.

تتافي امام نووي برفنداقت تيدق مکروه برسو کي باکي اورځيځ
 برفواس سام اد دسبله فاکي اتو سبله فتح کران دالم حديث ايت
 موجي اورځيځ برفواس سهاج، تيدق مننجوق کفد ټکاهن، جادي
 بارځسياف هندق برسو کي سبله فتح (لفس ظهر) دالم ماس
 برفواس کناله اي برفکځ کفد فنداقت امام نووي ايت.

سنة برسو کي ايت دځن تاځن کانن، مولاکن سبله کانن مولوت،
 دکوسوقکن کفد لاثيت ۲ مولوت فرلاهن ۲، دکوسوق اتس کروسوي،
 کيکي دان لیده.

فضيلة (کلبهين) برسو کي ايت بايق، ستغه درفدان دوا رکعة
 سمبهیځ دځن برسو کي لبه ايلوق (افضل) درفد توجه فوله رکعة
 دځن تياد برسو کي، برسو کي ايت سلائين درفد ميپوچيکن کوتور ۲
 دمولوت دان دچله ۲ کيکي اي ممباوا کفد کريضان الله، منچرديقکن
 عقل، منچرهکن مات، ملمبتکن تومبوه اوښن رمبوت، مغورځکن
 بوځکوه اتو ساکيت فيځکځ، مځکنداکن فهلا دان مځيځکن دوا کلمه
 شهادة کتيک هندق ماتي.

سکيراځ سنځورځ ايت تياد دافت (تيدق ترداي) هندق
 برسو کي دماس ۲ ځي ترسبوت ايت هندقله اي برسو کي سکورځ ۲ځ
 سکالي سهاري سمالم.

استنجاء

9. استنجاء ايت بهاس عرب اصل معنائ ملفسکن ديري درفد
 بندا ځي مځکځکو اتو درفد کلي اتو مرونسيځکن. مقصودن دسيني
 ايال بهو چيپوه.

حکومش واجب دښن سبب کنجیڅ اتو بیرق اتو کلوار بنډا یڅ
نجیس کادانښ باسه، سفرت داره دان سباکیښ.

الت بوات برچیپوۍ ایت ایاله ایر اتو باتو اتو بنډا یڅ
ساومفماښ درفد بنډا یڅ بکو، سوچی، کاسف دان بوگن درفد بنډا
یغدرماتي مک تیدقله دلولسکن بنډا یڅ چایر سفرت ایر ماور دان
چوک. تیدقله دلولسکن بنډا یڅ نجیس سفرت باتو یڅ کنا نجیس
اتو تاهي، اولتا یڅ کریڅ، تیدقله دلولسکن بنډا یڅ تا بوله منعکلکن
نجیس سفرت تانه یڅ هنجور اتو بنډا یڅ لیچین اوامفام بولوه اتو
قرطس فلستیق دان تیدق دلولسکن بنډا یغدرماتي سفرت
مکانن مانسي اوامفام روتي کریڅ یڅ تیاد منجادي اراغ. دان سفرت
مکانن جین اوامفام تولخ سکالیفون سوده هائوس تیاد دلولسکن
جوک بوات برچیپوۍ دښندي کران ماسیه جادي مکانن جین.

اد فون مکانن بناتڅ سفرت رومفوت کریڅ دان سباکیښ اوامفام
قرطس تیشو هاروس دبوات برچیپوۍ دښنښ.

مادایله برچیپوۍ ایت دښن ایر سهاج اتو دښن تیک بوتیر باتو
سهاج، اتو دښن تیک فنجوروښ سهاج سکیرا ۲ برسیه دښن (هیلمڅ
عین نجیس). سکیران تیدق برسیه دښن تیک بوتیر باتو اتو تیک
فنجوروښ هندقله دتمبه لاکي ببراف بوتیر هڅک برسیه. لفس
ایت جادیکن بیلائښ کنجیل اوامفام تله برسیه دښن امفت تمبه
ساتو لاکي جادي لیم، کیران اد تیغکل بکس ۲ تیدقله مغاف.

یڅ ایلوقښ (افضلښ) برچیپوۍ ایت مولا ۲ دکست دښن قرطس
تیشو دهولو کمدين دایکوتي دښن ایر، جیک هندق فاکي ساتو سهاج
مک دښن ایرله یڅ لبه ایلوق، کران اي مښیلکښ عین نجیس سرت
بکس ۲ سکالي.

برچیپوۍ دښن باتو اتو ساومفماښ ایت مښدوښي ببراف
شرط:—

- (۱) نجیس یڅ کلوار ایت ماسیه باسه (بلوم کریڅ).
- (ب) تیاد برفینده اتو ملییه درفد کاواسنښ یأیت فافن فوښکوڅ
یڅ برتڅکوف کتیک برديري، اتو درفد کاواسن کفلا ذکرښ

(ت) تیاد کنا نجیس لاین فد تمفت نجیس یغاد ایت دمکین جوا
چچایر یغلاین سکالیفون سوچی.

جیک تیاد شرط ۲ این ترنتتوله برچیپوۛ ایت دئن ایر تیدقله
بوله دئن باتو اتو ساومفماں لاکي.

اداب بواغ ایر

بارئسیاف بواغ ایر سام اد بواغ ایر بسر اتو کچیل دتمفت
یغتیاد تنداس سفرت دتغه لافغ (فادغ)، اتو دالم سفق، حرام
مغادف قبله اتو ممبلاکغکنش، اتو اد دیندیغ تتافی جارق انتاراں
دئن دیندیغ ایت لبه درفد تیک هستا، اتو دکت تتافی دیندیغ ایت
رنده تیدق سمفی دوا فرتیک هستا.

اد فون کالو اد دیندیغ تیغکین لبه درفد دوا فرتیک هستا دان
کدودقکنش دئن دیندیغ تیدق لبه درفد تیک هستا، اتو دالم تمفت
یغ میمغ دسدیاکن انتوق بواغ ایر (تنداس) تیدقله حرام مغادف
قبله اتو ممبلاکغکنش.

سنة ماسوق تنداس دئن کاکي کيري سمبیل مباچ دکت
فینتوڻ:

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُبُکَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ.

ارتیش: یا الله اکو برلیندوغ دئن مو درفد شیطان جنتن دان
شیطان بتینا.

سنة کلوار درفدان دئن کاکي کانن دان مباچ:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ اَذْهَبَ عَنِّيْ الْاَذَى وَعَافَانِيْ.

ارتیش: سکل فوجي باکي الله یغتله مغهیلغکن کرونسیغن درفد
اکو دان مبري اکو عافیة، دان تمبه لاکي باچ:

اللَّهُمَّ طَهِّرْ قَلْبِي مِنَ الْبَغَاظِ وَحَصِّنْ فَرْجِي مِنَ الْفَوَاحِشِ.

ارتیښ: واهي توهنکو سوچيکنله هاتي اکو درفد نفاق (منافق) دان فليهر اټو کاوال کمالوان اکو درفد ملاکوکن کجهاتن.

جاټن ممدغ کمالوانښ. جاټن ممدغ کفد نجيس يټغ کلوار ايت، يټغ ايلوقښ کنچيغ جاټن برديري. نبي صلي الله عليه وسلم اد بر بوات دمکين انتوق مننجوقکن هاروس سهاج (فد فنداقت ساي جيك سسټورغ ايت عذور منچغکوځ اټو تيدق هابيس کلوار اير کنچيغښ جيك منچغکوځ لبه ايلوق کنچيغ برديري ايت). جاټن ماسوق تنداس تيدق برکاسوت.

سکيران بواغ اير دتمفت بوکن تنداس جاټنله دلاکوکن فداير يټغ تنغ سمرت دالم فريکي اټو فاريت يټغ تيا د براروس سام اد ايرښ سديکيت اټو فون بايق کچوالي بايقښ سمرت سوئي دان لاءوت تيدقله مکروه دمکين جوا فداير يټغ براروس.

جاټن بواغ اير کچيل اټو بسر دباوه فوکوء بواه ۲هن، سکاليفون کتيک تيا د بر بواه، جاټن بواغ اير دتفي ۲ جالن، دتمفت ۲ اورغ بر ټدوه دان دتمفت ۲ اورغ بر بوال ۲ دريحال يټغ تيدق معصية. حرام بواغ اير داتس قبور.

فرض وضوء^(۱)

فرض وضوء.

۱۰. فرض وضوء اټو روکون وضوء (اير سمبهيغ) انم فرکارا:—

(فرتام) نية تتکل مباسوه اول اټو ساتو بهاگين درفد موک يعني دسرتاکن نية (ايغت دالم هاتي مخرجاکن وضوء) کتيک مولا مباسوه سبهاگين درفد موک دټن تيدق دشرطکن ککل نية ايت هغک سلسي ياسوه سموا موک، تتافي جاټن دفوتغ اټو دفوتسکن دټن نية فرکارا لاءين سهغک سلسي ياسوه کدوا کاکي.

(۱) واجب وضوء، سرتنق دټن واجب سمبهيغ يټغ ليم وقت بکيمان تله دروايتکن اوله ابن مابه. وضوء ايت فجاهن درفد فرکتان وضوء معنائ چنتيډ دان برسبه سرت برجهيا. دسبي شرع معنائ نام بالي فربواتن مټکولاکن اير فداټکوت پټرتنتو، دالم بهاس ملايو دسوت مټفيل اير سمبهيغ.

درايت تيدق ممدائي جيڪ دلاکوکن نية ليه دهولو درفد موڪ
اومقام برنية كتيڪ ممباسوه تافق تاغن اتو كتيڪ بركومور اتو
كتيڪ مپدوت اير كهيدوغ كمدين ترفوتس نية ايت، تنافي
سكيران برڪالان نية ايت سهڻڪ ممباسوه سبهاڪين درفد موڪ
مماؤيله نية ايت مالهن ايتوله يڻ افضلن.

ددالم مساله بركومور اتو مپدوت اير كهيدوغ اين جيڪ ترڪنا
باسوه سڪالي سبهاڪين درفد موڪ سفرت دوا بيبير مولوتن فد
حال ماس ايت اد نية وضوء نسچاي ممماؤيله نيتن ايت دان فهلا سنة
بركومور اتو مپدوت اير كهيدوغ تيدق دافت.

تنافي تنتغ مڻولاڻي باسوه سمولا بهاڪين ايت اد هورائين:-

- (ا) قصد باسوه موڪ سهاج، تيدق واجب داؤلغ لاڳي.
- (ب) قصد سنة كومور سهاج، اتو قصد سنة كومور سرت باسوه
موڪ اتو مطلق (تيدق قصد سنة اتو قصد باسوه موڪ) حڪومث واجب
داؤلغ باسوه بهاڪين ايت.

لفظ ية وضوء دالم بهاس عرب ”نَوَيْتُ الْوُضُوءَ“، ارتين
سهاج اڪو مڻمبيل اير سمبهيڻ، اتو ”نَوَيْتُ فَرَضَ الْوُضُوءِ“،
ارتين سهاج اڪو مڻرجاڪن فرض اير سمبهيڻ، اتو ”نَوَيْتُ الطَّهَارَةَ
عَنِ الْحَدَثِ“، ارتين سهاج اڪو برسوچي درفد حدث، اتو ”نَوَيْتُ
رَفَعَ الْحَدَثَ الْأَصْغَرَ“، ارتين سهاج اڪو مڻعكت حدث كچيل.

(كدوا) ممباسوه موڪ كسلوروهن دري اتس دمولاڻي دري كاڪي
رمبوت هڻڪ ڪباوه داڪو، دان ليبرن دري انق تليغا ڪيري هڻڪ
كانق تليغا ڪانن. جيڪ اد بولو داٽس موڪ، سام اد جارغ اتو لبت
واجب دراتاڪن اير اتس دان فد ڪوليت يڻددالمث.

اد فون جڭکوت باځي اورغ لاکي ۲ سرت دغن جمبغ ۲۰ جیک لبت
ماداله دباسوه لاهیرن سهاج (تیدق مستي دباسوه کولیت یغ ددالمن) دان
جیک تیدق لبت واجب دباسوه لاهیرن دان کولیت یغ ددالمن.

یغ دکتاکن جڭکوت تبل ایت ایاله جڭکوت یغ تیدق نمفق
کولیتش دغدغ دري هداغن. دان یغ جارغ ایت یغ نمفق کولیتش
دغدغ دري هداغن.

برسلاهن دغن جڭکوت اورغ فرمفوان اتو خنشی مک واجب
دباسوه لاهیرن دان کولیت یغ ددالمن سکالیفون لبت، کران جارغ
برلاکو اورغ فرمفوان برجڭکوت، درایت تیدق سام حکومش. دان
دغن سبب ایت اورغ فرمفوان دان خنشی سته ممبواغن دغن دچوکور
تو سباکین.

سلا،ین درغد ممباسوه موک بکیمان حدن یغ ترسبوت داتس ایت
هندقله دباسوه نایک سدیکیټ کاتس کفلا دان باسوه کباوه
سدیکیټ درغد داکو هڅک کحلقوم دان سباکین درغد دوا تلیغا دان
دباوه فرتموان دوا تولغ داکو کران تیدق سمفرن واجب ملینکن
دغن دلواسکن لبه سدیکیټ. جادي لمبهن ایت فون حکومش واجب
جوک.

(کتیک) ممباسوه دوا تاغن سرت دوا سیکو، اف یغ اد فد
تاغن ایت سفرت بولو سام اد جارغ اتو لبت، داکیغ یغ تومبوه،
جاري یغ لبه (جیک اد) دان کوکو سمان واجب دباسوه لوار دان
دالم.

جیک اد بند۲۱ یغ چمر اتو یغ منکه سمفي ایر فد کولیت
سفرت کته اتو چت اتو سباکین واجب دهیلغن لبه دهولو دان
واجب ممبواغ بند۲۱ یغاد دچله ۲ کوکو، کچوالي جیک سدیکیټ اتو
کچیل یأیت دمعاغن افتهلاکي فد اورثیغ تا دافت مغیلق درفدان

سڦرت تو ڪڇ ڇٽ، اتو فڪر ۲ دٻي شڪيل مٻاڻي ڪن ڪري تا اتو سبا ڪيڻ.
(باجوري I، موڪ 53).

دمڪين جوا جيڪ اد دوري يغبوله دڇابوت واجب دڇابوت لٻه
دهولو دان ڪالو تيڊق بوله دڇابوت دڻن سبب سوده تر بنم مماله
دباسوه اٿس.

ڪوفيڇ ڪوڊيس، ڪوفيڇ بيسول دان ڪوفيڇ جرات تيڊق واجب
دڪوفيڇ سڪاليفون سنڇ مغوفيڇ.

حڪوم واجب مٻواڻ بند ۲ يڇ منگه سمفي اير ڪڪوليت اين
برلاڪو فد سموا اٿڪوت وضوء يڻلاءِ اين سڦرت موڪ دان ڪاڪي.

(ڪامفت) مٻافو سسٻها ڪين ڪوليت ڪفلا اتو رمبوت ڪفلا يڻاد دالم
حد (ڪاواسن) ڪفلا، سڪاليفون سهلي رمبوت اتو ستڻهن. تتافي
تيڊق ممالاڻي دسافو فد رمبوت يڇ دسڻڪول سڪيران دٻوڪ سڻڪول
ايت اي تر ڪلوار درفد حد ڪفلا.

تيڊق مستي سافو ايت دڻن تائڻ مالهن بوله دسافو دڻن ڪايو
يڇ دباسهڪن اتو سبا ڪيڻ سڦرت ڪاڻن يڇ دباسهڪن، دان ممالاڻي دڻن
دباسوه تروس ڪفلا ڪنٽي درفد سافو.

(ڪليم) مٻاسوه دوا ڪاڪي سرت دوا ٻوڪو لالي فد اورڻيڇ تياڊ
مماڪي خف (ڪاسوت دالم ڪاسوت ماڇم ستوڪين)، واجب دباسوه
اف يڇ اد فد ڪاڪي سام حڪومڻ ماڇم مٻاسوه دوا تائڻ يڇ ترسبوت
دأٿس.

مڪ جيڪ اي ممماڪي خف واجب سالا سوات درفد دوا فرڪارا.
سافو اير سهاج دأٿس خف ايت اتو باسوه ڪدوا ۲ ڪاڪي (ٻوڪ
خف ايت) اينله يڇ افضلڻ.

(ڪاڻم) ترتب يعني يڇ دهولو ددهولو ڪن بڪيمان سوسنن يڇ
دسبوتڪن. جيا سسٿورغ لوفان ڪن ترتيب تيڊقله دڪيرا فربواتن
يغبولاڪو فد ٻوڪن تمفتڻ چوما يغبوله دفاڪي تنتڻ باسوه موڪ يڇ
برسرت دڻن نية.

سڪيران اد امفت اورڻ مٻاسوهڪن امفت اٿڪوتان سرنٿق نسڇاي
يڇ بوله دفاڪي (ترائمڪت حدت) موڪاڻ سهاج جيڪ اد نية دسيٿو.

سبالیقش جیک سسئورغ ایت میلم دالم ایر سرت برأیه وضو
نسچای ممدای دان صح وضوء سکیلیفون ای تیدق دیم لام ددالم ایر
ایت، گران اد ترتیب بیراف لحظه (بیراف دتیق یخ سیغکت).

سنة ۲ وضوء

۱۱. (۱) مباح بسم الله الرحمن الرحيم وقت هندق مولاکن
باسوه تافق تائن. سنة مباح اعوذ بالله من الشيطان الرجيم ليه
دهولو.

کالو سوک ایلوق دتمبه نفس بسم الله تادي باج: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰی
اَلْاِسْلَامِ وَنِعْمَتِهِ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ جَعَلَ الْمَاءَ طَهُوْرًا وَاَلْاِسْلَامَ نُورًا رَبِّ
اَعُوْذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِيْنِ. وَاَعُوْذُ بِكَ رَبِّ اَنْ يَّحْضُرُوْنَ.

ارتیش: سکل فوجی باکی الله کران تله مشرانیکن کامی اکام
اسلام دان نعمت. سکل فوجی باکی الله یغتلہ منجادیکن ایر انتوق
بوات سوچی دان منجادیکن اسلام ایت چهیا، واهی توهنکو اکو
برلیندوغ دئمو درفد کودان شیطان دان اکو برلیندوغ دئمو
درفد مریک هندق همفیر دئن اکو.

جیک تیغکل مباح بسم الله فد فرمولائن سکیلیفون سشهاج
سنة دباح فد فرتغاهنین. تنافی تیدقله دنتوت مباح لاکی افکل
تله سلسی وضوء.

(ب) مباحسوه کدوا ۲ تافق تائن هئک فرکلانشن سبلوم
برکومور.

(ت) برکومور ۲ دئن ماسوقکن ایر کدالم مولوت سام اد
دایدرکن اتو تیدق، یخ ایلوقش دایدرکن کمدین دلواهن.

(ث) میدوت ایر کدالم هیدوغ، سام اد دهیسف ایر ایت کفغکل
هیدوغ دان دکلوارکن اتو تیدق. یخ ایلوقش دچیدوق ایر ایت دالم
تافق تائن دماسوقکن سفاروه کدالم مولوت انتوق برکومور دان

سفاروهڻ انتوق دسدوت كهيدوغ، كمدين لفس دايدر دان دلواهدر
دري دالم مولوت دان همبوسكن نفس دري دالم هيدوغ. بوات
بگيتو تيك كالې برتوروت ۲ دان دڻن سكالې جالن بگيتو لبه بايك
درفد براسيخ ۲ اٿارا بركومور دان سدوت اير كهيدوغ.

(ج) مپافو سلوروه كفلا، سكيران اورڻيخ بروضوء ايت مماكې
سربن اتو سوڻكوء اتو سباگيڻ دان اي تيدق بر كهندق مبولك بند۲۱
ايت ستله دسافو سبهاگين (سديگيت) درفد كفلاڻ ممدائي (دافت
سنة) جوڻك دڻن مپافوكن اير كاٿس سربن اتو سوڻكوء ايت.

(ح) مپافو كدوا ۲ تليغا سبله دفن دان بلاكڻ دڻن اير يغلآين
درفد اير انتوق مپافو كفلا. چاران يآيت مماسوقكن كدوا ۲ رواس
جاري تلونجوق كدالم دوا لوبڻ تليغا دان دايدر كن كدوا ۲ جاري ايت
اتس ليفاتن تليغا، منكل دوا ايبو تاڻن دايدر كن اتس بلاكڻ دوا
چوفيڻ، كمدين تكفكن دوا تافق تاڻن يڻ سديا باسه ايت كفد
كدوا ۲۱.

(خ) دساروت چله ۲ جڇكوت باكي اورڻ لاكي ۲ جيڪ اي لبت.
دمكين جوا كدوا ۲ جمبڻ يڻ لبت. اد فون جڇكوت يڻ جارڻ باكي
اورڻ لاكي ۲ دان جڇكوت يڻ لبت باكي اورڻ ۲ فرمفوان اتو خنڻي
واجب دساروت (تيدق سنة) سفاي سمفي اير كدالمڻ، يآيت دڻن
ماسوقكن جاري دچله ۲ دان دباوه جڇكوت ايت دڻن جاري كانن.

(د) مڇكوسوق چله ۲ جاري، دوا تافق تاڻن دان دوا تافق كاكي
ايتفون جيڪ سمفي اير دچله ۲ جاري ايت. مك جيڪ تيدق سمفي
اير كچله ۲۱ ملينكن دڻن دگوسوق سفرت جاري رافت ۲ يڻتياد بوله
ماسوق اير كچله ۲۱ نسچاي واجب دگوسوق (بوكن سنة لاكي).
چارا مڇكوسوقر - تاڻن فنچاكن جاري ۲ كانن كفد جاري ۲ كيري
يڻ سبله اتس نو سباليقڻ. دان تموكن تافق دڻن تافق. دان
مڇكوسوق فد كاكي كوناكن كليغكيڻ تاڻن كيري ماسوق چله كليغكيڻ
جاري كاكي كانن دري سبله باوه تروس هڇك سلسي فد كليغكيڻ
كاكي كيري.

(د) مولاكن باسوه تائڻ كانن دان كاكي كانن دهولو كمدین بهارو یڅ کیری (مغانن). مکروه دلاکوکن سبالیقڻ (مولاکن دڻن تائڻ اتو کاکی کیری). دمکین جوا مکروه دباسوه سرنتق مسکیفون ای لبه سنڅ فد سسئورځ کران ممدځ کفد سوال فوکوء یايت اصلڻ مباسوه تائڻ دان کاکی دڻن سرنتق لبه سوسه درفد مباسوه ساتو دمی ساتو ^(۱)، تنافي فد ائڻکوت یڅ سنڅ دفرېوات برسرنتق سفرت دوا فیفی. دوا تافق تائڻ دان دوا تلایغا تیاداله دتنتوت مندھولوکن یڅ سبله کانن اټس یڅ سبله کیری مالهن سنه دلاکوکن برسرنتق ایت.

(ر) داوُلځ ۲ تیځ کالی باسوه اتو سافو تیڤ ۲ ائڻکوت وضوء یڅ دباسوه اتو یڅ دسافو (لفس باسوه اتو سافو یڅ واجب تمبه دوا کالی لاکي جادي تیځ کالی) دان ممدای براولځ ایت فد ایر لالو اتو مځالیر دڻن تیځ کالی لالو دان فد ایر تنځ دڻن دکرځکن تیځ کالی کرځ، مکروه دفرېوات لبه درفد تیځ کالی اتو کورځ درفدان.

کچوالی کران وقت سوده سولتوق کیران داوُلځ تیځ کالی نسچای وقت هابیښ کتیک ایت تیدقله دتنتوت داوُلځ تیځ کالی. (ز) برتوروت ۲ (موالاة) یايت ستله سلسی مېوات ساتو فرکارا تروس بوات فرکارا یڅ برایکوتڻ دڻن تیاد برسئلځ ماس یڅ لام اومقام تله سلسی مباسوه موک تیدق لام سکیرا ۲ بلوم کرځ ایر باسوه موک ایت تروس مباسوه تائڻ. دمکینله ستروسڻ فد ائڻکوت یغلایڻ سهځک اخیر ائڻکوت وضوء دان دمکین جوا دلاکوکن انتارا باسوه یغفرتام دڻن باسوه یځکدوا دان یځکتیک.

دڤهم درفد حکوم برتوروت ایت سنه، مک جیک سسئورځ تیدق مخرجاکڻ دڻن برتوروت ۲ سفرت ای مباسوه موک کمدین برهنټی ببراف لام بهارو مباسوه. تائڻ دان ستروسڻ فد ائڻکوت یغلایڻ

(۱) فد فندائڻ ساي مکروه دفرېوات سرنتق این فد اودلیځ بوله برتیکلوځ اتو منچکلوځ اتو دتلت ای مشیبل وضوء ایت اد بندول اتو بشکو یڤهوله دلاکوکن دڻن دودق اد فون جیک تیاد بوله دڻن سبب عذور مک سوال مکروه

تیدق نیبول (المشقة تجلب التنبیه) اړتین: سوسه ایت مبادا کفد سنځ.

دڻن نية سمبوغ حڪومڻ صح وضوءَڻ سلا تي اي بلوم ملا ڪو ڪن فر ڪارا
يڻ مبطل ڪن وضوءَ دالم ماس برهن تي ايت.

حڪوم برتوروت ۲ ايت سته ايا له فد اورڻيغ تيا د برفپاڪيت
بيسير اتو فرمفوان يڻ سنتياسر ڪلوار داره فپاڪيت لاءِ ڀن درفد
حيض يڻ دسبوت "صباح الضرورة" اد فون صاحب الضرورة
واجب اتس ملا ڪو ڪن دڻن برتوروت ۲ ڪران مغور ٿي ڪن بايقر حدت يڻ
ڪلوار. (س) ملبه ڪن باسوه موڪ درفد حد يڻ واجب يڻ دسبوت غره،
دان ملبه ڪن باسوه تاڻن دان ڪاڪي درفد حد يڻ واجب يڻ دسبوت
تجليل. (ش) معادف قبله جيڪ بوله.

(ص) مباح اشهد ان لا اله الا الله وخده لا شريك له واشهد ان
محمدا عبده ورسوله. اللهم اجعلني من التوابين واجعلني من
المتطهرين واجعلني من عبادك الصالحين.

(ض) منوتف عورة (جيڪ بروضوء ايت دالم بيليق اير)، تيدق
اد نص ميتا ڪن حرام بروضوء دڻن برتلنج، درايت مپلاهي يڻ اوتام
جيڪ دلا ڪو ڪن دڻن تيا د برسبب.

فمباطل وضوء

فمباطل وضوء

I2. وضوء يڻ صح ايت باطل (بناس اتو تيا د بوله دگونا ڪن
لاڪي) دڻن سبب ۲ يغيرا يڪوت:—

(فرتام) ڪلوار سسوات درفد قبل اتو دبر (۱) سام اد بندا بياس
سفرت تاهي، اير ڪنجيغ دان ائين، اتو بندا يڻ جارغ ۲ اداڻ
سفرت باتو، داره دان چاچيغ سڪاليفون اي منجقو ڪن ڪفلاڻ ڪمدين
ماسوق سمولا باطل وضوءڻ.

ڪچوالي يڻ ڪلوار ايت ماني، اومقام سثورغ يڻ سدغ اد اير سمبيغ
تيدور دودق فوغڪو غڻ تتف فد لتي اتو فد تمفت تيدور، ممني برستوبه
هڻڪ ڪلوار ماني اتو اي مرنو غ فرمفوان دڻن شهواه سمني تراير تيدق له باطل
وضوءڻ چوما واجب مندي سهاج.

(1) سندن فرمان تومن اوجاء احد منكم من الغيب... تله لفس معنان دباوه باب برسوجي. دلرنته تيم
ڪنيڪ تيا د اير منجقو ڪن وضوء باطل دڻن سبب ڪلوار سسوات درفد قبل اتو دبر.

(كدوا) تيدور دڻن ڪاڊان فوڻڪوڻ تيدق تتف⁽¹⁾ يآيت تيدور
مغيريڻ اتو برديري اتو ترلنتڻ، سڪاليفون دلتق بنتل دچله فوڻڪوڻ
برسندر فد تياڻ فون باطل جوڪ.

تتافي ڪالو سڻورڻ تيدور دڻن ڪاڊان فوڻڪوڻ تتف (تيدور
دودق) دآتس لنتي اتو ڪروسي تيدقله باطل وضوء⁽²⁾ سڪاليفون اي
برسندر ڪفد بنڊا يغبوله ربه ڪران امان ڪلوار سسوات دري دبرڻ.
(ڪتيڪ) هيلڻ عقل دڻن سبب ڪيلا اتو ماچم هيلڻ عقل سمرت
سائت ساڪيت اتو مابوق اتو فيتم اتو ڪيلا بابي دانسباڪيڻ. اد فون
تيدور تيدق هيلڻ عقل چوما تيدق سدر اڻين ڪلوار سهاج.

(ڪامفت) برسنتوه اتو ترسنتوه ڪوليت لاکي ۲ دڻن ڪوليت
فرمفوان (تياد برلافيق) يڻ بوڪن محرمڻ يعني انتارا ڪدوان تيدق
حرام برڪهوين سڪاليفون ساله سڻورڻ سوده ماتي (باطل اورڻيڻ
هيدوف).

يڻ دمقصودڪن دڻن لاکي ۲ دان فرمفوان دالم مسأله سنتوه
ڪوليت اين ايلاله مريڪ يڻتله سمفي حد يڻ دايعيني اوله شهوة.
دان يڻ حرام برڪهوين ايت ايلاله حرام دڻن سبب ڪتورونن
(نسب) سمرت ايڻو، انق فرمفوان دان سوزارا فرمفوان، اتو دڻن
سبب سوسوان (رضاع) سام ماچم ڪتورونن، اتو دڻن سبب برسمنڊا
(مضاهره) سمرت ايڻو مرتوا، انق تيري (انق استري) جنڊا باف
دان جنڊا انق، مريڪ اين سموان تيدق باطل وضوء جيڪ دسنتوه
ڪوليتڻ، دمڪين جوا ڪانق ۲.

(1) سندارنن حديث ابو داود "الْعِيْشَانِ وَكَأَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "أَمَّا فُلَيْتُوسَا،" اوتين: دوا بيحي مات ايت سمرت نالي نفيك
دبر، ملك مارتياف تيدور هندقله اي بروئوه. معنائ ڪالو مات جليق يعني جاڪ اداله ڪاڊانت سمرت نالي
يڻ نفيك دبر دان قبل، اي سمر اف يڻ ڪلوار درقد ڪدوان. تتافي ڪالو مات سوده ڪچم تيدقله سدر اف
يڻ ڪلوار.

(2) ڪران ڪات سيدنا انس رضي الله عنه "كَانَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَوَنَّنُونَ نَحْنُ يَتَوَنَّنُونَ وَلَا
يَتَوَضَّعُونَ". رواه مسلم. اوتين: اداله صحابة ۲ رسول الله (ص) مريڪ تيدور ڪدين مريڪ باغون سمبيڻ
دڻن تيدق مغبيل وضوء. (بجيري مي افناع، جز 1 مريڪ 169).

افبیل دکتاکن باطل وضوء برسننتوه کولیت تیدقله ترماسوق
رمبوت، کیکی دان کوکو.

(کلیم) مینتوه کمالوان مانسی یعنی ممکخ اتو ترسننتوه ذکر اتو
فرج فرمفوان دثن تافق تائن ترماسوقله فروت جاری، سام اد
کمالوان سنديري اتو کمالوان اورغ لاین، سام اد اورغتوا اتو
بودق سام اد یغ هیدوف اتو یغ سوده ماتي.

یغ دکتاکن ذکر ایت ایاله باتش بوکن توندون تمفت تومبوه
بولو، دمکین جوا فرج یأیت بیبیر لوبش بوکن توندون تمفت
تومبوه بولو، ترماسوقله اف یغ تومبوه اتس بیبیرن ایت.

(کائلم) ممکخ اتو مینتوه لوبغ دبر مانسی سکالیفون حق سنديري
دثن تافق تائن اتو فروت جاری.

یغ دم تصودکن دثن تافق تائن ایت جیک کیت تکنکن تافق تائن
ایت کلنسی مان یغ ترکنا فد لنتی ایتوله دی تافق، منکل تفي ۲
سرت کللیغش تیدق ترماسوق دالم تافق، جادی جیک دستوه دثن
هوجع جاری اتو تفيش تیدقله باطل وضوء.

سبب ۲ یغ مواجیکن مندي

13. سبب ۲ یغ مواجیکن مندي ایت انسم فرکارا، تیک درفدا
برسکو تو انتارا لاکي ۲ دان فرمفوان.

(فرتام) جماع اتو برستوبه^(۱) یأیت ماسوقکن ذکر کدالم فرج
اتو دبر سمفي تغکلم کفلا تاکوق اتو قدرن (فد اورغیغ تله فوتس
تاکوقن) اینله مقصود دستغه ۲ کتاب مشتاکن برتمو دوا ختن معنا
افبیل برتمو بکس فوتغ باکي لاکي ۲ دثن بکس فوتغ باکي فرمفوان
غایبله کفلا تاکوق ایت کدالم فرج درایت جیک دکیسیل ۲ ساج
بلومله واجب مندي.

(۱) مسندالن فرمان نومن "وان کتسم جبا لاظروا". اوتین: جیک کامو برجنب هندقله کامو برسوچی (مندي)
بیبیرمی ۱. مولک (۱۸۱).

افبیل اد دوا اورغ مانسی ملاکوکن فربواتن ایت، سکالیفون
تیدق کلوار مانی دکتاکنله کدوان تله برجنوب دان واجبله اتس
کدوان مندی.

تتافی جیک اورغیغ هیدوف مماسوقکن ذکرث کدالم فرج
فرمفوان یغتله ماتی واجب اتس لاکي ۲ ایت مندی (تتافی تیدق داوُلغ
مندی میت)، دمکین جوا جیک لاکي ۲ مماسوقکن ذکرث کدالم فرج
بناتخ اتو دبرث سفرت موپیت، اتو موپیت مماسوقکن ذکرث کدالم
فرج فرمفوان نسچای واجب مندی اتس لاکي ۲ دان فرمفوان ایت.
(کدوا) کلوار مانی درفد سسثورغ لاکي ۲ اتو فرمفوان، سام اد
باپق اتو سدیکیت سفرت ساتو تیتیق، سام اد جاک اتو تیدور،
اد نفسو (شهوة) اتو تیدق. (۱)

سکیران ای بگکیت دری تیدور ددافاتین اد ایر مانی فد
کآینش اتو چادرث یغ تا مونکین درفد اورغ لاین واجبله اتس مندی،
تتافی کالو شک ای بوله جادی درفد دیریش اتو درفد اورغ لاین
اومقام ای تیدور بردوا اتس ساتو کاتیل نسچای سنه سهاج مندی.
سکیران فرمفوان لفس جماع دان لفس مندی تیبا ۲ کلوار
مانی سوامیش یغتله اد دالم فرجث تیاداله واجب داوُلغ مندی لاکي. (۲)
(کتیک) ماتی یعنی افبیل برلاکو کماتین سسثورغ واجبله
دمندیکن (۳) کچوالی اورغ ایت ماتی شهید تیاداله واجب دمندیکن
میتش بهکن حرام.
اد لاکي تیک سبب یغ مواجبکن مندی خاص فد اورغ فرمفوان
سهاج یا ایت:-

(۱) سندانن حدیث مسلم "إِنَّمَا الْمَاءُ مِنَ الْعَاءِ". ارتین: بهوا سفقومن واجب مقلوناکن ایر (مندی) دغی سبب ایر
(ایر مانی).

(۲) اینله مقصود چاکف دالم مطلع الیدرین (فصلی واجب مندی موك 20) . . . . . کدوا کلوار مانی درفد سثورغ اول
کلوارن دغی تیاد مماسوقکن حشفن. یعنی کلوار مانی یقفرنام بوکن کلوار مانی یقکدوا ماچم فرمفوان ایت
تادی.

(۳) سندانن حدیث "المحرم الذي وقته نالته فقال الميؤوه يما ويسير". بخاری دان مسلم (اقناع جزء ۱ موك
188). ارتین: سثورغ برنام المحرم یغ ماتی دتندغ اونه اونتان، ملک سیما رسول الله صلی الله علیه وسلم صدقله
کامو مندیکندی دغی ایر دان داوُن بدارا.

(کامفت) کلوار داره حیض درفد فرمفوان یغ سمفی عمورث سمبیلن تاهون.

(کلیم) کلوار داره نفاس یأیت داره یغ کلوار مئیریشی برانق کران داره ایت کمفولن درفد داره حیض جوک.

(کأنم) برانق، جیک کلوار انق ایت کادأنش باسه. کالو تا باسه مک دسیسی قول یغ اصح واجب مندی جوک، منکل ستغه علماء یغلآین مئتاکن تیدق واجب مندی.

فرض مندی حدث

14. فرض اتو روکن مندی حدث تیک فرکارا:—

(فرتام) نیه یأیت نیه مئشکت حدث جنب اتو مئشکت حدث بسر اتو نیه مئهاروسکن فرض سمبیه، اتو نیه فرض مندی، اتو منوینکن فرض مندی اتو مندی یغ فرض، اتو مندی یغ واجب. سکیرا نیه مندی سهاج تیاد مآدای.

فرمفوان یغ حیض دان یغ نفاس هندقله نیه مئشکت حدث حیض اتو نفاس.

نیه ایت واجب دسرتاکن تتکل مولا مباسوه ائکوت سفای دکیرا باسوه ائکوت ایت، مک سکیرا نیه ایت دمولاکن سلفس مباسوه ساتو ائکوت کناله دباسوه سمولا ائکوت یغ تیاد برسرت دئن نیه.

(کدوا) مئهلئکن نجیس لبه دهولو (جیک اد) فد بدان بگیمان داوتاراکن اوله امام رافعی. مک منوروت فندافت این سبلوم مندی کناله باسوه نجیس ایت لبه دهولو کمدين بهارو باسوه انتوق مندی (کنا دوا کالی باسوه) تیدق چوکف دئن سکالی باسوه، تتافی فد فندافت امام نووی: تیدق واجب باسوه دوا کالی، چوکف دئن سکالی باسوه انتوق نجیس دان مندی. فندافت امام نووی لبه قوات دان سسواي.

فرسلیسیهن فهم انتارا دوا فندافت این ایاله تنتغ مسأله نجیس حکمی (یغتیاد عینث) اتو یغاد عین دان بوله هیلغ سکل صفة ۲۳

دښن سکالي باسوه. اد فون جکالو اد عينش دان تيدق بوله هيلځ
صفة ۲ ث تباداله خلاف لاکي ملينکن واجب دباسوه لبه دهولو هڅک
هيلځ سکل صفة ۲ ايت.

رنبوت (کتیک) مراتکن ایر قد کوليت، رنبوت دان بولو ۲ سلوروه
بدان تياد بيذا انتارا یځ جارځ دان یځ لبت سموان دکهندقکن ایر
سمفي رات لوار دان دالم.

رنبوت یځ دتوچڅ اتو یځ دسڅکول جيک تيدق سمفي ایر کدالمښ
واجبله درومبق توچڅ. اتو سڅکول ايت. دان رنبوت یځ برسیمفول
دښن سنديري جيک تيدق سمفي ایر کدالمښ اداله دمعاکن، تا فایه
دفوتڅ سکاليفون بايق.

بولو ۲ یځ ددالم هیدوځ تيدق واجب دباسوه کران ترماسوق دالم
جمله باطن تنافي کالو کنا نجيس واجب دباسوه کران مسأله نجيس
لبه برت درفد جنب.

دمکين جوا واجب دراتاکن ایر دچله ۲ کوکو، سکیراښ اد بندا
دچله ۲ ث سمرت داکي دان لاین ۲ هندقله دبواښکن کمدين دباسوه،
جيک تيدق دبواځ نسچاي بلوم منچوکفي حکوم مندي سهڅک دبواځ
دان دباسوه دباوهښ.

اورځيځ ذکرښ کولوف واجب ميمفيکن ایر دباوه کولوفښ،
دان اورځ فرمفوان واجب مباسوه بيبيير فرجښ یځ تربوک تتکل دودق
برتيڅکوځ اتو منچڅکوځ کران کدواښ ايت دائمکف درفد اښکوت
یځ لاهير.

سباليقښ جيک تياد بوله هندق دسمفيکن ایر دباوه کولوفښ
دښن سبب بوت نسچاي واجب دفوتڅ سفاي اي چليق، کچوالي جيک
عذور هندق مومتښ بوللهله اورځ ايت سمبهیځ ماچم اورځ تا دافت
ایر دان تانه انتوق بوات برسوچي (مراعيکن وقت دان واجب قضاء).

تنافي اورځيځ ماتي تيدق هاروس دفوتڅ کولوفښ (ماس مندي
ميت) کران یغدمکين ايت مباوا کفد مغميناکن ميت، بهکن دتانه
ميتښ دښن تا فایه دسمبهیڅکن منوروت فنداقت شيخ رملی.

برکات شیخ ابن حجر، هندقله دسمبھیگن جوک دغن و ۵
 تیمم گنتی درفد باسوه کولوف ایت کران ضروره.
 واجب چوک دباسوه لوبغ دبر دکمبگن سدیگیت وقت مندی
 ماچم کتیک تغه بیرق.

سنة ۲ مندی حدث

15. سنة ۲۸ بايق. ستغه درفدان مغادف قبله، مباح
 بسم الله الرحمن الرحيم کتیک هندق برنية (دغن نية ذکر)، مباسوه
 دوا تافق تاغن، معکوسوق دغن تاغن دمان تمفت یغ سمفی فد
 سلوروه ائکوت برتوروت ۲. مولای باسوه دري سبله کانن، مباسوه
 تیک کالی دان لاین ۲.

ترسبوت دالم الاقناع بجیرمی I موک 201 "اورئیغ برحدث
 هاروس مندی برتلنجع دالم تمفت یغ ترلیندوغ (دالم بیللق ایر)
 اتو دهداث اورئیغ هاروس منیعوق عورتش تنافی کالو فاکي کاین
 باسهن لبه بایک (افضل) کتاش". فد فندانف ساي جیک مندی دالم
 بیللق ایر برتلنجع لبه افضل کران منجیمتکن ایر تراوتام جیک ایر
 تیدق بايق، دان سنغ هندق مراتاکن ایر ایت کسلوروه بدان.

مندی ۲ سنة

16. مندی سنة فون بايق جوک یأیت:-

(ا) مندی کران هندق فرکی سمبھیغ جمعة، ماسوق وقتون
 مولای دري لفس صبح هاری ایت برککالن ای هئک تیاد هارفن
 لاکی هندق معرجاکن (تیدق جادی فرکی جمعة)، یغ ایلوقش (افضلش)
 تتکل همفیر هندق فرکی.

(ب) مندی کران مپبوت هاری رای، رای فطری دان رای
 اضحی سام اد هندق فرکی سمبھیغ دمسجد اتو تیدق، ماسوق

وقتوڻ دري سمنجق تڙهالڻ مالڻ ايت هڪڙو ماسوق متهاري، يڻ
ايلوقڻ دلاکوکن لفس تربيت فجر.

(ت) منڊي ڪران هندق سمبهڻ منڻا هوجن، ماسوق وقتوڻ
فد اورڻ يڻ هندق سمبهڻ سئورڻ ڊيري اڀال افبيل هندق
سمبهڻ، دان فد اورڻ يڻ هندق سمبهڻ برجماء اڀال افبيل
اورڻرامي تله برڪمفول دان هابيس وقتوڻ افڪل سلسي سمبهڻ.

(ث) منڊي ڪران ڪرهان متهاري دان ڪرهان بولن، ماسوق
وقتوڻ افبيل مولائي ساله ساتو درفد ڪدواڻ براوبه دان هابيس
وقتوڻ افڪل تله سمفرن چراه.

(ج) منڊي ڪران لفس ممندڪن ميت.

(چ) منڊي اورڻ ڪافر ستله ماسوق اسلام، اين سڪيران اي
تياد برجنب اتو داتڻ حيض اتو نفاس اتو ولاده دالم ماس ڪفورڻ.
سڪيران اد دمڪين ايت مڪ منڊي ايت اداله واجب منوروت قول يڻ
معتمد. ستڻه ۲ علماء اد مڻاڪن ڪوڪور ڪوم منڊي ايت افڪل تله
مملوق اڪام اسلام، فنڊافت اين ضعيف (لمه).

(ح) منڊي ڪران هندق براحرام حج اتو عمره اتو ڪدواڻ
سڪالي اتو احرام اطلاق (نية احرام سهاج تيدق دتنتوڪن حج اتو
عمره)، وقتوڻ اڀال افبيل هندق برنية دان هابيس تيمفوڻ افڪل
تله برنية. اد لاڪي ببراف منڊي سنه تياد دسبوٽڪن دسيني.

تيمم دان شرط ۲۸

۱۷. فرڪتان تيمم ايت اصل معنائڻ قصد (سهاج). فرمان توهن:

“وَلَا تَيَمُّمُوا الْخَيْثَ مِنْهُ تَتَفَقَّوْنَ”

ارتڻ: جائنله ڪامو سهاج فله يڻ هودوه ۲ درفد هرت ڪامو
انتوق مبري اورڻ.

دان معنائ فده شرع يآيت منفوق دبو تانه كموك دان دوا تائنه،
 كنتي درفد وضوء اتو مندي دئن شرط ۲ يئتر تئنتو (۱)

اداله شرط ملولسكن سسئورغ ايت برتيمم انم فركارا:—

(فرتام) اد عذور دئن سبب مسافر (دالم فرجلانن) اتو ساكيت.
 مقصودن، شرط مبوليهكن سسئورغ ايت برتيمم ماهو اد دوا سبب:
 فرتام، تياد اير سام اد دالم فرجلانن اتو دالم كمفوغ. دسبوت خاص
 مسافر كران بياس دالم ماس ايت فايه دافت اير. كدوا، ساكيت تا
 بوله كئا اير بكيمان دپتاكن دالم شرط يئكأمفت.

(كدوا) ماسوق وقت سمبهيغ دئن يقين، درايت تيدق صح تيمم
 باكي اورئميغ شك ”اداكه سوده ماسوق وقت اتو بلوم؟“ سكاليفون
 كبتولن سوده ماسوق وقت.

(كتيگ) منچاري اير لبه دهولو دمان تمفت اي براد دري
 كاونا ۲ دان دكليليغ تمفت ايت يئ داكككن اد اير سجاوه سمفي
 ددئر سوارا منجريت.

(كأمفت) عذور ماكمي اير، اومقام تاكوت بدائن جادي بناس اتو
 هيلغ منفعة ائمكوتان، اتو تاكوت هندق فركي مغمبيل اير دسببكن
 اد بناتغ بواس اتو اد موسه اتو تاكوت هرتان كئا چوري اتو كئا
 رومفق جيگ دتيغكلكن.

(كليم) اد اير دسيسين تنافي اي برحاجة كفد اير ايت انتوق
 مينوم باكي ديرين اتو بناتغ فليهلرأئن سكاليفون انتوق ماس
 اكنداثغ.

(كانم) تانه يئ سوچي بردبو تياد مستعمل، ترماسوقله سكل
 جنيس تانه سكاليفون تانه كران اوبه سفرت باتو كاوي يئ دتومبوق
 دان يئ دباكر سلاكي بلوم جادي ابو. مك تياد صح تيمم دئن تانه
 يئ برچمفور دئن كافور، دبو تمبيكر، فاسير (يغتياد بردبو)
 دانلائينش.

۱. سندارتن فرمان الله تعالى: ”وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ - فَتَسَبَّحُوا صَبَاحًا طَيِّبًا. بَكِيَان تله لئس دهباكين باب
 برسوچي.

افبیل برلاکو فد سسئورغ عذور دغن سبب تیاد ایر اتو ساکیت دان اد شرط ۲ یغلاءین ایت افبیل ای هندق سمبهیغ واجب ای برتیمم کران مندی حدث (جیک اد) دان کران وضوء گنتی درفد ایر انتوق مڤهاروسکن سمبهیغ دان ساومفماں سهاج (تیدق انتوق مڤشکت حدث اتو مهیلغکن نجیس).

فرض تیمم

18. فرض تیمم ایت لیم فرکارا:-

(فرتام) نیه مڤهاروسکن سمبهیغ اتو طواف، اتو مپنتوه

مصحف (قرآن) دانسباکیش. لفظن: "نَوَيْتُ التَّيْمَمَ لِاسْتِباحَةِ فَرَضِ الصَّلَاةِ". ارتیش: سهاج اکو برتیمم کران مڤهاروسکن فرض سمبهیغ، بیلا دی نیه دمکین بولله ای سمبهیغ انتوق ساتو فرض دان بیراف سنه. اتو کتاش: نَوَيْتُ التَّيْمَمَ لِاسْتِباحَةِ الصَّلَاةِ". ارتیش: سهاج اکو برتیمم کران مڤهاروسکن سمبهیغ. بولله ای سمبهیغ سنه سهاج تیدق بوله سمبهیغ فرض.

خطبه جمعة حکومش ماچم سمبهیغ فرض. (انتوق خطبه ساتو تیمم دان انتوق سمبهیغ جمعة ساتو تیمم لاکي).

(کدوا) میندهکن تانه کتافق تاغن دغن دتفوقکن کدوا ۲۱ کفد تانه یغ بردبو دوا کالی تفوق، سکالی انتوق موک دان سکالی انتوق تاغن مقصودن اد فربواتن مینده فوکل اتو تفوق تیدق مستی. درایتوله سکیراں دتاهنکن تافق تاغن کفد اثمین یغ برتیوف مپاوا دبو دان لکت دبو ایت فد تافق تاغنن نسچای منچوکفی دان ممدای.

دانلاکي تیدق مستی دوا کالی تفوق، کران کیراں تیدق رات دغن دوا کالی کناله دتمبه بیراف کالی. (بجیرمی I موک 236).

(کتیک) مپافو دبو یغته لکت فد تافق تاغن دغن تفوق یغفرتام ایت کموک، دان تندق واجب مپمفیکن دبو ۲ ایت هڤک کچله ۲

رمبوت اتو جڇڪوت سڪاليفون ايفيس، مالهن سنه فون تيدق، کران کسوکارن، بوکن ماچم ایر.

(کامفت) میافو دڻن تفوق یڇکدوا ککدوا ۲ تاڻن سرت سیکو اینله سهاج اڻمکوت تیمم تیدق فایه سافو کفلا دان سافو کاکي ماچم وضوء.

(کلیم) ترتیب یأیت واجب سافو موک دهولو کمدين بهارو سافو کدوا ۲ تاڻن، سام اد تیمم کران حدث کچیل اتو حدث بسر اتو کران مندي سنه اتو لاءینش.

سنه ۲ تیمم

19. سنه ۲ تیمم ایت باق جوک، ستغن مباح بسم الله الرحمن الرحیم تتکل منفق تانه، میافو موک دري اتس ساروت کباوه، دسافو تاڻن کانن دهولو کمدين تاڻن کیری، منجابوت چينچين فد تفوق یغفر تام، تتافي تفوق یڇکدوا واجب دجابوت چينچين ایت، چفت ۲ سمبیغ سبأیک ۲ هابیس سهاج تیمم ایت جاڻن توڻکو لام ۲ لاکی، رڻمکڻن جاري کتیک منفق دبو ایت مباح دعاء سفرت دعا وضوء دان لاءین ۲.

فمباطل تیمم

20. باطل تیمم دڻن تیگ سبب:-
(فرتام) سکل فرکارا یڇ مباطلکن وضوء ایاله جوک مباطلکن تیمم.

(کدوا) مڃهوي اد ایر فد اورڻیغ بر تیمم کران تا اد ایر سبلوم ماسوق مڃراکن سمبیغ اتو تغه مپوت راء اکبر، سڪاليفون ایر ایت سدیکیٽ چوکف بوات انتوق سئورغ، سدغ یڇ بر تیمم ایت رامی، دمکین جوا وهم اد ایر سفرت دلیهتڻ اد فاسوقکن فغمبارا داتڻ منوجو کتمفت ای براد اتو دلیهتڻ کونخ ۲^(۱) دسڻکاڻ ایر، این سمو مباطلکن تیمم. اد فون اورڻیغ بر تیمم کران ساکیٽ دان ساومفماڻ تیدق باطل تیمم دڻن ملیهت ایر.

(۱) دالم بهاس عرب دسبوت "سراب" یايت روف برکلیف ۲ دانس جان وقت فانس، ساي اتق کونخ ۲. کالو یغ بتول بهاس ملايو لاین درند کونخ ۲ ساي ایکوت.

مك اورثيغ متهوي اد اير دان سبنرث اد اير واجب مغمبيل
 وضوء دان سمبهيج، دان اورثيغ وهم ايت ستله اي منچاري ددافاتي
 تيدق اد جوڭ اير كناله اي برتيمم سكالې لاکي دان سمبهيج.
 تنتغ لفس اتو کوکور فرض اورثيغ سمبهيج یرتيمم کران تباد
 اير اد هوراین یأیت:-

(۱) جيك برلاکو دمکين ايت دتمفت یغ بیاسش میمغ تيدق اد
 اير دسیتو کوکورله فرضون (تيدق دتنتوت مغولائي سمبهيج
 لاکی).

(ب) دتمفت ايت ترکادغ ۲ اد اير دان ترکادغ تباد اير سام
 بايق (لبه کورغ) انتارا اد دشن تباد. کوکور جوڭ فرضون (تيدق
 دتنتوت مغولائي سمبهيج ايت).

(ت) جياک سمبهيج ايت دتمفت یغ بیاسش اد اير تيبا ۲ ماس
 اي براد دسیتو تيدق اد اير، ايفون برتيمم دان سمبهيج، مک تباد
 کوکور فرضون (دتنتوت اي مغولائي سمبهيج ايت افبيل اد اير)
 کران سمبهيجش ايت مراعيکن اتو محرمکن وقتو سهاج. (مفهوم
 درفد بیجوري I موک 99).

تيمم کران ساکيت

اورثيغ ساکيت بدان

21. اورغ یغ ساکيت تباد بوله کنا اير منوروت کات دقتور
 اتو دي سنديري تاهو علمو کدقتوران، جيك کنا اير نسچاي مضرة
 بدانن اتو ائکوتان، حرام اتسش مئکوناکن اير بهکن واجب اي
 برتيمم. سکيران اي اد حدث بسر دان هندق سمبهيج کناله بوات
 دوا کالي تيمم، ساتو انتوق مندي حدث دان ساتو انتوق کنتي
 وضوء. یغدمکين صحلہ سمبهيجش تباد کنا قضاء.

ساکيت ائکوت

22. اورثيغ ائکوتان سهاج ساکيت تيدق بوله کنا اير سکيران
 اد حدث بسر واجب اي برتيمم کنتي درفد ائکوت یغ تا بوله کنا
 اير ايت، لفس ايت واجب اي مباسوه ائکوت یغ بایک (تا ساکيت)

دان بوله باسوه دهولو کمدين برتيمم يعني تياډ دشرطکن ترتيب
فد حدث بسر.

کمدين بيلا هندق سمبهيغ واجب باسوه ائځکوت وضوء يځ بايلک
دهولو لفسر ايت برتيمم ايکوت ترتيب ائځکوت وضوء تنافي تيدق
واجب ترتيب انتارا باسوه دئن تيمم فد ساتو ائځکوت، اومقام
ساکيت فد تائن کيري واجب باسوه موک دهولو لفسر ايت بوله
فيليه باسوه تائن کائن دان تيمم کنتي درفد تائن کيري اتو تيمم
دهولو کمدين باسوه تائن کائن، کران کدوا ۲ تائن ايت سمرت
ائځکوت يځ ساتو، دمکينه دقياسکن فد کاکي.

صاحبُ الْجَبِيْرَة

23. اورثيغ لوک دان دتمفلن دئن اوبت سمرت کويوق اتو
سيمين يځ تا بوله دتځکلکن، اورثيغ کادان سماچم اين داماکن
"صاحب الجبيرة"، جيک اي هندق سمبهيغ کناله برتيمم دان باسوه
ائځکوت يغبايک کمدين سافو دئن اير اتس تمفل ايت.

حکوم سمبهيغش اد هورايڼ:-

(ا) جيک تمفل ايت فد ائځکوت تيمم (موک دان تائن) واجب
قضاء بيلا سوده سمبوه، سام اد دلتق تمفل ايت دالم ماس سوچي اتو
دالم ماس برحدث.

(ب) جيک تمفل ايت بوکن فد ائځکوت تيمم (سمرت کاکي)
تنافي دلتق ماس برحدث واجب قضاء جوک.

(ت) جيک تمفل ايت بوکن فد ائځکوت تيمم دي لتق دالم ماس
سوچي درفد حدث تنافي اد نجيس دتمفلن يغتياډ دمعافکن واجب
قضاء جوک.

(ث) جيک تمفل ايت بوکن فد ائځکوت تيمم دلتق دالم ماس سوچي
درفد حدث دان تيدق اد نجيس يغتياډ دمعافکن تنافي تمفل ايت بسر
اتو ليبر لبه درفد قدر يځ دکهندقکي (بايق ماکن ائځکوت يغبايک)
واجب قضاء جوک.

(ج) جيڪ ٽمفل ايت بوڪن فد اٽڪوت تيمم، دلتق فاس سوچي درفد حدث دان تيدق اد نجيس يڻ تآ دمعافڪن، سدغ ٽمفل ايت سقدر يڻ دڪهندقكي سهاج تياداله واجب قضاء.

ساتو فرض ساتو تيمم

(24) ساتو تيمم بوله دڪوناڪن انتوق ساتو فرض دان ببراف سنة سهاج، تيدق صبح دڪوناڪن انتوق دوا فرض ماچم وضوء، تيدق صبح ساتو تيمم دڪوناڪن انتوق خطبه دان سمبهيڻ جمعة، فنديقن تيف ۲ ساتو فرض ساتو تيمم.

مِياڻو خُف

م. ۴۴. موزا

(25) حاف ايت کاسوت يڻ دفرבות درفد كوليت يڻ ليفيس دفاڪي اوله اورغ ايروغه، تيمور تغه دان لاءين ۲ زمان فربڪالا، كادائڻ سفرت ستوڪين دان سبله لوار اد كاسوت يڻ لاءين (دوا لافيس). ستغه ۲ كتاب ملايو مبري نام موزا، مريك ماکي موزا اين کران منجاڪ درفد سجوق.

اوله سبب اورغ سبله سيني تيدق اد مڻڪوناڪن تيدقوله ساي هندق فنچقڪن مسألهن، چوما دسبوت دڻن ريڻڪس سهاج.

اورمئيڻ ماکي موزا هاروس مِياڻو دڻن اير اتس کدوا ۲ موزا^(۱) گنتي درفد باسوه کدوا کاکيڻ کتيڪ مڻمبيل وضوء (تيدق فايه دچابوت موزا ايت) دڻن تيڪ شرط:-

(فرتام) ماکيڻ سلفس سمفرن برسوچي درفد مندي جنب (جيڪ اد) دان لفس درفد تله سمفرن مڻمبيل وضوء اتو تيمم.

(۱) سندادن خبرابني خزينة وحيين في صحيحهما عن ابي بكرة انه صلى الله عليه وسلم ادخس للمساكين ثلاثة ايام وليلتين وليلتين يوما وكيلة اذا ظهر فليس خفيه ان يصح عليهما. (بجيرمي 1 موك 209). ارتين: حديث

رواية ابن خزيمة دان ابن حبان ددالم کدوا ۲ بوکو حديثن درفد ابي بكرة ميتان بهوا رسول الله صلى الله عليه وسلم مبري کودامن باکي اورغ مسافر تيڪ هاري تيڪ مالم دان باکي اورغ مقيم سهارى سالم اقبيل اي برسوچي کدين ماکي دوا موزا بوليله اي ساڻو دڻن اير اتس کدوان.

(كدوا) كادان موزا ايت مليٽكوفي كليڻغ تفت يڻ واجب
دباسوه فد دوا كاكي ترماسوق بو كو لالي.

(كتيڪ) كادان قوات تاهن بوات برجالن تيدق فجه سرت
كدوان سوچي.

ستله چوكف سكل شرط ايت بيلا هندق مغمبيل اير سمبهيڻ
سمولا بوليپله فاكلي سافو سهاج داتس دهنه تا فايه ٻهوك دان
تا فايه باسوه كاكي لاكي سلما سهاري سمالم باكي اورمئيڻ. ددالم
نكري (مقيم) دان تيڪ هاري تيڪ مالم باكي اورمئيڻ ددالم
فرجلانن (مسافر).

مسان دڪيرا دري مولا هابيس حدث لفس دفاكي، تندق دري مولا
برحدث اتو دري مولا ميافو.

سباكي چوانتوه اومقام زيد لفس مغمبيل وضوء ماکي موزا
ڪيرا ۲۱ فوکل ساتو تهاري، ڪمدين اي سمبهيڻ ظهر لفس ايت
تاهن اير سمبهيڻ هٽڪ فوکل امفت اي برحدث سهٽڪ فوکل
ليم فتح بهارو اي مغمبيل اير سمبهيڻ ڪران هندق سمبهيڻ عصر،
جادي مولا سهاري سمالم ايت دڪيرا دري فوکل ليم فتح، تيدق
دري فوکل امفت اتو فوکل ساتو. (بيجوري I، موڪ 89).

کوليت سوچي دسامق

26. کوليت بٽڪي بناتخ ڪچوالي انجيڻ دان بابي سموان بوله
سوچي دٿن دسامقن دي، سام اد بناتخ يڻ حلال دماکن سفرت لمبو
دان ڪمبيڻ، اتو تيدق حلال دماکن سفرت بواي دان اولر⁽¹⁾

چارا ميامق ايت هندقله دهيلڪن اتو دبواڻ بندا ۲ يڻ ملڪت
فد کوليت ايت سفرت لندير، داره دان لاءين ۲ يڻ مان يڻبوله
منجادي بوسوق، ڪمدين دسافو اتو درندم دٿن باهن ۲ يڻ تاجم

(1) سندارن حديث روايت مسلم بهوا نبي صلى الله عليه وسلم برسيدا "اَيُّهَا رَهَابُ دِيغُ لَقَدْ طَهَّرَ". ارتين: اف
خوا کوليت بناتخ جيڪ دسامق منجادي سوچيله اي. (بيجوري اقتاع جز 1 موڪ 80).

اتو کلت راساڻ سفرٽ تاوس، بواه منجاکاني دان ساومفماڻ، سکالیفون باهن ۲ ایت نجیس، سفرٽ تاهي بوروغ مرفاتي کمدین دباسوه دڻن دمکین جادي برسیه دان سوچيله اي.
 اد فون کولیت انجیغ دان بابي تیدق سوچی دڻن دسامق، دمکین جوا باکا ۲ڻ. مک کولیتش تیدق سوچی دڻن دسامق.
 افبیل تله دسامق کولیت بناتغ یغترسبوت جادي سوچيله اي لاهیرڻ دان باطنش (لوار دان دالم) دان دمعاکن جیک اد سدیکیټ ۲ بولو فداڻ.

لایڼ درفد کولیت

27. بولو بغکي، تولغڻ، کوکوڻ، تندوقڻ دان لایڼ ۲ سفرٽ کوکو هریمو دان کوکو هلغ سموڻ نجیس تیدق جادي سوچی دڻن دسامق.

یغ دکتاکن بغکي ایت ایاله بناتغ یغ هیلغ پاواڻ دڻن تیاد دسمبلیه یغ داعتراف اوله شرع سفرٽ دسمبلیه بناتغ یغتیاد حلال دماکن اومقام کلدي، بغل، دان لایڼ ۲، دان سفرٽ دسمبلیه بناتغ یغ حلال دماکن دڻن تولغ اتو سمبلیهن اورغ مجوسي دان سمبلیهن اورغ دالم احرام فد بناتغ بوروان.

اد فون انق کمیغ اتو ساومفماڻ دالم فروت ایبوڻ یغ دسمبلیه دان دکلوارکن ددافاتي ماتي تیدق فایه دکچوالیکن درفد فرکتان بغکي کران انق کمیغ ایت ماتي دڻن سبب دسمبلیه ایبوڻ (بوکن ماتي دڻن سبب یغلاءین). جادي ماتیش ایت ترماسوق دالم سمبلیه یغ داعتراف اوله شرع حلال دماکن (دي بوکن بغکي).

تتافي کالو دکلوارکن درفد فروت ایبوڻ ددافاتي هیدوف کتیک ایت هندقله دلیهت اتو دفرقسا. سکیراڻ اي هیدوف سچارا پاوا ایکن (حیاء مذبوح) حلال جوک دماکن دڻن تا فایه دسمبلیه، دان سکیراڻ هیدوف بتول (حیاء مستقره) کناله دسمبلیه انق کمیغ ایت.

اد فون بغکي انق ادم (مأنسي) حکومش سوچی ترماسوقله رمبوتڻ، کوکوڻ دان تولغڻ.

حکوم مځکوناکن بجان

28. حرام اتس اورغ اسلام للاکي ډان فرمفوان مځکوناکن بجان سفرت فيځکن مځکوء درفد امس ډان فيرق سام اد بسر اتو کچيل، سديکيت اتو بايق. ⁽¹⁾

ترماسوقله فنچلق مات، بکس چلق، فنچوځکيل کيکي، سودو، گروفو، سيکت، فباران، جاروم دانسباکيښ يڅ دفرېوات درفد امس اتو فيرق.

دمکين جوا حرام براوسف دڅن فباران ايت کچوالي کران ترفقسا (ضرورة) اومقام فاكي فنچلق درفد امس اتو فيرق جادي چراه مات ډان کالو تيدق فاكي جادي رابون اتو تيدق چره منوروت کپتان دقتور يڅ عاديل کتيک ايت هاروسله فاكي فنچلق درفد امس اتو فيرق ايت.

حرام مشوه اورغ مېوات بجان امس اتو فيرق، حرام اتس توکڅ مځمبيل اوفون، تيدق واجب اتس اورغمځ مځمېکنښ مځکنتي، سام حکومښ سفرت مځمېکنښ الت ميوزيلک سفرت کيتر ډان بيولا.

سبکيمان حرام مځکوناکن بجان امس اتو فيرق، حرام فول مېمېنښ سکاليفون تيدق دکوناکن دسيسي قول يڅ اصح (يغلبه تفت) کران مېمېنښ مېاوا کفد مځکوناکن.

دمکين جوا حرام مځکوناکن بجان يڅ دسادور دڅن امس اتو فيرق، حرام مېواتښ، حرام مېباير ډان منريما اوفه مېواتښ. اد فون چلوف دڅن اير امس اتو فيرق جيک دباکر فد افې کلوار ذات امسښ اتو فيرقښ حکومښ حرام، کالو تيدق تيا داله حرام.

اد فون ماکي بجان يڅ دتمفل دڅن فيرق اداله سفرت برايکوت:-

(1) کران تلہ اجماع علماء برکنہ کفد حديث سيدا رسول الله صلى الله عليه وسلم "لَا تَشْرَبُوا فِي إِيَةِ اللَّحَبِ وَالْفُؤْ وَلَا تَأْكُلُوا فِي صَحَائِلِهَا". رواية بخاري مسلم. از تين: جانتله کامو مينوم دالم بجان امس ډان فيرق ډان جانن کامو ټاکن دالم ځيکنښ (جبرمي اقناع 1 مړک 92).

(ا) بسر تمفلن فد فنداثن اورثرامي (فد عرف) تمفل کران فرهياسن حکومن حرام.

(ب) بسر تمفلن کران اد حاجة (سفرت ممبايقکن روفان) حکومن هاروس دفاکي سرت مکروه.

(ت) کچيل تمفلن کران فرهياسن مکروه دفاکي.

(ث) کچيل تمفلن کران اد حاجة هاروس دفاکي.

تياد حرام مځکوناکن بجان امس اتو فيرق يځ دسادور دځن تمباک دان ساومفماښ. اتو دکارتکن سفرت دسافو دځن بندا يځبوله مځوبه روفان تيځگل سفرت تمباک.

هاروس مځکوناکن بجان يځلاين درفد امس اتو فيرق سفرت يځ دفرېوات درفد ياقوت، مرجان، عقيق دانسباکيښ.

حيض، نفاس دان استعاضه

29. حيض ايت داره يځ کلوار ملالوئي فرج فرمفوان يځ برعمور لبه کورځ سمبيلن تاهون کآتس دالم کادانځ صحه دان بوکن دځن سبب برانق ورنان ميره توا کتيک اي کلوار براس فانس مځتيف⁽¹⁾

نفاس ايت داره يځ کلوار لفس برانق کيرا ۲ سبلوم سمفي ماس ليم بلس هاري دري تاريخ برانق، سکيراڻ اي کلوار ستله هابيس ماس يځ ترسبوت مک داره ايت اiale داره حيض بوکن داره نفاس، يځدمکين تياد نفاس باکي فرمفوان ايت.

اد فون داره يځ کلوار سبلوم کلوار انق اتو کلوار برسرت دځن انق تياد دنماکن داره نفاس مالهن دنماکن داره فاسد (کوتور) سهاج، ايتفون جيک تيدق دسمبوځ دځن حيض يځ لبه دهولو.

(1) فونجا حکوم حيض داتځن درفد ايه فران: وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ اَذَى لَا فَتْرَ لَهَا اِنَّهَا فِي الْمَحِيضِ

وَلَا قُرْبَ مِنْهَا حَتَّى يَطْهَرُوا. سورة البقرة ايه 222. اوتين: دان مريک برتان کفد انکو (يا محمد) دربحال حيض، انکو

جواب حيض ايت کوتور مک هندقله کامو برهنتي دري مندکاتي فرمفوان (جانن برستوبه دځن) سهځک مريک نه

سوچي.

اومقام سبلوم برانق دي داتغ حيص بېراف هاري، كمدين
لفس برانق كلوار داره تروس مك داره ايت داره حيص، منوروت
فنداقت ستغه علماء معتاكڼ فرمفوان معندوغ اد حيص جوگ، اينله
قول يڅ اصحن (يغلبه تفت).

استحاضه ايت اiale داره نپاكيت يڅ كلوار اي بوكن دالم
ماس حيص دان بوكن فول دالم ماس نفاس، دمكين جوا داره يڅ
كلوار درفد كانق ۲ دباوه عمور، دان درفد اورثتوا يڅ سوده فوتس
اسا.

سكورغ ۲ ماس حيص ايت اiale سهاري سمالم دان سبايق ۲ ن ليم
بلس هاري ليم بلس مالم دان يڅ غالب ن هاري انم مالم اتو توجه
هاري توجه مالم.

بيلا دكتاكن سبايق ۲ حيص ليم بلس هاري ليم بلس مالم
برازتي سكورغ ۲ ماس سوچي انتارا دوا حيص ليم بلس هاري ليم
بلس مالم جوگ جيگ داتغ تيف ۲ بولن، دان تياد حد باكي ماس
سوچي ايت بوله جادي سبولن، بوله جادي ستاهون دان مونكين اد
فرمفوان يڅ تياد برحيص لغسوغ.

سكورغ ۲ ماس نفاس اiale ساتو دتيق (لحظه) سكاليفون داره
يڅ كلوار ايت سديكيت، دان سبايق ۲ ن سلما انم فوله هاري دان انم
فوله مالم، دان بياسن امفت فوله هاري امفت فوله مالم.

سكورغ ۲ ماس اورغ معندوغ (بونتيغ) اiale انم بولن دوا دتيق
(دوا لحظه) يعني ماس يڅ سيغكت يات ماس كران جماع لفس عقد
اكاح دان ماس مغلواركن انق، دان سهابيسر ۲ لام اورغ معندوغ
امفت تاهون منكل يڅ بياسن سمبيلن بولن ⁽¹⁾

(1) فكاڼ علماء فد منتوكن ماس حيص، ماس نفاس، ماس استخاضه دان ماس بونتيغ ايت اiale راسخرا، ممان
سليدين، سياست دان كاچين اوله امام شافعي سنديري فد فرمفوان ۲ عرب ددافاتي كبايقكن بكيان يڅ نرسبون
ايت، (بيجوري 1 موك 115).

حرام اتس یغ برجنب

30. حرام اتس اورثیغ برجنب بیراف فرکارا:-

- (ا) سمبھیغ فرض اتو سنه.
- (ب) ممباچ قرآن سکالیفون ساتو ایه اتو ساتو حروف سچارا قوات اتو فرلاهن. تتافی جیک قصد ذکر تیناداله حرام دمکین جوک جیک تیاد قصد اف ۲.
- (ت) مپنتوه مصحف (قرآن) اتو ممباوا.
- (ث) طواف سام اد فرض اتو سنه.
- (ج) دودق اتو برهنتی دالم مسجد سکالیفون سبنتر، تیدق حرام لالو سهاج سمرت ماسوق دری ساتو فینتو کفینتو یغلاین دغن تیاد مکروه.
- (چ) ممباچ خطبه جمعه، سجود تلاوة دان سجود شکور.

حرام اتس یغ برحدث کچیل

31. حرام اتس اورثیغ برحدث کچیل بیراف فرکارا:-

- (۱) سمبھیغ سام اد فرض اتو سنه.
- (ب) طواف سام اد فرض اتو سنه.
- (ت) سجود تلاوة دان سجود شکور.
- (ث) ممباچ خطبه جمعه.
- (ج) مپنتوه مصحف، اتو سمفولن اتو کوتقن سلما مصحف براد ددالمن. دمکین جوا حرام منعکومن سمرت دبیمبیت دانسباکیش. تتافی هاروس دباوا جیک ای براد ددالم بکس یغ برچمفور دغن بارغ ۲ یغلاین دان هاروس دستتوه جیک تفسرن لبه بایق درفد ایه ۲، دان دمکین جوا جیک تر تولیس فد، دوءیت دان چینچین.

ترماسوق دالم کات مصحف ایت ایه قرآن یغ دتولیس فد سکفیغ قرطس دان فد فریم ۲ یغ دگنتوؤ فد دیندیغ دان سبباکیش، سکالیفون ساتو ایه حرام جوک دستتوه.

تتافي واجب دسلامتکن مصحف اتو اية ۲ قرآن جيڪ ددافاتي
براد دتاڻن اورغ کافر اتو براد دتمفت ۲ يڻ هينا دڻن تياد فايه
منوڻگو امبيل وضوء.

جاڻن دتگه کانق ۲ يڻ سوده مميز ممڪڻ قرآن دڻن تياد بروضوء
تراوتام کران هندق مغاجي.

حرام اتس اورڻيڻ حيز دان نفاس

32. حرام اتس اورڻيڻ حيز دان نفاس اف يڻ دحرامکن اتس
اورڻيڻ برجنب تمبه لاگي ببراف فرکارا:—

(۱) لالو دالم مسجد جيڪ تاڪوت دارهڻ منيتيق، سڪيراڻ تيدق
تاڪوت حڪومڻ مڪروه سهاج.

(ب) برفواس سام اد فرض اتو سنة.

(ت) حرام اتس سواميڻ منچرايکن دي اتس داسر ۲ يڻ دسبوتکن دالم
باب طلاق اڪنداتڻ.

(ث) برسدف ۲ اتو برچومبو ۲ دكاواسن انتارا فوست دان لوتوتڻ،
سام اد دڻن برستوبه اتو راب ۲ اتو سباگيڻ. ستغه علماء
برفنداقت يڻ حرام ايت هاڻ برستوبه سهاج يڻلاءين تيدق
حرام^(۱)

سڪاليفون حرام اتس اورڻيڻ حيز دان نفاس ايت برفواس
تتافي واجب اتس کدواڻ قضاء فواس رمضان، بوکن ماچم سمبهيج
فرض مسڪيفون حرام سمبهيج اتس کدواڻ تتافي تيدق واجب
قضاء.

اورڻيڻ استحاضه واجب سمبهيج، فواس دان لاءين ۲. چاراڻ يايت
مولا ۲ باسوه فرجن کمدين دسومبت دڻن کافس اتو کوتيق اتو
سباگيڻ.

(۱) مونکن فنداقت اين برقڻگه گده حديث روايت مسلم: رَضُوا كُلَّ شَيْءٍ إِلَّا الْبَحَّاجَ. اربين: بوله بوات سموا فرکارا
ملينکن جباع. بوات اورغ يڻ هندق برسدف ۲ دڻن استرين نه حال اي سدغ حيز اتو نفاس کناله اي برسند
گده فنداقت علماء اين.

لفس ایت امبیل وضوء، شرطن سسوده ماسوق وقت. لفس ایت سکرا
تروس سمبھیج جاٹن توٹکو ۲ لاکي.

باب صلاة

32. فرکتان صلاه ایت بهاس عرب اصل معنائ دعاء. فرمان
توهن "وَصَلِّ عَلَيْهِمْ". ارتین: دعاکن باکي مریکثیت، دان معنائ
فد شرع فرکتان ۲ دان فربواتن ۲ یغ دمولاکن دغن تکبیر دان
دسوداهي دغن سلام، دالم بهاس ملایو دسبوت سمبھیج.

اداله سمبھیج یغ دفرضوکن دان یغ دواجبکن کاتس مانسی (۱)
ایت ایاله لیم وقت سهاری سالم.

فد اصلن واجب دفربوات تیغ ۲ فرض ایت دری اول وقت
سباکي واجب یغ فنجغ مساں هکک تیغکل سچوکف ۲ ماس
مغرجاکندي کتیک ایت واجب دکرجاکن دغن سرت مرت.

یغفرتام - ظهر امفت رکعة وقتون مولایي دری کلینچیر متھاری
دتغه ۲ لاثیت هکک جادی بایغ ۲ سنووات بندا سام فنجغ دغن بندا
ایت لاین درفد بایغ ۲ یغ سدیا اد فد کتیک متھاری ایت دتغه ۲
لاثیت.

مک سفنجغ وقت ایت دبهاکي فول کفد لیم وقت. فرتام وقت
فضيلة (یغاد کلپهئن) یأیت دری سچق مولا ماسوقن هکک تمت
سمبھیج دان سکل سنة ۲۸. کدوا، وقت اختیار (فیالیهن) یأیت سلفس
وقت فضيلة تادی هکک سبلوم وقت سچوکف ۲ ماس مغرجاکنش.
کتیک، وقت عذور یأیت وقت عصر باکي اورٹھیغ سمبھیج جمع تأخیر.
کامفت وقت مکروه یأیت دالم ماس سچوکف ۲ سهاج. کلیم
وقت حرام یأیت تا سمفت هابیس مغرجاکنش سوده ماسوق وقت عصر

(۱) ستانن فرمان توهن "وَأَقِمْوْا الصَّلَاةَ". ارتین: هندتله کامو دیریکن سمبھیج (مغرجاکن سمبھیج). دان حدب
بخاری - مسلم سیدا نبی صلی اللہ علیہ وسلم: قَرَضَ اللَّهُ عَلَى أُمَّتِي لَيْلَةَ الْإِسْرَاءِ خَمْسِينَ صَلَاةً فَلَمْ أَزَلْ أَوَاجِعْهُ
وَأَسْأَلُهُ التَّخْفِيفَ حَتَّى جَعَلَهَا خَمْسًا فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ. ارتین: اللہ تعالیٰ تلہ معروضوکن کاتس اوٹکو فد مالم
اسراء لیم فوله سمبھیج دغن سبب اکر ستار براولغ الیق موهن کریٹان هکک تیغکل لیم وقت سهاج سھاری
سالم. (بجیرمی افتاع موک 310 - 311)

يڻڪدوا - عصر امفت رڪعہ وقتون مولائي دري بايڻ ۲ سسوات بندا
ايت جادي فنجڻ لبه درفد سڪالي ڳندا بندا ايت تولق بايڻ تڻه لائيت
هڻڪ تربنم ماسوق متهاري.

سفنڇڻ وقت ايت دبهائي ڪفد ليم وقت جوڪ سام ماچم وقت
ظهر چوما بيدان وقت عذور يايت وقت ظهر باڪي اورڻيڻ سمبيڻ
جمع تقديم.

يڻڪتيڪ - مغرب تيڪ رڪعہ وقتون مولائي دري مولا تربنم
متهاري برڪالڻ هڻڪ هيلڻ چها ميره دڪاڪي لائيت، اين منوروت
قول قديم باڪي شافعي. جڪالو ايڪوت قول جديدڻ وقت مغرب تيڊق
لبه دري 15 مينيت سوده هابيس، يايت لفس ماسوق متهاري امبيل
اير سمبيڻ، بڻ، قامت سمبيڻ مغرب تيڪ رڪعہ، سمبيڻ سنه
دوا رڪعہ اتو سمبيڻ جمع تقديم باڪي عشاء امفت رڪعہ هابيسله
وقتون، بيلا سوده هابيس وقت مغرب تروس ماسوق وقت عشاء،
تيڊق اد فرچراين انتارا ڪدوان.

جادي پتاله وقت مغرب اين تيڊق فنجڻ ماچم وقت ۲ يڻلاءين،
يڻاد فدان وقت فضيله دان وقت عذور باڪي اورڻيڻ سمبيڻ جمع
تاخير دالم وقت عشاء.

يڻڪامفت - عشاء امفت رڪعہ وقتون مولائي درفد هيلڻ چها
ميره دڪاڪي لائيت برڪالڻ هڻڪ ائليڪ فجر يڻڪدوا يڻ دسبوت فجر
صادق (۱)

سفنڇڻ وقت ايت دبهائي ڪفد ليم وقت جوڪ سام ماچم ظهر دان
عصر، چوما وقت عذورن ايله وقت مغرب باڪي اورڻيڻ سمبيڻ
جمع تقديم.

يڻڪليم - صبح دوا رڪعہ وقتون مولائي دري تربيت فجر يڻڪدوا
برڪالڻ هڻڪ تربيت متهاري، سفنڇڻ وقت ايت دبهائي ڪفد

(۱) فجر ايت چها فاکي مليئڻ فنجڻ تڻي لائيت يڻ منڇوڪن ڪفد فرمولان سيڻ هاري. اينله يڻ دڪاڪن فجر يڻڪدوا،
ڪبايڪن ڪتاب مٿاڪن فجر صادق (فجر يڻ بنول) ڪران سيلوم ايت اد ڪلوار چره جوڪ تا ۷ م هيلڻ دناسڪندي
نجر يڻفرنام اير فجر ڪاذب (مجر بوعن).

فضيلة، فيليهن، مكروه دان حرام تيدق اد وقت عذور فدان کران
تيدق اد جمع فد صبح. ⁽¹⁾

شرط واجب سمبهيغ

33. شرط واجب سمبهيغ اتس سسئورغ ايت انم فرکارا:-
(فرتام) اسلام، تيدق واجب سمبهيغ اتس اورغ کافر دان تيدق
واجب قضاء سکيران اي ماسوق اسلام. ⁽²⁾

(کدوا) بالغ يأت چوکف عمور انتوق منغکوغ کواجيفن اکام،
مک تيدق واجب سمبهيغ اتس کاتق ۲ تتافي سمبهيغ صبح جيک
سوده ميز دان واجب دسوروه جيک سوده کنف عمورن توجه تاهون
دان دفوکل افکل سوده کنف عمورن سفوله تاهون.

(کتیک) برعقل، تيدق واجب سمبهيغ اتس اورغ کیلا.

(کأفت) سوچي درفد حيض دان نفاس.

(کليم) سجهترامات دان تليغا تيدق واجب سمبهيغ اتس اورغ
بوت دار، فکق یغ برلاکو سچق دري لاهير کدنیا اتو سبلوم ميز،
سکاليفون اي بوله برچاکف، دان جيک برلاکون سلفس ميز مک
واجبله اي سمبهيغ.

(کأنم) سمفي سروان اسلام کفدان، اورغيغ تيدق سمفي سروان
اسلام کفدان اومقام اي تيغکل دکمونچق کونع یغ تيغکي اتو اورغيغ
ترفنچيل تيدق اد فرهوبغن لغسوغ دغن مأنسي تيدقله واجب اتس
سمبهيغ.

(1) کتافن وقت؟ سمبهيغ اين ايکوت اف یغ نفق فد مات کاسر کيت سهاج، بوکن ايکوت حقيمه یغ سبئر (نفس
الأمّ). (بيجوري 1 مؤک 127). فد ماس سکارغ سوده بايق اورغ فندي علم الفلک، مريک مشيرا غاکي جم، درابت

سوال بايغ ۲ سوده تا فيبول لاگي:
(2) سندارن فرمان توهن: "قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ نَتُوبُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ". الانفال 38. ارتن: کناکي (وامر
حمد) کفد، مريک یغ کافر جيک مريک مرهني درود ککفوران (ملاوي اکام اسلام)، نسجاي الله تعالى مقامونکر
سکلي کسلاهن بقلالو.

شرط ۲ صح سمبهیغ

34. انتوق مٹصحکن سمبهیغ سلاءین درفد اسلام دان بر عقل
سبلوم ماسوق مخرجاکن سمبهیغ دش، طکن لبه دهولو اد انم
فرکارا:۔

(فرتام) سوچی درفد حدث بسر دان حدث کچیل.

(کدوا) سوچی درفد نجیس یغتیاد دمعافکن فد بدان، فکاین دان
تمفت سمبهیغ.

(کتیک) ماسوق وقت.

(کأمفت) معادف قبله یأیت کعبه اتو بیت الله دمکه.

(کلیم) منوتف عورة (منوتف ورن کولیت).

(کأنم) مٹهوي روکن ۲ سمبهیغ دان چارا ۲۸.

دالم فرکارا معادف قبله هندقله سلوروه بدانن (تراوتام دادا)
برتنٹ دئن کعبه دئن یقین جیک سمبهیغ بردکاتن دئنن، اتو ظن
جیک سمبهیغ جاوه درفدان. چارا مٹهويں یغلبه سنغ ایالہ امبیل
سبواه کومفس یغ ایلوق بتولکن جارومن تفت کأوتارا کمدين
هالاکن بدان کدرجه 293 ایتوله قبله باکی مریک یغاد دبومي ملیسیا
این.

هاروس منیغکلکن قبله سام اد سمبهیغ فرض اتو سنة کتیک
سمبهیغ یغ داماکن سمبهیغ شة الخوف (سأمت تاكوت) یأیت
سمبهیغ دالم فرغ یغ دهاروسکن سفرت برفرغ دئن اورغ کافر اتو
فرغ فواق یغ عادیل دئن فواق یغ مندرهاک. اورغ این دهاروسکن
معادف کمان ۲ سهاج دئن تیاد واجب قضاء اتس.

دان هاروس جوک منیغکلکن معادف قبله فد سمبهیغ سنة دالم
فرجلانن یغ هاروس مسکیفون تیدق جاوه یعنی تیدق سمفي ساتو
مرحله تنافي کناله اي معادف کمان تمفت دي هندق فرکی تیدق
هاروس برفالیح کلاين ملینکن کفد قبله

دالم فرکارا منوتف عورة فول اد بیراف مسأله:-

(ا) سکیراڻ سسټورغ ایت تیدق ممفویای کاین لغسوغ اتو سباکیر
انتوق منوتف عورة.

(ب) اد کاین انتوق ایت تتافی کاین ایت کنا نجیس هندق دچوچی
تیدق اد ایر.

(ت) کادان سسټورغ ایت ددالم جیل دان دمرات ۲ لنتی اد نجیس
سدغ ای اد ممفویای سهلی کاین سهاج انتوق دجادیکن سباکی
سجاده.

دالم کتیک ۲ مسئله این هندقله ای سمبهیخ برتلنجع دثن تا
فایه قضاء لاکي فد ماس اکنداتخ.

سکیراڻ اد اورغ هندق ممبری کاین سباکی هدیه فرچوما
تیدق مستی ای منریماڻ کران مغللقن درفد کنا بگکیت، تتافی کالو
اد اورغ هندق مینجمن کاین مستیله ای تریما کران بگکیت دالم
فرکارا این تیدق برت، جیک تیدق دتریما نسچای تا صح سمبهیخ.

عورة مانسی

35. عورة لاکي ۲:-

(ا) دالم سمبهیخ، انتارا فوست دان لوتوت، دمکین جوا دهدافن
لاکي ۲ لاین دان دهدافن فرمفوان مَحْرَمٌ^(۱)

(ب) عورتن دهدافن فرمفوان یخ حلال نکاح دثنن یأیت سلوروه
بدانن.

(ت) عورتن دالم تمفت یخ سوپی سفرت دالم بیللق اتو تنداس
ایاله قبل دان دبرن مقصودن مکروه ای مئدغ کدوان ایت بوکن
حرام. جادی عورة لاکي ۲ اد تیک ماچم.

(۱) مهم منان سوده دپتاکن دالم فصل 12 قباطل ایر سمبهیخ دان اکن دترنکن لاکي دالم باب نکاح اکنداتخ:
انشاء الله.

اد فون عورة فرمفوان دان خنشي:-

(ا) ددالم سمبهيڅ اiale سلوروه بدانن كچوالي موك دان دوا
فر كلائن تاغن لوار دان دالم مك كدوا ۲ انگوت اين بوكن عورتش
دالم سمبهيڅ.

ترماسوق دالم كات سلوروه بدان ايت اiale رمبوت دان تافق
كاكي. ماس برديري تافق كاكي ايت ممداي تر توتف دغن لنتي اتو
سجاده تنافي جيڪ ماس سجود نمفق تافق اتو توميت نسچاي باطل
سمبهيڅش.

(ب) عورتش دلوار سمبهيڅ دهدافن لاکي ۲ يڅ بوكن محرمش
aiale سلوروه بدانن.

(ت) عورتش دلوار سمبهيڅ دهدافن فرمفوان كافر اداله اف
يغبوله نمفق ماچم فكاين اورغ سدغ بکرج.

(ث) عورتش ماس دالم بيليق اتو دهدافن فرمفوان مسلمات اتو
دهدافن لاکي ۳ محرمش aiale انتارا فوست دان لوتوت، ريغکسش عورة
فرمفوان اد امفت ماچم.

سلائين درفد واجب منوتف عورة اتس سسئورغ ماس سمبهيڅ
واجب فول اي منوتفن درفد مانسي لائين درفد ماس سمبهيڅ بکيمان
تله دترئمن ايت سكاليفون دالم بيليق دان دالم کلف کچوالي
کران اد حابة سمرت کران هندق مندي اتو رادغ (فانس) اتو سباکين
کتیک ايت هاروس مېوک عورة.

دالم فرکارا مغهوي چارا ۲ سمبهيڅ يايت مغهوي يثمان فرض
دان يثمان سنة ددالم سمبهيڅ، سکيران سئورغ عوام (اورئميڅ تيدق
فندي حکوم سمبهيڅ) براعتقاد سموا فکرجان دان فربواتن دالم
سمبهيڅ ايت فرض اتو ستغهن فرض دان ستغهن سنة دغن تيدق
دافت ممبذاکن يثمان ساتو تنافي تيدق منتوکن يڅ فرض ايت
سنة انسچاي صمله سمبهيڅش.

روکن سمبهیغ

36. روکن معناه جزء اتو تیاغ باکی سسوات لمباک، دان روکن سمبهیغ معناه جزء ۲ یغ ترسوسون درفدان حقیقه سمبهیغ. اداله روکن سمبهیغ ایت تیک بلس فرکارا دثن دجادیکن طمانینه فد امفت تمفت سباکی صفة باکی روکن ۲ ایت (فرتام) نیه ^(۱) یایت ایغت دالم هاتی مغرجاکن سمبهیغ، تیدق واجب دسبوت دثن لیده مالهن سنه سهاج سفای لیده ایت بوله منولخ هاتی.

(۱) جیک سمبهیغ ایت فرض، واجب اد تیک فرکارا: فرتام، قصد یایت ایغت مغرجاکن سمبهیغ (سهاج اکو سمبهیغ). کدوا، تعرض یایت ایغتکن فرض. کتیک، تعیین منتوکن فرض ایت ظهر اتو سباکی.

بیلا سسنورغ ایت تله ایغت ددالم هاتین اومقام 'سهاج اکو سمبهیغ فرض ظهر' چوکف دان عمادایله نیتن، تیدق واجب دسبوت لله تعالی کران عبادۀ میمغ کران الله تعالی، تنافی جیک دسبوت باکوس سفای تفت معنا اخلاص ایت. دان ایلوق جوک دتمبه مغادف قبله دان دسبوت بیلائن رکعة دمکین جوا دتمبه ادا، (تونی دالم وقت) اتو قضاء (بایر لوار وقت) ^(۲) جادی لفظن بکینی:

”أَصَلِّيَ فَرَضَ الظُّهْرِ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ مُسْتَقْبِلَ الْقِبْلَةِ آدَاءَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ أَكْبَرُ“

ارتین: سهاج اکو سمبهیغ فرض ظهر امفت رکعة مغادف قبله تونی کران الله تعالی الله اکبر.

(۱) سندارن حدیث سیدا رسول الله صلی الله علیه وسلم: إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَأَمَّا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى. ارتین: بهوا سبیر ۲ عمل ایت دثن نیه دان بهوا تیف ۲ سسنورغ اکن منداقت اف یغ دینکن.

(۲) فرکیان ادا، دان قضاء فد لفة معناه سروف. کالو دسبوت قَسَمْتُ الدِّينَ سَای سوده بایر هونخ، سام معناه دثن اَدَيْتُ الدِّينَ سَای سوده تونیکن هونخ، تنافی ددالم ایستبله علما، فقه ادا، ایت برمنا دالم وقت دان قضاء ایت برمنا لوار وقت.

سکیران دتمبه بایق ۲ عبادا کفد وسواس. فد فنداقت سَای فاکي یغ زیکفس لیه بایک دثن تا فایه دسبوت ادا، اتو قضاء دان لا یمن ۲.

صح سمبهیغ توني دښن نية قضاء دمکين حوا سبالیقش یعنی صح سمبهیغ قضاء دښن نية اداء دښن سبب اد عذور سمرت دسڅکاښ وقت سوده هابیس دښن سبب چواچ مندوغ دان سباکیښ ایفون نية قضاء تیباً ۲ سوده سمبهیغ پات وقت ماسیه اد لاکي، اتو فون دسڅکاښ وقت ماسیه اد ایفون نية اداء تیباً ۲ لفس سمبهیغ پات وقت سوده هابیس، کدوا ۲ مسأله این سمبهیغ صح، اتو تیاد عذور تنافي اي قصدکن معنای یغ فد لغه صح جوک سمبهیغ، مک سکیران تیاد عذور دان تیدق قصد معنای فد لغه نسچاي تیدق صح سمبهیغ کران مفرماین ۲ کن عبادۀ.

(ب) جیک سمبهیغ ایت سمبهیغ سنة یغ ممفویای وقت سمرت سنة قبلیه دان بعدیه، دان ممفویای سبب سمرت سمبهیغ منتا هوچن دان سمبهیغ گرهان واجب اد فدان دوا فرکارا سهاج یأیت فرتام قصد، کدوا تعیین (ایغت دالم هاتي مفرجاکن سمبهیغ قبلیه اتو ساومفمان) تیدق واجب تعرض سنة.

(ت) جیک سمبهیغ ایت سمبهیغ سنة مطلق (سنة سهاج) عمادای قصد سهاج (ایغت مفرجاکن سمبهیغ) تیاد تعرض دان تیاد تعیین.

(کدوا) قیام^(۱) یعنی بردیری بتول باکي مریک یغ بوله بردیری، دښن منکککن بلاکښ مسکیفون برسندر کفد دیندیغ، سکیران ستورغ بردیری دښن کادان بموڅکوء همفیر ماچم اورغ رکوع فد حال اي بوله بردیری بتول تیاداله دنماکن بردیری دان تیدق صح سمبهیغ، سبالیقش جیک اي میمغ بوڅکوء دښن سبب توا اتو سباکیښ واجبله اي بردیری سمرت ایت دان کتیک رکوع تمبه بوڅکوء لاکي.

(۱) سندارن حدیث بخاري بهوا ستورغ صحابه یروام عمران بن حسین یرفباکیت بواسیر کتان اکو برتان رسول الله صلی الله علیه وسلم بکیمان، حسب همدق سمبهیغ؟

فَقَالَ صَلَّى فَإِن لَمْ تَسْتَطِعْ فَقَاعِدًا فَإِن لَمْ تَسْتَطِعْ فَعَلَى جَنْبٍ زَادَ النَّاسِي تَمَبَهُ لَمْ تَسْتَطِعْ
فَمَسْتَقْبًا لَا يَكْلَفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا.

بجبرمي افناع جزء 2 موك 6، ارتين: سيدان همدقله انكو سمبهیغ بردیری، ملك جيك انكو تیدق ترداي همدقله سمبهیغ دودق دان جيك انكو تیدق ترداي همدقله سمبهیغ بریارلغ - دالم حدیث نسائي تمبه لاکي - ملك جيك انكو تیدق ترداي همدقله سمبهیغ ترلنغ. تومن تیدق مبرتن ستورغ ملیدن اف یغ اي ترداي

سکیراڻ اي لمه درفد برديري (تا بوله برديري) هندقله اي سمبهیڻ دودق بکیمان چارا یغبوله. دودق سچارا. افتراش لبه بایک درفد دودق سچارا تورک^(۱)

سکیراڻ اي لمه جوک درفد دودق (تیدق بوله دودق) هندقله اي سمبهیڻ برباریځ دان جیک لمه درفد برباریځ هندقله اي سمبهیڻ ترلنتڅ دتیڅکیکن کفلا درفد بدان دښن دلتق بنتل سفای اد مغادف قبله دان چارا سمبهیڻ فاکي اشاره سهاج دښن کفلا فد رکوع دان سجود، دان جادیکن اشاره کفد رکوع کورځ درفد سجود. جیک تیدق بوله جوک هندقله اي سمبهیڻ فاکي اشاره دښن کلوفق متاڻ کتیک ایت تیدق اد بیذا انتارا اشاره کفد رکوع دښن اشاره کفد سجود دان جیک تیدق بوله جوک واجب دلاکوکن سکل فربواتن دان بچان سمبهیڻ ددالم هاتیښ. اورښیځ مفرجاکن سمبهیڻ بکیمان یځ ترسبوت این تیدق واجب قضاء افیل اي بایک دري ساکیښ کلک. فندیقش حکوم واجب سمبهیڻ اتس سسئورځ ایت تیدق کوکور سلاکي ایغانتښ ماسیه بایک.

(کتیک) تکبیره الاحرام^(۲) یعنی مغوچف "الله اکبر" (الله یغمها بسر) اتس اورښیځ بوله مپبوت واجب اي مپبوت دمکین دالم بهاس عرب دښن تیدق بوله دتوکر سفرت الرحمن اکبر، اتو الله اعظم اتو اکبر الله دانسباکیښ.

سکیراڻ اد اورښیځ تیاد بوله مپبوت دالم بهاس عرب بکیتو ستله اي بلاجر دښن برسغکوه ۲ بوللمه دترجمهکن دالم اف بهاس

(۱) دودق افتراش ایت. فوکلکول دلتکن داتس تومیت کاکي کیری یځ دلیفتکن. دان دودق تورک ایت فوکلکول اتس لنتی دان هوجن کاکي. کیری دلمسولکن دیاوه کاکي کاتن.

(۲) سمدانن حدیث القس، صلاوة، اصل فرکانن این برهمنی اورښیځ تا سیزونه سمبهیڻ تنافی سوده جانی ساتو کلران کله سنورځ صحابه برنام خلاد بن رافع نبی ملی ان عقیه وسلم برسیدا کفدان "إِنَّا قَمْتُ إِلَى الصَّلَاةِ فَكَبَّرَ ثُمَّ قَرَأَ فَأَتَيْتُ مَلَكًا مِنْ الْمَلَائِكَةِ ثُمَّ أَرَفَعَهُ حَتَّى تَطْمِئِنَّ رَأْسَهُ ثُمَّ أَرَفَعَهُ حَتَّى تَقْبِلَ قَائِمًا ثُمَّ اسْجُدَ حَتَّى تَطْمِئِنَّ سَاجِدًا ثُمَّ أَرَفَعَهُ حَتَّى تَطْمِئِنَّ جَالِسًا ثُمَّ أَقْبَلَ ذَلِكَ فِي صَلَاتِكَ كُلِّهَا." بخاري دان مسلم بجیرمی افتاع جز، 2

مرله [1]. ارتین: افیل المکو هتلق سمبهیڻ هندقله المکو برتکبیر کمدین باج سبراف یځ بوله اف یشاد فد المکو دري قران (مقصودن فاتحه کران اد رواية لادین مپبوت ام القران) کمدین روکوع هتک تنف روکوع بتول کمدین المکت کلامو هتک تنف برديري. کمدین سجود هتک تنف سجود بتول، کمدین المکت پدانو هتک تنف دودق، کمدین بوالله بکیتو دالم سمبهیڻ م کسوا سکالی.

سکالیفون بوکن بهاسن سنديري. تيدق بوله دکنتي دثن ذکر
يغلاءين.

دشرطکن مباح تکبيرة الاحرام دان سکل بچان يغلاءين ددالم
سمبهیغ هندقله ددثر اوله تليغان سنديري سکل بچان ايت دالم
سواسان یغ تيدق بیسیغ. مک جیک دسبوتن دثن فرلاهن فاکي
کومت کامیت بیبر ماچم اورغ بریسیق نسچاي تيدق عماداي.

واجب دستاکن نية دالم تکبيرة الاحرام یايت ایغت دالم هاتي
مغرجاکن سمبهیغ فرض ظهر اتو سباکین کتیک مپوت الله اکبر،
بیلا سوده اد ایغت ماچم ايت چوکفله مپرتاکن نية دالم تکبيرة
الاحرام (1)

(کامفت) مباح فاتحه فد تیف ۲ رکعة ماس برديري (2) کچوالي
مأموم مسبوق یغ تا سمفت مباح فاتحه فد رکعة یغ دي ماسوق
کران فاتحن دتغکوغ اوله امام.

بسم الله الرحمن الرحيم ساتو اية درفد فاتحه - تيدق سمفرن
فاتحه دثن تياد بسم الله الرحمن الرحيم دسیسي مذهب شافعي (3)

واجب دفليهارا دان دجاک سکل حروف فاتحه ايت دان سکل
تشديدن سموان هندقله دباح دثن بتول، ساتو حروف فون تا
بوله تیغکل، تا بوله ساله دان تا بوله دتیغکلکن دان دتوکرکن دثن
حروف يغلاءين.

جائن دسلغ انتارا اية ۲ اتو کلمه ۴ن دثن بچان يغلاءين سفرت
مغوجف الحمد لله کتیک لفس برسین کچوالي بچان یغ برسغکوت
فاوت دثن مصلحة سمبهیغ سفرت مپوت امین کران بچان امامن

(1) اینله یفدکناکن مقارنه عرفیه (مپرتاکن نية سچارا بیاس) چوکف بوات انتوق اورغ عوام. جائن دفنجن ۲کن
بعث لاکي ننثی مپاوا کفد وسواس. وسواس ايت ماینن شیطان. (بجیرمی اقناع 2 موك 14).

(2) سندارتن حدیث العسی، صلاته، دان حدیث "لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الْكِتَابِ" بخاري مسلم. ارتین: تيدق اد
سمبهیغ یاکي اورغیغ تيدق مباح فاتحه. (بجیرمی اقناع 2 موك 16).

(3) دسیسي سته ۲ مذهب يغلاءين مقیرا بسم الله ايت بوکن ساتو درفد اية فاتحه. ولو ماچم مان سکالیفون دسیسي
مریک مباح فاتحه ايت واجب دان صح سمبهیغ مریک درایت صح کیت برامامکن امام مریک، تنن بسم الله مریک
تغکوغ. دانلاکي دسیسي مریکیت سنة مباح بسم الله الرحمن الرحيم فرلاهن؟ سلوم مپوت الحمد لله کران
مراعیکن خلاف.

(مپبوت امين)، هندقله دباچ دځن برتوروت ۲ جاښ دسلځ دځن ديم
يځ لام ملينکن کران بر نفس.

جيك سئورځ لمه درفد مېباچ فاتحه هندقله اي مځنټيکن دځن
اۍ ۲ يځلاين اتو ذکر ۲ اتو دعاء ۲ يځلاين، شرطن جاښ کورځ
حروفن درفد حروف فاتحه. جيك تا بوله جوک وابله اي
برديري سهاج فد تيف ۲ رکعة سقدر ماس مېباچ فاتحه.

(کليم) رکوع فد تيف ۲ رکعة دځن طمانينه يايت مېوځکوک دځن
مندوقکن کفلا دان دوا تافق تاځن دلتقکن اتس لوتوت.

طمانينه اصل معنا تنځ دان تتف تيدق برکړق ۲، تيدق
برکونچځ دان تيدق برکړ. مقصودن دسيني يايت ديم سلفس برکړق
دان تتف اځکوت سكير ۲ اد فرځکن انتارا باځون دځن توندوق.

طمانينه اين شرط باکي صح رکوع، اعتدال، سجود دان دودق
انتارا دوا سجود. سکيران تيدق اد طمانينه تيدقله اد فرکارا ايت
برارتي سمبهيځ تيدق صح.

کتیک هندق مېوځکوک ايت هندقله قصد رکوع، سکيران
سئورځ مېوځکوک کران هندق سجود تلاوة تيبا ۲ سمفي حد رکوع
تروس دجادیکن رکوع نسچاي تيدق ممداي، بهکن واجب اي باځون
سمولا کمدين رکوع.

(کالم) اعتدال دځن طمانينه فداځ يايت باځون کمبالي کفد قيام
سبلوم رکوع دځن قصد اعتدال جاځن قصد لاین اومقام اځکت کفلا
درفد رکوع دځن سبب ترکجوت اتو سباکيځ کتيک ايت تيدق ممداي
بوات اعتدال مالهن هندقله اي بوځکوک سمولا کمدين باځون انتوق
اعتدال.

اعتدال اين ساتو درفد روکن يځ فنديق سقدر سمفت مېباچ
دعائن يځترنتو سهاج کچوالي رکعة يځ اخير سمبهيځ صبح انتوق
قنوت دلولسکن فنځع مساځ سچوکف قنوت ايت.

(کتوجه) سجود دوا کالي فد تيف ۲ رکعة دځن طمانينه يايت
برسنوځکيځ ملتقکن داهي اتس تمفت سمبهيځ اتو اتس کاین يځ
دفاکيځ سفرت ايکور سربن يځ فنځع يځ تيدق برکړق افيل اي

بر كرق. سكورغ ۲۸ سبهاکين درفد داهي هندقله کنا فد تمفت سجود ايت دغن کادانث تربوک جاغن برلافيق دغن سسوات، جيک اد لافيق نسچاي تيدق صبح سجود کچوالي کران اد بالوت لوک يث سائت سوسه دان سوکر هندق بمبوکاڻ کتيک ايت بهارو دلولسکن دغن تياد فايه دبوک دان صبح سجود دغن تياد واجب قضاء سمبهيث ملينکن جيک اد نجيس دباوه بالوت ايت نجيس يثتياد دمعافکن کتيک ايت واجب قضاء.

اد فون تافق تاغن دان تافق کاکي تيدق واجب دبوک هان سنه سهاج. تتافي کدوا ۲ لوتوت، کدوا ۲ تافق تاغن دان فروت جاري کاکي واجب دکناکن فد لنتي اتو سجاده، سکيراڻ تيدق دلاکوکن دمکين ايت نسچاي تيدق صبح سجود کران شرط سجود ايت هندقله داتس توجه ائکوت، دان داهي ايت دتکنکن کتمفت سجود ايکوت برت کفلاڻ سکيزا ۲ کالو اد کافس دسيټو نسچاي کجت اي، منکل فوئکوئڻ لبه تيغکي درفد کفلا دان باهو. سباليقڻ جيک کفلا لبه تيغکي درفد فوئکوڻ اتو سام تيغکي انتارا کدواڻ نسچاي تيدق صبح سجود ايت.

هندقله سجود ايت دلاکوکن دغن قصد. مک جيک اي ترجاتوه (تغه ۲ سمبهيث ترسوئکور) تيبا ۲ بوئکوڻ ايت هندق دجادیکن سجود نسچاي تيدق ممداي مالهن کناله بگيت دهلو کمدين بهارو سجود.

سکيراڻ سئورغ ترسجود اتس بندا يث تاجم کران کساکيتن هاروس دکيسوت داهيڻ دغن تياد ائکت تتافي جيک دائمکت دان داليه سبلوم اد طمائينه تياد معاف دان جيک سوده اد طمائينه نسچاي تيدق صبح کران برتمبه سجود جادي تيک کالي.

(کلافن) دودق انتارا دوا سجود دغن طمائينه فدان، جاغن دفنجکن دي (دلاکوکن لام ۲) لبه درفد دعان يثتر معلوم.

سکيراڻ دفنجکن (دودق لام ۲) سهاج قدر سمفت مباح تشهد نسچاي باطل سمبهيث. بکيمان فد روکن ۲ يغلآين بگيتو جوک دودق انتارا دوا سجود اين دلاکوکن دغن اد قصد. مک جيک اي

سدغ سجود تيبا ۲ اد اورغ ممكيلش ايفون ائكت كفلا کران هندق
منيغوق اورغ ايت لفس ايت تروس هندق دجاديکن دودق انتارا دوا
سجود نسچاي تيدق ممداي کنا کمبالي سجود سمولا کمدين بهارو
دودق التوق ايت.

(کسميلن) مباح تشهد اخير دسبوت جوک تحية اخير.
سکورغ ۲۸:-

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ سَلَامٌ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ سَلَامٌ عَلَيْنَا
وَعَلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا
رَسُولُ اللَّهِ.

(کسفوله) مباح صلوة اتس نبی صلی الله علیه وسلم فد تشهد
اخیر. سکورغ ۲۸ یا ایت:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ اتو اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى الرَّسُولِ اتو اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
النَّبِيِّ ^(۱)

(کسبلس) دودق باکی تشهد اخیر، باکی صلوة دان باکی سلام.
يعني دودقش کران مباح تشهد اخر. دودقش کران مباح صلوة اتس
نبی دان دودقش کران مباح السلام علیکم ایت جادی روکن سمبهیغ،
جیک کیت باج دغن کادان تیدق دودق سفرت بر دیری اتو سمبیل
باغون نسچاي تیدق صبح سمبهیغ کران منیغاکمکن روکن.

(۱) یغ ایلوقن یا ایت اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِ مُحَمَّدٍ کَمَا صَلَّيْتَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَعَلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ وَبَارِكْ
عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِ مُحَمَّدٍ کَمَا بَارَكْتَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَعَلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ. دالم
کتاب بیجوری جز ۱ موک 162 اد منبه فرکتان سیدنا فد محمد دان فد ابراهیم. تنافی ددالم بجیری اقناع
جز ۲ موک 34 قباد مینتوه اتو مباحقن سفای دتمبه فرکتان سیدنا ایت مالهن اد مینوتکن حدیث بخاری دانر سلم
دمکین ”بَارَكْنَا عَلَيْكَ إِذَا نَعُنَّ صَلَّيْنَا عَلَيْكَ فَقَالَ قَوْلُوا اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِ مُحَمَّدٍ کَمَا
صَلَّيْتَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَعَلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ وَبَارَكْ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ آلِ مُحَمَّدٍ کَمَا بَارَكْتَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَعَلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ
إِنَّكَ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ. ارتین: اجر کامی ماچم مان کامی هندق برسلوة اتس توانهسب اقبیل هندق
برسلوة. سبدان: هندقله کامو کات اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت ابراهيم وعلى آل ابراهيم
..... هفک اخیرن.

فد فندافت ساي ایلوق جاغن دتمبه فرکتان ایت کران مسالو سمبهیغ این مساله عبادة یقترنتو تیدق سیکیا کیت
تمبه ایکوت ایوسوی تراوتام اد حدیث یغ مفتاکن ”صَلُّوا کَمَا وَابِتُوهِي أَصْلِي“ هندقله کامو سمبهیغ
سبکیان کامو لیعت اکو سمبهیغ، ساي سافت برستوجو دتمبه جیک برسلوة دلوار سمبهیغ تنافی دالم
عبادة گناله برستندر کلد دلیل.

سموا بچان ۲ این دشرطکن ددثر اوله تلیغان سندیری بکیمار
تله دبتاکن فد روکن یغتیک (تکبیرة الاحرام) دثن اد موالاة
(برتوروت ۲) دان دالم بهاس عرب.

(کدوا بلس) مبري سلام یأیت مغوچف سلام یغفرتام.
سکورغ ۲ن السلام علیکم دان یغ ایلوقش (افضلن) السلام علیکم
ورحمة الله، مکروه دترالیقکن دثن دسبوت علیکم السلام دان تیدق
صح دثن سلام علیکم.

(کتیک بلس) ترتیب، یأیت سلاءین درفد روکن ۲ یغ دتنتوت
دفرבות سرائق سفرت نية دثن تکبیرة الاحرام، فاتحه دثن
بردیری دان لاین ۲ ایت مان ۲ یغ دهولو هندقله ددهولوکن مئیکوت
سوسونش.

سنة ۲ سبلوم دان دالم سمبهیغ

36. سبلوم سستورغ ایت ماسوق مغرجاکن سمبهیغ فرض، سام
اد هندق سمبهیغ سستورغ دیری اتو برجماعه لبه دهولو دسنتکن
دوا فرکارا، فرتام یغ. کدوا اقامت ^(۱) دان سمبهیغ یغ بوکن
فرض سفرت سمبهیغ سنة یغ دتنتوت برجماعه جیک هندق دکرجاکن

برجماعه سنة دسرو دثن کات "الصَّلَاةُ جَامِعَةٌ رَجَمَكُمُ اللَّهُ"، بوله باچ
"الصَّلَاةُ جَامِعَةٌ"، اتو "الصَّلَاةُ جَامِعَةٌ"، اتو "الصَّلَاةُ جَامِعَةٌ" (امفت
وجه).

اد فون سلفس ماسوق مغرجاکن سمبهیغ اد بیراف سنة فول
یأیت تربهاکی کفد دوا بهاکین، فرتام سنة ابغاض دان کدوا سنة

(۱) لفظ یغ اتو اذان دان قامت تله ترکسل دسیسی اودغرامی، درایت سای تیدق تولیس دسینی،
سندارتن اجماع علماء، فونچان درفد فرمان تومن وَأَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ، سورة مائدة ایه 61. ارتین:
افبیل کامو سرو اودغ کفد سمبهیغ (یغ). دان حدیث بخاری - مسلم إِذَا حُضِرَتِ الصَّلَاةُ فَلْيُؤَذِّنْ لَكُمْ أَحَدُكُمْ
وَالْيُؤَمِّكُمْ أَكْبَرُكُمْ، ارتین افبیل سمبهیغ تله حاضر هندقله یغ سستورغ درفد کامو دان هندقله منجادی امام
سیاف یغ لبه توا درفد کامو. شرط ۲ دان چاوا ۲ن بایق مستقه درفدان دلاکوکن یغ ایت ائکل تله ماسوق وقت
سمبهیغ ملینکن یغ صح بوله نوات دوا کالی، سکائی سبلوم تربیت فجر (دسبوت یغ یغفرنام) دان سکالی لالی
سلفس تربیت فجر (دسبوت یغ یغکدوا). (جیرمی افناع جزء 2 موک 42).

هيئات (۱)

37. سنة ابعاض ايت توجه فرکاران:-

(۱) مباح تشهد اول.

(ب) صلوٰۃ اتس لبي صلى الله عليه وسلم کمدين درفدان.

(ت) صلوٰۃ اتس ال (کلوارگان) کمدين درفد تشهد اخير.

(ث) دودقن انتوق کتيک ۲ بجان ايت.

(ج) مباح قنوت فد رکعة يڭکدوا سمبهيڭ صبح دان فد رکعة اخير سمبهيڭ وتر مالم 16 رمضان هڭک اخير بولن.

(چ) صلوٰۃ دان سلام اتس لبي دان اتس ال کمدين درفدان.

(ح) برديري انتوق دوا بحان ايت.

بجان تشهد اول دان صلواتن سام ماچم تشهد اخير سوده لفس دپتاکن فد روکن يڭکسفوله چوما بيدان تيدق اد صلوٰۃ اتس ال فد تشهد اول اين.

بجان قنوت سرت صلواتن دمکين:-

اللَّهُمَّ اهْدِنِي هَدِيَّتَ وَعَافِيَّتَ فِيمَنْ عَافَيْتَ وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ
تَوَلَّيْتَ وَبَارِكْ لِي فِيمَا أُعْطِيتَ وَقَبْنِي شَرًّا قَضَيْتَ فَإِنَّكَ تَقْضِي
وَلَا يَقْضِي عَلَيْكَ وَإِنَّهُ لَا يَنْدُلُ مَنْ وَالَيْتَ وَلَا يَعْزُ مَنْ عَادَيْتَ تَبَارَكَ
رَبُّنَا وَتَعَالَيْتَ فَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا قَضَيْتَ وَأَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ
وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَبَارَكَ وَسَلَّمَ.

(۱) فرکان ابعاض ايت جمع کفد بعض معنان سبهاين، اريت سنة ابعاض ايت ماچم سبهاين درفد روکن سالت فوات دنتوت سفاي دکرچاکن جيک دتيکلکن سنة دتفل دثن سجود سهوي.

فرکان هيئات ايت جمع کفد هيئة معنان کرقرکري، اريت سنة هيئات ايت کرقرکري يشايک دان يڭ ايلوق دلاکوکن جيک دتيکلکن تيدق دکهندکي اف-۲، چوما کورغ موليق.

جيك سمبهيڻ برجماعه امام سيڪيا (يندب) منوڪر ضمير ۲ ايت
 كفد جمع سڦرت:۔

اَللّٰهُمَّ اهْدِنَا فِيمَنْ هَدَيْتَ وَعَافِنَا فِيمَنْ عَافَيْتَ وَتَوَلَّنَا فِيمَنْ
 تَوَلَّيْتَ وَبَارِكْ لَنَا فِيمَا اَعْطَيْتَ وَقِنَا شَرَّ مَا قَضَيْتَ.

مولائي دري فانك تقضي هڻڪ اخير تياڊ اف ۲ فراوباهن ڪران
 يڏمڪين ايت بوڪن دعا هاڻ فوجي ۲ سهاڄ، دٻاڄ دڻن فرلاهن اوله
 امام دان مأموم سڪالي. درايت فد واستغفرڪ واتوب اليڪ تيدق
 فايه توڪر كفد جمع. سام جوڪ ماڄم مٻاڄ رب اغفرلي وارحمني
 هڻڪ اخير. ڪتيڪ دودق انتارا دوا سجود تيدق دڪهندڪي دتوڪر
 كفد ضمير جمع اوله امام ڪران اي دان مأموم سام ۲ مٻاڄ دڻن تيدق
 پاريج سوارا.

38. سنه هيئات ايت بايق دالتاراڻ:۔

(۱) مڻڪت تائڻ ماس مولا ۲ برتڪيرة الاحرام دڻن اف چارا
 سڪاليفون اصلڪن دائمڪت دافتله سنڻ. تتافي يڻ ايلوقڻ تافق تائڻ
 مڻادف قبله برتنڻ دڻن باهو دان هوجع جاري برتنڻ دڻن
 چوفيڻ تليغا سبله اتس دان ڪدوا ۲ ايو جاري برتنڻ دڻن چوفيڻ
 تليغا يڏسبله باوه. ستله هابيس مپبوة اڪبر توروئڪن ڪدوا ۲ تائڻ
 ايت دلتق تافق تائڻ يڻ ڪيري ڪباوه دادا ڪاٽس سڏيڪيت درفد
 فوست برتنڻ دڻن جنتوڻ هاتي (ميريف ڪڪيري)، منڪل تافق
 تائڻ سبله ڪانن دڪمڪن داتس تافق تائڻ يڻ ڪيري ايت، دان بوله
 جوڪ دتموڪن فرڪلاڻ اتس فرڪلاڻ تائڻ ڪيري دان جاري ۲
 دڪمڪن فد هوجع لڻ تائڻ ڪيري.

(ب) مٻاڄ دعاء افتتاح لفس تڪيرة الاحرام يايت:
 اَللّٰهُ اَكْبَرُ كَبِيرًا وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ كَثِيرًا وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا وَجْهَتْ

وَجْهِي لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا أَنَا مِنَ
الْمُشْرِكِينَ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ.

(ت) مباح اعوذ بالله من الشيطان الرجيم فد تيف ۲ رکعة نسلوم
مباح بسم الله الرحمن الرحيم انتوق فاتحه.

(ث) مپاریغن سوارا (جهر) کتیک مباح فاتحه دان سوره فد
سمبهیغ صبح. دوا رکعة یغفرتام سمبهیغ مغرب، دوا رکعة یغفرتام
سمبهیغ عشاء، سمبهیغ جمعة، سمبهیغ رای فواس دان حج، سمبهیغ
گرهان بولن، سمبهیغ منتا هوجن، سمبهیغ تراویح دان دوا رکعة
سمبهیغ سنة طواف یغ دلاکوکن وقت مالم اتو وقت صبح.

(ج) مباح دغن سوارا فرلاهن (سر) دتمفت ۲ یغلاءین درفد یغ

ترسبوت فد (ث) ایت یأیت سفرت سمبهیغ ظهر، سمبهیغ عصر،
سنة ۲ مغیریغی وقت، رکعة یغکتیک مغرب، دوا رکعة یغ اخیر باکی
عشاء، سمبهیغ گرهان متھاری دان سمبهیغ ۲ یغلاءین. تتافی سکل
سمبهیغ سنة مطلق یغدفربوات فد وقت مالم سنة دباح سچارا
سدرهان انتارا قواة دان فرلاهن.

(چ) مپبوت امین لفس هابیس مباح فاتحه باکی دیری سندیری
دان مپبوت امین برسرت دغن امین یغ دسبوت اوله امام.
(ح) مباح سورة اتو ایه قرآن لفس مباح فاتحه فد دوا رکعة
یغفرتام باکی امام اتو اورغیغ سمبهیغ سنورغ دیری، دان سوره
ایت هندقله مغیکوت سوسونن یغاد ددالم مصحف جائن دتوئمکغ
بالیقکن.

(خ) مغوچف تکبيرة الْاِلْتِقَالَاتْ یغ لیم یأیت تکبیر رکوع،

تکبیر سجود، تکبیر بغکیت درفدان، تکبیر سجود یغکدوا دان تکبیر
بغکیت درفدان کفد قیام.

(د) مغفکت کدوا تائمن ماچم ماس تکبيرة الاحرام افبیل هندق

ركوع دان افبيل بڭكيت كغد اعتدال سرنتق دڭن ائمكت كفلا دان
تتكلك بڭكيت كغد قيام دري تشهد اول.

(ذ) مباح سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ كتيك مڭعكت كفلا درفد ركوع دان
مباح رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ افبيل سوده برديري بتول.

(ر) مباح سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَيَحْمَدُهُ سكورغ ۲ ث سكالې. يڭ
ايلوق تيك كالي، يڭ لبه ايلوق لاكي جيڪ سمبهيڭ سنورغ ديري
دباح سمفي سبلس كالي اتو امام دتمفت يڭ مأمومث ترحد دان مريك
برستوجو باچ لبه درفد تيك دڭن گنجيل ۲ سفرت ليم كالي، توجه
كالي، سميلن كالي دان سبلس كالي، ايلوق دباح لبه تنافي جائن
لبه درفد سبلس كالي.

(ز) مباح سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَيَحْمَدُهُ تتكل دالم سجود سكورغ ۲ ث
سكالې، يڭ ايلوق تيك كالي، يڭ لبه ايلوق لاكي سمفي سبلس كالي
سام ماچم بچان دالم ركوع ايت تادي. (بيجوري ۱ موڪ ۱۷۷).
(س) ملتقن دوا تافق تائمن دأتس كدوا فها تتكل دودق مباح
تشهد اول دان تشهد اخير دسماكن هوجڭ جاري دڭن كفلا لوتوت.
جاري ۲ تائمن كيري بياركن لوروس دان جاري ۲ تائمن كانن
دكڭمكن كچوالي جاري تلونجوق دلوروسكن دان دائمكت كتيك
ميبوت الا الله. مكروه دكرق ۲ كن تلونجوق ايت.
(ش) مباح دعاء لفس هابيس درفد تشهد اخير يآيت:

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِيْ مَا قَدَّمْتُ وَمَا اَخَّرْتُ وَمَا اسْرَرْتُ وَمَا اَعْلَنْتُ وَمَا
اَسْرَفْتُ وَمَا اَنْتَ اَعْلَمُ بِهِ مِنِّيْ اَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَاَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لَا اِلَهَ اِلَّا
اَنْتَ اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ
وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيْحِ الدَّجَالِ يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوْبِ ثَبِّتْ قَلْبِيْ عَلٰى دِيْنِكَ.

(ص) دودق افتراش فد تشهد اول، فد دودق انتارا دوا سجود
دان دودق استراحة دان دودق تورك فد تشهد اخير.
(ض) ممبري سلام يڭكدوا سرت برفاليسڭ ككانن ماس ممبري
سلام يغفرتام دان برفاليسڭ ككيري ماس ممبري سلام يڭكدوا.

فرکارا یغ تیدق سام انتارا لاکي ۲ دان فرمفوان دالم سمبهيغ

(39) سکل روکن، شرط ۲ دان لاءین ۲ فرکارا دالم سمبهيغ کباپکنش سام معنای لاکي ۲ دان فرمفوان کچوالي ببراف مسأله یغ تیدق سام انتارا کدوان یأیت:-

(۱) باکي اورغ لاکي ۲ سنه مرثکککن دوا سیکوښ دري دوا روسوقښ دان مرثکککن فروتن درفد دوا فهان فد رکوع دان سجدو. منکل اورغ فرمفوان تیدق سنه بریوات دمکین بهکن مریک سنه مرافتکن کدوا سیکوښ دغن روسوقښ دان فروتن دغن دوا فهان.

(ب) عورة لاکي ۲ انتارا فوست دان لوتوت دان عورة فرمفوان سلوروه بدائن کچوالي موک دان دوا تافق تائش لوار دان دالم.

(ت) اورغ لاکي ۲ یغ سدغ سمبهيغ جیک نمفق اتو مغهوي سسوات فرکارا برلاکو سام اد یغ هاروس سمرت اورغ منتا ایدین هندق ماسوق کدالم رومه، اتو یغ سنه سمرت مغيقتکن امامش یغ ترلوف، اتو یغ واجب سمرت مغيقتکن اورغ بوت هندق جاتوه کدالم بهیا اتو یغ حرام سمرت مغيقتکن اورغ ظالیم هندق مېونه اورغ اتو یغ مکروه سمرت مغيقتکن اورغ مندغ بندا یغ مکروه دفندغ هندقله اي مغيقتکن ایت دغن مغوچف ”سبحان الله“ دغن قصد ذکر تیف ۲ کالي اي مېبوت دمکین ایت سفای تیدق باطل سمبهيغش اتو قصد ذکر سرت قصد مېريتاهو تا مغاف تنافي کالو قصد مېريتاهو سهاج دغن تیاد قصد ذکر، اتو سبوت سهاج دغن تیاد قصد اف ۲ نسچاي باطل سمبهيغش.

منکل اورغ فرمفوان جیک برلاکو سسوات ایت دهدافش هندقله اي منفق تافق تائش کانش کاتس بلاکغ تافق تائش کیرین دغن توجوان مغيقتکن تیدق تجوان لاءین.

فمباطل سمبهیغ

40. تیف ۲ اورغ یغ سمبهیغ بوله باطل سمبهیغش افبیل برلاکو اتسش ساله سوات درفد سبلس فرکارا یغبرایکوت:—

(فرتام) برچاکف اتو برکات ۲ دثن سغهاج فد حال دکتھوی، بهوا برچاکف دالم سمبهیغ ایت حرام. سکالیفون کات ۲ ایت تیدق ممبری فهم اف ۲ اتو ساتو حروف یغ ممبری فهم سمرت ”ق“ معنائ جاک اتو کاول.

دمکین جوا بردهم اتو منائیس اتو مخرغ اتو مغمبوس نفس دثن مولوت اتو هیندوغ سکیرا ۲ اد بر بوی سقدر دوا حروف باطل سمبهیغش، ملینکن باکی اورغیغ بر فپاکیه تیاداله باطل سمبهیغش.

اد فون جیک برچاکف ایت دثن تیدق سغهاج اومقام ترلنچر لیدهن اتو ای تاهاوکن حکوم حرام برچاکف اتو ترلوف اکن دیرین دالم سمبهیغ جیک فرچاکفن ایت سدیکیه یعنی تیدق لبه درفد انم فرکتان تیاداله باطل سمبهیغش تتافی جیک باقی نسجای باطل جوک.

(کدوا) ملاکوکن فربواتن یغ باقی برتوروت ۲، سمرت ملئکه تیگ لئکه برتوروت ۲، سام اد سغهاج اتو ترلوف باطلله سمبهیغش. تتافی جیک فربواتن ایت سدیکیه تیدق دثن تجوان برماین ۲ تیاداله باطل.

فربواتن یغ باقی ایت سام اد دری ساتو ائکوت اتو دری بر بیلغ ائکوت سمرت کرق کفلا دان دوا تائن سکالی، دمکین جوا ملومفت یغ قوات سام ماچه فربواتن یغ باقی.

مقصود مکر کن ائکوت دسینی ایاله ائکوت یغ برت سمرت تائن دان کاکي. اد فون ائکوت یغ ریغن سمرت مکر فکن جاری ۲، لیده، کلوفق مات، بییر مولوت دان ذکر ولو فون ببراف کالی دکر فکن برتوروت ۲ تیاد باطل سمبهیغش کران یایت سروف ماچه فربواتن یغ سدیکیه.

دعافکن فربواتن یخ بايق دالم سمبهیخ شدة الخوف دان
سمبهیخ سنة دالم فرجلانن دأتس بلاکخ اونتا، بلاکخ کودا، دالم
کریتا اتو دالم کفلتریخ اتو سباکیش.

(کتیک) برحدث بسر سفر ترفنچوت مانی اتو برحدث کچیل
سفر تریکنتوت مک باطل سمبهیخ دثن سبب ایت. سکالیفون
اورغ ایت سمبهیخ دثن سبب تیاد ایر، تیاد تانه یغدسبوت فاقد
الطهورین یأیت اورئیخ سمبهیخ کران معمرمتکن وقت، باطل دثن
سبب برحدث فد حال سمبهیخ ایت واجب قضاء. دمکین جوا اورئیخ
سنتیاس برحدث سفر اورغ بیسیر باطل سمبهیخ بیلا داتخ حدث
یغلاءین درفد حدث یغاد فد حال ای سدغ سمبهیخ.

(کامفت) کنا نجیس یخ تیاد دعافکن فد بدائن اتو فکاینش اتو
دالم لوبخ هیدوئش اتو دالم مولوتش اتو دالم تلیشان اتو دالم
متان کران سوأل نجیس این برت، درایت واجب دباسوه سکالیفون
دالم لوبخ هیدوئش دان ساومفمان.

جیک جاتوه نجیس یخ کریخ اتس انکوتان اتو کاینش ایفون
کبسکن چفت ۲ سبلوم لالو ماس طمانینه تیاداله باطل سمبهیخ.
اتو جیک نجیس ایت باسه جاتوه اتس سوئکوه اتو سربن تروس ای
چمفقن سوئکوه اتو سربن ایت چفت ۲ سبلوم لالو ماس طمانینه فون
تیاد باطل سمبهیخ.

(کلیم) تربوک عورة یخ ترمعلوم ددالم سمبهیخ. تنافی جیک
تربوک دثن سبب دتیوف اثمین دان دتوتف سکرا سبلوم لالو ماس
سکورغ ۲ طمانینه نسچای تیاد باطل سمبهیخ سلاکی کادان ایت
تیاد براولخ ۲ دان تیاد برتوروت. سبالیقش جیک اد دمکین ایت دان
مساوا کفد کرق یخ بايق باطل جوک سمبهیخ.

اد فون جیک دبوک دثن سچهاج اتو دبوک اوله بناتخ سفر
موپیت اتو اوله کاتق ۲ یخ بلوم ممیز نسچای باطل سمبهیخ
سکالیفون دتوتف بالیق دثن سکرا، اتو دبوک دثن ترسالة دان
تیا دتوتف دثن سکرا سام جوک حکومش.

(کانم) براوبه نية سفرت نية کلوار درفد سمبهیغ. اتو بربله ۲
 هندق کلوار اتو تیدق، اتو دگنتوځ هندق کلوار دڅن سسوات
 سبب، سکالیفون سبب ایت بلوم اد مثال سفرت سڅورځ سمبهیغ
 ترايغت ددالم هاتیش جیک تیلیفون برپويي اکو اکن برهنتي
 سمبهیغ دسیتو اي مځکتوتوځکن کلوار سمبهیغ دڅن بويي تیلیفون.
 باطل سمبهیغ دري مولا ترايغت دالم هاتیش بکیتو دان کنا سمبهیغ
 سمولا تنفا ايغت اف ۲.

دمکین جوا باطل سمبهیغ جیک نية هندق توکر سمبهیغ یغاد
 سفرت ظهر دڅن سڅاچ هندق دجادیکن عصر فد حال اي تاهو
 دمکین ایت تیدق دلولسکن، کچوالي جیک سمبهیغ فرض هندق
 دتوکرکن کفد سته مطلق دڅن سبب هندق سمبهیغ برجماعه یغ اکن
 ددیریکن دهدافنځ. ایفون فوتغ جادیکن دوا رکعة کمدين مبري
 سلام، یغدمکین ایت تیدق باطل سمبهیغ مالهن اینله یغ باکوس
 باکین سکیرا ۲ وقت ماسیه لافغ لاکي.

(کتوجه) برفالیغ درفد قبله دڅن دادا ککيري اتو ککانن
 سکالیفون دڅن سبب درمفوه اتو دتولق اورغ سکالیفون دڅن سکرا
 اي کمبالي مېتولکن، حکوم باطل جوک کران جارغ ۲ برلاکو کادان
 سماچم ایت ددالم سمبهیغ.

کچوالي جیک برفالیغ دڅن سبب جاهیل اتو ترلوف دان کمبالي
 مېتولکن دڅن سکرا کتیک ایت تیاد باطل سمبهیغ.

(کدلافن) ماکن سام اد بايق اتو سديکیت ترماسوق دالم کات
 ماکن یغ سديکیت ایت مکانن دچله ۲ کیکي سفرت سبوتیر بیجن
 اتو سبيجي کولا فاسیر دکیکیت اتو دپوپوت کمدين دتلن مک باطل
 سمبهیغ دڅن سبب ایت دمکین جوا منلن کاهق ملینکن کران جاهیل
 اکن حرامن ۱ ترلوف.

(کسمیلن) مینوم سام اد بايق اتو سديکیت ملینکن جاهیل اتو
 ترلوف.

(کسفوله) ترتاوا دڅن بويي یغبوله مغلوارکن سوارا مځندوځي
 دوا حروف اتو ساتو حروف یغبوله مبري فهم، ملینکن تردوروځ

کتاوا سديکيت یغ تا دافت دایلق دان تا بوله دتاهن ۲ مک تباداله باطل سمبهیغش.

(کسبلس) مرتد بارغ دجاوهکن الله، سام اد دثن فرکتان ماچم دکتان توهن ایت ساله ساتو درفد تیک اتو فرپواتن سفرت میمبه برهالا. اتو دثن برعزم سفرت اي برچیتا ۲ بیسوق هندق ماسوق کریستیان.

اد لاکي ببراف فرکارا یغ مباطلکن سمبهیغ سفرت منجغن روکن یغ فندیق دثن سغهاج سفرت اعتدال دان دودق اتارا دوا سجود، مأموم کتیغکالن درفد امامن سمفي هابیس دوا روکن اتو مندهولوي امام دثن دوا روکن دثن تیاد عذور.

سجود سَهَوِيّ

41. معنا سجود ایت معلوم، دان معنا سَهَو ایت لوف، افبیل دتمبه 'ي' برپوي سَهَوِيّ معنائ لو فان جادي معنائ سجود لوفان. بیاسن اورغ سمبهیغ میمخ تا هندق منیغکلکن روکن اتو سنه ابعاظ دثن سغهاج تنافي سباکي مانسي ترکا دغ ۲ اي ترلوف، بیلا سوده ترلوف کناله اد فنمفلن، مان یغبوله دتمفل یأیت سجود سهوي یأیت نام منوروت کبیاسان یعنی بیاسن سجود سهوي ایت کران لوف، تنافي اد جوک سجود سهوي تنفا لوف.

فرکارا ۲ یغبوله برلاکو کنا تیغکل ایت تیک ماچم:—

فرتام — روکن ۲.

کدوا — سنه ابعاظ.

کتیک — سنه هیئات.

مک روکن ایت جیک تر تیغکل دثن لوف تیدق بوله (تیدق صح) دکنتي دثن سجود سهوي مالهن جیک ترايغت سدغ اي ماسیه دالم سمبهیغ واجب اي مموات اف یغ تر تیغکل ایت سگرا دان لغا سکل فرپواتن یغبرلاکو کمدين درفدان دان دري سیتو سمبوغ سمبهیغ هغک تمت رکعة سمبهیغش کمدين سنه سجود سهوي سبلوم سلام کران اد برتمبه فرپواتن.

جيك اي ترايشت سسوده مجري سلام دان ماس ماسيه بلوم لام (كيرا ۲ بارو سسته مينيت)^(۱) هندقله اي برديري مغادف قبله سمولا ماسوق باليق سمبهيغ سراي مغرجاكن اف يغ تريغكل دان تروسكن مغربوات اف يغ باقي هغك تمت كمدين سنة سجود سهوي. اد فون جيك سوده لام ماس بهارو ترايشت اتو سوده ترفيجق نجيس اومفمان تيدقله دلولسكن اي ميمبوغ سمبهيغ ايت مالهن كنا سمبهيغ سمولا.

منكل سنة ابعاظ افبيل دتيغكلكن سام اد دغن سجاج اتو ترلوف سنة دتمفل دغن سجود سهوي.

دمكين جوا جيك شك اد منيغكلكن سفرت شك اداكه اي سوده باچ تشهد اول اتو تيدق اتو اداكه اي سوده باچ قنوت اتو تيدق نسچاي سنة سجود سهوي. (۲)

سكيران اي لوفاك ن تشهد اول تروس بائون سسوده برديري بارو ترايشت تيدق هاروس اي برباليق دودق کران هندق ممباچ تشهد اول ايت مالهن سنة سجود سهوي سجاج، جيك اي برباليق نسچاي باطل سمبهيغ. تنافي جيك ترايشت تغه بگيت سبلوم برديري (بلوم مغرجاكن روكن) سنة اي دودق باليق ممباچ تشهد ايت، تنتغ سجود سهوي اد هوراي ن يايت جيك سوده سمفي همفير توجه فوله ليم فرسين دكت برديري سنة سجود سهوي دان جيك بهارو همفير ليم فوله فرسين تيدق سنة سجود سهوي، دمكين جوا دقياسكن فد مساله لوف ممباچ قنوت، سام ماچم لوف فد تشهد اول ايت.

(۱) انگاران ماس سسته مينيت اين دهم دودق حديث ذوالايدین، کلران شروع صحابة نمان يقسبر الخرباق، چريتان فد سوات ماس نبي صلى الله عليه وسلم مدغ سمبهيغ شهر (برجساعه) بهارو دافت دوا ركة تروس برهنتي دان بگندا لوكي كني ديندغ مسجد برسندر كد سياتغ كاير دكت ستر ماچم هندق ماره روان. كتيك ايت ذواليدین فون برتان دغن كنان اداكه سمبهيغ اين سوده دقصر كن (دليندقكن) يا رسول الله اتو توانهمپ سوده ترلوف؟ سبدا ن كد ذواليدین سموان تيدق اد. جواب ذواليدین: مالهن ستهن اد. نبي فون برفالغ كد صحابة يلاين سراي برسيدا: اداكه بنر الف يغ دكتاكن اوله ذواليدین اين؟ سمبه صحابة: ۲. اي. بگندا فون ترايشت اكن حال ايت، تروس اي برديري مغادف قبله ميمبوغ سمبهيغ يغ باقي دوا ركة ايت دان سجود سهوي لفس ايت مجري سلام.

(۲) مكن جواجيك دتيغكلكن سسته، ن سفرت سسته قنوت بتر سبوت دهرلوات باجوري جز امون ۱۶۹.

جيك سستورغ شكنن بيلائن ركعة اداكه تيك اتو امفت، حكومث
امبيل يث يقين يآيت تيك دان تمبه ساتو ركعة لاكي كمدين سنة
سجود سهوي، دمكين جوا فد بيلائن ركعة يغلآين امبيل يث يقين.

سجود سهوي ايت اiale دوا سجود سهاج سكاليفون بايق فركارا
يث دلوفاكن، تمفتش سبلوم مبري سلام، دان سبلوم هندق مفرجاكنش
هندقله اد نية سجود سهوي لبه دهولو، جيك تيا د نية نسچاي باطل
سمبهيثش.

دالم ماس سجود ايت سنة دباچ "سُبْحَانَ مَنْ لَا يَنَامُ وَلَا يَسْهُو"
دان دالم ماس دودق انتارا دوا سجود باچ دعاء دودق انتارا دوا
سجود يث بياس يآيت رب اغفرلي وارحمني هثك اخيرش.

اد فون سنة هيئات جيك دتيغلكن تيدق دتنتوت داوLح باليق
دان تيدق دتنتوت دتمفل دثن سجود سهوي.

سمبهيث سنة

42. سلاين درفد سمبهيث فرض يث ليم، دالم اسلام اد لاكي
ببراف سمبهيث يث دسبوت سمبهيث سنة بوات تمباهن اتس
فرض ايت، كران سبأيك ۲ عبادة بدان سلفس ايمان اiale سمبهيث،
ترسبوت ددالم حديث بخاري دان مسلم:

إِيَّ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ فَقَالَ الصَّلَاةُ لَوَقْتُهَا

ارتيش: اورغ برتآن كقد رسول الله صلى الله عليه وسلم، افكه
عمل يغلبه افضل؟ سبدان: سمبهيث ددالم وقتون.

جادي كالو سوده فرض سمبهيث لبه افضل درفد فرض ۲ يغلآين
تا دافتيا د سنة ۲ن لبه افضل درفد سنة ۲ يغلآين.

کات ستغه علماء فواس لبه افضل کران حدیث: .
 كُلُّ عَمَلٍ ابْنِ آدَمَ لَهُ إِلَّا الصَّوْمَ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ.

ارتیښ: سموا عمل اتق ادم انتوقښ ملینکن فواس، مک ای انتوق
 اکو دان اکوله یڅ مبالسښ.

ولو ماچم مان فون کدوا ۲ سمبھیڅ دان فواس اد باپق کلبیهنښ
 جائنله لفسکن ماس برللو دښ تیاد دربوت فلواغ یڅ سائت بایک
 این انتوق مندکتن دیری کفد الله سبحانه وتعالی.

اداله سمبھیڅ ایت تربهاکي کفد دوا بهاکین:—
 بهاکین فرتام: سمبھیڅ سنه یغتیاد سنه دکر جاکن دښ برجماعه.
 بهاکین کدوا: سمبھیڅ سنه یڅ دسنتکن برجماعه.
 ترماسوق دالم بهاکین یغفرتام سمبھیڅ سنه یڅ معیریڅي
سمبھیڅ فرض یڅ لیم، یأیت دسبوت سنه رواتب.

کمدین سنه رواتب این تربهاکي کفد یڅ موء کد دان یغتیاد موء کد:—

یڅ موء کدښ

دوا رکعة دهولو درفد صبح	(تیدق اد بعدیه)
دوا رکعة دهولو درفد ظهر	دسبوت قبلیه
دوا رکعة کمدین درفد ظهر	دسبوت بعدیه
دوا رکعة کمدین درفد مغرب	دسبوت بعدیه
دوا رکعة کمدین درفد عشاء	دسبوت بعدیه
بیراف رکعة سنه وتر	سلفس سمبھیڅ عشاء

یغتیاد موء کدښ

دوا رکعة دهولو درفد ظهر	(تمبه دوا رکعة لاکي اتس دوا یغاد جادي امفت)
دوا رکعة کمدین درفد ظهر	(تمبه دوا رکعة لاکي اتس دوا یغاد جادي امفت)
امفت رکعة دهولو درفد عصر	(تیدق اد بعدیه)
دوا رکعة دهولو درفد مغرب	دسبوت قبلیه خفیفه (یڅ ریغن)
دوا رکعة دهولو درفد عشاء	دسبوت قبلیه

سنة رواتب فد مريك یغ حاضیر سمبھیغ جمعة سام ماچم
رواتب سمبھیغ ظهر.

سکل سنة رواتب یغاد قبلیه دان بعدیه واجب دتنتوکن قبلیه اتو
بعدیھن سفرت:

أُصَلِّي سُنَّةَ الظُّهْرِ رَكَعَتَيْنِ قَبْلِيَّةَ اللَّهِ تَعَالَى.

ارتیث: سهاج اكو سمبھیغ سنة ظهر دوا ركعة قبلیه کران الله
تعالی الله اكبر، دان اصلي سنة الظهر ركعتین بعدیه الله تعالی. ارتیث:
سهاج اكو سمبھیغ سنة ظهر دوا ركعة بعدیه کران الله تعالی، الله
اكبر. دثن این قیاسكنله فد سمبھیغ یغلاءین.

سنة رواتب یغتیاد بعدیه تیدق واجب دتنتوکن قبلیه اتو بعدیه
سفرت:

أُصَلِّي سُنَّةَ الصُّبْحِ رَكَعَتَيْنِ لِلَّهِ تَعَالَى.

ارتیث: سهاج اكو سمبھیغ سنة صبح دوا ركعة کران الله تعالی
الله اكبر.

دثن این قیاسكنله سمبھیغ سنة دهولو درفد عصر.
چارا مخرجاکن سمبھیغ سنة رواتب این، یغ ایلوقن ایاله دوا
ركعة ساتو تكبیر دان ساتو سلام. ركعة یغفرتام باچ فاتحه دان
قل یا ایها الكافرون دان ركعة یغكدوا باچ فاتحه دان قل هو الله احد.
بوله جوک دچنتومکن سکالي سنة یغ موءكد دثن یغتیاد موءكد
امفت ركعة دثن ساتو تكبیر دان ساتو سلام دان دثن ساتو تشهد
اتو دوا تشهد. لفظن دمکین:

أُصَلِّي سُنَّةَ الظُّهْرِ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ قَبْلِيَّةَ اللَّهِ تَعَالَى.

ارتیث: سهاج اكو سمبھیغ سنة ظهر امفت ركعة قبلیه کران
الله تعالی، الله اكبر. ركعة یغفرتام باچ فاتحه دان قل یا ایها

الکافرون. دان رکعة يثکدوا باچ فاتحه دان قل هو الله احد، فد رکعة يثکدوا جيک برکهندق بوليله دودق ممباچ تشهد (ماچم تشهد اول)، دان جيک تيدق برکهندق تروس بائون انتوق رکعة يثکتیک باچ فاتحه جيک برکهندق بوليله باچ سورة قل اعوذ برب الفلق کمدین سجود کمدین بائون انتوق رکعة يثکأمفت باچ فاتحه جيک برکهندق بوليله باچ سورة اعوذ برب الناس کمدین سجود سرت تشهد اخير دان سلام، جيک تياد برکهندق ممباچ سورة فد رکعة يثکتیک دان يثکأمفت فون بوله جوک تيغکل فاتحه سهاچ سفرت سمبيغ ظهر.

دمکين جوا فد سنة بعديهن دلاکوکن سفرت قبلهين، لفظن:

أُصَلِّيَ سُنَّةَ الظُّهْرِ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ بَعْدِيَّةً لِلَّهِ تَعَالَى.

ارتين: سهاچ اکو سمبيغ سنة ظهر امفت رکعة بعديه کران الله تعالى، الله اکبر. نفس ايت کرجاکنله کأمفت ۲ رکعة ايت سام ماچم سنة قبله تادي.

بوله جوک کأمفت ۲ رکعة قبله ايت دچنتومکن دغن کأمفت ۲ بعديه جادي لافن رکعة دلاکوکن سلفس مخرجاکن سمبيغ فرض، دغن ساتو تکبير دان ساتو سلام لفظن:

أُصَلِّيَ سُنَّةَ الظُّهْرِ ثَمَانِ رَكَعَاتٍ دَالْقَبْلِيَّةِ الْبَعْدِيَّةِ لِلَّهِ تَعَالَى.

ارتين: سهاچ اکو سمبيغ سنة ظهر لافن رکعة قبله بعديه کران الله تعالى، الله اکبر.

نفس تکبير باچ فاتحه دان سبارغ سورة، رکوع دان سجود بوات بکيتو تروس سهکک هابيس لافن رکعة سلفس تشهد تروس سلام. (ليهت بيجوري جزء ۱ موک ۱۳۷).

سنة وتر

يغلبه موءكد سكالې درفد سمبهيڅ سنة رواتب اين اياه
سمبهيڅ سنة وتر سكورغ ۲۸ ساتو ركعة، تنافي يڅ سيكيان جاتن
دكرجاكن ساتو ركعة كران مېلاهي يڅ اوتام، جادي سكورغ ۲ يڅ
ايلوقن اياه تيك ركعة مولا ۲ بوات دوا ركعة، لفظن:

أُصَلِّي سُنَّةَ الْوَتْرِ رَكَعَتَيْنِ اللَّهُ تَعَالَى

ارتين: سهاج اكو سمبهيڅ سنة وتر دوا ركعة كران الله تعالى،
الله اكبر. لفس تكبير باچ فاتحه دان سوره سبح اتو قل يا ايها
الكافرون، كمدين فد ركعة يڅكدوا باچ فاتحه دان سوره قل يا ايها
الكافرون اتو قل هو الله احد، لفس ركوع سجود دان تشهد معوجف
سلام.

كمدين بائون بوات ساتو ركعة لاكي، لفظن:

أُصَلِّي سُنَّةَ الْوَتْرِ رَكَعَةً اللَّهُ تَعَالَى

ارتين: سهاج اكو سمبهيڅ سنة وتر ساتو ركعة كران الله
تعالى، الله اكبر.
باچ فاتحه دان سبارغ سوره، ستغه ۲ كتاب معشوركن لفس فاتحه
ايت باچ سوره قل هو الله احد، قل اعوذ برب الفلق دان قل اعوذ
برب الناس ستله ايت ركوع، سجود، تشهد دان سلام.
يڅ لبه ايلوق لاكي دبوات ليم ركعة اتو توجه ركعة اتو سمبيلن
ركعة سهڅك سبلس ركعة سهاج (مان يڅ بايق ايتوله يغلبه ايلوق)
جيك دكرجاكن لبه درفد سبلس تيدق صح.
دانلاكي دكرجاكن وتر اين برچراي ركعة يڅ اخير درفد يڅ
دهولون لبه بايك درفد برهوبڅ دغښ سكالې كوس.
دفر بوات دوا دوا ركعة ساتو تكبير دان ساتو سلام لبه بايك
درفد دفر بوات سفوله ركعة تروس ساتو تكبير دان ساتو سلام
كمدين ساتو ركعة ساتو تكبير دان ساتو سلام برسنديري.

وقت سمبهیغ و تر این ایاله ائتارا سمبهیغ عشاء (لفس سمبهیغ عشاء) هڤک نأیک فجر. مک جیک دکر جاکن سبلوم سمبهیغ عشاء سکالیفون شوده ماسوق وقت عشاء تیدق صبح سمبهیغ.

تیدق سنه برجماعه سمبهیغ و تر یغ دکر جاکن تیغ ۲ مالم تنافی سنه دکر جاکن برجماعه و تر فد تیغ ۲ مالم رمضان دان تمبه دعا سنه ضحی قنوت فد 16 رمضان هڤک اخیر بولن.

سنه ضحی این ایاله سمبهیغ سنه سلفس نأیک متھاری ائنگارن توجه کاکي دري کاکي لائیت فد فنداثن مات، برکالان سهڤک تر کلینچیر متھاری. سکورغ ۲۸ دوا رکعه، لفظن:

أَصَلِّ سُنَّةَ الضُّحَى رَكَعَتَيْنِ لِلَّهِ تَعَالَى.

ارتیث: سھاج اكو سمبهیغ سنه ضحی دوا رکعه کران الله تعالی، الله اکبر.

رکعه یغفر تام باچ فاتحه دان قل یا دان رکعه یغکدوا باچ فاتحه دان قل هو الله احد ستروسن سلام.

سبایق ۲ سنه ضحی این ایاله لافن رکعه دکر جاکن دوا دوا رکعه ساتو تکبیر دان ساتو سلام لبه ایلوق درفد لافن رکعه تروس ساتو تکبیر دان ساتو سلام.

تحية المسجد

افبیل سستورغ ماسوق مسجد اتو تمفت ۲ یغ دوقفکن انتوق سمبهیغ سفرت سوراو، دستکن باکیث سمبهیغ یغدنماکن سمبهیغ سنه تحية المسجد، ^(۱) سبلوم اي دودق ددالمش. لفظن:

(۱) تحية ايت معنائ مشهوره كن دان ميسركن، دان مسجد ايت مقصود رب المسجد توهن مسجد، بوكن بالئون ايت يفسرمانني دان ديسركن. جادي توجوانن ملاكون عبادة دالم بالئون ايت کران مشرمة دان ميسركن الله سبحانه وتعالى.

سکیران سئورغ ایت (قصد) سنه سمبهیغ انتوق بالئون ایت نسجای تیدق صبح سمبهیغ کران بالئون ایت دري سکی بالئون تیدق بوله و قیتکن عبادة کفدان نه شرع. سکیران اي قصد بالئون ایت ترحق مندافت عبادة فندغ دري سکی ثاتن تفت یغ سوچی نسجای جادي کافر. بچیرمی جز. ۱. مک 343.

أُصَلِّي سُنَّةَ تَحِيَّةِ الْمَسْجِدِ رَكَعَتَيْنِ لِلَّهِ تَعَالَى.

ارتیښ: سهاج اكو سمبهيڅ سنة تحية مسجد دوا ركعة کران
الله تعالى، الله اكبر.

ركعة يغفر تام باچ فاتحه دان قل يا، ركعة يثكدوا باچ فاتحه دان
قل هو الله ستروسش سلام.

سمبهيڅ سنة تحية مسجد اين بوله ماسوق دالم سمبهيڅ يغلاءين
سام اد سمبهيڅ فرض اتو سنة (دافت فضيلت) سام اد دنيتكن
ماسوقش اتو تيدق چوما جائن دانفيكن. جيڪ دانفيكن تيدق له دافت
فضيلة تحية المسجد. سځوهفون دمكين تباد دنتوت سمبهيڅ تحية
لاكي.

سنة مسافر

دوا ركعة سنة مسافر يعني سمبهيڅ سنة کران هندق فرکي
کتمفت لاءين اتو نکري لاءين، ماچم دري جوهر بهارو هندق
فرکي کباتو فهت ايت مسافر نماڻ دمكين جوا هندق فرکي ککوت
تيغکي ^(۱) دکت هندق برتولق سنة سمبهيڅ. لفظش:

أُصَلِّي سُنَّةَ السَّفَرِ رَكَعَتَيْنِ لِلَّهِ تَعَالَى.

ارتیښ: سهاج اكو سمبهيڅ سنة فرجلانن دوا ركعة کران الله
تعالى، الله اكبر.

ركعة فرتام باچ فاتحه دان قل يا دان ركعة يثكدوا باچ فاتحه دان
قل هو الله ستروسش سلام.

سنة احرام

تيف ۲ باکل حج بيلا هندق برنية احرام سام اد احرام حج
اتو احرام عمره سبلوم اي برنية دسنتکن اي سمبهيڅ لبه دهولو
دوا ركعة نماڻ سمبهيڅ سنة احرام، لفظش:

(۱) توجوان ساي مبادوا مثال اين ايا له کران هندق مشيقلکن سځلک سته ۲ اورغ يهوا سمبهيڅ سنة مسافر اين کران
هندق کيکه مترجاکن حج سهاج. دان مقصود مسافر دسيني سام اد چاوه. دوا مرحله اتو تا سمني دوا مرحله.

أَصَلِّي سُنَّةَ الْإِحْرَامِ رَكَعَتَيْنِ لِلَّهِ تَعَالَى.

ارتیښ: سهاج اكو سمبهيڅ سنة احرام دوا ركعة كران الله تعالى،
الله اكبر. (۱)

سنة استخاره

باكي اورغيڅ منتا فرتنجوق فيليهن ساتو درفد دوا حال يثمان
لبه بايك باكيښ سنة سمبهيڅ دوا ركعة يثدنامكن سمبهيڅ سنة
استخاره لفظښ:

أَصَلِّي سُنَّةَ الْإِسْتِخَارَةِ رَكَعَتَيْنِ لِلَّهِ تَعَالَى

ارتیښ: سهاج اكو سمبهيڅ سنة استخاره دوا ركعة كران الله
تعالى، الله اكبر.

سنة حاجة

بارغسياف اد برحاجة سسوات فركارا يغبأيك انتوق ديريش اتو
انتوق اورغ لاءين دستكن اي سمبهيڅ دوا ركعة دنماكن سمبهيڅ
سنة حاجة (بياسښ اورغ سبوت سمبهيڅ حاجة)، لفظښ:

أَصَلِّي سُنَّةَ الْحَاجَةِ رَكَعَتَيْنِ لِلَّهِ تَعَالَى

ارتیښ: سهاج اكو سمبهيڅ حاجة دوا ركعة كران الله تعالى،
الله اكبر.

(۱) فد ماس سكارغ باكل ۲ حج اتو ياكل عمره فركي كمكه دښن كلفترينغ سهاج. باكي مريك بغ هندق كمكه دهولو
كمدين بهارو كمدينه فييق نفوروس جماعه مورينهنن مريك برنية احرام حج اتو عمره دالم كلفترينغ ساتو جم
سبلوم تورون كجده. دالم كلفترينغ سوكر هندق مندي سنة احرام دان سمبهيڅ سنة احرام فد حال كدواښ
سنة. درايت ساي سوك مشوركن مريك سبلوم نايك كلفترينغ مندي سنة احرام دهولو دروهن اتو رومه
تومنانښ كمدين سمبهيڅ سنة احرام نفس ايت بهارو فركي نايك كلفترينغ، تننغ فكاين بوله فاكي فكاين بياس،
ننهي بيلا دكت هندق نية كناله ساليښ فاكي كايښ نفس، دان جيك هندق فاكي كايښ نفس تروس دري رومه
فون بوله جوگ ننهي بيلا هندق برنية احرام تيدق فايه برساليښ لايي برنية تروس. سلاكي بلوم نية احرام
سكل فتنغ دالم احرام بوله دلاكون.

لفس سلام باچ فاتحه، لفس ايت منتاله اف يڭ دحاجتكن دالم بهاس يڭ اي فهم. كمدين صلواة اتس نبي محمد صلى الله عليه وسلم.
سنة تهجد

بيلا سستورغ جاك درفد تيدور وقت مالم دسنتكن اي سمبهيج
يغد نماكن سمبهيج سنة تهجد سكورغ ۲۸ دوا ركعة دان تيدق لبه
درفد لافن ركعة، لفظن:

أَصَلَّى سُنَّةَ التَّهَجُّدِ رَكْعَتَيْنِ لِلَّهِ تَعَالَى

ارتيش: سهاج اكو سمبهيج سنة تهجد دوا ركعة کران الله تعالى،
الله اكبر.

چارا ۲۱ مشرجاكن سنة احرام، سنة استخاره، سنة حاجة دان سنة
تهجد سام ماچم رواتب يآيت ركعة يغفرتام باچ فاتحه دان قل يا دان
ركعة يڭكدوا باچ فاتحه دان قل هو الله. چوما نيتش سهاج بربيدا
مفيكوت نماڻ.

سنة تسبيح

فركتان تسبيح ايت معناڻ منسوچيكن، کران سمبهيج اين بايق
مباچ سبحان الله يڭ برمنا مها سوچي الله دنماکندي سمبهيج تسبيح.
درايت سمبهيج اين ترماسوق دالم گولوئن سمبهيج سنة مطلق
تتافي فضيلتش بسر سائت بآيك دکرجاكن تيف ۲ هاري سکالي کالو
تيدق سمیڭکو سکالي کالو تيدق سبولن سکالي کالو تيدق ستاهون
سکالي دان سكورغ ۲۸ سعمور هيدوف سکالي.

يآيت امفت ركعة ساتو سلام جيڪ دکرجاكن فد سيڭ هاري، اتو
تيف ۲ دوا ركعة ساتو سلام جيڪ دکرجاكن فد مالم هاري، لفظن:

أَصَلَّى سُنَّةَ التَّسْبِيحِ أَرْبَعَ رَكَعَاتٍ اتو رَكْعَتَيْنِ لِلَّهِ تَعَالَى.

ارتيش: سهاج اكو سمبهيج سنة تسبيح امفت ركعة اتو دوا ركعة
کران الله تعالى، الله اكبر.

ركعة يغفرتام باچ فاتحه دان سوره اَلْهَكْمُ التَّكَاثُرُ. ركعة يثكدوا
 باچ فاتحه دان سوره والعصر. ركعة يثكتيك باچ فاتحه دان سوره
 قل يا دان ركعة يثكأمت باچ فاتحه دان سوره قل هو الله.

دالم سمبهيغ تسبيح اين سنة باچ:
 سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ⁽¹⁾ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ
 الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ بكيان برايکوت :-

ليم بلس کالي لفس سوره سبلوم رکوع.
 سفوله کالي دالم رکوع سلفس تسبيح رکوع.
 سفوله کالي دالم اعتدال سلفس باچ سمع الله لمن حمده.
 سفوله کالي دالم سجود يغفرتام سلفس تسبيح سجود.
 سفوله کالي دالم دودق انتارا دوا سجود سلفس باچ رب اغفرلي.
 سفوله کالي دالم سجود يثكدوا سلفس تسبيح.
 سفوله کالي دالم دودق استراحه اتو دالم تشهد سبلوم مباچ تحية فد
 ركعة يغاد تشهد.

جادي جمله دالم تيف ۲ ساتو ركعة سبايق توجه فوله ليم
 تسبيح دان جمله امفت ركعة سبايق تيك راتوس تسبيح. سكيران
 ترلوف مباچ تسبيح فد ساتو فريغت هندقله دباچ فد فريغت
 يث كمدينش (دچنتومكن)⁽²⁾ سفاي بيلائش ايت كنف تيك راتوس.

بهاكين يثكدوا

سمبهيغ سنة يث دسولتكن برجماعه يآيت سمبهيغ هاري راي
 فطري دان راي الاضحى، سمبهيغ گرهان سام اد گرهان متهاري اتو
 گرهان بولن، سمبهيغ منتا هوجن، سمبهيغ تراويح دان سمبهيغ وتر
 دبولن رمضان بكيان اكن دپتاكن كمدين.

سمبهيغ ۲ سنة يث عفويآي وقت سفرت سمبهيغ راي، سنة
 ضحي دان سنة رواتب سنة دقضاء جيک ترتيغكل.

(1) كتاب الله تعالى سورة التكاثر

(2) قد دودق يث فوج برجام قد دودق يث فريغت

سمبهیخ تراویح

فرکتان تراویح ایت جمع باکي ترَویحَه: ریحة. اصلش اورغ مکه برسمبهیخ امفت رکعة سکالي بریحة دان فرکي طواف. لفس ایت کمبالي سمبهیخ سمولا امفت رکعة دان بریحة دان فرکي طواف دمکینله ستروشن.

اوله سبب دالم سمبهیخ این اد مقندوغي بریحة دنماکن اي سمبهیخ تراویح یعنی سمبهیخ بریحة ۲. ددالم کتاب ۲ فقه اد مپوتکن بهوا سمبهیخ تراویح ایت سباق دوا فوله رکعة، تیف ۲ دوا رکعة ساتو سلام، تیدق صح دکرجاکن امفت رکعة ساتو سلام.

سنة دکرجاکن برجماعه کران سیدنا عمر ماس دي جادي خلیفه اد مقمفلکن اورثرامی لاکی ۲ دان فرمفوان برجماعه باکي مقحیاتی بولن رمضان، وقتوئ ایاله لفس سمبهیخ عشاء هعک تربیت فجر دالم بولن رمضان.

ترسبوت ددالم حدیث بهوا رسول الله صلی الله علیه وسلم اذ فرنه کلوار کمسجد ببراف مالم دالم بولن رمضان یأیت مالم دوا فوله تیک، مالم دوا فوله لیم دان مالم دوا فوله توجه برسمبهیخ سنة مالم (تراویح) دان دایکوتی اوله صحابة ۲. بکندا سمبهیخ ایت لافن رکعة سهاج، لفس ایت بکندا تیدق کلوار لاکی مالهن برسمبهیخ درومه.. بیسوقن بکندا برسیدا کفد صحابة ۲، اکو تاکوت کامو سغک تله دفرضوکن اتس کامو سمبهیخ مالم (تراویح) ایت ننتی کامو لمه تا ترکرجاکن.

دسینی تیمبول مسأله مقاف برلاکو اجماع علماء سمبهیخ تراویح دوا فوله رکعة فد حال دالم حدیث نبی صلی الله علیه وسلم معرجاکن لافن رکعة سهاج؟

جوابن: نبی دان صحابة بوات دمسجد لافن رکعة دان باقیش دوا بلس رکعة لاکی مریک سودهکن درومه ماسیخ ۲، کران مریک بیلا بالیک کرومه ماسیخ ۲ اد ددثر بوی سوارا ماچم اورغ مقاجی. ایت مننجوکن مریک میودهکن یخ باقی.

نبي بوات لافن رکعة برسام صحابة ايت (تيدق دوا فوله) کران
هندق مبري فلواغ کریغانن کفد مریکثیت.
برکات الشیخ الحلیمی رهسیا دوا فوله رکعة کران سمبھیغ سنه
رواتب یغ موء کد فد هاری یغلاءین درفد رمضان سوده اد سفوله رکعة
مک دالم بولن رمضان دکنداکن لاکي سفوله رکعة جادي جملهن
دوا فوله رکعة. دمکینله چابوتن یغ دریغکسکن درفد کتاب اقناع
بجیرمی جزء I موك 341 - 342.

تنتغ بچان سوره دالم سمبھیغ تراویح این ترفلخ کفد کمفوان
ماسیغ ۲، جیک اد اوفای ایلوق باچ سوره ۲ ساتو جزء قرآن فد
تیف ۲ ساتو مالم، دان جیک تیاد اوفای باچ قل یا ایها الکافرون
سهاج لفس فاتحه رکعة یغفر تام دان قل هو الله أحد لفس فاتحه رکعة
یغکدوا فد تیف ۲ دوا رکعة هتک سلسی ببراف رکعة.
ورد ۲ یغلاءین ایت فون جیک اد ماس دان حفظ ایلوق دلاکوکن،
جیک تیدق اد ماس اتو تیدق حفظ تیدقله دمستیکن، دمکین جوا
جیک تیدق تردای هندق حاضر کمسجد اتو کسوراو دثن سبب اد
عذور اتو سباکین بولیله. دکر جاکن سمبھیغ تراویح ایت درومه
شورغ دیری تیدق مستی برجماعه. جائن دثن سبب تیدق حفظ
سوره الهکم التکائر دان لاین ۲ اتو تیدق دافت حاضر کمسجد اتو
سوراو دتیغکلکن لغسوغ دمکین ایت روکي کران تیاد معحیاتی بولن
رمضان دان تیدق دافت برجومفا لیلة القدر یغ دتوغکو ۲.

سجود تلاوة

سباکي فنوتف باب سمبھیغ سنه این ساي سوک مپوتکن
سلااین درفد سمبھیغ سنه اد دوا فرکارا یغ فاتوت دکتھوي یایت
سجود تلاوة دان سجود شکور.

تیف ۲ اورغیغ مباح قرآن اتو اورغیغ مندثر اورغ مباح قرآن
کیرا تبا تنتغ ایه یغ دسبوت ایه سجدة سفرت:

اِنَّ اللّٰهَ یَفْعَلُ مَا یَشَاءُ هتک اخیر ایه 18 سورة الحج دان وَاَفْعَلُوا
الْخَیْرَ لَعَلَّکُمْ تُفْلِحُوْنَ هتک اخیر ایه 77 سورة الحج جوک،

سنة اي سجود سکالي سجود يأت سجود تلاوة، جيک دالم سمبهيغ تروس سجود کمدين بکيت سمولاً سمبوغ بچائن اتو سمبهيغن تراوتام جيک امام مباح اية ايت دان سجود واجب مأموم مغيکوثن (مأموم تيدق بوله برتليغکه دغن امامن، جيک برتليغکه اومقام اي تيدق ايکوت سجود باطل سمبهيغن دان سباليقن جيک امام تيدق سجود تيباً ۲ مأموم سجود فون باطل سمبهيغن) دان جيک دلوار سمبهيغ هندقله اي برتکبير دغن تکبيرة الاحرام دغن نية سجود تلاوة لفس ايت تروس سجود. دالم سجود ايت سنة باج:

سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ وَصَوَّرَهُ وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ
فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ. کمدين مبري سلام.

سجود شکور

شرطن سام ماچم سمبهيغ دان جائن لام سلشن.
سجود شکور ايت سنة کتيک دافت نعمة يغ مندادي باکي ديرين اتو اورغنتوان اتو صاحبثن، اتو کتيک سلامت درفد بلاء باکي ديرين اتو اورغنيغ دکاسيهين ايت يأت ساتو سجود. چارائ سام ماچم سجود تلاوة دلوار سمبهيغ ايت تادي دان بچائن فون سام جوک. بجيرمي اقناع ۱ موک 352.

وقت ۲ يغ دمکروهکن سمبهيغ فداث

43. اصل مسأله اورغ اسلام دکالککن سمبهيغ سنة فد بيلاً ۲ ماس تنافي اد جوک بيراف ماس يغ مکروه دکرچاکن سمبهيغ ددالمن يغ دسبوت مکروه تحريم (مکروه يغ سمفي کفد درجه حرام).
اد ليم وقت يغ حرام دان تيدق صح دکرچاکن سمبهيغ سنة مطلق اتو يغتياذ ممفويأي سبب سفرت سئة تسبيح اتو يثاد ممفويأي سبب تنافي سبب ايت ترکمدين درفد سمبهيغ سفرت سمبهيغ استخاره، سنة احرام، سنة حاة دان لاین ۲ دتمفت يغلأين درفد تانه

حرام مکه.

- فرتام - وقت متھاري تربيت هڻڪ نائيڪ کيرا ۲۱ توجهه ڪاڪي تيڻڪڻ دڪاڪي لائيت فد فنداڻن مات.
- كدوا - وقت متھاري تڻه ربيع هڻڪ ڪلينيچرڻ ملينڪن هاري جمعة.
- ڪتيڪ - لفس سمبهيڻ عصر هڻڪ ماسوق متھاري.
- ڪامفت - وقت ڪونيخ ۲ متھاري دڪت هندق ماسوق هڻڪ غايش.
- ڪليم - لفس سمبهيڻ صبح هڻڪ متھاري نائيڪ کيرا ۲۱ توجهه ڪاڪي (۱)

اد فون سمبهيڻ سنه يڻ اڌ ممفويائي سبب لبه دهولو درفد سمبهيڻ سمرت سمبهيڻ تحية المسجد، سمبهيڻ منتا هوجن، سمبهيڻ گرھان، سمبهيڻ سنه رواتب دانلاءين ۲، مڪ تياداله حرام دان صح دڪرجاڪن فد وقت ۲ يڻ ترسبوت. دمڪين تياد حرام دان صح دڪرجاڪن دتانه ۲ حرام مڪه سام اد ددالم مسجد الحرام اتو دتمفت ۲ لاءين سڪاليفون دتڻه فادغ. (۲)

سمبهيڻ برجماعه

فرڪٽان جماعه ايت درفد بهاس عرب يڻ سوده ترڪنل دالم بهاس ملايو، معنائ ڪومفولن اتو هيمنفون. جيڪ ڪيت ڪات: ساي ماسوق جماعه شيخ حسين معنائ ساي ماسوق دالم ڪمفولن شيخ حسين. ددالم باب سمبهيڻ يائيت سمبهيڻ برڪمفول سڪورغ ۲ڻ دوا اورغ مڻندوئي امام دان ماموم.

اصل حڪوم سمبهيڻ برجماعه يڻلدين درفد جمعة ايت سنه موءڪد دان حڪوم مڻنديريڪن سمبهيڻ برجماعه دتمفت يڻ بوله نمفق شعار

(۱) دڻهم درڻه ڪيٽان علماء سبين دلارغ سمبهيڻ سنه مطلق دان ساومفان فد وقت ۲ يڻ ترسبوت ڪران دالم حديث اد مياشڪن شيطان برڪليان فد وقت ۲ ايت دان اورغ مجوسي سبيوق دڻن ميبه متھاري، درايت ڪيت اورغ اسلام نا ڪمر مفهمفيري سروف دڻن فروانن مريڪيت ڪيوالي اد سبب يڻ فنتيڻ، والله اعلم.

(۲) اورغ ۲ حج دمڪه سلالو مبيوات عمره فرڪي ڪننم لفس سمبهيڻ صبح اتو لفس سمبهيڻ عصر. سيلوم احرام مريڪ سمبهيڻ سنه احرام دمجد تنعيم ايت. مڻنق امبيل فرھاتين بهوا مسجد تنعيم ايت دودڻن دتانه حلال تيق دولسڪن سمبهيڻ سنه احرام دسيتو دالم وقت يڻ ترسبوت.

اسلام دسوات كمفوغ اتو دسوات كاواسن ايت فرض كفايه واجب
اتس سچارا عموم اتس لاكي ۲ يڄ مردهيكا، يڄ تيڄكل دتمفتن (مقيم)،
اد فكاين انتوق منجاك مروءهن دان تياد عذور منونيكنش، افبيل
دكرجاكن اوله سئورغ امام دان سئورغ مأموم كو كورله دوسا اورغ
لائين يڄ ددالم تمفت ايت.

اورغ لاكي ۲ برجماعه دالم مسجد لبه بايك (افضل) دان حاصيلله
فضيلة برجماعه دئن سئورغ امام دان سئورغ مأموم.

كفد مأموم دحكومكن دافت برجماعه برسرت دئن امام (لائين
درفد جمعة) سلاكي امام بلوم مبري سلام يڄفرتام مسكيفون اي بلوم
سمفت دودق برسام امام ايت، تنافي جيڪ تكبير مأموم سرنثق دئن
سلام امام كات شيخ رملې تيدقله اي دافت برجماعه ايت دان جاديله
سمبهيشن ايت سباكي سمبهيش سئورغ ديرې، دان كات شيخ ابن
حجر دافت جماعه جوڪ.

اد فون برجماعه فد سمبهيش جمعة حكومث فرض عين دان تيدق
داфт برجماعه دئن كورغ درفد ساتو ركعة برسام امام.

انتوق جادي ايكاتن برجماعه واجب اتس مأموم نية مغيكوت امام.
سكيران تياد نية ايت نسچاي جادي سمبهيشن سباكي سمبهيش
سئورغ ديرې، تنافي فد سمبهيش يڄ دشرطكن برجماعه سفرت
سمبهيش جمعة تيدق صح سمبهيشن دئن سبب تياد برنية مغيكوت امام
ايت.

سبنرن نية مغيكوت امام يڄ دسبو تكن ايت بوكن شرط باكي صح
سمبهيش بهكن شرط انتوق مبوليهكن اي مغيكوت كركري امام.
سكيران تياد برنية اتو شك اداكه اي برنية اتو تيدق، تيبا ۲
دايكوتن امام ايت سفرت منوئكو امام مغبابيسكن روكن فعلي يڄ
فنجڄ نسچاي باطل سمبهيشن.

نية مغيكوت امام ايت هندقله دلاكوكن دري سچق مولا سمبهيش
مك سكيران دلاكوكن فد تغه ۲ سمبهيش صح جوڪ تنافي مكروه دان
تياد دافت فضيلة (كلبيهن) برجماعه.

اد فون امام سنديري تيدق واجب برنية جادي امام انتوق
مغصحن اي بوله دايكوت فد سمبهيغ يغلئين درفد جمعة مالهن سنة
سهاج اي برنية بکيتو. کالو اي تياد لية سمبهيغ جادي ماچم اورغ
سمبهيغ سئورغ ديري دغن تياد مندافت فضيلة برجماعه.

سکيران اي برنية فد فرتعاھن سمبهيغ نسچاي فضيلة ايت
دافت دري سچق اي برنية تيدق يغ دھولون دغن تياد مکروه. اد فون
مأموم جيک بر بوات دمکين مکروه بکيمان تله دپتاکن دأتس تادي،
تتافي تنتغ سمبهيغ جمعة واجب اتس امام برنية منجادي امام دري
سچق تکبيرة الاحرام لاکي، جيک دتيغکلکن نسچاي تا صحن جمعتن سام
اد اي ترماسوق دالم بيلائن امفت فوله اورغ اتو لبه دري امفت
فوله اورغ.

اورغ مردهيک صحن مغيکوت (برامامکن) سهيا، اورغ بالغ صحن
مغيکوت کانق ۲ يغ سوده ممیز، اورغ لاکي ۲ تيدق صحن مغيکوت
فرمفوان، اورغيغ بوله ممباچ فاتحه دغن بتول تيدق صحن مغيکوت
اورغيغ ممباچ فاتحه تا بتول سفرت ساله سبوت ساتو حروف اتو
ساتو تشديد.

شرط صحن مغيکوت امام

شرط صحن برجماعه

شرط انتوق مغصحن مأموم مغيکوت امام ايت اداله دوا بلس
فرکارا:-

(فرتام) سجاچر سمبهيغ کدوان. مک تيدق صحن جيک برلائين ۲
(تيدق سجاچ) سفرت سمبهيغ فرض دبلاکغ اورغيغ سمبهيغ کرهان
دان سباليقش ن سفرت اورغ سمبهيغ فرض دبلاکغ اورغ سمبهيغ
جنازه دان سباليقش اتو سمبهيغ جنازه دبلاکغ سمبهيغ کرهان دان
سباليقش.

تتافي تيدق مغاف تنتغ برلائين نية انتارا امام دغن مأموم.
درايت صحن اورغيغ سمبهيغ فرض ميکوت اورغيغ سمبهيغ سنة،

اورغ سمبهيغ توني مغيكوت اورغ سمبهيغ قضاء، اورغيغ سمبهيغ
فنجغ مغيكوت اورغ سمبهيغ فنديق سمرت ظهر مغيكوت صبح اتو
سباليقش.

(كدوا) مأموم مغيريغي كلاکوان امامش، درايت واجب مأموم
برتکبيرة الاحرام ستله سلسي تکبيرة الاحرام امامش، جائن
مندهولوي امام دغن دوا روکن فعلي سکاليفون کدوا ۲ روکن ايت
روکن فنديق دغن تياد عذور، جائن ترکمدين درفد امام دغن دوا
روکن يغ ترسبوت دغن تياد عذور.

جيك اي مندهولوي امامش دغن دوا روکن کران عذور يأت
لوف اتو جاهيل تياداله باطل سمبهيغش.

دمکين جوا جيك ترکمدين دوا روکن دغن عذور سمرت مأموم
لمبت مباح فاتحه دان امامش سدرهان دغن سبب ايت اي کتيغکالن
نسچاي دلولسکن اي مغيکوت بلاکغ امام ايت سلاکي بلوم لبه درفد
تيک روکن يغ فنجغ يأت رکوع دان دوا سجود (تيدق کيرا اعتدال
دان دودق انتارا دوا سجود کران کدوا ۲۸ ايت روکن يغ فنديق).

مک سکيران امام سوده تردهولو درفدان لبه درفد تیک روکن
اومقام مأموم بلوم هابيس لاکي مباح فاتحه سدغ امامش سوده ماسوق
فد روکن يغکأمفت کتيک ايت هندقله اي (مأموم ايت) مغيکوت
امامش فد اف يغ سدغ دکرچاکن اوله امام ايت، سلفس امام مبري
سلام ننني کناله اي مفرچاکن اف روکن يغ کتيغکالن اولهن ايت
سام ماچم اورغ مسبوق.

تتافي جيك لمبتش هغک کتيغکالن سمفي ليم روکن ماسيه بلوم
سلسي فاتجهن نسچاي باطل سمبهيغش.

(کتيک) مأموم مغهوي اکن فکرچان امامش، سام اد اي نمفق
سنديري امام ايت برفينده درفد ساتو روکن کفد روکن يغلأين اتو
اي نمفق سبهاکين درفد صف ۲ يعاد دهداث اتو مندثر سوارا امام
اتو سوارا مبلغ اتو ساومفماش يغ بوله اي مغيکوت برکرق سام.

(کأمفت) برهيمفون اتو برکمفول امام دغن مأموم دسوات تمفت،
ددالم حال اين اد امفت مسأله:—

ماموم دان امام دالم مسجد

(۱) کدواښ ددالم مسجد، مک صحنه ماموم مځيکوت امامن سکاليفون جاوه انتارا کدواښ دان دسلخ اوله بينان يثلاين سمرت تلاک، منارا، تاله لافخ دانسباکيښ.

سکيران اد فينتو سلخ انتارا کدواښ ددالم مسجد ايت کيران ماموم هندق لالو بوله اي فرکي کفد امام سکاليفون ترفقسا کنا برفالينخ دان مبلاکڅکن قبله نسچاي تيا د معاف دان سکاليفون فينتو ايت دکونچي دڅن کونچي بسي سلما تيا د دفاکو.

مک جيک دسلاڅي اوله تيمبوق يڅ تا بوله لالو کفد امام اتو فاگر بسي اتو دفاکو فينتو ۲ يڅ ترسبوت ايت تيا داله صح مځيکوتښ.

کدواښ بوکن دالم مسجد

(ب) کدواښ بوکن ددالم مسجد سمرت دفادغ اتو دالم باثونن لالين يغبسر مک شرطن بهوا جائن اد جارق انتارا کدواښ لبه دري تيک راتوس هستا اتو انتارا تيف ۲ دوا صف اتو انتارا دي (يڅ مځيکوت) دڅن دوا اورغ ماموم يغبرديري دبلاکڅ اتو دکيري کانن امام.

دان جائن اد دانتارا کدواښ دينديڅ، تتافي سکيران فد دينديڅ ايت اد فينتو تربوک دان اد اورمځيڅ سمبهينخ دکت فينتو ايت يغبوله دايکوتښ صحنه اي برامامکن امام يڅ ددالم دينديڅ ايت، دمکين جوا جيک اد اورمځيڅ سمبهينخ دسبله اورمځيڅ سمبهينخ دکت فينتو ايت اتو دبلاکڅ سکاليفون اد دسلخ اوله جالنراي يڅ دللوئي اوله اورغ رامي اتو دسلاڅي اوله سوڅي يڅ ترفقسا درنخ جيک هندق فرکي مندافتکن امام

امام دالم مسجد ماموم دلوار مسجد اتو سبالين

(ت) ماموم دالم مسجد دان امام دلوار مسجد، کدواښ ۲ مسأله اين حکومن سام يائت جارقتن جائن لبه درفد تيک راتوس هستا دري تفي دينديڅ مسجد اتو دري اورمځيڅ اد برسملهينخ دلوار مسجد ايت،

دانلاکي جاڻن. اد دينديڻ انتارا کدوان. تنافي جيڪ اڌ فينتو فد
دينديڻ ايت حڪومڻ سام ماچم مسأله (ب).

(کليم) مأموم جاڻن برتليڻڪه دڻن امام تنتڻ مخرجاڪن سنه ۲ يڻ
هوده فد فنداڻن جيڪ برلاکو فرتليڻڪاهنڻ، سفرت سجود تلاوة
يڻمان واجب اٿس مأموم مڻيڪوت امام برسجود اٿو مڻيڻڪلڪن سجود
ايت (جيڪ تيدق دايڪوت باطل سمبهيڻڻ).

اد فون سجود سهوي واجب اٿس مأموم مڻيڪوت تنتڻ بوات تيدق
واجب تنتڻ مڻيڻڪلڪن ڪران مأموم بوله دان سنه سجود سهوي سلفس
سلام امامڻ، دان سفرت تشهد اول لاءين فول يأت واجب مڻيڪوت
تنتڻ مڻيڻڪلڪن تيدق تنتڻ مخرجاڪن مأموم بوله باڻون تروس منوڻڪو
دالم قيام.

تنافي مباح قنوت تيدق واجب موافقه يعني بوله برتليڻڪه ڪران
تيدق هوده فد فنداڻن دالم فرتليڻڪاهنڻ، سڪيران امام مباح قنوت
مأموم بوله تيڻڪلڪن تروس سجود دڻن سڻهاج، دان جيڪ سڪيران
امام مڻيڻڪلڪن، سنه مأموم ممبواتن جيڪ سمفت ڪجر امام دالم سجود
يغفرتام اٿو دالم دودق انتارا دوا سجود، دان تيدق هاروس اي
ممبواتن جيڪ تا سمفت ڪجر ملينڪن فد سجود يڻڪدوا.

(ڪاڻم) مأموم جاڻن براد دفن درفد ڪاريسن امام، جيڪ برديري
دڪيرا دري توميت مقصودن توميت مأموم جاڻن لفس ڪهدافن درفد
توميت امام، دان دڪيرا دري فافن فوڻڪوڻ فد يڻ سمبهيڻ دودق، دان
دڪيرا دري روسوقن (باهو) فد يڻ سمبهيڻ برباريڻ، دان دڪيرا
دري ڪفلا فد يڻ سمبهيڻ ترلنتڻ تنافي سمبهيڻ دڪلنليڻ ڪعبه مأموم
بوله لفس ڪهدافن دڪت دڻن ڪعبه دري فيهق يڻلاءين.

(ڪتوجه) نيه مڻيڪوت امام بڪيمان تله دپتاڪن داول فصل اين.

(ڪلافن) بهوا سمبهيڻ امام ايت صح دالم اعتقاد مأموم، مڪ
تيدق صح اي مڻيڪوت (برامامڪن) اورڻيڻ دي فيڪير سمبهيڻڻ

باطل اومقام اورغ مذهب شافعي هندق مغيكوت اورغ مذهب حنفي
يغ سمبهيغ سلفس مينتوه ذكرث.

(كسمبيلن) كاذان اتو كدودقكن سمبهيغ امام ايت تيدق دتنتوت
باكي داوئغ سكاللي لاكي سمرت اي سمبهيغ دشن تيمم كران سجوق،
جيك دمكين اداث تيدقوله صح دايكوت دي.

(كسفوله) جائن اورثيغ هندق دايكوت ايت مغيكوت اورغ لائين
(سدغ برامامكن اورغ لائين) كران اورثيغ مغيكوتي تيدق بوله
دايكوتي.

(كسبلس) جائن كاذان امام ايت كورغ درجتش درفد مأوموم سمرت
فرمفوان دان خشي مشكيل بكيمان تله دپتاكن دهولو.

(كدوا بلس) جائن كاذان امام ايت اُمِّي (اورثيغ تا بتول مباح
فاتحه) سدغ يغ هندق مغيكوت ايت قاري، (بوله مباح فاتحه دشن
بتول) بكيمان دهولو جو ك.

سمبهيغ معاده

فرايقاتن: سمبهيغ فرض يغ ليم اين سنة دفر بوات براولغ يغ
دسبوت معاده اتو اعاده يايت داوئغ برجماعه سكاللي لاكي برسام
اورغ لائين⁽¹⁾ سكاليفون ايان سثورغ سهاج، اومقام سثورغ تله
سمبهيغ ظهر سام اد برجماعه اتو سثورغ ديري، لفس اي سمبهيغ
داتغ سثورغ لائين هندق سمبهيغ ظهر جو ك سنتله اورثيغ فرتام
تادي مغولغ سمبهيغن برجماعه دشن اورثيغ بارو ماسوق تادي دشن
ببراف شرط يايت:-

- (ا) وقت ماسيه اد.
- (ب) برجماعه دري اول هكك اخير (فد سمبهيغ يغكدوا).
- (ت) سمبهيغن يغفر تام صح.

(1) بركات شيخ مرقى: جمله داوئغ سهاج، روا غراه ليم كاي. دان كات شيخ ابو حسن البكري، جمله داوئغ بيلون كاي سلاكي وقت ماسيه اد
بهره بيا فتاح ج 2 ص 206.

(ث) انتارا کدوا ۲۸ ساتو مذهب (شافعي).

(ج) بوکن دالم سمبهیغ شدة الخوف.

(چ) سمبهیغ برجماعه ایت میغ دتنتوت فد دیرین.

(ح) بوکن دلاکوکن انتوق هندق مراعیکن خلاف.

سلائين درفد سمبهیغ فرض یغ لیم مک سمبهیغ جمعة فون
سنة اعاده جوک کتیک هاروس دبوات بریلغ جمعة فد سبواه
کمفوغ.

فرهاتین: دلولسکن سستورغ ایت منیغکلکن سمبهیغ برجماعه
دغن سبب اد عذور عام سفرت هوجن، ائین قوات وقت مالم، سوهو
سائم سجوق، سائم فانس، سائم لیچق دان لاین ۲. اتو عذور
خاص سفرت ساکیت، سائم لافر، تاکوت ترجومفا فیوتغ منتتوت
هوتغ فد حال ای بلوم محفو مبیایرین، تاکوت ترجومفا موسهن دان
سباکین.

سمبهیغ قصر دان جمع

45 قصر ایت معنائ فنیدیق دان جمع ایت معنائ کومقول. بیلا
دسبوت سمبهیغ قصر معنائ سمبهیغ یغ امفت رکعة دجادیکن دوا
سهاج^(۱) دان بیلا دسبوت سمبهیغ جمع معنائ سمبهیغ ظهر

(۱) سبتلوزن فد قصر سبتلوزن ایاله ایه: *وَاللّٰهُ فَرَسٌ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْرَءُوا مِنْ الصَّلَاةِ أَنْ
تَقْرَأُوا عَلَيْكُمْ الْقُرْآنَ كَمَا كُنْتُمْ تَقْرَأُونَ لَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ* النساء، آیه ۱۰۱. اترین: دان افیل کاسو مسافر
دوکه بومی این تیدقله مضاف کاسو نیتدیکن سمبهیغ جیک کاسو تاکوت دکاچو لوله اورغ کافر دغن بریاکی؟
فتنه دان هورو هارو، کران یهوا سستورمن اورغ کافر ایت ایاله موسه کاسو یغ یات. دالم ایه این مسجابه برنام
یعنی بن ایه برکات کده سیدنا عمر سکرغ کیت سوده امان تیدق تاکوت لاکي. جواب سیدنا عمو اکو فون میغ
سوده حیران بگیان حیران انکو ایت. درایت اکو سوده برتق رسول الله صلی الله علیه وسلم سیدنا: *صَلِّ
صَلِّ لَكَ بِهَا عَلَيْكُمْ تَلَقُّوا صَلَاتَهُ - مسلم. اترین: یایت (قصر ایت) ایاله صدقه یشکه مسدقکن الله کاتس
کاسو. درایت متقله کاسو تریا صدقن. یجیری اقتاع 2 موک 134 - 135.*

دکومفول دښن عصر، دان سمبهیڅ مغرب دکومفول دښن عشاء (۱)
 کدوا ۲ چارا این ایاله کریغان اتو کموداهن یڅ دکرانیسکن
 اوله الله سبحانه وتعالی کفد همباښ دالم ماس مسافر، کران اورغ
 مسافر ایت ددالم کسوسهن، درایت دبړي کریغان دان کموداهن.
 اورغ یڅ مسافر دالم فرجلانن یڅ جاوه دښن تجوان یڅ
 دهاروسکن اداله دبړي کموداهن بوله میندیکن (قصر) سمبهیڅ یڅ
 امفت رکعة دجادیکن دوا سهاج یایت سمبهیڅ ظهر، عصر دان
 عشاء. اد فون مغرب دان صبح تیدق دهاروسکن قصر کران سوده
 فیندیق.

فرکتان مسافر ایت معنائ اورغ یڅ برداڅ دان فرکتان سفر ایت
 معنائ داڅ، دالم باب این ساي مځکوانکن فرکتان "سفر" کران
 لبه تفت کهندقش.

یڅ دکتانن فرجلانن یڅ جاوه ایت ایاله دوا مرحله یایت دکیرا
 دښن جالن اونتا سلما دوا هاري (دوا سیڅ) اتو دوا مالم، اتو
 سهاري سمالم دښن مباوا داڅن (مباوا بارغ ۲ برات داتس
 بلاکڅ). (۲)

جیک دکوت، دبندر اتو دکمفوغ دمان تمفت سسثورغ ایت
 تیڅکل سام اد وطنښ سندیري اتو بوکن مک اول سفرښ دکیرا دري

(۱) سندرته حدیث روایة درفد مساذ کتان: خوجنا مع رسول الله صلى الله عليه وسلم عام تبوك وکان الجمع بین الظهر والعصر والمغرب والعشاء. اربعین: کامی کلسوار فرکن کتبوک برسام رسول الله صلى الله عليه وسلم، دالم فرجلانن ایت بکندا مضمولکن سمبهیڅ ظهر دښن عصر دان مغرب دښن عشاء. بجیرمي 2 موك 145.

(۲) دتکري جوهر دالم کتاب ۲ اگام قله منتفکن دوا مرحله ایت سجاوه 56 باتو یایت منوروت فندافت الله یرحمه داتوه مفتي السيد علوي بن طاهر الحداد. اد سسته علماء مقیرا کورغ درفد ایت منکل سسته یفلااین مقیرا لیه درفد ایت، جیک کیت بندیکن فرجلانن اونتا مباوا بارغ یڅ برات سرت سقدوف داتس فاسیر ایت بوله دافت لیکورغ 2 باتو ساتو جم، کتاکنله دي برجانن تروس 24 جم (سهاري سمالم) دښن تیدق دتولق ماس تورن، سمبهیڅ، ماکن دان لا ۲ تسجای دافت 48 باتو سهاج. جادی سالا این بوله دفریکایکن کران سوال فوکون ایاله فرجلانن اونتا سهاري سمالم. فرکتان مرحله ایت معنائ فریندهن. اومقام ساتو امکاتن اونتا برگرځ اتو برینده دري جده کسوات تفت برلام بهره ایت دکتان ساتو مرحله کمدين امکاتن ایت برینده دري بهره ککه ساتو مرحله لاکي جادی جملهن دوا مرحله. ساي سندیري فرنه مقالتي دالم تاهون 1924 ماس فرکي حج یقروام نایک سقدوف اتس بلاکڅ اونتا برتولق دري جده کیرا ۲ فوکل 5.00 فتح، سفي دیره لیه کورغ فوکل 3.00 فالکي. کمدين کیرا ۲ فوکل 4.00 فتح ایسوقن برتولق دري بهره سفي ککه کیرا ۲ فوکل 9.00 فالکي لوسا (فرجلانن دري بهره ککه جاوه سديکيت)، کمدين دالم تاهون 1927 دمکین جوا فرکي کالي یفکدوا. دري کادان این دري جده ککه بوله دکیرا دوا مرحله.

مولا كلوار دري کوت ايت. دنکري کيت بوليھله دکيرا سبأیک
سهاج لفس درفد کاواسن مجلس فربندران اتو بندران اتو مجلس
تمفاتن، دان دکمفوغ ۲ جيک اد فاريت اتو سوئي دکيرا سبأیک
لفس فاريت اتو سوئي ايت اتو سمفادن دکيرا دري سمفادن جيک
تياد دکيرا ستله هاييس کاواسن فرومهن، دان هاييسله سفرن افکل
اي سمفي کوطنن سبأیک ججق ککوت اتو کاواسن بندران ماس
برتولق.

سباليقن جيک تمفت يڄ اي کمبالي ايت بوکن وطنن مک حکومث
اد تيک ماچم:-

(۱) جيک نية هندق برهنتي تروس (نية اقامه دسيتو) فوتسله
سفرن سرت مرت.

(ب) جيک اد نية هندق فرکي کتمفت لاءين دان برهنتي دسيتو
سمنتارا کورغ درفد امفت هاري لاءين درفد هاري ماسوق دان
هاري کلوار کران اد اوروسن يڄ دهارف ۲ بوله سلسي دوا تيک
هاري تياداله فوتس سفرن (بوله قصر دان جمع). فد حق اورغ اين
سکيراڻ تيدق سلسي اوروسنڻ دمي سهاري کسهاري دلولسکن اي
قصر دان جمع سهڻک لافن بلس هاري.

(ت) جيک هندق برهنتي امفت هاري دڻن نياد اوروسن فوتسله
سفرن (تيدق بوله قصر دان جمع) سبأیک ۲ تيبا کاواسن تمفت ايت.
باکي ممبوليهکن سسثورغ مخرجاکن سمبهيڄ قصر ايت هندقله
اد لافن شرط:-

(فرتام) بهوا سفرن تيدق برتجوان کران ممبوات معصية سمرت
هندق منچوري اتو هندق برفويا ۲ دڻن فرمفوان يڄتياد حلال.
(کدوا) فرجلاننڻ جاوه دوا مرحله اتو لبه بکيمان تله دپتاکن
داول فصل اين.

(کتيک) سمبهيڄ يڄ دقصر ايت اياله جنيس سمبهيڄ يڄ امفت
رکعة دکرجاکن توني، درايت تيدق دلولسکن قصر سمبهيڄ قضاء يڄ
ديڄکلکن ماس دالم تمفت کديامن مالهن يآيت واجب دقضاء دڻن تمام

(سمفرن امفت ركهة) تتافي سمبهیغ یغ دتیغكلكن دالم ماس سفر
 هاروس دقضاء دثن قصر دالم ماس سفر دان هاروس دقضاء دثن
 تمام، دان تیدق هاروس دقضاء دثن قصر بیلا سوده سمفی کتمفتش.
 (کامفت) ماهو اد نیه مخرجاکنش دثن قصر دالم تکبیره الاحرام
 سفرت کتان بگد

أَصَلِّيْ فَرَضَ الظُّهْرِ مَقْصُورَةً

ارتیش: سهاج اكو سمبهیغ ظهر دیندیقکن، الله اکبر. اتو

أَصَلِّيْ فَرَضَ الظُّهْرِ رَكْعَتَيْنِ قَصْرًا

ارتیش: سهاج اكو سمبهیغ ظهر دوا ركهة فندیق.

(کلیم) تیدق بوله میکوت اورغ سمبهیغ تمام سکالیفون سبهاکین
 سهاج درفد سمبهیغش، جیک سکیراڻ ای میکوت اورغ ایت نسچای
 واجبله ای میودهکن سمبهیغش سچارا تمام.

(کأنم) بهوا اورغ یغ مسافر ایت دثن اد قصد فرکی کتمفت یغ
 ترنتنو، مک جیک تیدق تنتو تمفت یغ هندق دفرکیکن تیدقله
 هاروس ای سمبهیغ قصر.

(کتوجه) برککالن سفرن سهکک سمفرن سمبهیغ، مک جیک ای
 تغه سمبهیغ دالم کفل اتو دالم کزیتا اومفماڻ تیبا۲ کفل سمفی
 کفلا بوهن تمفت تیغکلن نسچای واجب ای سودهکن دثن تمام.

(کلافن) تاهوکن حکوم بهوا اورغ مسافر هاروس مخرجاکن
 سمبهیغ دثن قصر. مک جیک تیدق تاهو واجب ای سمبهیغ تمام.

فرايغاتن: بکیمان تله معلوم اورغ مسافر هاروس سمبهیغ قصر
 برمعنی هاروس جوک ای سمبهیغ تمام. مان لبه بایک (افضل)
 انتارا کدواڻ ایت؟ جوابڻ: جیک سفرن کورغ درفد تیگ مرحله
 (لبه درفد دوا مرحله تتافي تیدق سمفی تیگ مرحله) سمبهیغ تمام

لېه بایک، دان جیک سمفي حد تیک مرحله اتو لېه، نسچاي قصر
لېه بایک.

اورغ یغ مسافر هاروس جوک مخرجاکن سمبهیغ دثن جمع
(دکومفول) بگیمان تله دپتاکن داول فصل این.
سام اد جمع تقدیم اتو جمع تأخیر.

جمع تقدیم

جمع تقدیم - معنای کومفول یغ ددهولوکن، یأیت مخرجاکن
سمبهیغ عصر دالم وقت ظهر دان سمبهیغ عشاء دالم وقت مغرب.

جمع تأخیر

جمع تأخیر - معنای کومفول یغ دکمدینکن، یأیت مخرجاکن
سمبهیغ ظهر دالم وقت عصر، دان سمبهیغ مغرب دالم وقت عشاء.

شرط جمع تقدیم

باکي جمع تقدیم ایت اد معندوغي امفت شرط:-

(فرتام) دهولای دثن یغ فوډ وقت یأیت ظهر دکرچاکن لېه
دهولو، کمدين بهارو عصر. دان مغرب دکرچاکن لېه دهولو کمدين
بهارو عشاء، جیک دتربالیقکن تیاداله صح.

(کدوا) نية جمع دالم سمبهیغ یغفرتام فد مولا تکبيرة الاحرام
اتو تغه ۴ سمبهیغ سلاکي بلوم ممبري سلام.

(کتیک) موالاة یأیت برتوروت ۲ انتارا سمبهیغ یغفرتام دثن
سمبهیغ یغکدوا جاغن اد دسلائي ماس یغ فنجغ تتافي جکالو
سديکيت ماس تیدقله مغاف سمرت کران معمبیل ایر سمبهیغ، یغ
سکالیفون تیدق دتنتوت دان اقامه، مک جیک دسلائي اوله ماس یغ
فنجغ سکیرا ۲ سمفت سمبهیغ دوا رکعة تیدقله دلولسکن لاکي جمع
ایت مالهن کناله دکرچاکن فد وقتوډ.

(کامفت) برککالن سفرډ هغک تکبیر سمبهیغ یغکدوا تتافي
تیدقله دشرطکن سمفي تمت.

شرط جمع تاخير

اد فون جمع تاخير چوما دوا سهاج شرطن يأتيت:-

(فرتام) نية هندق تاخير كن سمبهيج ظهر كدالم وقت عصر اتو
مغرب كدالم وقت عشاء دان نية ايت دالم وقت سمبهيج يثغرتام.
(كدوا) بر ككالن سفرن هثك سلسي كدوا ۲ سمبهيج.

جادي فد جمع تاخير اين تيدق دشرطكن ترتيب مالهن بيلا
سوده ماسوق وقت يثكدوا اومقام وقت عصر، بولهله دكرجاكن
سمبهيج عصر دهولو دان ظهر كمدين اتو ظهر دهولو عصر كمدين.
سلاين درفد اورغ مسافر مك اورثيخ برمقيم فون هاروس
جوک سمبهيج جمع دثن سبب اد هوجن يأتيت جمع تقديم سهاج
انتارا ظهر دثن عصر اتو انتارا مغرب دثن عشاء.

كلولسن اين دبري انتوق اورغ يث سمبهيج برجماعه دتمفت يث
جاوه دري رومهن، دان ريغسا اي دجالن دسببكن هوجن ايت يثمان
منجاديكن كاسوت دان كآينش باسه.

شرطن اد هوجن فد اول كدوا ۲ سمبهيج دان دانتارا كدوا دان
فد سلام سمبهيج يثغرتام، تتافي تيدق مغاف جيک هوجن ايت
برهننتي دفرتعاهن سمبهيج يثغرتام اتو فرتعاهن يثكدوا اتو سلفس
سلسي كدوا ۲ ن. دانلاكي دشرطكن نية دالم سمبهيج يثغرتام
ترتيب دان موالة.

كموداهن اين دبري كفد مريك يث سمبهيج برجماعه دمسجد اتو
دسوراو اتو دتمفت برجماعه يثلاءين کران جکالو اي باليق کرومه
مونکين تيدق اکن فرکي کمسجد لاکي.

سمبهيج جمعة

46. فرکتان جمعة اين نام باکي هاري يث مئندوئي معنا کومفول،
ترکومفول ددالمش کبجيکن يث بايق دان هاري ايت سبأليک ۲ هاري
دالم سمیثگو، دان بوله جوک فرکتان جمعة برمعی میثگو.
بيلا دکتان هاري میثگو معنائ هاري جمعة (فد اورغ اسلام).

جادي سمبهیڅ هاري ایت دلماکندي دڅن نام هاري (سمبهیڅ جمعة معناه سمبهیڅ هاري جمعة)، کلمه این بوله دباچ دڅن جمعة، دڅن جمعة دان جمعة. خبرن اد جوک روایه مڅتاکن بوله دباچ دڅن جمعة.

سمبهیڅ جمعة این فرض عین، واجب اتس تیف ۲ مکلف مخرجاکن^(۱) دڅن شرط ۲ یغترتنتو.

شرط واجب جمعة

بهوا شرط واجب توجہ فرکارا یأیت:

فرتام: اسلام، تیدق واجب اتس اورغ کافر.
کدوا: بالغ، تیدق واجب اتس کالق ۲.
کتیک: بر عقل، تیدق واجب اتس اورغ کیلا.
کامفت: مردهیک، تیدق واجب اتس سهیا.
کلیم: لاکی ۲، تیدق واجب اتس اورغ فرمفوان دان خنشی.
کأنم: صیحة، تیدق واجب اتس اورغیڅ ساکیت اتو عذور.
کتوجه: مستوطنین اتو بر مقیم، تیدق واجب اتس اورغیڅ مسافر اتو یغ برداکڅ.

شرط انتوق مقصحن سمبهیڅن ایاله انم فرکارا:

(فرتام) دلاکوکن دالم وقت ظهر، سکیران سونتوق ماس هندق مخرجاکن برسرت دڅن دوا خطبه، اتو شک اداکه بوله چوکف اتو تیدق ماس ایت واجب سمبهیڅ ظهر سهاج، اتو تغه ۲ سمبهیڅ جمعة هاینس وقت ظهر نسچای واجب دسودهکن دڅن سمبهیڅ ظهر (امفت رکعة) دڅن تا فایه نية ظهر لاکی.

(کدوا) ددیریکن اتو دلاکوکن دالم کاواسن فرومهن، تا کیراله باڅوان رومه ۲ یغ اد دکاواسن ایت رومه ۲ باتو اتو کایو دانسباکڅن.

(۱) سندران فرمان توهم: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ. ایه ۹ سورة الجمعة. اترین: اقبیل دیسرو کلد سمبهیڅ ند هاري جمعة هندقله کانو فرکی سمبهیڅ. دان حدیث سبدا رسول الله صلی الله علیه وسلم: رَوَّاحُ الْجُمُعَةِ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُعْتَمِلٍ. اترین: فرکی جمعة ایت واجب اتس تیف ۲ اورغیڅ سوده بالغ.

اساکن مریک بر مقیم دسیتو تیدق برفینده ۲ موسیم سجوق اتو موسیم فانس.

دثن کپتآن این تیدقله صح ددیریکن جمعة دتمفت اورثرامی مندیریکن بائون سمنتارا اتو یخ دسبوت اهل الخيام (فرخیماهن) کران کادآن مریکثیت سام ماچم اورغ مسافر تیدق مستوطین، تنافی جیک مریک یخ تیغکل دسیتو مندثر سوارا اورغ یخ دکمفوغ یخ بردکاتن دثنس واجبله اتس مریک حاضیر سمبھیغ جمعة دکمفوغ ایت.

(کتیک) جائن اد دوا اتو بریلغ جمعة دتمفت ایت. سکیرا ایت اد مک مریک یخ سمبھیغ دهولو سهاج یخ صح دان یخ کمدين تیدق صح. اینله مقصود دالم کتاب ۲ یخ معتاکن: جائن ددهولوی جمعة یغلاءین دثن تکبیرة الاحرام اتو سرنلق دتمفت یخ سام (ساتو بندر اتو ساتو فکن اتو ساتو کمفوغ)، کران دتکه بریلغ جمعة فد ساتو فکن اتو کمفوغ (افتهلاکی دسبواه مسجد) ملینکن دکاواسن ۲ ایت مانسی سوده ترلالو رامی دان سوسه مریک هندق برهیمفون فد سوات تمفت، کتیک ایت دهاروسکن بریلغ جمعة (ساتو جمعة ددیریکن دالم سبواه مسجد دان یخ ساتو لاکي دتمفت لاین سام اد مسجد اتو سوراو اتو سبارغ بائون ددالم کاواسن ایت جوک).

جادی تنتغ مساله دهولو کمدين تا تیمبول سمواں صح بلاک. تنافی سنة دایریغی دثن سمبھیغ ظهر فول لفس جمعة ایت کران مراعیکن قول یخ معتاکن تیدق صح بریلغ جمعة سکالیفون اد حاجة.

اد فون جیک دلاکوکن بریلغ جمعة دثن تیاد حاجة (تیدق اد سبب بکیمان یخ دسبوتکن تادی) سام اد امام ۲ ایت برتکبیر سرنلق اتو شک یثمان دهولو دان یثمان کمدين نسچای تیاد صح جمعة کسمواں سکالی دان واجب اتس مریک برکمفول سمولا دسوات تمفت ممولاکن جمعة بهارو سرت دثن دوا خطبهن، ایتفون دثن شرط وقت ماسیه اد لاکي دان جیک وقب سوده سولتوق واجبله سمبھیغ ظهر سهاج.

(کامفت) دکر جاکن دښن برجماعه سکورغ ۲۸ فد رکعة یغفر تام
برککالن هڅک سلسي سجود یغکدوا رکعة ایت. لفس ایت جیک
سموا مأموم برمفارقه (کلوار درفد مځیکوت امام) تیدقله مغاف
دان صبح جمعته، تنافي تنتغ بیلاتن امفت فوله اورغ ایت مستي
(دشرطکن) برککالن دري مولا هڅک اخیر سلام.
مک مأموم ۲ یغ دافت ساتو رکعة برسرت دښن امام حکومش
دافت جمعة.

(کلیم) هندقله بیلاتن جماعه فد جمعة ایت سرامي امفت فوله
اورغ اهل جمعة (اورغیغ لایق مندریکن جمعة) ترماسوق امام
سکالي، دان شرطن تیغ ۲ سثورغ دري امفت فوله اورغ ایت اورغ
یغ صبح سمبهیغ باکي دیرین سکالیفون اي تیدق صبح منجادي امام
باکي قوم ایت، سفرت اورغ اُمی یغ تیدق تقصیر بلاجر.

صبح سمبهیغ جمعة دبلاکڅ کاتق ۲ یغ سوده ممیز (صبح برامامکن
دي). دبلاکڅ اورغ مسافر دان دبلاکڅ اورغیغ تریات برحدث
سکالیفون حدث بسر یغ دکتھوي ستله سمفرن سمبهیغ. دمکین جوا
دبلاکڅ سهيا، شرطن بیلاتن امفت فوله اورغ اد چوکف دښن تیاد
ترماسوق مریک، تنافي سکیران مریک ترماسوق دالم بیلاتن امفت
فوله نسچاي تیدق صبح جمعة ایت.

سبکیمان تله دپتاکن دالم شرط یغکامفت بهوا بیلاتن امفت فوله
ایت دشرطکن برککالن هڅک سلسي سمبهیغ، مک جیک برلاکو
کورغ دتغه ۲ سمبهیغ دښن سبب سثورغ درفدان باطل دان سباکښ
هندقله مریک یغ تیغکل ایت میودهکن سمبهیغ دښن ظهر.

(کانم) ددهولوکن دښن دوا خطبه دان خطبه ایت فول مغندوغي
لیم روکن یایت:—

(۱) ممباچ الحمد لله (موجي الله) ائو نحمد الله اتو لله الحمد، تیدق
دلولسکن لاین درفد این.

(ب) صلواة اتس نبی صلی الله علیه وسلم سفرت:
-اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ اتو نَصِّلِيْ اتو أَصْلِيْ عَلَى مُحَمَّدٍ اتو عَلَى أَحْمَدَ
اتو عَلَى النَّبِيِّ دان سئومفماش.

(ت) وصية اتو برفسن کفد اورغرامی دغن تقوی الله.
 کتیک ۲ روکن این واجب اداں دالم خطبه یغفر تام دان یغکدوا.
 (ث) ممباچ ساتو ایه درفد ایه ۲ قرآن فد خطبه یغفر تام اتو
 یغکدوا تنافی یغ ایلوقن فد خطبه یغفر تام.
 (ج) دعاء باکی اورغ موءمین فد خطبه یغکدوا، سکورغ ۲
 رحمکم الله. (۱)

شرطن فول لافن فرکارا:-

شرط خطبه

(فرتام) دالم بهاس عرب، یعنی تنتغ روکن ۲ سهاج.
 (کدوا) موالة انتارا خطبه یغفر تام دغن خطبه یغکدوا، انتارا
 سکل روکن ۲ دان انتارا خطبه دغن سمبھیغ.
 (کتیک) سوچی درفد حدث دان نجیس یغتیاد دمعاکن فد
 فکاین، بدان دان تمفت.
 (کأمفت) منوتف عورة.

(کلیم) بردیری باکی اورغیغ بوله بردیری فد کدوا ۲ خطبه ایت.
 (کأنم) دودق برهنٹی سبتر انتارا دوا خطبه ایت سقدر
 طمأنینه دان، لبه ۲ سدیکیست سقدر سمفت ممباچ سورة الاخلاص دان
 ایلوق دباج سکالی.

باکی اورغیغ ممباچ خطبه دغن دودق کران تا بوله بردیری
 هندقله ای میسهکن انتارا دوا خطبه ایت دغن دیم سبتر.
 (کتوجه) هندقله ددثرکن بچانن کفد کأمفت ۲ فوله اورغ یغ
 حاضر ایت سکالیفون مریک تیدق فهم اف یغ دچاکفکن اوله خطیب
 ایت، کچوالی تیدق مندثر کران فکق.

(۱) نرسون دالم یجری افشاء جز ۲، ۱۶۶: "وَلَا يَسْأَلُ بِالْأَعْيَانِ لِلْمُلْكَ بِعَيْنِهِ كَمَا فِي زِيَادَةِ الرُّوْحَةِ
 أَنْ لَمْ يَكُنْ فِي وَصْفِهِ مَجَازَةً". ارتین: تیدق مقام دالم دعا، ایت مشدونی دعا، اتوق سلطان یغفرنتو یکیمان
 تله دیناکن ددالم کتاب زیادة الروحه سلیا تیدق دصفتکن دی دغن صفة یغ ملغافو. کدین کات الحسنی: "وَمَعْلَمُهُ
 أَنْ لَمْ يَغْنُ مِنْ نَوْحِهَا صُرُورًا وَفَتْةً وَلَا وَجِبَةً". ارتین: تنتغ تیدق دصفتکن دی دغن صفة یغ ملغافو ایت
 سکیرا ۲ تیدق تاکوت مضرة اتو فتنه جیک دیتکلکن سکیران دتاکوتکن دمکین ایت نسجای واجب دلاکوکن.
 کدین کنان لاکی لیهکورغ ملایون دمکین: "فیندیقن دعا، اتوق سلطان یغ خاص ایت ماروس. اد فون دعاء.
 اتوق کنوا ۲ اسلام دان ففجور ۲ سجارا عوم سغای مریته دغن بابک. مصادق هدایة دان عادل ایت سنة".

(کلافن) چوکف بیلانن امفت فوله اورغ دري مولا برخطبه
هغک سلسي سمبهیغ.

عنور جمعة

سباکي فنوتف فصل این اداله دپتاکن بهوا سکل کعدوران
فد سمبهیغ برجماعه یغ دسبوتکن دهولو برلاکو جوک فد سمبهیغ
جمعة این سفرت ساکیت، سائت لافر، تاکوت ترجومفا فیوتغ، هوجن
دانلاءین ۲.

دانجوک دپتاکن سنة ۲ دان اداب هندق حاضیر جمعة، یأیت سنة
مندي باکي مریک یغ هندق حاضیر، وقتوڻ مولا ی دري وقت فجر
فاکي، تتافي یغ افضلن کتیک دکت هندق فرکي، مبرسیهکن بدان
دردف باو یغ مپاکیتی، ماکي فکاین یغ برورن فوتیه، مغرات کوکو
جیک فنجغ، چابوت بولو کتیاق، اندام میسی، چوکور بولو اری ۲،
ماکي باوآوان یغ واثی دان سپف مندثر خطبه.

بارئسیاف ماسوق مسجد، امام سدغ مباح خطبه هندقله ای
سمبهیغ سنة قبلیه سچارا ریغکس. تتافي اورئیغ سوده دودق
دالم مسجد مندثر خطبه حرام بائون سمبهیغ کتیک ایت سام اد
سمبهیغ سنة اتو فرض، سام اد سبلوم خطبه ای سوده سمبهیغ اتو
بلوم.

سمبهیغ سنة هاریرای

سمبهیغ رای

47. سمبهیغ رای فطري دان سمبهیغ رای أضحی یغ دسبوت
سمبهیغ دوا هاری رای ایت سنة موءکد ترماسوق دالم کمقولن سنة
یغ دستکن برجماعه دان سنة دکرچاکن سئورغ دیری، سام اد اورغ
مقیم اتو مسافر، لاکي ۲ دان فرمفوان.

تتافي اورئیغ سدغ مغرجاکن حج تیدق سنة مغرجاکنش برجماعه
سکالیفون ای تیاد دمنی کران مریک سدغ سیبوق دغن کرج حج،
درایت دستکن مریک سمبهیغ برسندیری ۲ سهاج.

مولا ماسوق وقت کدوا ۲ سمبهيڻ اين دري سڄو مولا تربيت
 متهاري تنافي سنة دتوڻکو هڻڪ نايڪ ستيڻڪي کيرا ۲ توجه کاکي
 دتفي لائيت دان برڪکالن وقتون هڻڪ کلينچير متهاري.

لفظ نيت: اُصَلِّيْ سُنَّةَ عِيْدِ الْفِطْرِ رَكَعَتَيْنِ لِلّٰهِ تَعَالٰى،

ارتين: سهاج اڪو سمبهيڻ سنة راي فطري دوا رڪعة کران
 الله تعالى، الله اڪبر. دان

اُصَلِّيْ سُنَّةَ عِيْدِ الْاَضْحٰى رَكَعَتَيْنِ لِلّٰهِ تَعَالٰى.

ارتين: سهاج اڪو سمبهيڻ سنة راي اضحي دوا رڪعة کران الله
 تعالى، الله اڪبر.

سکورغ ۲ سمبهيڻ راي ايا له دوا رڪعة سفرت سنة ظهر. دان يڻ
 لبه سمفرنان دتمبه تکبير فد رڪعة يفرتام توجه کالي لاین درفد
 تکبيرة الاحرام سلفس مباچ دعاء افتتاح، لفس ايت باچ أعوذ بالله،
 فاتحه دان سوره ”ق“ اتو ”سبح“ اتو ”قل يا ايها الكافرون“.
 ماس تکبير تمباهن ايت سنة اڻڪت تاڻن ماچم ماس تکبيرة الاحرام
 جوڪ، دان داندارا دوا تکبير سنة باچ:

”سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ“

جيڪ شڪ فد بيلاڻن تکبير اومقام اداڪه سوده سلسي توجه
 کالي اتو انم کالي؟ هندقله فاڪي يڻ سديڪيت يآيت انم گمدين
 تمبه ساتو لاڪي. ماموم کناله مغيڪوت امام تنتڻ تکبير اين سام اد
 لبه اتو کورغ.

دان دتمبه باچ تکبير فد رڪعة يڻڪدوا ليم کالي لاین درفد تکبير
 قيام دان بوات ماچم رڪعة يفرتام يآيت لفس فاتحه باچ سورة
 ”اِقْرَأْ بِرَبِّكَ السَّاعَةَ“ اتو ”هَلْ أَتَاكَ“ اتو ”قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ“.

فاتحه دان سوره ۲ دالم کدوا ۲ سمبهیخ رای سنه دباچ دغن سوارا
یغ قوات اتو پاریخ.

سلفس سمبهیخ رای یخ دلاکوکن سچارا برجماعه سنه دباچ دوا
خطبه اوله امام یحمان ددالمش دترشکن حکوم فطره فد رای فطره دان
حکوم قربان فد رای اضحی ددهولوکن دغن تکبیر (مپوت الله اکبر)
سمبیلن کالی برتوروت ۲ فد خطبه یغفر تام دان توجه کالی فد خطبه
یغکدوا.

تکبیر رای

کمدین فد هاری ۲ رای این اورثرامی سام اد لاکي ۲ اتو
فرمفوان یغلاءین درفد مریک یغ مفرجاکن حج دستنکن مقوجف
تکبیر، منکل اورغ ۲ یغ سدغ مفرجاکن حج دستنکن مقوجف تلبیه
سلاکي ای دالم احرام، سکیراڻ سوده تحلل بهارو سنه فول مریک
برتکبیر.

تکبیر این دلاکوکن دغن سوارا یغ قواث دمان ۲ سهاج سام اد
درومه، دجالن ۲ اتو مسجد اتو دسوراوا اتو دلاین ۲ تمفت یغ مناسبه.
وقتون مولای دري سحی ماسوق متھاری مالم رای فطره دان
مالم رای اضحی برککالن هغک امام برتکبیر سمبهیخ رای فاکي رای
ایت این فد مریک یغ سمبهیخ برجماعه دان هغک تکبیر سمبهیخ
سندیری فد اورثیخ سمبهیخ سثورغ دیری دان هغک کلینچیر
متھاری فد مریک یغ تیاد سمبهیخ لغسوغ.

بچان تکبیر ایت دمکین:

”اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ وَاللَّهُ
الْحَمْدُ“

دباچ تیگ کالی لفس ایت ایلوق دتیمبه دغن:
”اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا، لَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ“

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ صَدَقَ وَعْدُهُ وَنَصَرَ عَبْدَهُ وَأَعَزَّ جُنْدَهُ وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ وَلِلَّهِ الْحَمْدُ.

تکبیر یغ ترسبوت این دنماکن تکبیر مرسل (تربوک سنه دباچ فد بیلا ۲ ماس) اد لاکی ساتو تکبیر دنماکن تکبیر مقید یغ سنه دلاکوکن فد رای اضحی سهاج یایت مغیریغی تیف ۲ لفس سمبھیغ سام اد سمبھیغ فرض اتو سنه اتو سمبھیغ جنازه، مولای دري وقت صبح هاری عرفه (مالم سمبیلن ذوالحجه) برککالن هغک ماسوق متھاری هاری تشریق (هاری ۱۳ ذوالحجه) این باکی اورٹیغ تیدق مغرجاکن حج، اد فون اورٹیغ مغرجاکن حج هندقله ای مولاکن تکبیرن مولای دري ظهر هاری نحر (هاری یغکسفوله ذوالحجه).

یغدمکین پتاله بهوا تکبیر مقید ایت تیدق اد فد رای فطری.

انتوق مپمبوت هاری ۲ رای ایت سنه تیف ۲ سئورغ مندی یغ دسبوت مندی مپمبوت رای. نیتن سهاج اکو مندی هاری رای کران الله تعالی. ماسوق وقتون مولای دري تھمالم تنافی سنه دتغکوھکن سمفی تربیه فجر.

سنه ماکي فکاین یغ ایلوق یغاد فدان، مغرات کوکو، مغهیلغکن باؤ ۲ یغ بوسوق دان ماکي ایر وائی.

اورغ یغلاین درفد امام سنه فرکی کمسجد لبه اول لاکی سفای مغمبیل تمفت ماسیغ ۲، منکل امام سیکیا حاضر کتیک هندق ددیریکن سمبھیغ، دان برسبھیغ دمسجد لبه افضل درفد تمفت لاین.

سمبھیغ گرھان

48. بکیمان سدیلا معلوم بهوا گرھان ایت اد دوا ماچم، گرھان متھاری دان گرھان بولن. مک سمبھیغ کدوا ۲ گرھان این سنه

موءكد (۱) باكي تيف ۲ اورغ، سام اد اي برمقيم اتو مسافر،
مردهيك اتو سهيا، لاكي ۲ اتو فرمفوان، برجماعه اتو سنورغ ڊيري.
ماسوق وقت سمبهيغ گرهان اين تتكل نمفق پات گرھنان، دان
هابيس تيمفوھن دڻن هيلغ كلف يڻ مليندوئميڻ اتو دڻن غايبڻ
دتفي لائيت سكاليفون ماسيه اد لاكي گرھان ايت، دان هابيس
تيمفوھ گرھان بولن دڻن هيلغ كلفڻ دان چراه جله سمولا اتو دڻن
تربيت متھاري، تيدق دڻن تربيت فجر اتو دڻن غايبڻ دتفي لائيت
وقت مالم.

لفظ نية سمبهيغ گرھان متھاري:

”أُصَلِّي سُنَّةَ كُسُوفِ الشَّمْسِ رَكَعَتَيْنِ لِلَّهِ تَعَالَى“.

ارتيتڻ: سھاج اكو سمبهيغ گرھان متھاري دوا ركعة کران الله
تعالی، الله اكبر.

لفظ نية سمبهيغ گرھان بولن:

”أُصَلِّي سُنَّةَ خُسُوفِ الْقَمَرِ رَكَعَتَيْنِ لِلَّهِ تَعَالَى“.

ارتيتڻ: سھاج اكو سمبهيغ گرھان بولن دوا ركعة کران الله
تعالی، الله اكبر.

سمبهيغ گرھان اين سنة دكرجاكن برجماعه دان ددالم مسجد.
سكورغ ۲۸ دوا ركعة ماچم سمبهيغ سنة ظهر.

يڻ ايلوقڻ دكرجاكن دڻن دوا ركوع فد تيف ۲ ساتو ركعة يايت:
سلفس دعاء افتتاح باچ فاتحه دان سوره (سبارغ سوره)، كمدين

(۱) سنددان سبارم اجماع اياه فرمان تومن: ”لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ“. سورة فصلت
اية ۳۷. ارتيتڻ: جاڻن ڪامو ميمبه متھاري دان جاڻن ڇوڀيه بولن دان ھندقله ڪامو سڄو الله (ڪتبك ڪدوان ايت
گرھان). دان دالم حديث مسلم: ”أَنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ آيَاتَانِ مِنَ آيَاتِ اللَّهِ لَا يَنْكَسِفَانِ لِمَوْتٍ أَحَدٍ وَلَا لِحَيَاتِهِ فَإِنْ
وَأَيُّكُمْ ذَلِكَ فَاعْلَمُوا وَادْعُوا حَتَّى يَنْكَسِفَ مَا بَيْنَكُمْ“. ارتيتڻ: بهواسن متھاري دان بولن ايت اياه تندا درفد تندا
وجودن الله سبحانه وتعالی دان سانت برکواسن اتس مخلوق، ڪدوان ايت تيدق گرھان کران ڪتابن سنورغ
اتو کران هيڊوفن سنورغ. ملڪ جيڪ ڪامو ليهت ڪدوان ايت گرھان ھندقله ڪامو برس-سمبهيغ دان بردعا،
منگ ٽرانگت ڪناکون اتو ڪيمباڻن يڻاد فد ڪامو. بجيرمن اقناع 2 موك 191 دان 192.

ركوع، كمدين اعتدال، كمدين باچ فاتحه دان سوره سكالې لاکي،
كمدين ركوع كمدين اعتدال كمدين سجود دوا کالي دښن اين بهارو
دافت ساتو ركة.

كمدين بښكيت انتوق ركة يښكدوا بوات ماچم ركة يغفرتام
لفس سجود باچ تشهد دان سلام. سكل بچان اداله ماچم بياس تيدق
فنجڅ. يښلبه ايلوق لاکي بگيمان برايکوت:-

ركة يغفرتام

دعاء افتتاح، فاتحه دان سورة البقرة اتو سقدرن.
ركوع باچ تسبيح (سبحان ربي العظيم وبحمده) سقدر ماس مباح 100
اية البقرة، اعتدال باچ فاتحه دان سورة ال عمران اتو سقدرن.
ركوع باچ تسبيح ايت سقدر ماس مباح 80 اية البقرة.
اعتدال (بياس).

سجود يغفرتام باچ تسبيح (سبحان ربي الاعلى وبحمده) سقدر ماس
100 اية البقرة.

دودق انتارا دوا سجود (بياس).

سجود يښكدوا باچ تسبيح سقدر ماس مباح 80 اية البقرة.

ركة يښكدوا

فاتحه دان سورة النساء.

ركوع باچ تسبيح سقدر مباح 70 اية البقرة.

اعتدال باچ فاتحه دان سورة المائدة.

ركوع باچ تسبيح سقدر ماس مباح 50 اية البقرة.

اعتدال (بياس).

سجود يغفرتام باچ تسبيح سقدر ماس مباح 70 اية البقرة.

دودق انتارا دوا سجود (بياس).

سجود يښكدوا باچ تسبيح سقدر ماس مباح 50 اية البقرة، لفس ايت

باچ تشهد دان ستروسن مبري سلام.

(فد فندافت ساي فاكي باچ 100 کالي تسبيح اتو 80 اتو 70 اتو

50 سوده چوکف دښن تيدق کيرا مباح سقدر 100 اية البقرة سچارا
عموم بگيتو سوسه).

ماښ سمبهیڅ کرهان بولن سنة دباچ دثن سوارا یڅ قوات دان
دفرلاهنکن سوارا فد سمبهیڅ کرهان متهاري.

سلفس سلسي سمبهیڅ، سنة دادکن اتو دباچ اوله امام دوا خطبه
سفرت خطبه رای معندوڅمي نصیحه دان میپوروه اورغ برتوبه،
برصدقه، برفواس دان لاین ۲ کبجیکن تنافي دالم خطبه این تیدق
سنة برتکبیر ماچم خطبه رای، سکیران لفس سمبهیڅ تیبأ کرهان
سوده هابیس سنة جوک خطبه ایت.

سمبهیڅ استسقاء

49. فرکتان استسقاء ایت فچاهن درفد فرکتان سقیا معنات تواغ
ایر، جادي سمبهیڅ استسقاء معنات سمبهیڅ منتاء توائمکن ایر (منتاء
هوجن) درفد الله سبحانه وتعالی انتوق همبان کتیک برحاجت
کفدان.

سمبهیڅ منتاء هوجن ایت سنة موء کد (۱) باکي اورثرامي، سام
اد یڅ برمقیم اتو یڅ مسافر، یڅ مردهیکا اتو سهیا، یڅ سوده بالغ
اتو بلوم، لاکي ۲ اتو فرمفوان.

افبیل برلاکو کماراو دسسوات تمفت مک اورثرامي دسنتکن
موهن هوجن درفد الله سبحانه وتعالی دثن تیک چارا:-

(فرتام) مباح دعاء منتاء توروکن هوجن، سفرت دعاء دباوه این:-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ
عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ أَشْرَفِ الْمُرْسَلِينَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.
اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيثًا هَنِيئًا مَرِيئًا غَدَقًا مُجَلِّلاً سَخَا طَبَقًا دَائِمًا
اللَّهُمَّ اسْقِنَا الْغَيْثَ وَلَا تَجْعَلْنَا مِنَ الْقَانِطِينَ. اللَّهُمَّ يَا اللَّهُ إِنَّ بِالْعِبَادِ
وَالْبِلَادِ مِنَ الْجُودِ وَالْجُوعِ وَالضَّنْكِ مَا لَا نَشْكُو إِلَّا إِلَيْكَ اللَّهُمَّ أَنْتَ

(1) سنتران سلوم اجماع اماله مشکوت فربواتن رسول الله صلى الله عليه وسلم یڅ سلاو دلاکوکن. این جیلک
تیاد فرینته اوله راج، جیلک اد فرینته نسجاي جادي واجب تیدق سنة لاکي.

لَنَا الزَّرْعُ وَادَّرَلْنَا الضَّرْعَ وَأَنْزَلَ عَلَيْنَا مِنْ بَرَكَاتِ السَّمَاءِ وَأَنْبَتَ لَنَا
 مِنْ بَرَكَاتِ الْأَرْضِ وَأَنْشَفَ عَنْنَا مِنَ الْبَلَاءِ مَا لَا يَكْشِفُهُ غَيْرُكَ. اللَّهُمَّ
 حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا. اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَغْفِرُكَ إِنَّكَ كُنْتَ غَفَّارًا فَارْسِلْ
 السَّمَاءَ عَلَيْنَا مِدْرَارًا.

توجوان لبهکورغ: یا الله تورو انکنله هوچن یغ بوله مغهیلکن
 دهاک انتوق کامی، یغ میلامتکن پاوا، هرت بندا دان یغ
 مغهندوئی کجیکن یغ بایق، مباسهی رات ۲ بومی یغ مغهیدوفکن
 تومبوه ۲ هن، جائنله دجادیکن کامی درفد اورغیغ برفوتس اسا. یا
 الله همب ۲ مو دان بومی ۲ تله دتیمفا مالا فتاک ککریغن دان کونته،
 کسوسهن دان کچلاکان یغ تا اد تمفت لاین کامی هندق مغادو
 ملینکن کفد ائکو. یا الله کر نیاکنله تنامن ۲، تومبوه ۲ هن دان باپقن
 سوسو بناتخ دری برکه بومی یغ سوپور، جاوهکنله بلا درفد
 کامی یغمان تیدق اد سیاف یغبوله ملفسکن ملینکن ائکو یا الله،
 بریله کامی نعمة هوچن ایت انتوق کسلیسان باکی کامی، بوکن
 جادی ساتو کسوسهن کفد کامی،، کامی موهن امفون دان توبه دری
 سکل دوسا کامی، امین یا رب العالمین.

(کدوا) مباح دعاء تیف ۲ کالی لفس سمبهیغ، سام اد سمبهیغ
 فرض اتو سنة دان ددالم خطبه ۲ جمعة دسلیتکن دعاء یغ ترسبوت
 اتو سباکیں.

(کتیک) بهوا فمرینته اتو نأیش ممرینتهکن اورغرامی برتوبه،
 برصدقه، منیغکلکن بوات انپای جیک اد، بردامی بجیک اد فرسغکیتان
 انتارا ساتو دغن یغلاین، برفواس تیک هاری سبلوم کلوار هندق
 سمبهیغ سکالیفون فواس ایت دفر بوات انتوق قضاء اتو نذر اتو
 کفارة، کمدين اورغرامی ایت دغن کادائن برفواس هاری یغکأمفت
 برسام امام کلوار کتغه فادغ دغن فکاین بکرج (تیدق مکه) دغن
 خشوع، خضوع دان مرنده دیری (تواضع) کفد الله سبحانه وتعالی.

باوا کانتق ۲، اورثتوا دان بنساتخ ۲ دلتق دتغه فادغ. مریک فون سمبھیغ برجماعه دوا رکعة دثن نية استسقاء. لفظ نیتش:

”أُصَلِّي سُنَّةَ الْأَسْتِسْقَاءِ رَكْعَتَيْنِ لِلَّهِ تَعَالَى“

ارتیش: سهاج اکو سمبھیغ سنة منتاء هوجن دوا رکعة کران الله تعالی، الله اکبر. دکر جاکن سام ماچم سمبھیغ رای یأیت برتکبیر توجه کالی فد رکعة یغفر تام دان لیم کالی فد رکعة یغکدوا دان تنتغ سوره فون سام کچوالی نية دان وقت کران وقت سمبھیغ این بوله دلا کوکن فد سبارغ ماس سیخ اتو مال.

لفس سلسی سمبھیغ، امام هندقله مباح دوا خطبه سام ماچم خطبه رای جوک چوما تکبیر سمبیلن کالی دان توجه کالی ایت دکنتیکن دثن استغفار سمبیلن کالی فد خطبه یغفر تام دان توجه کالی فد خطبه یغکدوا، دان فد سمبھیغ استسقاء این خطبه بوله ددهولو درفد سمبھیغ.

ددام خطبه این هندقله باقی معوجف:

”أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَآتُوبُ إِلَيْهِ“
دان مباح براولخ کالی اية ”أَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا“ دان مباح اللَّهُمَّ اسقنا غيثا مغيثا ههك اخير دالم خطبه یغفر تام.

کمدین کتیک سمفی ساتو فرتیک خطبه یغکدوا هندقله امام یغ مباح خطبه ایت برفالیح مفادف قبله (سنة مبالکغکن اورثرامی) سمبیل مباحقکن بچان دعاء سبنتر فرلاهن سبنتر قوات دان سنة منجادیکن کاین سلیغش برتوکر هوجش یغ کانن ککیری دان یغ کیری ککانن دان یغ اتس کباوه دان یغ دباوه کاتس سرت اورثرامی فون تورو ت بر بوات دمکین. ستله سلسی مریک بالیق کرومه دثن کادان حشوع دان خضوع.

بیلا هوجن شوده تورون سنة مندي دثن ممبوك فكاين كچوالي
منوتف عورة. دمکین جوا سنة مندي ممبوت هوجن یغفر تام اول
تاهون دان مغمبیل ایر سمبھیغ دمان تمفت ایر اد مٹالیر. (فد
فنداقت ساي این جیک تیاد ممباوا مضرة). سنة مٹوچف تسبیح
تتکل مندثر کوروه دان بیلا نمفق کیلت برسابوڭ یأیت:

”سُبْحَانَ مَنْ يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ“.

دان بیلا هوجن تورون ترلالو لبت سکیرا ۲ دیمبغکن جادی بنجیر،
سنة دباچ سمولا دعا:

اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلَا عَلَيْنَا اللَّهُمَّ عَلَى الْأَكَامِ وَالْظَّرَابِ وَبُطُونِ
الْأَوْدِيَةِ وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ.

تجوانث: یا الله توروکن سکللیغ کامی جائنله هندقش
مضرتکن کامی دان توروکن دأتس بوکیت ۲ دان فرماتح ۲،
دسوڭی ۲، دفاي ۲ دان کبون ۲.

سمبھیغ تاکوت

50. سمبھیغ دالم میدان ففرائن دنماکن سمبھیغ تاکوت دالم
بهاس عرب دسبوت صلاة الخوف معنائ منونیکن سمبھیغ فرض
دالم کتاکوتن کران مانسی اتو تنترا دالم میدان ففرائن سنتیاس دالم
کادآن کتاکوتن.

مک چاران سمبھیغ این اد امفت ماچم:-

(فرتام) موسه براد دتمفت یغ بوکن فیهق قبله، دان بیلائن
مریکثیت سدیکیث منکل اورغ مسلمین لبه رامی سرت اد چوکف
کقواتن بوله برتاهن، دالم کادآن سماچم این افبیل هندق سمبھیغ

امام هندقله مېهاکي تنترا مسلمين کفد دوا فاسوقکن، ساتو فاسوقکن برجاک مځادف موسه سېله هداغن امام، دان فاسوقکن يځکدوا دفرينتهکن برباريس دبلاکڅ امام، اي فون سمېهڅ برسام مريک يڅ دبلاکڅ ايت.

بيلا امام برديري رکعة يځکدوا مأموم دبلاکڅ هندقله برنية مفارقه دان مپودهکن سمېهڅ سچارا برسنديرين، لفس ايت مريک برفينده کهداغن مځمبيل اليه برجاک دان فاسوقکن يڅ برهداغن دڅن موسه تادي فرکي کبلاکڅ امام يڅ سدغ دالم رکعة يځکدوا مريک برجماعه برسام امام دالم رکعة يځکدوا. افبيل امام مېاچ تشهد، مأموم ايت باڅون مځرجاکن رکعتن يځکدوا کمدين مريک مځجر امام يڅ سدغ منوڅکو دالم تشهد ستروسن مريک مېري سلام برسرت دڅن امام، اين اياله سمېهڅ نبي صلى الله عليه وسلم ددالم ففراڅنن دسوات تمفت برنام ذات الرقاع.

چارا ماچم اين بوله دلاکوکن فد سمېهڅ تيک رکعة دان امفت رکعة يايت دڅن دکيلير ۲ کن، دان دالم سمېهڅ اين امام کناله مېاچ سوره يڅ فنځع انتوق مېري فلواغ فواق ۲ ايت برکراق.

(کدوا) کادان دان کدودقکنن سام جوک ماچم يغفرتام تنافي تيف ۲ فواق ايت سمېهڅ دڅن سمفرن (فواق يڅ بلاکڅ سمېهڅ دڅن سمفرن برسام امام) لفس سلام مريک برفينده کهداغن مځمبيل اليه برجاک دان فواق يڅ دهداغن فول سمېهڅ برسام امام يعني امام کنا سمېهڅ دوا کالي (سکالي اعاده). اين اياله سمېهڅ نبي صلى الله عليه وسلم ددالم ففراڅنن دسوات تمفت برنام بطن نخل، جادي سمېهڅ امام يځکدوا ايت سنة باکښ، چارا اين بوله برلاکو فد سمېهڅ دوا رکعة اتو تيک رکعة اتو امفت رکعة.

(کتیک) کدودقکن موسه دفيق قبله دڅن تيا داف ۲ فرليندوڅن تنافي فاسوقکن مسلم راهي، کتيک ايت امام هندقله مځرينتهکن مأموم برديري دوا صف دان سمېهڅ سرنثق سموا سکالي، افبيل

امام سجود هندقله صف يثغرتام سهاج سجود برسام امام دان صف
 يثكدوا منوئمكو منجاك موسه دالم اعتدال. افبيل امام بځكيت
 برسام صف يثغرتام، ملك سجود فول صف يث دبالاځ ايت كمدين
 مريك كجر امام فد قيام ركعة يثكدوا، لفس ايت كدوا ۲ صف ركوع
 دان اعتدال برسام ۲ امام لفس ايت افبيل امام سجود ركعة يثكدوا
 هندقله صف يثكدوا برفينده كهدفن دان سجود برسام امام دان
 صف يث فرتام برفينده كبالاځ بركاول ماس دالم اعتدال تادي،
 لفس ايت مريك كجر امام دالم تشهد دان سمواڻ مبري سلام برسام
 امام اينله سمبهيت يث دلاكوكن اوله نبي صلى الله عليه وسلم
 دسوات تمفت برنام عسغان تغه جالن مدينه. چارا اين جوځ بوله
 دلاكوكن سمبهيت تيك دان امفت ركعة.

(كامفت) سمبهيت كتيك سامت تاكوت دالم بهاس عرب دسبوت
 شدة الخوف سام اد ففرائن ايت سوده سمفي حد برادف ۲ اتو
 سكيران فاسوكن مسلمين برفاليت درفد موسه بارځ سديكيت فون
 لچاي تباد امان.

دالم كادان بکيني هندقله فاسوكن ايت برسملهيت ايكوت
 دافت برجالن كاكي اتو منوئمكو كودا، معادف قبله اتو تيدق
 (جيك تا بوله)، دان صبح مځيکوت انتارا ساتو دځن يثلاءين سكاليفون
 امام سبله هدافن اتو سبله بلاځ، ماسيخ ۲ معادف دمان ۲ فيهق تا
 کيرا. دعذورکن فربواتن يث بايق سفرت منتق موسه برتوروت ۲
 ببراف کالي، دان هاروس مريك ممکو فدغ يث کنا نجيس يث بايق
 کران ترفقسا تنافي کنا قضاء سمبهيت ايت کلک کران کعدوران اين
 جارځ برلاکو (جارځ برلاکو نجيس يث بايق فد فدغ). سځکوه فون
 دمکين مريك تيدق دعذورکن برچاکف اتو برترياق^(۱)

(۱) اين چارا سمبهيت ددالم مفرانن زمان دهولو يعني زمان فدغ دان توميق. اد فون ففرائن زمان مودرن اين سوده
 لاين انتارا کدوا ۲ يث برموسه جارځ چاوه. غه فتعافت ساي ترغولغ کفد امام تننرا سندري مقانون. والله اعلم.

حکوم ماکي فکاین

ماکي کاین ستر

51. حرام اتس اورغ لاکي ۲ یغ مکلف دان خنشی ماکي کاین ستر
 درفد اولت یغ دامبیل ماس ای هیدوف دفعگیل "قَز" اتو یغ
 کلوارکن سسوده ای ماتی دفعگیل "حَریر". دمکین جوا معکوناکن
 ای (ستر ایت) انتوق بوات الس دودق دثن تیات برلافیق،
 دمکین جوا دبوات الس سنذر دان دودق دباوه کاین ستر سمرت
 دالم خیمه یغ دفر بوات درفد ستر اتو سمرت لاثیت ۲ دالم بیلیق اتو
 ساومفماش.

دانجوک حرام ماسوق دالم کاین سمرت یغ دفاکي اوله فرمفوان
 (سفکاین) ^(۱) سلاءین درفد ایت حرام اتس منولیس اتس کاین ستر،
 دبوات تابیر فد دیندیغ اتو لغسیر تیغکف دان ماکیکن بناتغ دثنش.
 هاروس دفاکیکن کاین ستر کفد:

کانق ۲ هتک بالغ.	تالی انق کوانچی.
اورغ کیلا.	تالی تسبیح.
کعبه (سمرت کلمبون).	فغلف داووت
قبور نبی ۲ (سمرت کلمبون)	تالی سلوار.
سمفول مصحف.	کاین ستر یغ برچمفور بنغ.
تالی فداغ.	سام بایق اتو لبه بنغ.
تالی داچیغ.	

هاروس باکي اورغ لاکي ۲ دان خنشی ماکي کاین ستر کران
 ضرورة سمرت سائت فانس اتو سائت سجون یغ بوله مبابوا مضرة
 کفد اورغ ایت جیک تیدق ماکي ستر. اتو اد حاجة سمرت کدال
 (فپاکیت ماچم کورف مغلوفس کولیت) جیک فاکي کاین بوکن

(۱) سندران سلوم اجماع یایت حدیث درفد صحابة برنام خزیفه کان: "نهانا رسول الله صلى الله عليه وسلم
 عَنْ لَيْسَ الْحَرِيرِ وَالذَّبْيَاجِ وَأَنْ تَجْلِسَ عَلَيْهِ". بخاری. ارتین: "رسول الله صلى الله عليه وسلم تله منکه کیت
 دري ماکي ستر دان دبیاج (ستر کاسر) دان دودق دانسن". یجیرمی افتاع 2 موك 214.

سترا نسچاي فديه يڅ دمکين ترماسوقله کورف جوک، اتو بايق کوټو دان توما جيک ماکي کاین لاین درفد سترا، دمکين جوا هاروس دبوات تلفوق درفد سترا سقدر امفت جاري ليبر دان جاښن لبه برت سترا درفد بنځن، دبوات سولم دمکين جوا دان دبوات لافيس تفي باجو (ليهير باجو).

اد فون کاین يڅ دجلوف دښن زعفران (کوما ۲) سام اد کسموا کاین اتو سفاروهښ حکومښ حرام دفاکي، تتافي کاین يڅ دجلوف دښن کسومبا حکومښ مکروه دفاکي.

سبکيمان حرام اتس لاکي ۲ ماکي سترا بکيتو جوک حرام اتس ماکي امس سام اد بايق اتو سديکيت سمرت چينچين امس^(۱).

يڅ هاروس باکي مريک هان ماکي چينچين فيرق سهاج، ايتفون جاښن ملمفاو سمفي لبه درفد عادة اورښيځ سبای درجه دښن، جيک لبه نسچاي حرام.

اورغ فرمفوان هاروس ماکي سترا دان ماکي امس دري برباکي ۲ جنيس، بنتوق دان کاي، سمرت چينچين، رنتي، لوکيت، کلغ دان سباکيښ سلاکي تيدق لبه دري دوا راتوس مښقال (فد کلغ).

جنازه دان حکومښ

52. فرکتان جنازه ايت بوله دباچ دښن جيمن باريس اتس (جَنَازَه) اتو باريس باوه (جَنَازَه) معناښ ميت يڅ اد دالم کرندا.

تيف ۲ سئورغ مانسي دستکن سنتياس ايڅتکن ماتي سام اد دسبوت دښن لیده اتو دالم هاتي تراوتام اورښيځ ساکيت لبه لاکي دتنتوت ايڅتکن ماتي ايت لبه درفد اورغ لاین، دان هندقله اورغ يڅ ساکيت ايت سنتياس برسغک بأیک دښن الله سبحانه وتعالی فد مښافوسکن دوسان.

(۱) فد ماس سکارغ اورغ لاکي ۲ خاصن دکاشن فمورده ۲ سوده باين ماکي امس بوکن سمرت چينچين سهاج مالهن دبوات لوکب برنسي دلهير، انښخ ۲ سبله تليفا، رنتي تانن، رنتي کاکي دان لاین ۲، اين بوکن سهاج حرام بهکن سوده جادي اورغ عرب کات مښخ (اورغ-يڅ سوک کنا اواط) دنيا سوده مښدق قيامه.

افبیل اورغ ساکیت ایت سوده تنت دان همفیر نزع سنة داجرکن
کلمه ”لا اله الا الله“ سهاج جائن تمبه محمد رسول الله کران
تیدق ماهو اد فرکتان لاین درفد الله فد ماس ایت سکالیفون ایت
اتو ذکر.

اورغیغ حاضیر دسیسیئن سنة مېچاکن یس دان سورة الرعد کران
سفای مودهکن کلوار روح.

افبیل تله یقین ماتین دغن اد تندا سفرت کاکین منجولور،
هیدوئن توندوق، فیفین کمفوغ، کاکي تاغنن سجوی واجبله
دسمفرناکن فدان امفت فرکارا:۔

فرتام - مندیکن.   کتیک - سمبھیغ اتس.
کدوا - مغافنکن.   کامفت - دتانمکن.

کواجیفن. این فد میت اورغ اسلام یغ تیدق ددالم احرام. تیدق
ماتي شهید دان بوکن بایي یغ گوکور.

میت کافر

اد فون اورغ کافر سام اد کافر حربی (کافر یغتیاد دحرماتي)
اتو ذمی (کافر یغ مباير اوفتی کفد کراجان) حرام دسمبھیغکن،
هاروس دمندیکن، دان کافر ذمی واجب دکافنکن دان دتانم، دمکین
جوا کافر مَوَّءَمَّنْ (کافر یغ دبری فرلیندوئن) دان مَعَاهِدْ (کافر
یغاد فرجنجین فرصحابتن).

منکل کافر حربی دان اورغ مرتد تیدق واجب دکافنکن اتو
دتانمکن چوما هاروس سهاج، درایت بوله دبری ماکن انجیغ، تنافی
کالو دیبارکن جادی بوسوق مباوا مضرة واجبله دکمبوسکن.

میت دالم احرام

اورغیغ ددالم احرام ماس مغافنکنن تیدق بوله دتوتف کفلا
جیک لاکي ۲، دان تیدق بوله دتوتف موکاں جیک فرمفوان، دان
تیدق هاروس دکوناکن بندا ۲ یغ واثی.

میت ماتی شهید

اورشیخ ماتی شهید دثن سبب برفرغ دثن اورغ کافر تیدق واجب دمندیکن دان تیدق واجب دسمبھیغکن اتس بهکن حرام لاکي تیدق صح، یغ واجب هاں دکافنکن دان دتانه، یغ ایلوق دثن فکاین یغ برلوموران دثن دارهش.

بایي یغ ٹوٹور

بایي یغ کوکور دباوه عمور انه بولن یغتیاد دکتھویکن هیدوفن دثن منجريت اتو برکرق اتو برنفس سدغ روفان فون بلوم اد تیاداله واجب فدان سسوات مالهن حرام دسمبھیغکن، چوما سنه سهاج دبوٹکوس دثن کاین بوروق دان دتانه دان هاروس دبري ماکن کفد کوچیغ دان ساومفمان.

سبالیقش جیک دکتھوي هیدوفن دثن اد ساله ساتو درفد تند۲ یغ ترسبوت ایت تادی، مک حکومث سفرت اورغ سوده بسر واجب دمندي، دکافن، دسمبھیغ دان دتانه، تتافي جیک اد روف مانسي سهاج، تند۲ هیدوف تیدق اد حکومث واجب دمندي، دکافن دان دتانه دثن تیدق فایه سمبھیغ.

اد فون بایي یغ کوکور ایت جیک سوده سمفرن عمورث انه بولن حکومث سام ماچم اورغ سوده بسر واجب دمندي، دکافن، دسمبھیغ دان دتانه.

مندي میت

سکورغ۲ مندیکن میت یأیت دجیروسکن ایر مرات بدانن دثن سکالي جیروس، سکالیفون اي برجنب، دثن دمکین چوکف انتوق دجنب دان مندي.

یغ سمفرنانه دمندیکن دالم بیلیق دثن دفاکیکن کاین باسهن اتو باجو بوروق، دلتق اتس تمفت یغ تیغکي سفرت فغکین دان ایرن ایر سجوق بیاس ملینکن کران حاجه بوله دکوناکن ایر فانس.

کمدین ددودقکن میت ایت ملنتیق کبلاکځ دڅن دسندرکن
 کلوتوت کانن اورغ مندیکن، تاڅن کانن توکځ مندي مملوق بلیکتڅ
 دان ایبو جاري فد تشکوقڅ دان تاغن کیري منکن فروت میت
 ایت سبراف قوات دري اتس کباوه ببراف کالي سفای هابیس
 کلوار باقی ۲ نجیس دري دالم فروتڅ. اورغیغ منولوغ توکځ مندي
 سنتیاس منجیروسکن ایر دمان تمفت یغ دکهندکي، لفس ایت
 دتلنتڅکن، کمدین توکځ مندي مبالوت تاڅنڅ دڅن فرچا دان مباسوه
 قبلڅ دان دبرڅ، ستله ایت امبیل فرچا لاین یغ برسیه انتوق
 دبوات مبرسیهکن مولوتڅ، کیکیڅ دان هیدوڅن، لفس ایت
 دامبیلکن ایر سمبیغ وڅن نیه.

نَوَيْتُ الْوُضُوءَ الْمَسْنُونُ لِهَذَا الْمَيِّتِ اتو لِهَذِهِ الْمَيِّتَةِ لِلَّهِ تَعَالَى.

ارتیڅ: سهاج اکو مغمبیلکن وضوء یغ سنة باکي میت این،
 کران الله تعالی. نیه این واجب سکالیفون وضوء ایت سنة.

لفس ایت بهاروله مولاکن مندي دڅن نیه:

نَوَيْتُ الْغُسْلَ الْوَاجِبَ لِهَذَا الْمَيِّتِ اتو لِهَذِهِ الْمَيِّتَةِ لِلَّهِ تَعَالَى.

ارتیڅ: سهاج اکو مندیکن مندي یغ واجب باکي میت این کران
 الله تعالی. نیه این سنة سکالیفون مندي ایت واجب. ماس بریه
 ایت سمبیل منجیروسکن ایر ککفلان دان جکوتڅ دڅن ایر صابون
 دان ایر بدارا کمدین دهورایکن رمبوتڅ یغ کوسوت دڅن سیکت
 فرلاهن ۲، مان رمبوت یغ جاتوه کمفولکن ننځي بوله دماسوقکن
 کدالم کافن.

کمدین باسوه بدانڅ سبله کانن دان سبله کیري دڅن ایر داون
 بدارا کمدین جیروسکن ایر یغ برسیه برچمفور سدیکت کافور دري
 کفلا هڅک ککاکي این دکیرا سکالي، کمدین تمبه لاکي دوا کالي.

سکیران لفس مندي ایت کلوار نجیس واجب دباسوه سهاج
 هڅک هیلغ.

سنة اورثيخ منديكن ايت مندغ تمفت لائين درفد عورتن
ملينكن کران اد حابة، اد فون عورة حرام دفندغ.

فد مندي ميت اين واجب مراتاکن اير هغک اف يځ لاهير فد
فرج فرمفوان يځ چندا کتيک منچککوځ. دان دباوه کلوفق کولوف
ذکر هندقله دسيسيلکن سفای دافت دباسوه دان دبرسيهکن
دباوهن جيک بوله. سکيراڻ تيدق بوله هندقله دتيممکن کران
ضرورة کمدين دسمبهيگن دان دتاتم.

اورثيخ منديکن ميت ايت اياله اورثيخ امانه، جيک اي نمفق
اف يغبایک فد ميت ايت سنة دچريتاکن کفد اورغ، دان جيک نمفق
بندا يځ تا بایک فداڻ حرام دسبوت کفد اورغ لائين کچوالي اد
مصلحة سمرت بدعه يځ ترغ دان پات.

ميت يځ علور

ميت يځ عذور سمرت ترباکر دان تغکلم تيدق بوله هندق
دمنديکن هندقله دتيمم دان دسمبهيگ سرت دتاتمکن.

اورغ لاکي ۲ لبه اوتام منديکن ميت لاکي ۲، دان فرمفوان لبه
اوتام منديکن ميت فرمفوان تتافي هاروس سوامي منديکن استريڻ
دان سباليقڻ دڻن تاڻن برسملول.

کافن

سکورغ ۲ کافن سهلي کاین يغبوله منوتف سلوروه بدان ميت،
سام اد لاکي ۲ اتو فرمفوان. يځ ايلوقڻ باکي لاکي ۲ تيک لافيس
کاین، تيف ۲ سلافيس منوتف سلوروه بدان اينله يځ افضلڻ فد
لاکي ۲، هاروس جوک دتمبه باجو دان سربن دڻن تياد مکروه چوما
مپلاهي يځ اوتام. ميت لاکي ۲ حرام دکافنکن دڻن کاین ستر منکل
فرمفوان مکروه.

يځ ايلوقڻ فد فرمفوان دان خشي ليم لافيس يآيت سهلي کاین
دري فيشکځ کباوه، سهلي باجو، سهلي تودوځ دان دوا کاین فنجځ
مليفوتي سلوروه بدان. چارا اينله يځ افضلڻ درفد تيک لافيس
تروس.

سمبهيځ ميت

روکن سمبهيځ ميت توجه فرکارا:۔

(فرتام) نية سفرت:

أُصَلِّي عَلَى هَذَا الْمَيِّتِ الْحَاضِرِ فَرَضَ كِفَايَةً أَرْبَعَ تَكْبِيرَاتٍ
لِلَّهِ تَعَالَى.

ارتیښ: سهاج اكو سمبهيځ اتس ميت یڅ حاضر این فرض کفایه
امفت تکبیر کران الله تعالی، الله اکبر.

تیدق واجب دنتوکن نماښ اتو سباکیښ فد ميت یڅ حاضر. مک
جیک دنتوکن سفرت زید اتو لاکي ۲ دغن تیاد اشاره کفداښ (این)
تیبا ۲ ترساله یڅ بتولښ عمر، اتو فرمفوان بوکن لاکي ۲، نسچاي
تیدق صح سمبهيځ تنافي کالو اد اشاره سفرت کتاښ: سهاج اكو
سمبهيځ اتس ميت زید این اتو اتس ميت لاکي ۲ این تیبا ۲ یڅ
سبنرښ عمر اتو یغسبنرښ فرمفوان نسچاي صح سمبهيځ.

(کدوا) بزديري باکي اورغیځ کواس بوله برديري (۱)

(کتیک) امفت تکبیر دغن تکبيرة الاحرام.

(کامفت) مباح فاتحه (یڅ ایلوقښ لفس تکبیر یغفرتام) سنة باچ

اعوذ بالله، تیدق سنة باچ دعاء افتتاح دان سوره.

(کلیم) صلوٰة اتس نبي صلی الله علیه وسلم، لفس تکبیر یغکدوا

سکورغ ۲ ان اللهم صل على محمد.

(کانم دعاء باکي ميت لفس تکبیر یغکتیک، سکورغ ۲ ان

اللهم اغفر له.

(کتوجه) مبري سلام لفس تکبیر یغکامفت یايت السلام علیکم

ورحمة الله. یڅ ایلوقښ صلوٰة لفس تکبیر یغکدوا ایت یايت:

(۱) اورغیځ سمبهيځ ستورغ ډيري دان امام سنة برديري دکت کفلا ميت للاکي دان دکت فوځگوځ ميت فرمفوان اتو ختي.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ
وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى
إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.

دان یغ ایلوقن دعا باکی میت لفس تکبیر یغکتیک یایت:
اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ
مَدْخَلَهُ، وَاعْصِلْهُ بِالْمَاءِ وَالْثَلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا يَنْقِي
الثَّوْبَ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدَلْهُ دَارًا خَيْرًا مِنْ دَارِهِ، وَأَهْلًا خَيْرًا
مِنْ أَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِنْ زَوْجِهِ، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَاعِذْهُ مِنْ
عَذَابِ الْقَبْرِ وَفِتْنَتِهِ وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ.

جیک میت ایت فرمفوان باچ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهَا وَارْحَمْهَا هَعَكَ خیر.
جیک میت ایت کاتق ۲ ممادا دغن دعاء انتوق ایو بفان کنتی

درفد دعا یغ فنجن ایت تادی سفرت:
اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فَرَطًا لِأَبَوَيْهِ وَسَلَفًا وَذَخْرًا وَعِظَةً وَشَفِيعًا وَثَقَلًا بِهِ
مَوَازِينَهُمَا وَأَفْرِغِ الصَّبْرَ عَلَى قُلُوبِهِمَا وَلَا تَفْتِنَهُمَا بَعْدَهُ وَاعْفِرْ لَنَا
وَلَهُ.

منکل لفس تکبیر یغکأمت سبلوم سلام سنة دباچ:
اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ وَلَا تَفْتِنَّا بَعْدَهُ وَاعْفِرْ لَنَا وَلَهُ.

جیک سئورغ تیدق دافت فلواغ هندق سمبهیغ ماس میت ایت
درومه صح جوک ای سمبهیغ اتس قبور سکالیفون میت ایت سوده
هنچور. دان تیدق مغاف میت ایت برهوبغ دغن نجیس قبور لاین
یغ دکالی، ملینکن قبور نبی مک تیاد هاروس سمبهیغ میتن دالم
قبور ایت. (۱)

صح سمبهیغ اتس میت یغ غایب درفد نکری سکالیفون دتمفت
یغ کورغ درفد فرجلانن دوا مرحله، دان سکالیفون میت ایت براد
دتمفت یغ بوکن دفیق قبله نسبه کفد اورثیغ سمبهیغ.

(۱) سمبهیغ میت ایت فرمفوان ماس سکالیفون سمبهیغ سنة داولغ. ملک جیک داولغ سمبهیغ یغکتیک ایت جادی سنة مطلق، چارا
ماجم ای شیدق مشیکوت قیاس سمبهیغ فناع جزء ۲ مرک ۸۵.

اد فون میت یغاد دالم نګري سګالیفون بندر ایت بسر تیدق
صح سمبھیغ غایب اتس ملینکن اورثیغ اد حاضر سهاج کنا
مېمبھیغکن.

شرط یغ مبولیهکن سمبھیغ اتس قبور دان سمبھیغ غایب
هندقله اورغ ایت لایق منونیکن فرض کفایه وقت ماتیش میت ایت
یأیت مسلم، مکلف دان سوچي درفد حیض.

قبور

اداله قبور انتوق دتانه میت ایت سکورغ ۲۸ ساتو لوبغ یغ بوله
منګه باو دان درفد دبوئکر اوله بناتغ بواس.

یغ سمفرناډ دګالي لوبغ دالم سدیګیت سکیرا ۲۱ امفت هستا
ستغه دالم دان لیبر سبراف یغ مناسبه سکیرا ۲۱ موات دماسوقکن
میت، دفرבות سبله باوهڼ لیاغ لحد لبه افضل درفد فاریت
سکیراڼ بومي ایت کرس (تیدق موده ربو).

دلتقکن میت ایت برباریغ اتس روسوقڼ یغ کانن دښن فرلاهن ۲
سمبیل مېباچ:

بِسْمِ اللَّهِ وَعَلَىٰ مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.
براف کالي.

واجب دهادفکن موکاډ کقبله. مک جیک تر تانه مېلاکڅکن قبله
اتو ترلنتغ اتو ترتیارف نسچاي واجب دګالي سمولا دان دهادفکن
کقبله (سلما بلوم بوسوق).

حرام دتانه دوا میت فد ساتو قبور، سام اد لاکي ۲ کدواڼ، اتو
فرمفوان کدواڼ، اتو سئورغ لاکي ۲ دان سئورغ لاکي فرمفوان
مسکيفون محرمڅ، ملینکن کران حجة، سفرت تانه فرقبوران تا موات
سدښکن میت تر لالو رامي، کتيك ایت هاروس دتانه براف اورغ
دالم ساتو قبور.

حرام میندهکن میت کتمفت یغلبه جاوه درفد تانه فرقبوران دمان
تمفت میت ایت ماتي، کچوالي مریک یغ ماتي دکمفوغ ۲ یغ

برهمفيران دښن مکه، مدينه، دان بيت المقدس تيدقله "حرام
دفيندهکن کسان.

مکروه دلتقن تیکر اتو همفر اتو بنتل برسام میت دالم قبور،
دمکین جوا مکروه فاکي کرندا کران یغدمکین ایت منسیا^۲ کن هرت
ملینکن کالو تانه قبور ایت باسه بولیهله فاکي کرندا.

ستله دکمبوس دتیغکیکن سدیکیت تانه تمبق ایت کمدين
سنة دتنام داهن فوکوء یغ هیجو سفرت فوهن^۲ بوښا یغ وائي، دان
دجیروسکن ایر سجوی دری اړه کفلا ککاکي، دان دلتق باتو اتو
کایو برتننغ دښن کفلا میت انتوق بوات تندا^(۱) (زمان سکارغ اورغ
کوناکن باتو نینسن دوا باتغ کنتي درفد باتو ایت)، جیک اد حجة
تیدق مغاف دتولیس فد باتو نینسن ایت سفای سنغ دکتهوي اوله
سیاف^۲ یغ هندق زیاره، تنافي تولیسن ایت هندقله دښن سبراف
ریغکس.

تعزیه

اورغرامی دری جیران دان صحابة هندي سنة مغوجفکن تعزیه
کفد کلوارک دان قرابة سماتي لاکي^۲ دان فرمفوان یغ تروتوا،
اوجافن ایت سفرت:

أَعْظَمَ اللَّهُ أَجْرَكَ وَأَحْسَنَ عَزَاكَ وَغَفَرَ لِمِيتِكَ وَجَبَرَ مَصِيبَتَكَ.

ساي برهاف الله تعالی مغرنیاکن کامو فهلا یغیسر، الله تعالی
تله مغرنیاکن کصبران یغ الیلق کفد کامو، دفوهکن الله تعالی
مغامفونکن دوسا سماتي کامو دان اي منمفوغ اتو منوتف اف یغ
مغناي فد کامو.

(۱) ترسیوت دالم کتاب اقناع حاشیه بجیرمی جزء ۲ موك 258 لیهکورغ ملایون دمکین: "سنة دتلقيکن (داچرکن)
میت یغ مکلف: سلس دتنام کران اد حدیث یغ مننجوکن دمکین ایت". برکات امام نووي دالم الروضة:
حدیث ایت سکالینون ضعیف تنافي جادي قوات اي دښن دسوکوغ اوله حدیث^۲ یغ صحیح.
دری سبج زمان برزمان لاکي مریک یغبوله جادي ایکوکن قله ملاکوکن تلقین ایت. کمدين کتاب رشیخ خطیبه:
کاف^۲ یغ بلوم مکلف تیدق سنة دتلقيکن.

وقت سنة تعزیه ایت مولای دري سبلوم تانم، برکالان هغک
 تیک هاري لفس تانم، کمدين درفد ایت مکروه تعزیه فد مریک
 یغ اد حاضیر دالم تمفتن، مک سکیران اورغیغ مبري تعزیه ایت
 غایب، اتو قرابة سماتي ایت غایب دکیرا فرمولائن دري سجد مولا
 حاضیر (مولا سمفي بالیق کتمفتن ایت) هغک تیک هاري کبلاکغ.

میدیاکن ماکن رومه سماتي

اهل جیران سماتي اتو قرابة ۲ سماتي یغ جاوه سنة میدیاکن
 مکانن ساتو هاري انتوق کلوارک سماتي، کران مریک دالم کادان
 بکیتو سیبوق دغن بردوکچیتا تیاد ماس هندق میدیاکن مکانن.

اد فون میدیاکن مکانن اوله کلوارک سماتي دان فغکیل اورغ
 برکومفول ماکن درومهن ایت کات ابن الصبغ دان لاین ۲ علماء،
 ایت اداله بدعه یغ تیدق دهاروسکن، اف لاکي کالو دگوناکن
 درفد هرت سماتي یغاد هوتغ اتو ترلیبت دغن حق انق یتیم حکوم
 حرام.

باب زکاة

معنا زکاة

53. فرکتان زکاة این اصلن درفد بهاس عرب سوده جادي بهاس
 ملایو اتو دملایوکن. معنائ فد لغة سوبور، برکة، بابق کبجیکش
 دان سوچی.

دان معنائ فد شرع نام باکي قدر یغترتنتو درفد هرت یغترتنتو
 یغ واجب دبریکن کفد اورغیغ ترنتنو. سبب قدر یغترتنتو ایت
 دنماکن دغن زکاة کران هرت جادي برتمبه دغن برکة دکلوارکندي
 دان دغن دعاء اورغیغ منریماش. دانلاکي اي مبرسیهکن ديري اورغیغ
 مغلوارکنش درفد دوسا دان درفد دندم اوله مریک یغ برحق منریماش،
 یغمان اي (زکاة ایت) منجادي سقسي باکي کصیحان ایمان. (۱)

(۱) سندوانن سبلوم اجماع، فرمان توموز "وَالْقِيَا الزَّكَاةَ". اوتین: هندقله کامو مغلوارکن زکاة. دان فرمان
 لاکي: "عَنْ اَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا". سورة توبة آية 103. اوتین: ایسیل درفد هرت
 مریکیت زکاة یغ مبرسیهکن دان یغ بیوجیکن ديري مریک دغن زکاة ایت. دان حدیث: "رَبِّيَ الْإِسْلَامُ عَلَى
 حَقِّي". اوتین: تربینا اسلام اتس گیم فرکارا. ساتو درفدان زکاة. درایت جادي کافر اورغیغ انکارکن واجب
 زکاة یغقله داجاعکن درفدان.

فرکلا یغ واجب زکاة

54. اداله هرت یغ واجب دکلو ارکن زکاة ایت ایاله لیم فرکارا: -
فرتام - ترنقنن یأیت اونتا، لمبو، کربو دان کمبیغ اتو بیري ۲.
کدوا - بارغ کمس یأیت امس دان فیرق.
کتیک - بیجی ۲ این اساسی یغ مچیغن سفرت کندوم، برس،
فولوت، کاجغ دال، جاکو غ دان لاین ۲.
کامفت - بواه ۲ هن یأیت کروما دان ائگور.
کلیم - هرت بندا فرنیگان.

زکاة ترنقنن

55. شرط واجب زکاة فد بناتغ ترنقنن لیم فرکارا یأیت: اسلام،
مردھیک، نصاب، حول دان دفلهارا بناتغ ۲ ایت دفادغ یغ بیبس اتو
تانه سنديري دئن تیاد بابق بلنجا دان تیدق دکوناکن دي انتوق
بکرج سفرت ممباحق ساوه، اتو مچیغت بارغ دان ساومفمان.

نصاب ایت معنات چوکف بیلائن (یغدتنتوکن اوله شرع)، دان
حول ایت معنات کنف ستاهون.

نصاب اونتا

55. نصاب اونتا ایاله 5 ایکور کاتس بگیمان برایکوت: -
تیف ۲ 5 ایکور اونتا (هغک 9 ایکور)، زکاتن سئیکور بیري ۲
برعمور ماسوق تاهون دوا، اتو سوده ترچابوت کیکی هدافن سلفس
عمورث انم بولن، بوله جوک دکلو ارکن کمبیغ بیاس یغ برعمور
ماسوق تاهون تیک.

تیف ۲ 10 ایکور (هغک 14 ایکور) کنا 2 ایکور بیري ۲، اتو 2
ایکور کمبیغ یغ ترسبوت.

تيف ۲ ۱5 ايكور (هڻڪ ۱9 ايكور) كنا 3 ايكور بيرى ۲ اتو 3
ايكور كمبيڻ يڻ ترسبوت.

تيف ۲ 20 ايكور (هڻڪ 24 ايكور) كنا 4 ايكور بيرى ۲ اتو 4
ايكور كمبيڻ يڻ ترسبوت.

تيف ۲ 25 ايكور (هڻڪ 35 ايكور) كنا سڻيڪور انق اونتا
يڏنماڪن دڻن بڻت مڙاڻ، يايت انق اونتا بتينا برعمور ماسوق
تاهون دوا.

تيف ۲ 30 ايكور (هڻڪ 45 ايكور) كنا سڻيڪور انق اونتا
يڏنماڪن بڻت لڳون يايت انق اونتا بتينا برعمور ماسوق تاهون
تيڪ.

تيف ۲ 46 ايكور (هڻڪ 60 ايكور) كنا سڻيڪور انق اونتا
يڏنماڪن حقه يايت انق اونتا بتينا. يڏبرعمور ماسوق تاهون امفت.

تيف ۲ 61 ايكور (هڻڪ 75 ايكور) كنا سڻيڪور انق اونتا
بتينا يڏنماڪن جڏعه يايت انق اونتا بتينا يڏبرعمور ماسوق تاهون
ليم.

تيف ۲ 76 ايكور (هڻڪ 90 ايكور) كنا 2 ايكور بنت لبون.

تيف ۲ 91 ايكور (هڻڪ 120 ايكور) كنا 2 حقه.

منڪل سمفي سباق ۱21 ايكور كنا 3 ايكور بنت لبون، كمدين
سراف يڻ لبه درفد ايت تيف ۲ 40 ايكور كنا سڻيڪور بنت لبون،
دان تيف ۲ 50 ايكور كنا ساتو حقه. جادي كالو ممفوپاي سمفي 130
ايكور كنا 2 ايكور بنت لبون دان سڻيڪور حقه، دان كالو ممفوپاي
سمفي 140 ايكور كنا 2 ايكور حقه دان سڻيڪور بنت لبون. دمڪينله
دقياسڪن ستروشن فد يڏلبه درفد ايت.

56. بارئسیاف اد برترنق لمبو دان کربو واجب اتس برزکاة بکیمان برایکوت:-

تيف ۲ 30 ایکور (هغک 39 ایکور) واجب کنا سئیکور انق لمبو یغدنماکن تبیع، یایت انق لمبو جنتن ماسوق تاهون دوا دان کالو دکلوارکن دئن تبیعه (یغ بتینا) فون بوله جوک.

تيف ۲ 40 ایکور (هغک 59 ایکور) کنا سئیکور انق لمبو یغدنماکن مسنه، یایت انق لمبو بتینا برعمور ماسوق تاهون تیک. سکیران دکلوارکن دئن 2 تبیع فون بوله دان ماما.

بولیله قیاسکن داتس این فد بیلانن یغلبیه درفد ایت، یعنی تيف ۲ 30 ایکور کنا سئیکور تبیع دان تيف ۲ 40 ایکور کنا سئیکور مسنه.

سباکی چونتوه یایت تيف ۲ 60 ایکور (هغک 69 ایکور) کنا 2 ایکور تبیع، تيف ۲ 70 ایکور (هغک 79 ایکور) کنا سئیکور تبیع دان سئیکور مسنه.

سفرت لمبو جوک سام فد ترنقن کربو.

نصاب کمبیغ

57. بیلا دسبوت کمبیغ ترماسوقله بیري ۲. اورغ عرب سبوت گبش. بارئسیاف اد برترنق کمبیغ واجب اتس مغلوارکن زکاتس بکیمان برایکوت:-

تيف ۲ 40 ایکور (هغک 120 ایکور) واجب کنا سئیکور بیري ۲ برعمور ماسوق تاهون دوا اتو سئیکور کمبیغ بیاس برعمور ماسوق تاهون تیک.

تيف ۲ 121 ایکور (هغک 200 ایکور) کنا دوا ایکور بیري ۲ بر مور ماسوق، تاهون کدوا، اتو 2 ایکور کمبیغ بیاس برعمور ماسوق تاهون

تيف ۲ 201 ايڪور (هڪ 399 ايڪور) ڪنا 3 ايڪور بير ۲
برعمور ماسوق تاهون ڪدوا اتو ڪمبيغ بياس يڻ ترسبوت.

لفس ايت: تيف ۲ 400 ايڪور ڪنا 4 ايڪور بير ۲ اتو ڪمبيغ
بياس يڻ ترسبوت. لفس ايت فول تيف ۲ تمباھن 100 ايڪور ڪنالہ
سٺيڪور بير ۲ اتو ڪمبيغ بياس يڻ ترسبوت جوڪ.

اد فون جيڪ دفليهارا بناتڻ ترنقنن اين دڻن مڪاننن دائمڪوت
دان دبري اتو دبلي فد ڪباپقنن ماس دالم ستاهون تيدق واجب ڪنا
زڪاة، اتو دفليهارا اونتا، لمبو دان ڪربو نتوق مڻڪوت بارغ اتو
مناريق باجق اتو سباڪيڻ تيدقله واجب زڪاة فدان.

اورغ مملهارا بناتڻ ترنقنن سچارا برڪوٽسي حڪومن سام ماچم
اورغ مملهارا سٺورغ ديري چوما شرطن:-

- (ا) ساتو تمفت تيدور.
- (ب) ساتو تمفت فليهاران.
- (ت) ساتو تمفت ماڪن.
- (ث) ساتو تمفت مينوم.
- (ج) سام اورمئيغ مغمبالاڪن.
- (چ) سام بافق جنتن.
- (ح) سام تمفت فمرهن سوسو.

بيلا اد چارا يڏمڪين واجب زڪاتن سام ماچم دفوپاي اولہ
اورغ سٺورغ جوا. مثالن سفرت دوا اورغ برڪوٽسي مملهارا 80
ايڪور ڪمبيغ، انتوق تيف ۲ سٺورغ 40 ايڪور فد مسالہ اين ڪدوان
مندافت ڪريغانن ڪران زڪاتن هان سٺيڪور ڪمبيغ سهاج.

ترڪادغ ۲ مبابوا ڪفد ڪبراتن سفرت ڪدوان برڪوٽسي سبايق
40 ايڪور ڪمبيغ انتوق تيف ۲ سٺورغ 20 ايڪور، مڪ زڪاتن ڪنا
سٺيڪور ڪمبيغ جوڪ.

ترکادغ ريغن فد سئورغ دان برت فد يڭ سئورغ لاکي سئورت
 کدواښ برکوښي سبايق 60 ايکور کمبيڭ انتوق يڭ سئورغ 20
 ايکور، دان يڭ سئورغ لاکي 40 ايکور مک زکاتښ واجب اتس يڭ
 مځوپاي 20 ايکور ساتو فريک ($\frac{1}{4}$) ايکور ايت برت کفداښ،
 کران کالو تيدق برکوښي اي تيدق کنا اف ۲. دان واجب زکاة اتس
 يڭ مځوپاي 40 ايکور هاښ دوا فريک ($\frac{3}{4}$) کمبيڭ سهاج يأت
 ريغن فد ديريش، کران کالو تيدق برکوښي نسچاي اي کنا سئیکور.

ترکادغ ۲ تيدق ريغن دان تيدق برت سام سهاج فد کدواښ
 سئورت کدواښ مځوپاي 200 ايکور کمبيڭ سام بايق، مک واجب
 زکاتښ ۲ ايکور کمبيڭ تيف ۲ سئورغ کنا سئیکور.

زکاة بارغ کمس

58. شرط واجب زکاة فد امس دان فيرق يأت اسلام،
 مردهيک، سمفي نصاب دان حول.

نصاب امس اياله 20 مثقال تيمباښن اورغ مک، جباتن اکام جوهر
 تله منتفکن برت 20 مثقال ايت برسمان دښن 25 مايم دان 2,7018
 ساک برسمان دښن 85 کریم تيمباښن سکارغ.

بارغسياف اد ميليقکي دان مپيمفن امس يڭ بوکن انتوق فکايښ
 اتو فرهياسن فرمفوان يڭ مناسبه سبرت بايق ايت اتو لبه سلما
 ستاهون واجبله اتس مغلوارکن زکاة سبايق ربع عشر ($2\frac{1}{2}$ فراتوس)
 اتو $\frac{1}{40}$ درفد برتن (دکوفکن اتو دفوتغ سبايق ايت) اتو نيلاي
 هرک فاسران سماس.

نصاب فيرق اياله 200 درهم. جباتن اکام جوهر تله منتفکن برت
 200 درهم ايت برسمان دښن 183 مايم.

بارغسياف اد ميليقکي دان مپيمفن فيرق يڭ بوکن انتوق
 فکايښ يڭ مناسبه سبرت بايق ايت واجبله اتس مغلوارکن زکاة

و مې ۹۰۰۰ ساک کيرالام ۹ ساک.

سبایق ربع عشر (2½ فراتوس) اتو ¼ درفد برتث اتو نیلای هرکاڻ مځیکوت هرک فاسران سباس.

دالم فرکارا واغ رښکیت اتو واغ قرطس نصابښ مځیکوت نیلاین هرک امس یغ ترسبوت. (هرک امس 85 کریم فد 1.2.83 سبایق 3,349.85 ایتوله نصابښ).

تیاد واجب زکاة فد بارغ ۲ کمس یغ هاروس دان یغ میمغ دفرېوات انتوق فکاین اتو فرهیاسن اورغ ۲ فرمفوان، تنافي جیک دبناسکن (دلېور) سمفي تیدق دنماکن فکاین لاکي افییل چوکف حولث واجب کنا زکاة. دمکین جوا جیک فاته اتو فچه دسیمفن دغن قصد هندق سیمفن تا هندق فاکي لاکي واجب کنا زکاة، تنافي کالو اد قصد هندق فاکي بالیق افییل تله دفرېایقکي تیاداله کنا زکاة سکالیفون لالو برفاف حول.

اد فون فکاین یغ حرام سفرت کلغ تاغن دان کلغ کاکي باکي لاکي ۲ دان خنثی، دان مکروه سفرت بجان یغ دتمفل دغن فیرق یغ کچیل کران فرهیاسن حکومث واجب زکاة.

زکاة بیجي ۲ین دان بواه ۲هن

59. بکیمان تله دپتاکن داول باب بهوا بیجي ۲ین ایت ایاله مکانن اساسي بوات مځیثکن سفرت کندوم، برس، فولوت، سوجي، جاکوځ، کاجچ دال دان کاجچ سویا بیین، کاجچ فوتیه دان ساومفماښ.

شرط واجب زکاة فد بیجي ۲ین این اد تیگ فرکارا:—

فرتام — دتامن اوله مأنسي.
کدوا — مکانن اساسي یقبوله تاهن دسیمفن سکورغ ۲ن ستاهون.

کتیک — چوکف نصاب.

مك نصابن جيڪ سوده دبواغ كوليت يعني سوده جادي برس
اياله ليم اوسق دان يڻ بلوم دبواغ كوليتش. (ماسيه فادي) اياله
سفوله اوسق.

جباتن اڳام جوهر تله منتفكن زڪاة فادي دان ڪندوم اياله
358 1/4 ڪنتڻ، منڪل جا ڪوڻ دان ڪاچڻ سويلا (يغتله دبواغ كوليت) اياله
سفاروهن يايت 179 1/4 ڪنتڻ. بارئسياف، براولڪه فادي دري
فرهومانن سبايق 358 1/4 ڪنتڻ اتو لبه، دان يغتله جادي برس سبايق
179 1/4 ڪنتڻ اتو لبه واجبله اتس زڪاة سبايق 10 فراتوس اتو
هر ڪاڻ.

ليهت فراتوران زڪاة جوهر 1962 دباوه (ب) سقشين 6.
حكوم اين سمواڻ جيڪ بيجي 2 اين ايت دجيروس دڻن اير هوجن
اتو دڻن اير يڻ مغالير دڻن تيدق بايق تناڪ دان بلنجا مفرجاڪنڻ.
مڪ جيڪ دجيروس دڻن مڱو ناڪن تناڪ يڻ بايق اتو بلنجا يڻ بايق
نسچاي واجب زڪاتن سبايق 5 فراتوس سهاج، دان جيڪ سام بايق
مڪ زڪاتن اياله 7 1/2 فراتوس.

دانجوڪ بگيمان تله دپتاڪن بهوا بواه 2 هن ايت اياله ڪروما
دان اڻڪور سهاج. بواه 2 هن يغلاءين سفرت بواه دورين، مڱيس دان
لاين 2 تيدق ترماسوق دالم ڪولڻن اين.

شرط واجب زڪاتن اياله اسلام، مردهيڪ، ميلڪ يڻ سمفرن
دان نصاب. مڪ نصابن سام ماچم نصاب بيجي 2 اين يايت 10 اوسق.

وقت واجب زڪاة بيجي 2 اين اياله افبيل ايسين سوده ڪرس
سڪيرا 2 بوله دماسق، دان فد بواه 2 هن افبيل سوده توا. دالم ڪتاب
مطلع البدرين برڪات: ”پات ماڪرڻ، مقصودن سوده ڪونيڻ تندا
هندق ماسق.

نصاب يڻ ڪورڻ دري سسوات جنيس تيدق بوله دتمفوڻ دڻن
جنيس يغلاءين سفرت ڪندوم دڻن فادي، تنافي بوله دبوات فتمفوڻ

جيك برسوات جنيس چوما ماچمڻ (نوعڻ) سهاج يڻ برلاءِ ڀڻن سفر
 برس ناچين دڻن برس فولوت اتو برس سيام دڻن برس مهسوري،
 ڪمدين ڊڪلوارڪن زڪاڻن مڱيڪوت قدر فرتساهن اتو مڱيڪوت قدر
 بايق تيف ۲ ماچم ايت، اينله يڻ افضلڻ.

زڪاة فرنيڪان

60. شرط واجب زڪاة فرنيڪان انم فرڪارا:— اسلام، مردهيڪ،
 ميلڪ يڻ سمفرن، نصاب، ڊبلي بارغ ۲ ايت انتوق ڊجوالبلي (بوڪن
 انتوق ڊسيمفن) دان حول.

اورڱيڻ برنياڪ اڦيل ڪنف ستهون فرنيڪانن هندقله اي
 مڱيرا داخير تاهون براف هرڪ بارغ ۲ يڻاد ڊدالم سيمفانن
 (ستوق)، واغ ڊالم تائڻ، واغ ڊالم بڻڪ دان واغ ڊالم تائڻ اورغ
 يڻ ممفو ممبايرڻ جيك جملهن سمفي نصاب مڱيڪوت نيلاي واغ سماس
 واجبله اي مڱلوار هرڪ زڪاڻن سبابق 24 فراتوس، سڪاليفون مودل
 اصلڻ تيدق سمفي نصاب.

سڪيراڻ يڻ ڊفرنڪاڪن ايت ڊرڊ جنيس بارغ اتو ٻندا يڻ
 واجب زڪاة ڊد عيڻ سفر لڀو اتو ڪمبيڻ واجب ڊڪلوارڪن زڪاة
 مان سباتو يڻ چوڪف نصاب ڪران تا بوله برهيمفون دوا زڪاة
 ڊالم ساتو بارغ. مثال سفر اي برنياڪ امفت فوله ايڪور ڪمبيڻ
 دڻن قصد فرنيڪان تتافي هرڪاڻ تيدق سمفي نصاب ڊد اخير تاهون
 ڊمڪين جوا سفر اي برنياڪ سبابق تينڪ فوله سمبيلن ايڪور
 ڪمبيڻ تتافي هرڪاڻ سمفي نصاب واجبله ڊڪلوارڪن زڪاة مان يڻ
 سمفي نصابن داخير حول ايت.

سڪيراڻ سام ڪدواڻ سمفي نصاب سفر امفت فوله ايڪور
 ڪمبيڻ يڻ ڊد قصدڪن انتوق برنياڪ عيڻ (ڊاڻن) سمفي نصاب دان
 هرڪاڻ فون سمفي نصاب داخير حول نسچاي ڊدهولوڪن زڪاة عيڻ
 ڊرڊ زڪاة فرنيڪان.

زکاة کالین دان هرت توتانم

61. دالم باب زکاة کالین اد دوا فرکتان عرب یغ سلالو دکوناکن
یایت مَعْدَن دان رگاژ.

مَعْدَن بوله دباچ دغن باریس اتس دالٹ "مَعْدَن" اتو باریس
باوه "مَعْدَن" یایت نام باکي تمفت یغ دجادیکن اوله الله تعالی
ددالمٹ امس دان فیرق (لومبوغ). بوله جوک دکوناکن فرکتان
معدن ایت فد لوکم ایت سندیری، مقصودش دسینی ایاله امس اتو
فیرق یغ دکلوارکن درفد لومبوغ ایت.

رگاژ ایت اصل معنات ترسمبوی مقصودش دسینی یایت امس
اتو فیرق یغ دجومفای توتانم دالم تانه اوله اورغ جاهیلیه
(اورغرامی سلالو سبوت هرت قارون).

مک امس اتو فیرق یغ دکلوارکن درفد لومبوغ سام اد دري تانه
سندیری اتو تانه یغتیاد دمیلیکی اوله سیاف ۲ (یغ دسبوت
بومی ماتی) ستله دبرسیهکن درفد تانه دان فاسیر افبیل سمفی
نصابن واجبله دکلوارکن زکاتن سباق 2½ فراتوس اتو ¼ فد کتیک
ایت جوک، دان دچنتومکن فندافاتن دالم ماس یغ برسمبوغ ۲
دتمفت یغ سام باکي منچوکفکن نصاب تتافی جیک فوتس ماس
برسلغ دغن اد عذور سفرت مسافر، کران ساکیت اتو ممبایکی الت
روسق سکالیفون لام دکیرا برسمبوغ جوک تیدق فوتس.

مک جیک فوتس ماس لام دغن تیاد عذور تیدقله بوله فندافاتن
یغکدوا دچنتومکن دغن فندافاتن یغفرتام انتوق منچوکفکن نصاب.

سبالیقش بوله جوک دچنتومکن فندافاتن یغکدوا ایت کفد
فندافاتن یغفرتام انتوق منچوکفکن نصاب کیران بارغ یغفرتام ایت
ماسیه اد لاگی، کتیک ایت سام جوک ماچم منچنتومکن دغن هرت
لاین یغتله سدیا اد.

سباکي چونتوهن: جيڪ سنورغ ملومبوغ فيرق کالي يغيرتام دافت سقدر 150 درهم کمدين دي برهنتي تيدقله واجب اي برزکا، کمدين سلغ ببراف لام دي بوات کرج سمولا تقديرن دافت سقدر 150 درهم، سکيران فنداثن يغيرتام ايت تادي ماسيه اد لاکي کناله دچنتومکن فنداثن يگدوا اين کفد يغيرتام باکي منچوکفکن نصاب تنافي زکاتن اتس يث 150 درهم سهاج يآيت $\frac{1}{40}$ (2½) فراتوس دري (150).

کرج منچاري بيجه سچارا مندولغ سام حکومث ماچم ملومبوغ. لوکم يغلئين درفد امس دان فيرق سفرت تمباک، تيمه، بسي دان لاین ۲ تياداله واجب فدان زکا.

اد فون رکاز اتو فون يث دکتاکن هرت قارون درفد امس دان فيرق بکيمان يث دکتاکن دتائيم اوله اورغ کافر زمان جاهيليه يث دجمفائي اوله سستورغ، سام اد ددالم تانهن سنديري اتو دالم تانه بومي ماتي سفرت دباوه کوبو ۲ لام، قبور ۲ جاهيليه دان لاین ۲. جيڪ برتن سمفي نصاب واجبله اي مغلوارکن زکاتن سبايق ساتو فرليم $(\frac{1}{8})$ فد کتيک ايت جوک دان باقي امفت فرليم $(\frac{4}{8})$ جادي حق ميليکن.

تنافي جيڪ هرت ايت دتائيم اوله اورغ اسلام دثن اد تندائ اومقام برتوليس آية قرآن اتو نام راج ۲ اسلام، جيڪ دکتھويکن يث امفوپان واجبله دکمباليکن کفدان، دان جيڪ تياد دکتھوي سياف توانن جاديله هرت ايت حکومث سفرت حکوم بارغ اورغ چيچير.

دان جيڪ تياد دکتھوي اداکه دتائيم اوله جاهيليه اتو اسلام فد حال دکتھوي دتمفت ايت بوله سمفي سروان اسلام تنافي مريک تا ماھو مشيکوت، مک هرت ايت حکومث سام ماچم حکوم هرت ”فَيء“ بکيمان اکن داوتاراکن داخير کتاب اين، ان شاء الله.

سچارا ريفکس: هرت چيچير جيڪ يث منجومفائي ايت اورثيخ امانه سنة اي معميل کمدين داعلانکن (سفرت دالم سورتخير اتو راديو)

جيك اد توائن هندقله دڦولځن كڤداښ، دان جيك تياد يڅ مننتوتښ
سهځك سلما ستاهون بوليېله اي ميليكښ دڅن بركات: بارځ اين اكو
ميليقكي.

دان هرت فيء ايت دبهاكي كڤد ليم بهاگين. امفت فرليم دبريكن
كڤد اڅكاتن تنتر ا يڅ دتفكن اوله راج انتوق برفرځ في سبيل الله.

باقي ساتو فرليم ايت دبهاكي كڤد ليم بهاگين فول يايت:—

(ا) انتوق رسول الله صلى الله عليه وسلم، بهاگين اين
دڤيندهكن كڤد مصلحة اورځ اسلام سلفس مځكښ.

(ب) انتوق قرابة ۲ نبي صلى الله عليه وسلم درڤد بني هاشيم دان
بني المطلب.

(ت) انتوق انق ۲ يتيم.

(ث) انتوق اورځ مسكين.

(ج) انتوق اورځ مسافر.

زكاة فطره

62. فركتان فطره ايت معناښ كجادين، ديري دان بدان. بيل
دسبوت زكاة فطره معناښ زكاة ديري اتو زكاة بدان يعني مبرسيهكن
ديري.

شرط واجب زكاة فطره اتس سسئورځ ايت امفت فركارا:—

(فرتام) اسلام.

(كدوا) مردهيك.

(كتيگك) اد بلنجا لبيه درڤد بلنجا هاري راي دان مالمن انتوق
ديريښ دان اورځ ۲ يڅ ددالم تځكوښن ترماسوقله بلنجا ممبلي فاكي
فاتوت، سيوا رومه، (جيك فرلو) دان گاجي فمبنتو رومه (تيدق
دشرطكن لبه درڤد هوتڅ).

(كأمفت) اد هيدوفښ سسئورځ داخير بولن رمضان دان داول
بولن شوال يڅ دسبوت دافت ساتو جزء درڤد بولن رمضان دان

ساتو جزء درفد بولن شوال، درایت واجب دکلوارکن فطره درفد اورغیغ ماتي سلفس جاتوه متهاري اول شوال دان تیاد واجب فطره اورغیغ ماتي سبلوم متهاري جاتوه اخیر بولن رمضان دان کانتق ۲ یغ لاهیر لفس جاتوه متهاري اخیر رمضان ایت.

بیلا اد شرط ۲ این واجبله اتس سسئورغ ایت مغلوارکن زکاة فطره انتوق دیریش دان انتوق اورغ یغ ددالم تغکوئنش، یأیت ساتو کنتغ (کنتغ بغدادی) مکانن یغ غالب (یغ بیاس) دماکن اوله اورغ نکري ایت درفد جنیس مکانن یغ مچیغن (اساسی) دنکري کیت این ایاله برس. جباتن اکام جوهر تله منتفکن براتن ساتو کنتغ ایت برسمان دغن 3 کاتي 12 تاهیل اتو 2 کیلو 450 کریم تیمباغن سکارغ برس یغ برسیه درفد چمفور سکم اتو فاسیر اتو سباکیش دان تیدق چاچت سفرت دماکن بوبوء اتو باسه اتو براوبه ورنان. فطره دغن مغلوارکن مکانن اتو دغن برس این ایاله ددالم مذهب شافعی.

ددالم مذهب حنفي هاروس دکنتي دغن هرک برس مچیکوت هرک فاسران سماس. فمرنته (راج) بوله میلیه دان مرینتهکن رعیتش بر فطره دغن هرک برس. بیلا سوده دفرینتهکن واجب اتس رعیتش طاعة. بیلا مریک سوده مبابر لفسله تغکوئنش سام اد ای برنیة مچیکوت مذهب حنفي اتو تیدق، صحله فطرهش. ^(۱)

ترماسوق دالم کات مکانن یغ مچیغن ایت ایاله کندوم، شعیر، کروما، ائکور دان لاین ۲.

یغ افضلن دکلوارکن فطره ایت ایاله مکانن یغ ملیا درفد جنیس ۲، اورغیغ ماکن برس یغ مهل هرکاا تیدق صح مغلوارکن فطره درفد برس یغ موره.

سبراف یغ لبه درفد بلنجا رای مولا ۲ واجب اتس سسئورغ ایت مبابر فطره انتوق دیریش. کمیدین جیک اد لبه دفطرهکن انتوق

(۱) دالم قاعده اصول الفقه "العیامی لا مذهب له". ارقیق: اورغ عوام تیدق از مذهب بالین. معنان بیلا عالین ایت نرکنا دغن مان ۲ مذهب صحله عالین. دمکین دفتراکن کفد ساي اوله سسئورغ درفد کورو ساي الشیخ علی السالکر بکس مفتی مکه المکرمة، سام اد دري تبة تقلید اتو تیدق.

استریش، کمدين انتوق انق۲ن یغ کچیل، کمدين انتوق بفان دان
داتوئن کمدين انتوق ایبوئن کمدين انتوق انق۲ن یغ سوده بسر
کمدين انتوق سهیاښ.

واجب برنية وقت هندق مغلوارکن زکاة (سبارغ جنيس زکاة).
هاروس دان ممدای نية ایت کتیک مغاسیغکن حق زکاة درفد هرتان
یغلاءین سفرت دکتان: ”اینله فرض صدقه هرتاکو“، اتو ”این
زکاة فطره اکو“، دان زکاة انتوق انق۲ کچیل دنیتکن اوله فغالوښ
(باف اتو توئن اتو فنجاکن).

فرايغاتن: جیک توان هوتغ برکات هوتغ اندا ایت ساي جاديکن
زکاة ساي سهاج کفد اندا نسچاي تیدق صح زکاتن ایت.

اورثیغ ترحق منریما زکاة

63. اورثیغ ترحق منریما زکاة دالم شرع ایاله اورثیغ اد فدان
ساله سوات درفد صفة یغ لافن. دالم کتاب فقه دسبوت اصناف
الزکاة. اصناف ایت جمع درفد صنف اصل معنای کلومفوق.
سوده جادي ایستيله علماء فقه بیلا دسبوت اصناف زکاة معنای ایاله
اورغ۲ یغ ترحق منریما زکاة.

(فرتام) فقیر یأیت اورثیغ تیاد هرت سام سکالي اتو تیاد ممفوپای
فکرچان لئسوغ، اتو اد ممفوپای فکرچان تتافي تیدق منچوکفي سارا
هیدوف یغ سفاتوتن سفرت اورغ یغ لایق بربلنجا سفوله رثمکیت
سهارې (ماس سکارغ) دي دافت چوما امفت رثمکیت کباوه سهاج.

(کدوا) مسکین یأیت اورثیغ اد هرت اتو اد فکرچان تتافي تیاد
چوکف بلنجا یغ فاتوت دثمندي سفرت اد هرت اتو فکرچان یغ
بوله دافت توجه رثمکیت اتو ستيغکي۲ سمبیلن رثمکیت سهارې
سدثمکن بلنجا یغ سفاتوتن اورغ سماچم دي لایق بلنجا سفوله رثمکیت
سهارې.

ريځكسښ فقير اورځيځ تيا د بنډا لځسوغ اتو اد تتافي دافت
دباوه ليم فوله فرسين سهاج دري حاجتن هارين ۲.

مسكين اورځيځ دافت اتس سديكيت درفد ليم فوله فرسين.
يځدمكين تنټوله اورځ مسكين لبه بآيك درفد فقير.

(كتيځ) عامل يآيت اورځيځ دلنتيق اوله فيهو يځبركواس فد
موثوت زكا، مېوات كيرا ۲، مځمفولكن مريك يځ ترحق منريماښ
دان مېهاگيكن كفد مريكثيت حق ماسيځ ۲. راج دان قاضي تيدق
ترماسوق دالم اصناف زكا. درايت مريك تيا د حق بوله منريما
زكا، سارا هيدوف مريك دري بيت المال (دري كراجان).

(كامفت) موءلف يآيت اورځيځ بهارو مملوق اكام اسلام.
فيكيرانښ فد اسلام ماسيه لمه، جيڪ دځن دبيري اي زكا جادي قوات
ايمانښ اتو ميمځ اد ايمانښ سوده قوات تتافي اي اد فغاروه، دځن
دبيري دي زكا دهارفكن اسلام يځلاءينښ.

(كليم) همب سهيا يځ هندق منبوس دبيري درفد توان همبښ
دځن بايران پرانسور. دالم ايستيله علماء فقه اورځ سماچم اين
دفعكيل مكاټب. اي برحق منريما زكا انتوق منولځ اي ملفسكن
دبيري دري كهمنان تتافي تيدق بوله دبيري دري زكا توان همبښ
ايت، اورځ سماچم اين تيدق اد دالم نكري كيت تيغكل چريتان
سهاج.

(كانم) اورځيځ برهوتځ كران منداميكن دوا فواق يځ بركاډوه
دسبېكن اد سئورځ كنا بونه تيدق دكتهوي سياف يځ مېونهښ داتځ
سئورځ بايركن ديتښ (كنتي روگي) كفد وارثښ دځن برهوتځ كران
مادمكن فتنه، اورځ اين ترحق منريما زكا ولو فون اي مځفو
مبايرښ.

اورځيځ برهوتځ كران حجة ديږين فون ترماسوق دالم كولځن اين،
(كتوجه) سبيل الله يآيت اورځيځ برفرځ سچارا سوكريل باكي
منځمكن كبنران دان ممفرتاهنكن كسوچين اسلام.

(كلافن) اورځ مسافر دري نكري زكا كتمفت لآين، اتو اي
منومفځ لالو دالم نكري زكا، مريك ترحق منريما زكا سقدر انتوق

مېمفيکن مريک کتمفت يځ هندق دتوجوښ. اين دښن شرط مريک
برحاجة کفد بنتوان دان فمرکيتښ تيدق کران معصية اتو تيدق تاهو
کمان هندق فرکي، جيک دمکين اداښ تياد هاروس دبري درفد واغ
زکاة.

اصل حکوم زکاة ايت هندقله دبري کفد اصناف يځ لافن، دان
فد تيف ۲ ساتو صنف ايت سکورغ ۲۸ تیک اورغ کچوالي عامل
مادا دښن سئورغ سهاج.

منوروت فندافت ستغه علماء جيک سوکر هندق مندافتکن
کلافن ۲ اصناف چوکفله دبري کفد تیک اورغ فقير دان تیک اورغ
مسکين سهاج، دان کات ستغه علماء يغلأين فول مادا دبري کفد
سئورغ جوا، فندافت اين بوله دايکوت کران قد ماس سکارغ سوکر
هندق مندافتکن سرب رامي.

حرام اتس توان يځ برزکاة مميندهکن زکاة دري تمفت واجبښ
کتمفت لاین سدښکن اورښيځ برحق منريمان اد دتمفت زکاة ايت،
تتافي امام (فمرينته، راج اتو فريسيدينه) تيدق حرام مميندهکن
زکاة کتمفت لاین مسکيفون دتمفت زکاة ايت اد اورغ يځ برحق
منريمان.

ليم ماچم اورښيځ تياد هاروس دبري زکاة کفداښ:—
(۱) اورغ کاي دښن هرت اتو اوسهان.

(ب) بني هاشيم دان بني عبدالمطلب (دان انق چچو مريک) سام
اد مريک دافت بهاکين درفد خُمسُ الْخُمُسُ ($\frac{1}{25}$) هرت فيء اتو تيدق
سئورغ عالم برنام اصْطَحْرُ اد مپتاکن قول يځ ملولسکن مريکښيت
بوله منريما زکاة افبيل مريک تآ دافت دري بهاکين فيء، قول
اين بوله دايکوت. دري سچق دهولو کالا لاکي مريک تا فرنه
مندافت اف ۲ فراولتوقښن ايت اتس نام قرابة رسول الله
صلی الله عليه وسلم.

(ت) اورغ کافر.

(ث) سهيا پغبوکن مْکَاتِب.

(ج) اورثيځ واجب توان زكاة منعكوځ نفقهښ. دمكين جوا اورثيځ
 دبري بلنجان اوله قرايتن اتو سواميښ، تا هاروس دبري دښن نام
 فقير دان مسكين کران مريک دصفتکن کاي دښن اد اورثيځ منعکوځښ.
 تنافي هاروس دبري زكاة کفد مريک دښن نام برهوتځ جيک
 اي موهن کران برهوتځ، اتو فرغ سبيل، اتو عامل، اتو مؤلف
 اتو مسافر جيک بتول مريک اد برصفا دښن سالة سوات درفد
 صفة ۲ يځ ترسبوت.

تيدق هاروس دبري زكاة کفد سئورغ دښن نام دوا صفة
 (تيف ۲ سئورغ ايت ترحق اتس نام ساتو صفة سهاج).

باب فواس

64. معنا فواس ايت معلوم يايت مناهن ديري درفد فرکارا
 يځ ممباطلکنښ دښن چارا ۲ يځترنتو.

اداله فواس اين ساتو روکون درفد روکون اسلام واجب اتس
 تيف ۲ اورغ مکلف مخرجاکښ سفرت روکون ۲ اسلام يځلاين
 سفنج بولن رمضان، دښن سمفرن بولن شعبان تيک فوله هاري، اتو
 مليهت انق بولن شوال فد حق اورثيځ نمفق سکاليفون اياښ فاسق،
 اتو دښن ثابت نمفق انق بولن دسيسې قاضي دښن سقسي يځ عاديل
 فد حق اورثيځ تيدق مليهت انق بولن.

اتو دښن اد تند ۲ بولن رمضان سوده ماسوق سفرت لمفو ۲
 دفاسخ دمنارا ۲ اتو تيمبقتن مريم اتو سباکښ درفد عادة يځ بياس
 برلاکو کتيک ميمبوت فواس يايت سفرت حکوم مليهت انق بولن
 جوک.

افبيل نمفق انق بولن دسوات نکري نسچاي واجب برفواس اوله
 اورغ نکري يځ برهمفيران دښن جيک کدودکن کدوا نکري ايت
 ساتو مطلع (کاريس تربيت متهازي)، برسلاهن نکري يځ جاوه تيدق
 سام مطلع او مقام نمفق انق بولن دسوات نکري تيدق نمفق دنکري
 يځ ساتو لاکي، مک تيدق له دلولسکن اورغ نکري ايت مځيکوت
 برفواس.

65. اداله شرط باکي مضمحن فواس ایت لیم قرکارا:ـ

(فرتام) اسلام، مک تیاد صح فواس اوله اورغ کافر. سکیران
سئورغ مرتد سکالیفون ساتو لحظه سدغ ای برفواس نسچای باطل
فواس.

(کدوا) بر عقل یعنی اد تمیز. مک تیدق صح فواس اورئیغ تیاد
میز دان یغ هیلغ عقلن. سکیران سئورغ کنا کیلا فد ساتو لحظه
سدغ ای برفواس نسچای باطل فواس، تنافی کالو فیتیم اتو مابوق
یغاد سیومنن ولو ساتو لحظه سکالیفون دالم سفنجع هاری ایت
صح فواس.

اد فون تیدور تیدق باطل فواس سکالیفون سهاری سونتوق.

(کتیک) سوچی درفد حیض دان نفاس سفنجع هاری، درایت
باطل فواس جیک داتع حیض اتو نفاس سدغ برفواس سکالیفون
ساتو لحظه.

(کامفت) نیه یأیت واجب دتینکن (دنتوکن) نیه فد فواس
فرض سفرت رمضان اتو قضاء اتو نذر اتو کفارة. دان واجب نیه
ایت دلاکوکن فد وقت مالم تیغ ۲ مالم، این دالم مذهب شافعی.

اد فون دالم مذهب مالکی، بوله دان مادی نیه فواس سفنجع
بولن دري اول رمضان ایت، هاروس مریک یغ برمذهب شافعی
مغیکوت (بر تقلید) مذهب این سفای تیدق کنا قضاء جیک ترلوف
نیه ایت فد ساتو اتو ببراف مالم، تنافی فواس سنة بوله
دلاکوکن نیه ایت سبلوم کلینچیر متهاری سلما بلوم ملاکوکن
سسوات یغ مباطلکن فواس منوروت قول یغ معتمد. دان اد فول قول
یغ مختاکن بوله نیه ستله کلینچیر متهاری دان اد جوک قول یغ
برفندافت بوله نیه سکالیفون تله ملاکوکن فرکارا یغ مباطلکن
فواس.

سکورغ ۲ نیه فواس رمضان یأیت:

”نَوَيْتُ صَوْمَ رَمَضَانَ“. ارتیش: سهاج اکو فواس رمضان. اتو
”نَوَيْتُ الصَّوْمَ عَنْ رَمَضَانَ“. سهاج اکو فواس انتوق بولن رمضان.
یغ ایلوقن: ”نَوَيْتُ صَوْمَ غَدٍ عَنْ آدَاءِ فَرَضِ رَمَضَانَ هَذِهِ السَّنَةِ
لِلَّهِ تَعَالَى“

ارتیش: سهاج اکو فواس ایسوق هاری منونیکن فرض رمضان
تاهون این کران الله تعالی.

(کلیم) مناهن دیری درفد فرکارا یغ مباطلکن فواس یأیت
واجب مناهن دیری درفد ماکن اتو مینوم سکالیفون سدیکیٹ سمرت
سبیجی، بیجن دان ستیتیق ایر دثن سهاج، تنافی جیک ترلوف
اتو جاهیل تیاداله باطل فواس. دان مناهن دیری درفد برستوبه،
مغلوارکن منی دان موآته دثن سهاج.

تیدق باطل فواس دثن مغلوارکن کاهق سام اد درفد اوتق اتو
درفد دادان دان مناهن دیری درفد ماسوقکن عین سسوات بندا کدالم
روغٹک یغ تربوک سمرت مغوریق تلیغا، ماسوقکن ایر صابون اتو
اوبه کدالم دبر دان سباکیٹ.

فمباطل فواس

۶۶. اورغیٹ بر فواس بوله باطل فواس دثن سبب سفوله فرکارا:
(فرتام) ماسوقکن سسوات بندا کدالم روغٹک دثن سهاج
سکالیفون سدیکیٹ، ستغه درفدان سمرت منلن کاهق ستله ای کلوار
سمفی حد لاهیر یأیت مخرج حا، دان سمرت تاهی، سمبلیت یغٹله
ترجوجول ماسوق بالیق، تنافی منلن ایر لیور سندیری یغ سوچی دان
تیا د برچمفور بندا لاین تیا د باطل فواس. سبالیقن جیک
دکلوارکن ایر لیور ایت کنا فد بیبیر اتو برچمفور دثن بندا یغلاءین
سمرت مکانن یغاد دچله ۲ کیکی تیبا ۲ دتلن نسچای باطل فواس،

برسلاهن جيڪ دڪمفولڪٽن اير ليور ايت دآٽس ليدهن دان
دجليرڪن ليده ايت ڪمدين دتلنڻ تياد باطل جوڪ فواس.

اورئيڻيغ مغيڊف برداره ڪوسي دمعافڪن دالم فواس جيڪ منلن
اير ليور، جيڪ ترماسوق لالت اتو دبو جالن اتو تفوغ يڏااياق
كدالم روڻڪ تياد باطل فواس.

دمڪين جوا تياد باطل فواس جيڪ ترماسوق اير ڪومور ۲ اتو اير
سدوت ڪهيڊوڻ يڻ تيدق ملمفاو ۲ دان اير مندي يڻ دتنتوت
سڪاليفون مندي سنه سمرت مندي ڪران هندق سمبهيڻ جمعه.
تياد باطل فواس جيڪ ترماسوق اير ڪدالم روڻڪ دسببڪن
مباسوه نجيس دڻن ملمفاو ۲.

باطل فواس دڻن سبب ترماسوق اير مندي يڻ تياد دتنتوت
سمرت مندي ڪران ريمس دان اير باسوه يڻڪامفت فد وضوء. ڪالو
سٿورڻ مڱولوم اتو مڱم اير دالم مولوتن ڪران هندق ميجوڪن
مولوت دسببڪن هاري ترلانو فانس تيبا ۲ ترماسوق سديڪيت ڪدالم
روڻڪ نسچاي تياد مڱاف ڪران ساڻت برحاجه ڪفد مڱولوم ايت.
(ڪدوا) مونته دڻن سڱهاج سڪيرا ۲ ڪلوار سسوات دري دالم
فروتن سمفي ڪحد لاهير.

(ڪتيڪ) برستوبه دڻن سڱهاج بڪيمان چارا يڻتله دسبوتڪن
دهولو دالم باب مندي جنب. دسيني اورئيڻيغ ماسوقڪن سفاروه ڪفلا
تاڪوقن تياد باطل فواسن، تتافي اورئيڻيغ ڪنا ماسوق باطل فواسن
ڪران ماسوق سسوات ڪدالم روڻڪاڻ.

(ڪامفت) مڱلوارڪن ماني دڻن سڱهاج اتو دڻن سبب برفلوق ۲
دان برچيوم دڻن فرمفوان تياد برلافيق، دان تياد باطل ستاڪت
ڪلوار ماڏي سهاج، اتو ميمفي برستوبه هڻڪ ڪلوار ماني اتو
ڪلوار ماني دڻن مرنوڻ اتو منيليق فرمفوان اتو ميڪيرڪن شهواه
براڻن ۲ سمفي ڪلوار ماني.

سباليقن ڪالو سوده جادي عادتن افبيل منيليق فرمفوان اتو
ميڪيرڪن شهواه دڻن براڻن ۲ اي تراير نسچاي باطل جوڪ فواسن
منوروت قول يڻ معتمد.

(ڪليم) ڪيلا، سڪاليفون ساتو لحظه دالم ساتو هاري.

(کأنم) فیتم سفنجع هاري دري تربیت فجر هڅک ماسوق
متهاري.

(کتوجه) بر بوک.

(کلافن) مرتد والعیاذ بالله.

(کسمیلن) داتع حیض اتو نفاس سکالیفون سلفس کوکور
سکتول داکیغ اتو سبوکو داره، کران داره نفاس ایت سبهاکین دري
داره حیض یغته برکمفول دالم رحیم.

(کسفوله) برانق یغاد باسهښ.

رمفاین

دباوه این دپتاکن براف مساله یغ مستحق مغنای فواس:-

(I) اورغیغ بر بوک ته ۲ برفواس رمضان دښن سغهاج اتو
اورغیغ لوف ایه وقت مالم، اتو ثابت اول رمضان فد هاري شک
واجب اتس مریک مناهن ديري (امساک) درفد ماکن دان سباکیښ
هڅک ماسوق متهاري.

(2) اورغیغ برفواس سنة میکراکن بر بوک سبایک سهاج ماسوق
وقتوښ دان سنة ملیواتکن سحور سکیرا ۲ جاښن سمفي وقت شک.

(3) هاروس بر بوک دښن اجتهاد سمرت برفندو کفد ورد دان
سباگیښ ماچم سمبهیغ جوک دان دښن یقین سمرت نمفق متهاري
سوده ماسوق. تیدق بوله بر بوک دښن ظن (سغک ۲) سوده ماسوق
متهاري کران اصلن سیغ ماسیه اد لاکي. فد ماس سکارغ دنیا سوده
فاکي جم. ماس تربیت فجر، تربیت متهاري، ماسوق متهاري تله
دسدياکن دالم تقویم ۲، سلاءین درفد ایت رادیو ۲ اد میدیاکن وقت ۲
سمبهیغ دان لاءین ۲. یغدمکین سوأل اجتهاد تیاد تیمبول لاکي.

(4) هاروس ماکن سحور دالم ماس شککن مالم اد لاکي. کران
اصلن مالم ماسیه اد لاکي. مک صمله فواس جیک تیاد پات سالهن
(پات بنر اتو تیاد پات اف ۲)، تتافي کالو پات سالهن تیاداله صح
فواس ایت.

(5) اورثیغ بر بوک اتو ماکن سحور دثن اجتهد، تیبا ۲ پات سالهن باطلله فواس. اتو بر بوک اتو ماکن سحور دثن تیاد اجتهد دان تیاد پات اف ۲ (ساله اتو بنر) صح فد سحور سهاج تیدق صح فد بر بوک کران اصلن مالم ماسیه اد تیغکل لاکی فد مسأله یغفر تام (سحور) دان سیغ ماسیه اد تیغکل لاکی فد مسأله یغکدوا (بر بوک)، تتافی جیک پات سبنرن فد کدوا ۲ مسأله این صحله فد کدوا ۲۸ دان جیک پات ساله فد کدوا ۲۸ باطلله فد کدوا ۲۸.

(6) اورثیغ بر جنب سنه مندی سبلوم فجر (جیک عذور مندی وقت مالم). هاروس مندی فد سیغن کران تیدق اد شرط فواس مستی سوچی در فد جنب.

(7) سنه بر بوک دثن بواه کروما جیک سنغ دافت. کالو سوسه سنه دثن بندا ۲ یغ مانیس دان ایر.

(8) سنه ممایقکن بردعاء دان ممایچ قرآن دان صدقه دالم بولن رمضان.

(9) مکروه بر بکم دان اینجیق داره، مغویه کته، مراس مکانن، برکومور ملمفاو ۲، سدوت ایر کهیدوغ ملمفاو ۲، منچیوم فرمفوان سکیرا ۲ تیاد منایقکن شهواة.

(10) حرام دان تیدق صح فواس (سبارغ فواس) سکالیفون فواس دم تمتع فد لیم هاری یغ برایکوت:-

(ا) هاری رای فواس.

(ب) هاری رای اضحی.

(ت) هاری تشریق یأیت هاری کسبلس، دوا بلس دان تیگک بلس ذوالحجه.

(11) مکروه یغ امت سائمت (یغ دسبوت مکروه تحریم) یأیت همفیر سمفی درجه حرام بر فواس هاری شک دثن تیاد سبب یأیت هاری تیگک فوله شعبان، انق بولن بلوم نمفق سدتمکن چواچ برسیه، اورغرامی برچاکف ۲ دریحال ادا انق بولن تتافی تا بوله دفاکی.

اد فون جيڪ اد سبب سفرت فواس قضاء، اتو نذر، اتو كفارة،
اتو فواس سنة يثقله جادي عادة كبياسائن سفرت فواس برسلخ ۲
هاري دان فواس تيف ۲ ائين دان خميس تيبا ۲ ترڪنا فد هاري
شك نسچاي صح فواس.

سکيران انق بولن نمفق دمالم تیک فوله ايت اتو تله دتفکن
اوله فمرينته هاري ايت اiale اول رمضان تياداله دنماکن هاري شک
لاکي، تتفله هاري ايت اول رمضان.

(I2) سبکيمان مکروه تحریم فواس فد هاري شک، مکروه تحریم
فول فواس سنة دئن تياد سبب فد هاري ۲ سلفس نصف شعبان
جيڪ تياد برسمبوغ دئن هاري لبه دهولون. سکورغ ۲ ن سمبوغ
مولائي دري هاري ليم بلس.

جيڪ برسمبوغ صجله فواس تتافي کالو سوده بر بوک سهاري
لفس انم بلس ايت تياداله دلولسکن لاکي فواس ايت دئن تياد
سبب ۲ یخ ترسبوت.

اورغيغ ۱، ولسکن بر بوک

67. اصل حکوم تيف ۲ اورغ اسلام یخ مکلف واجب مفرجاکن
فواس رمضان، تتافي کادان مانسي اد برماچم ۲، اد یخ ساکيت، اد
توا، اد یخ معندوغ دان لاین ۲ حال. اوله یخ دمک. رع اد مبري
کلونکران، یايت دلولسکن سستورغ ايت بر بوک فواس سفرت
برايکوت:-

(۱) اورغيغ ساکيت کيران اي بر فواس جادي مضرة یخ سائت فد
ديرين، دلولسکن اي بر بوک.

(ب) اورغيغ سائت لافر دان سائت دهاگ، کيران اي تروس
بر فواس نسچاي دافت سوسه یخ تا ترثکوغ فد عادة، دلولسکن اي
بر بوک.

(ت) اورغيغ مسافر جاوه دوا مرحله اتو لبه، دلولسکن اي
بر بوک، تتافي کالو سوده لفس فجر هاري ايت بهارو ايشت هندق
مسافر تياد دلولسکن اي بر بوک.

اتس اورثيغ ترسبوت فد (ا)، (ب) دان (ت) واجب قضاء فواس
افبيل اد كسناثن.

(ث) اورغ توا دان اورغ يغ ساكيت تياد هارفن سمبوه، مريك
لمه هندق برفواس سكيړا ۲ جادي مريها فد عادة، مريك
دلولسكن بربوك (تا فايه برفواس) بهكن واجب اتس كدواڅ فديه
(تبوس) سهاج فد تيف ۲ سهارې سچوفق مكانن دثن تياد واجب
قضاء داتس.

(ج) فرمفوان يغ معندوڅ دان يغ مپوسوكن بايي سام اد انقش
سنديري اتو مپوسوكن انق اورغ سچارا مغمبيل اوفه اتو سچارا
سوكريل، جيڪ كدواڅ (يغ معندوڅ دان يغ مپوسوكن بايي) تاكوت
جادي مضرة اتس ديرين برفواس نسچاي حكومث سام ماچم سفرت
اورثيغ ساكيت فد (ا) كنا قضاء تياد فديه.

تتافي جيڪ كدواڅ تاكوتكن انق دالم فروت جادي كوگور دثن
سبب برفواس، اتو كورغ سوسو انتوق بايي واجبله اتس كدواڅ
بربوك فواس، واجب قضاء دان فديه فد تيف ۲ ساتو هاري
سچوفق.

(چ) فرمفوان يغ حيض دان نفاس واجب بربوك دان واجب قضاء.
(خ) اورثيغ مابوق، يغ فيتم سفنجغ هاري دان يغ كيلا دثن
تقصير واجب اتس مريك قضاء.

كفارة فواس

68. دالم باب فواس اد تيڪ فركتان عرب يغ سلالو دكوناكن
يايت قضاء، فديه دان كفارة. قضاء معنات سوده معلوم دسيسي رامي
يايت دفروبات لوار درفد وقت. فديه معنات تبوسن اتو كنتي يغ
كورغ دان كفارة معنات دندا.

بارثسياف مباطلكن فواس بولن رمضان دثن برستوبه سام
اد ماسوق سموا ذكرث كدالم فرج اتو كفلا تاكوقش، اتو قدرث سهاج
فد اورثيغ فوتس تاكوق، واجب اتس قضاء فواس دان كفارة،
يايت مردهيكاكن سثورغ همب يغ موءمن دان يغ سجهترا درفد.

چاچت بکرج سام اد لاکي ۲ اتو فرمفوان، یغ سوده بسر اتو یغ ماسیه کچیل.

مک جیک تیاد اوفای هندق مندافتکن سهیا واجب اتس فواس دوا بولن برتوروت ۲. دالم ماس دوا بولن ایت جیک روئق ساتو هاری سکالیفون اد عذور سمرت مسافر اتو ساکیت نسچای کنا اولخ دري اول سمولا. کیراڻ تیاد اوفای هندق فواس دسبکن مضرة یغ تیدق ترعکوغ فد عاده نسچای واجب اتس ممبری مکانن (سمرت برس) یغ نمادای بوات فطره سبایق انم فوله چوفق، کفد انم فوله اورغ فقیر اتو مسکین تیغ ۲ سئورغ ساتو چوفق. مک جیک تیدق اد اوفای جوک تیغکلله کفارة ایت اتس تعکوئنش، کمدين بیلا اد کمفوان هندقله ای بر بوات.

کفارة ایت بوله جادی کوکور کیراڻ اورغ ایت کنا کیلا اتو ماتی فد هاری برستوبه، تنافی تیدق کوکور دئن سبب مسافر اتو کنا ساکیت.

دان کفارة ایت جادی بریلغ ۲ دئن سبب بریلغ هاری برستوبه تنافی تیدق بریلغ کفارة دئن برستوبه بیراف کالی دالم سهاری.

فرکتان فرج ایت معنای لوبغ سام اد لوبغ دفن اتو لوبغ بلاکغ باکی فرمفوان اتو لاکي ۲، دان سام اد لوبغ ایت باکی مانسی اتو بناتغ، کلوار مانی اتو تیدق دان سام اد فرج اورغیغ هیدوف اتو یغ ماتی.

تیاد کنا کفارة اتس اورغیغ کنا ماسوقکن ذکر کدالم فرجن (اورغ فرمفوان) دمکین جوا تیاد کنا کفارة اتس اورغیغ برستوبه دئن لوف اتو جاهیلکن حرام برستوبه دالم فواس رمضان، اتو اورغیغ دفقسا برسوبه.

سام جوک تیاد کنا کفارة اتس کانق ۲ دان اورغیغ تیاد برنیة فواس فد مالم، اورغیغ مسافر، اورغیغ ساکیت جیک کدوان اد ایغت ترخص (اورغ مسافر دان اورغ ساکیت دبری کموداهن بر بوک) جادی برستوبه ایت دئن اد رخصه ساوله ۲ بر بوک فواس، دانجوک جیک برستوبه دالم وقت یغ دسئکان ماسیه مالم لاکي اتو شک مالم

ماسيه اد لاگي اتو تيدق؟ اتو سڱاڻ سوده ماسوق متهاري دڱن
اجتهادڻ تيبا ۲ بلوم ماسوق، سمواڻ ايت تيباد کنا كفارة.

تيباد کنا كفارة اورڱيڱ برستوبه سدغ برفواس يڱلاءين درفد
فواس دالم بولن رمضان. سفرت فواس نذر اتو فواس كفارة دان
قضاء سڪاليفون قضاء ايت درفد فواس رمضان.

افته لاگي تيباد کنا كفارة اورڱيڱ مباطلکن فواسڻ دڱن لاءين درفد
برستوبه سفرت ماکن دان مينوم سڪاليفون اي برستوبه تروس
برسرت دڱن ماکن ايت. اينله چاراڻ جالن مڱيلکن درفد کنا كفارة.

جيك فرمفوان نايڪ اتس فروت لاگي ۲ يڱتياد باڱون ذکرڻ
دکيپيه ۲ دان دکومفلڻ لاگي ۲ ايت هڱڪ تراير (کلوار ماني) تيباد
کنا كفارة اتس لاگي ۲ ايت گران تيدق اد فربواتن درفداڻ.

فديه فواس

69. بارڱسياف منيڱکلکن فواس يڱ واجب، سام اد فواس رمضان
اتو فواس نذر، اتو فواس كفارة، دڱن اد کعدوران، بلوم سمفت
اي قضاء سفرت ساکيت يڱ برککالن هڱڪ ماتي تيباداله اي بردوس
دان تيباد کنا فديه اتسڻ.

دان جيك اي منيڱکلکنڻ دڱن تيباد عذور تيبا ۲ اي ماتي سبلوم
سمفت منقضاءڻ هندقله دکلوارکن فديهن اوله وارڱڻ، دامبيل درفد
فساک ساتو چوفق مکاڻن (سفرت برس) فد تيف ۲ ساتو هاري.

اتو دفواساکن انتوقڻ اوله قرابتڻ، سڪاليفون بوکن وارڱ، اتو
اورڱ لاءين يڱ دوصيتکن اوله سماتي، اتو دڱن ايڏين وارڱ (بيلا
تيباد وصية).

اورڱيڱ واجب اتسڻ قضاء فواس رمضان، جيك دلڀت ۲ کن
دڱن تيباد عذور هڱڪ ماسوق بولن رمضان يڱلاءين، واجب اتسڻ فديه
فد تيف ساتو هاري ساتو چوفق مکاڻن لاءين درفد قضاء، اين
جيك ستاهون. دوا چوفق جيك دوا تاهون دمکينله ستروسڻ براولڱ ۲
چوفق دڱن براولڱ ۲ تاهون.

فديه سمبهيغ

اورثيغ ماتي اد منيفگلکن سمبهيغ يغ واجب دان اعتکاف يغ واجب تياد دتنتوت اتس وارث بر بوات اف ۲ فديه انتوقن دسيسي فنداقت علماء يغ معتمد، کران تياد حديث ميوروه بر بوات دمکين، کات ستغه علماء يغلأين: بوله دسمبهيغکن انتوقن اتو داعتکافکن انتوقن (دقضاءکن اوله اورغ لآين).^(۱)

اد قول لآين فول ملولسکن دتبوس دثن فديه فد تيف ۲ ساتو سمبهيغ سچوفق مکانن دان فد تيف ۲ ساتو هاري ساتو مالم اعتکاف سچوفق مکانن.

منوروت فقارغ مطلع البدرين کتاث: تيدق مغاف (بوليله) دتقليد قول اين، کران الشيخ السبكي اد مبري فديه انتوق ايون، کتاث لآي جيک برتقليد مذهب حنفي فد فديه سمبهيغ يغ مشهور ايت لآي لبيه ايلوق (مونکين مقعودن بوليه دتوکر دثن هرک برس دان باير دثن دوءيت يعني فديه دثن دوءيت سهاج).

فواس سنة

70. سلاءين درفد فواس رمضان اد براف فواس سنة يغ سائمت ايلوق دعملکن اوله اورغ اسلام يآيت:-

(I) فواس هاري عرفه يعني هاري اورغ ۲ حج وقوف دعرفه يآيت يغ کسمبيلن بولن ذوالحجه تيف ۲ تاهون، باکي اورثيغ تيدق مفرجاکن حج دان يغ تيدق مسافر. اد فون مريک يغ سدغ مفرجاکن حج جيک اي تيبا دفادغ عرفه ايت وقت مالم (مالم کسفوله) ايلوق جوک اي بر فواس دتمفت مقيمن.

(1) ماس ساي بکرچ منجادي کراني مفتي جوهر سچق تاهون 1934 هک 1945. الله یرحم ذاتو. السيد علوي بن طاهر الحداد مفتي، ساي ليهت بايق اورغ (وارث ۲ ساني) مقوله اورغ مفرجاکن سمبهيغ (مقتضاءکن سمبهيغ بطلان اتو ايون) ملالوي الله یرحم ايت باکي دسمپيکن کفد امام ۲، صحابتن اتو کاون ۲ بايلک دثن بليو اوفهن ايکوت فرستجوان کلاوا؟ ليهق (ليهق يغ مقوله دان ليهق يغ هندق مفرجاکن سمبهيغ) ترکادغ اد يغ دوا، فوله سين قد ساتو سمبهيغ ماس ايت دان اد يغ لبيه دان اد يغ کورغ سدپيکت. جادي ساتو هاري ليم سمبهيغ بوليله داکن براف رفکيت ساتو تاهون. ساي فرجاي الله یرحم ايت ملولسکن کرج اين ايااله منوروت قول يئکدوا اين. دان قد فنداقت ساي جيک هندق دليبه بوات اين لبيه بايلک دوفد خندوري ۲، سام اد دوفد دوءيت فساک اتو دوءيت سندرري. سبالين جيک اد چوکف راغ بوات کلاوا؟ن باکوس جوک کران مرو...

- (2) هاري عَاشُورَاءُ يَأْتِ هاري يَغْكَسْفوله بولن محرم تيف ۲ تاهون.
- (3) هاري تَاسُوعَاءُ يَأْتِ هاري يَغْكَسْمِيلن بولن محرم تيف ۲ تاهون.
- (4) هاري ۲ فوتيه (بولن ترغ) يَأْتِ هاري يَغْكَتِيك بلس، كَامَفْت بلس، دان كلیم بلس تيف ۲ بولن.
- (5) هاري ۲ هِتم (بولن كلف) يَأْتِ هاري يَغْكَدوا فوله لافن، دوا فوله سَمبیلن دان تِيك فوله تيف ۲ بولن.
- (6) فواس اَنَم، يَأْتِ فواس اَنَم هاري دالم بولن شوال تيف ۲ تاهون، یَغْ اَفْضَلن دَکَرْجَاکَن لَفْس هاري راي یَغْفَرْتام تروس.
- (7) فواس تيف ۲ هاري اثنین دان خمیس.
- (8) تيف ۲ هاري رابو.
- (9) هاري معراج يَأْتِ هاري دوا فوله توجه رجب تيف ۲ تاهون.
- (10) بیلا تیدق اد مکانن یَغْ هندق دماکن درومه.
- (11) فواس بولن محرم، رجب، ذوالقعدة، ذوالحجه دان شعبان. مقصودن فواس ساتو هاري دالم بولن ۲ یَغْ ترسبوت.
- مکروه فواس هاري جمعة ملینکن دایریغی دثن هاري خمیس دان سبت. باکی اورثیغ برفواس سفتجغ تاهون سنة دسلغ سهاري فواس دان سهاري بربوک.

مکروه برفواس سعمور هیدوف لاین درفد دوا هاري راي دان تیک هاري تشریق، يَأْتِ اتس اورثیغ دتاکوتي جادي مضرة فد دیرین، اتو تاکوت تا دافت میمفرناکن حق یَغْ لاین سکالیفون یَغْ سنة. اد فون جکالو تیدق تاکوتکن دمکین ایت سنتله فواس باکیش.

حکوم اعتکاف

71. اعتکاف ایت معنائ برهنتي. مقصودن دسینی يَأْتِ برهنتي دالم مسجد اوله سئورغ یغترنتو دثن نية.

سئورغ یغترنتو ایت ایاله اورغ مسلیم، ممیز دان سوپی درفد لارثن. اعتکاف ایت سنة موءکد فد تيف ۲ وقت، دان فد سفوله

يغ اخير بولن رمضان ليه افضل درفد هاري ٢ يثلاين كران دافت
 مربوت فلواغ ليلة القدر كران منورت فندافت امام شافعي بهوا
 ليلة القدر ايت تركندوغ دالم سفوله رمضان يغ اخير، تنافي فد
 مالم ٢ يغ كنجيل اد ليه هارفن. دان دانتارا يغ كنجيل ايت فول يغ
 لبيه دهارف ٢ كن اياه مالم دوا فوله ساتو اتو مالم دوا فوله
 تيك.

بركات امام غزالي دان لايين علماء: ليلة القدر فد مالم يغ
 كنجيل دالم سفوله رمضان يغ اخير. انتوق هندق تاهوكن تندان
 كنا تيفوق اف هاري جاتوه فد اول رمضان، جيك سهاري بولن كنا
 فد هاري احد، اتو هاري رابو ليلة القدر برلاكو فد مالم دوا
 فوله سميلن.

جيك سهاريبولن كنا فد هاري اثنين ليلة القدر برلاكو فد
 مالم يغ كدوا فوله ساتو.

جيك سهاريبولن كنا فد هاري ثلاث اتو جمعة ليلة القدر
 برلاكو فد مالم دوا فوله توجه.

جيك سهاريبولن كنا فد هاري خميس ليلة القدر برلاكو
 فد مالم دوا فوله ليم.

جيك سهاريبولن كنا فد هاري سبت ليلة القدر برلاكو
 فد مالم دوا فوله تيك.

بركات الشيخ ابو حسن دري سحق ساي بالغ تيدق فرنه ساي
 لفسكن فلواغ منجاري ليلة القدر دثن قاعده يغ ترسبوت.

اورثيغ معحياتي ليلة القدر دامفواني الله تعالى دوسان يغ لبيه
 دهولو.

ستيغكي ٢ مرتبة معحياتي بولن رمضان اياه دثن برعبادة
 سفنچ بولن رمضان دثن سمبهيج، مباح قرآن، دعاء دان لايين ٢.

روكن اعتكاف ايت امفت فركارا.
 (فرتام) نية. جيك اعتكاف ايت نذر واجب دنيتكن فرضون

سفرت كتان:

نَوَيْتُ الْإِعْتِكَافَ الْمَفْرُوضَ فِي هَذَا الْمَسْجِدِ لِلَّهِ تَعَالَى.

مقصودن: سهاج اكو اعتكاف دالم مسجد اين کران الله تعالى.

اتو:

نَوَيْتَ فَرَضَ الْإِعْتِكَافِ فِي هَذَا الْمَسْجِدِ لِلَّهِ تَعَالَى.

ارتيتن: سهاج اكو مفرجاكن فرض اعتكاف دالم مسجد اين کران الله تعالى. دان فد اعتكاف يڅ سنة مادا دڅن نية اعتكاف سهاج.

(كدوا) مسجد يڅ داعتكاف ددالمښ. تيا د صبح اعتكاف فد تمفت يڅ بوكن مسجد سكاليفون تمفت ايت دسدياكن انتوق سمبهيڅ. مسجد جامع لبه او تام درفد مسجد تيدق جامع سفاي تا فايه كلوار لاكي هندق سمبهيڅ جمعة.

(كتيك) برهنتي دالم مسجد ايت لبيه درفد قدر طمانينه سكاليفون تيدق تنف اښكوتان دان كادانن مرايو ۲ دالم مسجد ايت. تنافي تيدق ممدادي لالو سهاج سفرت ماسوق دري سوات فينتو كلوار دفينتو يڅ لاءين.

(كأفمت) اورنميڅ براعتكاف ايت اسلام، برعقل دان سوپي درفد حدث بسر. درايت تيدق صبح اعتكاف كانق ۲، اورغ كيلا دان يڅ حيض، نفاس دان يڅ برجنب.

جيك سستورغ برنذر اعتكاف سبولن برتوروت ۲ نسچاي كناله اي دودق دالم مسجد ايت سلما سبولن تيدق بوله كلوار ملينكن کران حجة كمأنسيان سهاج سفرت بيرق، كنچيڅ، ماكن، مينوم دان مغمبيل اير سمبهيڅ.

دان جيك تيا د نية برتوروت ۲ بولييله اي كلوار كمان اساكن اي براد دالم مسجد سكاليفون ساتو كتيك تيف ۲ هاري تيف ۲ مالم.

باطل اعتكاف يڅ دندر دڅن سبب برستوبه دان فوتسله مساښ يڅ دندرکن، يڅدمکين كناله مولاي سمولا. تيدق باطل دڅن برچومبو ۲ سكاليفون اد شهواة سلاكي تيدق كلوار ماني.

سلما براعتكاف دالم مسجد ايت سلاءين درفد سمبهيڅ، مباح قرآن دان دعاء ايلوق معاجر اكام دان منوليس بوکو ۲ اكام، برفواس دان لاءين ۲.

حج دان عمره

72. فرکتان حج ایت بوله دباچ دثن باریس اتس حان "حج"
 دان دثن باریس باوه حان "حج" معناه فد لفة قصد (میثهاج)
 دان معناه فد ایستيله میثهاج منوجو ککعبه کران عبادۀ. دان عمره
 ایت معناه زیاره، مقصودن میثهاج فرکي ککعبه دثن توجوان
 مخرجان عبادۀ، لبیه کورغ ماچم حاج جوک معناه چوما بیدان عمره
 تیاد وقوف دعره.

اداله واجب حج دان عمره ایت ایاله سکالي سعمور هیدوف
 ملینکن جیک دندرکن.

دان شرط واجب لیم فرکارا:—

(I) اسلام. (2) بالغ. (3) مردهیک. (4) برعقل. دان (5) اد
 کواس.

کمدین اد کواس ایت تربهاکي کفد دوا بهاکین:—

(ا) کواس مخرجان دثن سندیری.

(ب) کواس مخصایلکن اتو مخرجان دثن جالن اورغ لاین.

مک کواس مخرجان دثن سندیری ایت برکنتوغ کفد لیم شرط:—

(فرتام) اد کنایقکن سفرت اونتا، کریتا دان کفل باکي اورثمیخ

تمفتش جاوه دری مکه دوا مرحله اتو لبیه.

(کدوا) اد بکالن یخ منچوکفي انتوق فرکي دان بالیق، لبیه

درفد نفقه (بلنجا) دان فکاین اورثمیخ واجب ددالم تگکوئنش سلما

ماس فرکي دان بالیق ایت، لبیه درفد سیوا رومه دان بلنجا فمبنتو

فد اورثمیخ لایق اد فمبنتو رومه (خدام) دان لبیه درفد هوتغ سام

اد یخ سوده سمفي تیمفوھن اتو یخ بلوم سمفي تیمفوھن.

(کتیک) امان دجالن سکیرا ۲ سلامت درفد دبونه اورغ اتو

دفوکلش، دان سلامت هرتاں درفد درمفس، دمکین جوا امان بضعن

(کمالوانش) باکي اورغ فرمفوان، درایت تیدق واجب اتس اورغ

فرمفوان فرکي حج هکک اد برسام ۲۸ محرم اتو بیراف فرمفوان

لاین یغدفرچیای.

اد فون بلاير دلاوت (دمکين جوا بلاير داودارا ماچم زمان
سکارغ) جيڪ کباپقکن سلامت واجبله فرکي.
(کامفت) صيحه بدان سڪيرا ۲ بوله تاهن توروون نايڪ کندران
دئن تيدق سوکر يڻ سائمت.

(کليم) اد چوکف ماس سڪيرا ۲ کالو فرکي دئن فرجلانن يڻ
بياس بوله سمفت. اد فون کواس مڃاصيلکن دئن جالن اورغ لائين
يائت اورغئيم تياڊ دافت هندق مڃراکن حج دئن سنديري سبب
سوده ماتي اتو اتو ساکيت يغتياڊ هارفن سمبوھن کيرا ۲ تيدق
تاهن دودق دالم کندران مک اورغ ۲ يڻ سماچم اين دنماکندي
مَعْضُوبَ (اورغئيم تياڊ براوفاي) حکومث سڦرت برايکوت:-

اورغئيم سوده ماتي جيڪ ماس هيڊوفن اي اد کواس دان ممفو
مڃراکن حج تياڊ ۲ تياڊ دکرچاکن، واجبله اتس وارثن اتو وصيڻ
(فمکڻ وصيڻ) منچاريکن اورغ کنتي مڃراکن دئن داوفه درفد
هرت فسکاڻ، دان جيڪ تياڊ هرت تياڊاله واجب تنافي هاروس اتس
وارثن اتو اورغ لائين مڃجايکن درفداڻ سام اد سماتي ايت اد بروصيه
اتو تيدق.

اد فون معضوب (اورغئيم لمه تادي) تياڊ صح دبواتکن حجڻ
ملينکن دئن اد ايڏين تنافي تنتڻ ڊيريڻ جيڪ اد واغ انتوق معوفه
اورغ مڃراکن حجڻ واجبله اي معوفه.

مک جيڪ اي تياڊ واغ تنافي اد اورغئيم سوک هندق ممبواتکن
سچارا سوکريل سڦرت انق چچون سام اد لاڪي ۲ اتو فرمفوان
واجبله اي ممبري ايڏين، شرطن اورغئيم هندق ممبواتکن ايت تله
مڃراکن حج انتوق ڊيريڻ سنديري، دمکين جوا سوداراڻ دان
اورغ لائين فون جيڪ سوک هندق ممبواتکن دئن فرچوما. تنافي
جيڪ انق اتو اورغ لائين ايت هندق ممبري دوءيت سڦاي اي معوفه
اورغ ممبواتکن حجڻ تيدقله مستي اي منريمان.

سڪيراڻ اورغئيم معضوب ايت سوده معوفه اورغ ممبواتکن حجڻ
تياڊ ۲ ستله سلسي دڦربوات اي بايڪ دان فوليه سمولا ساکيتڻ
تياڊ ممدائي کنتي ايت مالهن واجب اي فرکي سمولا.

افبيل چوكف سكل شرط يڄ ترسبوت ايت فد ڊيري سنڀورڄ
 واجيله اتسڻ مڃراڪن حج تنافي واجب ايت تيدق مڃهندقكي سڪرا،
 درايت تيدقوله اي مستي فركي تاهون دفراوليهي سكل شرط ايت،
 بهڪن هاروس اي تڄگوهڪن كفد سبارڄ ماس سلما تيدق دتاڪوتي
 جادي معضوب.

مك جيڪ دتاڪوتي جادي معضوب نسچاي حرام اتسڻ منعگوهڪن
 دسيسي قول يڄ اصح دان اينله دي حكوم مذهب ڪيت شافعي.

اد فون دالم مذهب مالڪي، حنفي، حنبلي دان فنڊافت المڙني
 سڻورڄ درفد صحابه شافعي بهوا اورڻيڄ تله چوكف شرط ايت
 واجب مڃراڪنڻ دڻن سڪرا (دالم تاهون چوكف شرط ايت
 جوڪ).

ڪمڊين دالم مذهب ڪيت شافعي ايت تادي افبيل سڻورڄ
 منعگوهڪن فركي تيبا ۲ اي ماتي اتو جادي معضوب مك پتاله
 فاسقن دري تاهون اخير دري سڄق چوكف شرط ايت ڪران
 تقصير دان چوايڻ سنڊيري. تٽڪل ايت تيدق بونه دحكوم اتس اف
 جوا شهادهڻ. (سقسڻ).

بارڻسياف يڄتله ترهادف فدان حج اسلام تيدق صڄ اي
 ممبوات حج لاءين سفرت نذر دان مڃمبيل اوفه مڃراڪن حج اورڄ.

ميقات حج دان عمره

73. فرڪٽان ميقات اين اد مڃندوڻي دوا ڪنتنوان. فرتام ماس
 حج دان ماس عمره. ڪدوا ڪنتنوان تمفت مولاڪن ايه حج دان ايه
 عمره. ڪنتنوان ماس باڪي حج يڄ دسبوت ميقات زماني يعني ماس
 دان وقت مڃراڪن حج ايت اياه دري اول شوال هڃڪ فجر مالم
 يڄسڦوله ذوالحجه تيف ۲ تاهون. يڄدمڪين تيدقوله صڄ ايه حج
 لاءين درفد وقت اين. سڪيران دلاڪوڪن جوڪ نسچاي جادي عمره.
 دان ماس (ميقات زماني) باڪي عمره اياه سڦنجڄ تاهون باڪي
 اورڻيڄ تيدق مڃراڪن حج. اد فون اورڻيڄ سدڄ مڃراڪن حج دتڪه
 ممبوات عمره دالم ماس ايت، سهڃڪ سلسي ڪرج حج.

دان تمفت کشتوان مولاکن نية حج یغدسبوت میقات مکانی جیک
 باکل حج ایت براد دمکه سام اد اتق بومیفتر اتو یغ منداتخ.
 تمفت مولاکن نیتش ایاله بندر مکه ایت سندیری، سام اد دمسجد
 اتو دجالن ۲ سلاکي بلوم کلوار دری کاواسن بندر، تتافی یغ اوتام
 دینتو رومش، دان سنة دمولاکن فد هاری یغکدلافن ذوالحجه.

مک جیک باکل حج ایت اورغیغ داتخ دری لوار (ترماسوق
 مریک یغ هندق محبوات عمره)، میقاتش (تمفت مولاکن نية) اد لیم
 تمفت مشیکوت دری مان فیهق مریکثیت داتخ.

(فرتام) سوات تمفت برنام دُوالْحَلِيفَه یأیت میقات مکانی باکی
 اورغیغ داتخ دری مَدِیْنَةُ الْمُنَوَّرَةِ. دُوالْحَلِيفَه این نام باکی سبواه
 کمفوغ تغه جالن هالا کمکه کیرا ۲ سفوله کیلومیتر دری مدینه،
 سکارغ کمفوغ ایت دناکن دغن ”بِشْرُ عَلِيٍّ“ دسیتو اد سبواه
 مسجد یغ چنتیق.

(کدوا) سوات تمفت برنام ”الْجُحْفَه“ یأیت میقات مکانی
 باکی اورغیغ داتخ دری مصر، شام دانلاین ۲ ایکوت لاهوت مندارت
 دسیتو. دالم تاهون تیک فولهن دان لبه دهولو درفدان اورغ باق
 براحرام دری رابغ، یأیت تیدق معاف کران رابغ لبیه جاوه کمکه
 دری الجحفه. منوروت چریتان، جحفه این سوده تیدق اد کسن
 لاکی کران فندودقن سوده برفینده کرابغ یثمان سوده جادی سبواه
 بندر اتو فکن فد ماس سکارغ.

(کتیک) سوات تمفت برنام ”قَرْن“ اتو دسبوت ”قَرْنِ
 الْمَنَازِلِ“ یأیت میقات مکانی باکی مریک یغ داتخ دری نکری سبله
 تیمور مکه ایکوت جالن دارت سفرت دری عمان، امارت برساتو
 دان یغ برهمفیران دغنش. تمفت ایت سکارغ دفعکیل السیل.

(کامفت) سوات تمفت برنام ”ذَاتُ عَرَقٍ“ یأیت میقات مکانی
 باکی مریک یغ داتخ دری عراق، ایران دان نکری ۲ یغ برهمفیران
 دغنش.

(کليم) سوات تمفت برنام ”يَلْمَلَم“ اتو ”اَلْمَلَم“ يآيت ميقات مکاني باکي اورغيڻ داتڻ دري يمن ايکوت جالن دارت، يلملم اين نام باکي سبواه بوکيت سبله سلاتن مکه.

اداله دايغتکن بهوا تمفت ۲ اين جوک جادي ميقات مکالي باکي مريک يڻ فرکي کمه کران مفرجاکن عمره، تنافي مريک يڻ سوده براد دمکه افيل هندق مفرجاکن عمره ميقات مکاني باکيڻ اiale تانه حلال، درايت کناله مريک کلوار کتنعيم اتو جعراڻه اتو سباکيڻ.

اورغيڻ فرکي کمه کران حج اتو عمره ملالوي جالن يفتياد ممفويامي ميقات مکاني باکيڻ هندقله اي برنية دتمفت يڻ برتننتڻ دڻن ميقات يڻاد دسبله فيهق کانن اتو دسبله فيهق کيريڻ.

جيك سبله کانن اد ميقات دان دسبله کيري فون اد هندقله اي برنية دتمفت يڻاد دڻن دڻندي. دان جيك کدوا ۲ ميقات ايت سام دکت دڻن هندقله اي برنية دتمفت يڻاد دڻن دڻندي.

سباليقڻ جيك تياد لغسوغ ميقات دکت ۲ دان يڻ برتننتڻ دڻن هندقله اي برنية دتمفت يڻ سجاوه دوا مرحله دري مکه.

دري کپتان يڻ دسبوتکن ايت مک باکل حج اتو باکل عمره يڻ فرکي دري مليسيا ايکوت جالن لاءوت کناله برنية (براحرام) دري تمفت يڻ برتننتڻ دڻن ميقات يڻ همفير دڻن يآيت يلملم، دان کات سسته علماء سمرت ابن حجر دان لاءين ۲ دلولسکن اي برنية دري جده. (۱)

(۱) دفتدغ دري سگي تعريف دوا مرحله ايت فرجلان سهارى سمال فرجلان اوتنا شفتک بارغ برت بکيمان تله دپتاکن دباب سجهيڻ جمع دان قصر ساي پرفندالت باکل ۲ حج اتو عمره يڻ فرکي کمه ملالوي جده مريک بوله برنية (براحرام) دري جده، تمباهن لاکي ترسيوت دالم سبواه کتاب برنام لوفيج المناسک مولک 22 کارامن سلورغ برنام احمد عبدالقادر ممبي خطيب مسجد حنفي دجه اد ترسيوت دڻن:

۱. يلملم، جبل يڻ جنوب مکه ويتهما ۵۰ کيلوميترا وهو ميقات اصل اليمن والهند.

ارتڻ: يڻکامت - يلملم يآيت سبواه بوکيت دسلانن مکه اتارا کدوان 54 کيلوميتر يآيت ميقات اورغ يمن دان هندي. کالو يلملم يڻ سجاوه 54 کيلوميتر دري مکه جادي ميقات يڻ نابيڻ دکت کله مريک يڻ ملالوي جده کتاف تيدق لولس براحرام دري جده ايت سدغ جاوڻ 72 کيلوميترا جاوڻ کتنو ليه اوتام لاکي. زمان سکارغ باکل ۲ حج دان عمره فرکي کمه دڻن کلتريڻ تيدق نابيڻ کفل لاءوت لاکي، فيهق تابوڻ حج تله منتفکن مريک برنية (براحرام) دالم کلتريڻ ساتو جم سبلوم سفي کجده. سندارتڻ کران کلتريڻ ايت ملالوي قرن المنازل. ساي برستوجو دڻن ايت جيك کلتريڻ ايت تروس مندارت دمه، قتالي کادان پيرلاکو کلتريڻ ايت مندارت دجه تيدق دمه. ميقات دڻن المنازل ايت اتوق مريک فرکي کمه. جادي سندارتڻ ايت تيدق دڻن.

اورثيڻ برڪمفوڻ دتمفت انتارا ميقات دان مڪه ميقاتن اiale
ڪمفوڻ.

اورثيڻ فرڪي ڪمڪه تياد برچادغ هندق مفرجاڪن حج اتو عمره،
تيا ۲ ستله ملالوئي ميقات ترايغت هندق مفرجاڪن حج مڪ ميقاتن
aiale دمان تمفت اي ترايغت ايت.

بارئسياف ماسوق مڪه دئن توجوان مفرجاڪن حج اتو عمره
واجبله اتس برنية احرام دري ميقات مڪاني باڪيڻ. درايت سڪيراڻ
دلالوئي دئن تياد احرام نسچاي مندرهاڪ دان مستي باليق ڪتمفت
ايت جيڪ تياد غذور دان سڪيراڻ اد غذور سمرت تاڪوت ڪتيغڪالن
درفد ڪاون ۲ اتو سوده سونتوق ماس هندقله اي برنية دمان اي براد
دغه جالن ايت ڪمدين تروسڪن ڪرچ حج اتو عمره سرت واجب
اتس دم.

اد فون ڪالو اي برباليق ڪفد ميقات سبلوم احرام اتو سسوده
احرام تتافي بلوم ماسوق مفرجاڪن فڪرجان حج اتو عمره سمرت
وقوف اتو طواف نسچاي تيا داله ڪنا دم.

روڪن حج دان عمره

74. دالم باب حج اد بيذا انتارا روڪن اتو فرض دئن واجب.
روڪن اتو فرض مستي دڪرجاڪن دئن تياد صح حج جيڪ تيديق
دڪرجاڪن. دان واجب صح حج جيڪ تريغڪل تتافي ڪنا دم.
روڪن حج انم فرڪارا:

(فرتام) نية، يأت نية دالم هاتي ماسوق مفرجاڪن حج. لفظن:

نَوَيْتُ الْحَجَّ وَأَحْرَمْتُ بِهِ لِلَّهِ تَعَالَى.

ارتين: سهاج اڪو مفرجاڪن حج دان احرامله اڪو دئندي (جادي
حرام سڪل فرڪارا يڻ حلال) ڪران الله تعالى.

(كدوا) وقوف دعرفه يأت حاضير اوله اورغ يغتله براحرام
دئن حج دبومي عرفه سڪاليفون سبنتر (ساتو لحظه). سلفس
ڪلينچير متھاري هاري يڻ ڪسمبيلن ذوالحجه.

سڪاليڻون اي لالو سهاج دفادغ ايت اومقام معجز اورغ لاري
 اتو سباڪيڻ، دان سڪاليڻون تيدق تاهو بهوا تمفت ايت فادغ عرفه
 دافت جوڪ ووقوف دڻن شرط اورغ ايت اهل (لايق باڪي عبادت)
 دان تياد ڪيلا دان ساومفماڻ.

برڪڪالن وقتون دري سڄو ڪلينچير متهاري ايت سهڻڪ فجر
 هاري نحر (مالم يڻڪسڦوله ذوالحجه) بارئسياف دافت ووقوف
 دافتله حج دان بارئسياف تياد دافت ووقوف تياداله دافت حج.
 (ڪتيڪ) طواف سلفس باليق دري عرفه يڻ دسبوت طواف
 افاضه، يآيت مغلليغي بيت الله توجه ڪالي ڪليليغ.
 (ڪامفت) سعي، يآيت برجالن اولغ اليق دري صفا ڪمروه توجه
 ڪالي اولغ.

(ڪليم) برچوڪور اتو برڪونتيغ رمبوت. مقصودن مڱهيلڻڪن
 تيڪ هلي رمبوت ڪفلا سڪورغ ۲۸، سام اد دڻن دچوڪور اتو سباڪيڻ
 سمرت دباڪر. اورئيغ تياد برمبوت سته دلالوڪن سات فيسو اتس
 ڪوليت ڪفلاڻ.

(ڪانم) ترتيب فد ڪباپڪن روڪنڻ يآيت ددهولوڪن احرام (نية)
 اتس سموا سڪالي. ددهولوڪن ووقوف اتس طواف افاضه دان
 برچوڪور. ددهولوڪن طواف افاضه اتس سعي جيڪ تياد دفربوات
 سعي لفس طواف قدوم، تياد ترتيب انتارا چوڪور دڻن طواف
 افاضه. درايت هاروس ددهولوڪن برچوڪور اتس طواف افاضه
 ايت اتو ددهولوڪن طواف افاضه اتس برچوڪور. دان هاروس
 ددهولوڪن سعي اتس طواف افاضه دان برچوڪور لفس طواف
 قدوم.

روڪن عمره ليم فرڪارا يآيت: (فرتام) نية. (ڪدوا) طواف.
 (ڪتيڪ) سعي. (ڪامفت) مڱهيلڻڪن تيڪ هلي رمبوت ڪفلا دڻن
 برچوڪور اتو سباڪيڻ دان (ڪليم) ترتيب.

روڪن ۲ حج دان عمره واجب دسمفرن اڪن، تياد بوله دتمفل دڻن
 دم، يڱدمڪين تياد تربوڪ احرام سلاڪي تيدق دڪر جاڪن (اورئيغ

تله برنية ماسوق مفرجاكن حج تياډ مپمفرناكن ساله ساتو درفد روكن ۲ن سفرت طواف، تتف اي دالم احرام معناڻ حرام اتسڻ فركارا يځ حرام دالم احرام سمللمان سلاكي اي تيدق فركي طواف سكاليفون اي باليق كنكرين) دان حجيش ماسيه تركنتوغ سهځك اي مپمفرناكن طواف ايت دان روكن يځ باقي.

شرط طواف

شرط طواف توجه فركارا سفرت برايکوت:-

۱. منوتف عورة، سوچي درفد نجيس فد بدان، فکاین دان تمفت يځ دفيجق اوله تافق کاکي. دان سوچي درفد حدث بسر دان حدث کچيل. مک جيک سئورغ طواف تربوک سديکيت درفد عورتڻ اتو برحدث اتو اد نجيس فدان يغتياډ دمعاکن سڅهاج اتو ترلوف نسچاي تياډاله صح طوافڻ، دمکين جوا فرمفوان يځ مردهيک جيک تربوک سديکيت درفد کاکيڻ اتو کفلاڻ ولو سهلي رمبوت سكاليفون نسچاي تياډ صح طوافڻ کران رمبوت ايت عورة فرمفوان يځ واجب دتوتف بکيمان دالم سمبهیځ.

عورة لاکي ۲ دان جاريه تمفت يځ انتارا فوست دان لوتوت، منکل فرمفوان يځ مردهيک سلوروه بدانڻ ملينکن موک دان دوا تافق تائن هځک فرکلائڻ.

ستغه درفد کسوليتن يځ بايق مځناي رات ۲ فد اورڅرامي دالم طواف ايت مساله ترسنتوه کوليت لاکي ۲ دځن کوليت فرمفوان. درايت سيکيا اورغ لاکي ۲ جائن مځميفيت فرمفوان دان فيهق اورغ فرمفوان جائن مځميفيت لاکي ۲ (ماسيځ ۲ منجاک ډيري) سځاي تيدق ترسنتوه کوليت انتارا کدواڻ.

جيک ترسنتوه کوليت انتارا کدوا فيهق منوروت قول يځ اصح دسيسې مذهب شافعي باطل وضوء کدواڻ. اد ساتو قول لاکي دالم مذهب شافعي جوک مځتاکن تياډ باطل وضوء کدواڻ. قول اين دفيليه اوله سوات کمقولن يځ سديکيت درفد صحابه شافعي. باکي مځيلکن درفد کسوکارن ايلوق دتقليد فول قول اين اتو

بر تقلید کفد مذهب حنفي یغ مشتاکن تیاد باطل وضوء بیلا تر سنتوه
کولیت انتارا کدواښ.

ساتو لاګي کسوکارن یغ میوسپهکن اورغرامی یأیت تاهي،
بوروغ مرفاتي بايق برتيفيق ۲ دتمفت طواف ایت. قول یغ ترفیلیه
درفد صحابه شافعي بر فنداقت دمعافکن جیک ترکنا فد تافق کاکي.
برکات امام نووي سیکیان معاف ایت فد یغ سوسه هندق
منجګان (تا دافت دایلق کنا جوک) بکیمان دمعافکن داره کوتو،
فیجت ۲ دان لایز ۲. سام جوک دمعافکن میجق تانه دجالن ۲ یغ
دکتهوي دغن یقین میمغ اد کنا نجیس. کران تیف ۲ فرکارا افبیل
سوده تر لالو سمفیت بر بالیق جادي لافغ.

2. بهوا طواف ایت هندقله براد ددالم مسجد.

3. چوکف (سمفرن) توجه کالي کلیلیغ، مک جیک شک مستي
امبیل یغ سدیګیت دان واجب دتمبه هغک دیقینکن توجه کالي.
کچوالي جیک شک ایت سسوده سلسي معرجاکن طواف نسچاي تا
فایه تمبه اف ۲ لاګي کران شک ایت تیدق ممبري بکس اف ۲.

4. ترتیب یأیت دوا بهاګین، فرتام دمولا درفد حجر اسود
دللوکن دغن سموا بدائن فد حجر ایت، چاران هندقله سسورغ
ایت معهادف بیت الله بردیري سکیرا ۲ برتنغ باهو کانن دغن
حجر اسود ایت دان بدائن لفس کسبله روکن یماني کمدين اي برنیة
طواف ستله ایت برجالن سمبیل معیدرکن بدائن هالا ککانن.
افبیل لفس حجر اسود ایت هندقله بر فالیغ تروس منجادیکن بیت الله
سبله کیري.

کدوا، منجادیکن طوافن ایت معیریکن بیت الله دري اول هغک
اخیرن. تیاد دهاروسکن سدیګیت فون معادف بیت الله ملینکن فد
فرمولان هندق طواف ایت تادي مالهن یأیت، سنه.

جیک سثورغ سدغ طواف تیبیا ۲ درمفوه اورغ هغک تر فالیغ
بدائن کناله اي معوندور بالیق سدیګیت سقدر حد یغ دیقینکن،
دمکین جوا جیک معوچوف حجر اسود دان استلام (مپافو)
روکن یماني.

5. کادان طواف ایت سموا اٹکوتان ترکلوار درفد بیت الله، مک تیدق صج طواف اتس شاذروان اتو دالم حجراً اسمعیل، کران یأیت طواف دالم بیت الله. نماں بوکن طواف دبیت الله.

شاذروان ایت تیمبوق یغ دجادیکن بیثکای دکاکي بائونن بیت الله، تیثکیش لبهکورغ دوا فرتیک هستا. کات علماء شاذروان ایت ساتو جزء درفد بیت الله یغ دکورثمکن اوله قریش ماس ممینا بیت الله ایت، مونکین فد ماس یغ اخیر این سوده دفیندا اوله راج سعودی.

6. نیه طواف، جیک طواف ایت طواف سنة (بوکن طواف حج اتو عمره). اد فون طواف حج اتو عمره تیاد واجب نیه کران ای سبهاکین درفد عبادة حج سوده ترماسوق دالم نیه حج اتو عمره.

7. جائن براوبه نیه کفد یغلاءین سفرت تغه ۲ طواف ترايغت هندق معجر کاون جادی فرجلانن معجر ایت بوکن طواف، درایت کنا بر بالیق سمولا دمان تمفت براوبه نیتن ایت تادی.

سنة طواف

سنة طواف ایت باقی:

1. اضطباع یأیت منجادیکن تغه کاین سلیموت دباوه کتیاق کائن دان کدوا هوچئن دأتس باهو کیری، تیثکل باهو کائن تربوک، دککلکن اضطباع ایت هتک هابیس طواف کمدین سمبھیغ سنة طواف دان افیل هندق سعی سنة اضطباع سمولا.

2. رمل (برلاری اتق) یأیت برجالن چفت سرت دفیندیکن لئکه جائن سمفی ملومفت اتو برلاری بتول، یأیت فد تیک کالی کللیغ یغفر تام. اٹکدوا دان یثکتیک، لفس ایت سنة برجالن بتول فد امفت کالی کلید یغ باقی.

3. باکی اورغ لاکي ۲ سنة طواف دکت دئن بیت الله. مک جیک برلاون انتارا دکت دئن رمل (جیک دکت تا دافت رمل کران سسق اورثرامی دان جیک جاوه دافت رمل) نسچای مملیهارا رمل لبه اوتام. کران رمل ایت سوات چوکن یغ براسیغ سندیری، دان

طواف یغ دستکن رمل ایت ایاله طواف یغاد سعی کمدين، مقصودن طواف روکن اتو طواف قدوم تیدق سبارغ طواف. درایت تیدق سنة رمل طواف وداع دان طواف ۲ سنة هاري ۲.

4. اِسْتِلَام (مراوف حَجَرَ اَسْوَدَ دَغْن تافق تائمن) کمدين کوچوف حجر اسود ایت دان لتقکن داهي اتس، کتیک سمفي برتننغ دَغْن روکنش (فنجورون) دالم تيف ۲ کالي کليیغ.

سنة فول استلام روکن یماني تیدق کوچوف کتیک برتننغ دَغْن تيف ۲ کالي کليیغ.

سکیران تیدق دافت استلام دان مغوچوف اوله سبب ترلالو رامي اورغ سنة اشاره دَغْن تائمن سهاج دري جاوه کمدين دکوچوف تافق تائمن ایت. اورغ فرمفوان تیدق سنة استلام دان مغوچوف دکچوالیکن کتیک سوپي تغه ۲ مالم.

5. مباح ذکر ۲ دان دعاء یغ دخاصکن دالم طواف بکیمان سوده بابق بوکو ۲ برکنان دَغْن این دچیتق دان دتربیتکن دمرات ۲ کدای بوکو.

6. موالاة (برتوروت ۲) انتارا ساتو کليیغ دَغْن کليیغ یغلاین، مک جیک برحدث سدغ اي طواف ایت دان کلوار کران معمبیل ایر سمبھیغ هاروس اي سمبوغ سمولا اتس سبراف یقتله دفربوات، تنافي یغ احتیاط (لبیه ملیفوتي) دبوات سمولا، دمکین جوا جیک ددیریکن جماعه سمبھیغ فرض اتو اد حاجة یغ داتغ سرت مرت هندقله اي فوتغ طواف ایت (برهننتي ستاکت ببراف کليیغ یغ سوده دبوات)، کمدين بیلا سوده سلسي سمبھیغ اتو سلسي حاجتش بولیله اي سمبوغ، تنافي بوات بالیق سمولا لبه افضل. مکروه دفوتغ طواف دَغْن تیاد سبب.

7. کادان طواف ایت دَغْن خشوع، خضوع، حاضیر هاتي ایغتنکن الله دان کبسرانش. فندیقش طواف این ماچم سمبھیغ جوک هندقله براداب بکیمان اداب سمبھیغ، تنافي بوله ماکن اتو مینوم چوما مکروه، دمکین جوا برچاکف ۲ ملینکن کران مننجوق اجر اورغ.

8. افبيل سلسي درفد طواف هندقله اي سمبهیخ دوا رکعة
سنة طواف، سمبهیخ سنة طواف ایت سنة موء کد، دان کات ستغه
علماء واجب. دان سنة فول دکر جاکن دبالکخ مقام ابراهیم، سکیران
تا دافت دسیتو سبب یایق اورغ، هندقله سمبهیخ دالم حجر اسمعیل
دان جیک تیاد دافت جوک کرجاکنله دمان ۲ تمفت دالم مسجد ایت.

سعي دان شرعن

افبيل سلسي اي درفد سمبهیخ سنة طواف یغ ترسوت ایت
سنة فرکي سمولا کفد حجر اسود کران استلام کمدين کلوار
درفد فینتو یغبرنام الصفا، دري سیتو فرکي کمسعی (تمفت سعي)
تروس نأیک ککاکي بوکیت صفا سقدر انم کاکي (سکارغ اد تغک)
سکیرا ۲ بوله نمفق بیت الله دري سیتو، دچله ۲ فینتو مسجد.

افبيل سوده نأیک هندقله مغادف قبله (کعبه) مشوچف
تکبیر، دان بردعاء سکهندق هاتین جیک تیدق حفظ دالم بهاس عرب
ایلوقله باچ دالم بهاس ملایو، مالهن ایت لبه باکوس کران مفرتي
اف یغ دچاکف دان یغ دمنتا دریحال دنیا دان اخره.

لفس ایت تورن درفد صفا منوجو کمروه، افبيل سمفي کفد
تندا باتو هیجو دتفي دیندیخ مسجد سبله کیری سنة اي برلاري
انق هغک سمفي برتننخ تندا باتو هیجو یغ ساتو لاکي دسبله
کانن دري سیتو برجالن بکیمان بیاس هغک سمفي کمروه دان
نأیک کأتس کاکي بوکیت مروه ایت بکیمان فد صفا تادي کمدين
برذکر دان بردعاء. این دکیرا سکالي کمدين بالیق کصفا برجالن
چارا بیاس هغک سمفي کتندا هیجو دتفي دیندیخ مسجد، دري
سیتو برلاري سمولا سمفي کتندا هیجو یغ ساتو لاکي. کمدين
برجالن بیاس حفي کصفا دان نأیک تغک دبوات سفرت فد کالي
یغفرتام این دکیرا کالي یغکدوا، کمدين بالیق کمروه دفرבות
سفرت تادي جمله تیک کالي لفس ایت بالیق کصفا دبوات سفرت
یغفرتام، یغکدوا دان یغکتیک، تنافي کالي یغکأمفت هغک یغکتوجه
تیدق سنة برلاري انق دان سمفرن کالي یغکتوجه فد مروه.

شرط سعي ايت امفت فرکارا۱-

۱. هندقله دالوئي فرجلانن اتو کاواسن انتارا صفا دان مروه کسموا سکالي، مک جيڪ ترتيبڪل ولو سقدر ستافق سکاليئون تياد صح سعي، جيڪ نايڪ کريتا سوروخ دسببکن عذور هندقله رودان ججق سکورغ ۲۸ فد مات تشڪ يغر تام.

۲. ترتيب يائيت دمولا درفد صفا، مک جيڪ دمولا درفد مروه تياد دڪيرا فرجلانن کصفا ايت کمدين درفد صفا بهارو دڪيرا فرمولان سعي.

۳. سمفرن بيلائن فرجلانن ايت توجه کالي. دري صفا کمروه دڪيرا سکالي دان باليقش دري مروه کصفا دڪيرا سکالي. دمکينله توجه کالي هابيس دمروه، مک جيڪ شڪ هندقله امبيل يڻ يقين (يڻ سديکيت) کمدين تمبه لاکي دسودمکن دمروه جوک.

۴. هندقله برلاکوڻ سعي ايت کمدين درفد طواف يڻ صح، سام اد طواف قدوم اتو طواف افاضه.

سنه ۲ سعي

سنه ۲ سعي ايت اد ببراف فرکارا۲-

۱. برنية دلاکوکن فد مولا ۲ نايڪ ککاکي بوکيت صفا ايت تادي سلوم مشوچف تکبير دان لائين ۲ دعاء. نية اين تيدق واجب ماچم طواف جوک کران سوده ترماسوق دالم نية حج اتو عمره.

۲. دکرجاکن سعي ايت دئن کادان برسوچي درفد سبارغ حدث دان نجيس مک جيڪ دکرجاکن دئن کادان برحدث اتو اد نجيس صح جوک سعي.

۳. برلاري انق دتمفت يڻ دکهندکي برلاري فد تندا هيچو دکت دينديڻ مسجد بکيمان تله دپتاکن.

۴. منچيکا وقت يڻ سوپي جيڪ دافت فلواغ، مک جيڪ سنتياس رامی اورغ کناله اي منجاگ ديرون جاڻن سمفي مپاکيتي اورغ.

5. موالاة (برتوروت ۲) انتارا ساتو فرجلانن دئن يغلانن انتارا صفا دان مروه ايت، مقصودن جائن دسلغ دئن فکرجان لاین تتافي جيک دديریکن سمبهيغ جماعه سدغ اي سعي ايت کناله اي فوتخ دان ماسوق سمبهيغ برجماعه، لفس ايت دسمبوغ باليق.

واجب ۲ حج دان عمره

75. بکيمان تله دپتاکن واجب حج جيک ترتيغکل صح حج تتافي کنا دم، جيک دئن سغهاج دتيغکل بردوس دان ترماسوق دالم گولغن حج يغ تياد مبرور.

واجب حج ايت ليم فرکارا:-

1. احرام (نية ماسوق مخرجان حج) درفد ميقات بکيمان فد فصل 73.
2. مبيت دمزدلفه فد سفاروه مالم يغفرتام دان سنة فد سفاروه مالم يگكدوا.
3. مبيت دمنی تيک مالم (مالم سبلس هغک تيک بلس ذوالحجه).
4. ملوانتر جمره يغ تيک.
5. منيغکلکن سکل يغ حرام دالم احرام.

واجب باکي عمره دوا فرکارا:-

1. احرام (نية) درفد ميقات.
2. منيغکلکن سکل يغ حرام ددالم احرام.

چارا ۲ براحرام

76. معنا احرام تله دپتاکن فد روکن حج يغفرتام يائت نية دالم هاتي ماسوق مخرجان حج اتو عمره.

مك احرام اين اد امفت بهاگين:-

(۱) حج اِفْرَادَ (براسيخ سندیري) یأیت سسئورغ برنیة احرام دثن حج دالم بولن حج دري میقاتن، کمدين افجیل سوده سلسي درفد مغرجاکن حج ایت بهارو ممبوات عمره فول، یأیت فرکي کلوار درفد بندر مکه کتانه حلال مغرجاکن عمره، حج افراد این لبیه افضل درفد یغتیگ لاگي.

(ب) حج تَمَتُّع (برسدف ۲) یأیت سسئورغ برنیة احرام دثن عمره درفد میقات نکریش، ستله سلسي فکرجائن بهارو نیة احرام حج فول دمکه. اورغ این برسدف ۲ بوله ممبوات فنتغ لارغ سمنتارا هندق فرکي کعرفه.

(ت) حج قِرَان (سرمفق) یأیت سسئورغ برنیة احرام حج دان عمره سکالي کوس دالم بولن حج. (چارا ماچم این دلولسکن اوله شرع) ستله ایت تروس مغرجاکن فکرجائن حج دثن تا فایه ممبوات عمره لاگي کران تله ترماسوق دالم فربواتن حج. کتیک ایت جادي ساتو میقات، ساتو طواف، ساتو سعی دان ساتو چوکور، دافت حج دان عمره.

دمکین جوا جادي حج قران جیک اي نیة عمره سهاج کمدين سبلوم طواف اي نیة حج فول (دماسوقکن کدالم عمره ایت) مک این صح جوک، تنافي کالو سوده نیة حج سهاج تیدق صح دماسوقکن عمره کدالمش.

(ث) احرام اِطْلَاق (برلفس دثن تیاد دتعیکن حج اتو عمره اتو

كدواث) مقصودن نیة دماسوقکن دیریث دالم احرام سهاج. احرام چارا ماچم این هاروس جوک، کمدين جیک لیتش ایت دالم بولن حج بولیله اي جادیکن حج اتو عمره اتو کدواث سکالي دان جیک تیدق دالم بولن حج نسچاي جادي عمره سهاج.

کالو سئورغ برنام عمر بڑا احرام سبکیمان احرام زید او مغمماث هاروس جوک حکومش کمدين جیک زید احرام حج جادیله احرام عمر ایت حج. دان جیک عمره جادي عمره، جیک قران جادي قران دان جیک مطلق جادي مطلق جوک، لفس ایت عمر بوله فیلیه.

سنة دان ادب وقوف

سنة دان ادب وقوف دعرفه ایت باپق ستغه درفدان:-

(۱) افیل کلینچیر متھاری، هاری یغکسمبیلن سنة مندی (جیک) اد کموداهن) لفس ایت سمبھیغ ظھر.

(ب) لفس سمبھیغ برایدن فرکی کتمفت وقوف رسول الله صلی الله علیه وسلم یأیت دأتس باتو یغبسر، دلیریغ جبل رحمہ. اد فون جبل رحمہ ایت سندیری بوکن تمفت وقوف بکندا. باپق اورغ عوام برسٹک تا صبح وقوف کوننٹ ملینکن مستی نأیک دأتس بوکیت ایت، یغدمکین ایت کاروت، کران تیاد علماء یغبولہ دفکغ چاکفن برکات اد فضیلة نأیک بوکیت ایت، چوما سنورغ برنام ابو

جعفر محمد الطبری دان سنورغ لاکي برنام ابو حسن الماوردي البصري فغارغ کتاب الحاوي سنورغ درفد صحابة شافعي مختاکن

سنة وقوف نأیک دأتس بوکیت رحمة ایت. فرکتان کدوان ایت تیاد اصل دان تیاد سندران درفد حدیث سکالیفون حدیث ضعیف، یغدمکین تیاد بولہ دفکغ.

سکیران تیاد دافت هندق فرکی کفد باتو ۲ یغترهمفر دکت بوکیت ایت لاکوکنله وقوف ایت ددالم خیمه ماسیغ ۲ تراوتام اورغ فرمفوان، تیدق دکهندقکی مریک کلوار کمان ۲.

(ت) مغادف قبله دان سوچی درفد حدث، جیک سنورغ ایت وقوف کادائن برحدث اتو ددالم حیض، اتو بدائن اد نجیس نسچای صبح وقوف سقدر تیاد فضیلة.

(ج) کادائن بر بوک (تیدق بر فواس) سام اد فواس ایت بولہ ملمهکن دیریئن اتو تیدق کران تیاد فواس ایت منولخ اتس بردعاء. (چ) هاتین لافغ درفد میکیکن حال ۲ دنیا سفای بولہ بردعاء تروس.

(ح) مباپقکن مباچ دعاء، تهلیل، قرآن دان لاین ۲. فد ماس سکارغ باپق بوکو ۲ مغندوئی دعاء برهوبخ دشن حج دتر بیتکن.

(خ) یغ ایلوقن وقوف ایت دتروسکن سهفک ماسوق متهاری.
 (د) دلارغ قوات برتکر، بربنته، برکلاهی دان برچاکف
 کوتور. دان برچاکف ایت یغ ایلوقن اف یغ مستحق سهاج.

برتولق کمزدلفه

ستله سلسی وقوف کیرا ۲ لفس سمبھیغ عشاء بولیله جماعه
 حج برتولق کمزدلفه. افبیل سمفی کمزدلفه واجب مبیت (برهنٹی)
 دسیتو جیک سمفی کسیتو سبلوم سفاروه مالم (نصف یغکدوا).
 سمنتارا منوئگو ایت سنه موئوت باتو دسیتو سباق توجہ فوله
 بوتیر التوق بوات ملونتر جمره ننتی.

کمدین افبیل ماسوق سهاج سفاروه مالم یغکدوا (کتاکنله
 فوکل 12.05) بولیله مریک برتولق کمنی تتافی جیک اد کموداهن
 سنه دودق دسیتو سمفی تربیت فجر.

جادی مبیت دمزدلفه ایت واجب فد سفاروه مالم یغفرتام دان
 سنه فد سفاروه مالم یغکدوا.

جیک ای کلوار منیغکلکن مزدلفه سبلوم ماسوق سفاروه مالم
 یغکدوا نسچای واجب اتش دم، جیک سکیراں تیاد بربالیق کسیتو
 سمولا.

باتو بوات فلونتر

اداله باتو یغ دفوئوت بوات ملونتر ایت سنه کچیل سبسر
 کاجچ فول، کچیل سدیکیٹ درفد رواس جاری. مکروه بسر درفد ایت
 دان مکروه باتو بسر دفچکن. هاروس دامبیل دمان ۲ تمفت تتافی
 مکروه دامبیل باتو ۲ دالم مسجد، باتو دالم خیمه تمفت اورغ دودق
 دمنی. باتو دتمفت ۲ نجیس دان باتو یقتله دبوات ملونتر دري دي
 سندیری اتو دري اورغ لاین سموان مکروه دان سیکیا دباسوه
 دهولو باتو ۲ ایت سبلوم دکوناکن.

مقصودن باتو دسیني ایاله سبارغ باتو. اصل دنماکن باتو
ترماسوقله عقیق، مرجان، فیروس دان لاین ۲، تنافی تا صح
تمبیکر، سیمین، کافور دان لاین ۲.

برتولق کمنی

ستله سلسی مبیث دمزدلفه افبیل ماسوق سفاروه مالم یغکدوا
بکیماق تله دپتاکن ایت برتولقله جماعه حج ایت کمنی، فرجلانن
سکارغ دثن بس دان کریتا برجنتر تیاغ فلواغ مغرجاکن سنه نایک
اتس بوکیت یغبرنام 'قزح' داخیر کاواسن مَزْدَلِفَه یغ دسبوت
مَسْعَرُ الْحَرَامِ. درایت سباکی کنتیش باچله تلبیه باق ۲ دان تروس
فرکی کَجْمَرَةُ الْعَقَبَةِ (جمره یغ سفاروه) هالا کمه ملونتر توجه
بیچی باتو دسیتو.

دري سجع ماسوق نصف یغکدوا مالم ایت ماسوقله وقت
ملونتر جمرة العقبة. برچوکور دان طواف سرت سعی، برککالن
هَعَك ماسوق متھاري فتعش. این وقت اختیار (فیلیهن)، اد فون
وقت هاروس هَعَك هاري تیک بلس ذوالحجه.

شرط ملونتر سکل جمره ایاله دلونتر توجه کالی دثن تاثن
یغدلونتر ایت باتو، قصد اکن مَرْمِی (تمفت لونتر) دان تحقیق کناث
باتو ایت فد مَرْمِی.

یغ دکتاکن مرمی اتو تمفت لونتر ایت ایاله کاواسن دالم
کلوغ سکلیلیغ تیاغ یغاد دتغه ۲. اد فون تیاغ ایت سندیری بوکن
مرمی، اورغ عوام تا تاهو دسکاڭ تیاغ ایتوله مرمی یایت ساله.
جیک تله دلونتر کفد مرمی تیا ۲ باتو ایت کلوار بالیق
کران سوده فنوه اتو سباکیش تیدقله مغاف، حکومث صح.
کرج ۲ یغ دتنتوت فد شرع دهاري سفوله ذوالحجه یغ دسبوت
هاري نحر ایت:-

فرتام - ملونتر جمرة العقبة بکیماق یغ دسبوت تادی.
کدوا - مېمبلیه هدیه اتو قربان جیک اد.
کتیک - برچوکور.

کأمت - بالیق کمکه کران منو نیکن طواف افاضه.
کتیک هندق ملونتر جمرة ایت هابیسله تلبیه دگنتی دثن تکبیر فول.
بارئسیاف تیاد اوفای هندق ملونتر دثن سندیری کران ساکیت
اتو سباکیث واجبله ای منچاری اورغ گنتی ملونتر کن باکیث
سکالیفون دثن براوفه. شرط فغگنتی ایت ایان سوده ملونتر انتوق
دیریث سندیری، سکیرا فغگنتی ایت سوده ملونتر کن تیبا ۲
اورغیث ساکیت ایت سمبوه سدغ وقت ماسیه اد لاکي منوروت قول
یغ صحیح تیاد فایه ملونتر لاکي.

ستله سلسی ملونتر جمرة العقبة یغ ترسبوت سنة فرکي میمبلیه
هدیه اتو دم دان قربان (جیک اد)، لفس ایت بهارو برچوکور. دثن
این دافته تحلل اول.

کمدین جیک اد کموداهن ایلوق بالیق کمکه مخرجاکن طواف
افاضه دان سعی جیک بلوم سعی لبه دهولو. دان جیک تیاد کموداهن
دودقله دمنی ایت کران منوئگکو مبیث دان ملونتر هاری تشریق
یأیت هاری کسبلس، دوا بلس دان تیگ بلس ذوالحجه، دان مریک
یغ دافت فلواغ کمکه یغ ترسبوت لفس طواف دان سعی کناله بالیق
سمولا کمنی کران هندق میمفر ناکن مبیث دان ملونتر هاری تشریق.

تحلل

فرايغاتن: باکي حج این اد دوا تحلل یأیت تحلل یغفر تام دسبوت

تحلل اول، دان تحلل یغکدوا دسبوت تحلل ثانی.
فرکتان تحلل این فچاهن درفد فرکتان حلال معنات جادی حلال
(حلال فرکارا یغ حرام دالم احرام) مقصودن تربوک احرامن دان
کمبالی بالیق اصل بوله مخرجاکن فرکارا فنتغ لارغ یغ کنا دري
سجق مولا نية احرام ایت.
افبیل سئورغ حاج تله مخرجاکن دوا فرکارا درفد تیگ
فرکارا دباوه این:-
ملونتر جمرة العقبة.
لواف سرت سعی.
برچوکور.

دافتله اي تحلل اول جادي مسألهن دمکين:-

1. ملونتر جمرة العقبة دان برچوکور، اتو

2. طواف سرت سعي دان برچوکور، اتو

3. برچوکور دان طواف سرت سعي.

سکيران دکرجاکن کتيک ۲ سکالي دافتله تحلل ثاني، مريک
يغتله دافت تحلل اول حلال سکل فرکارا کچوالي برستوبه دان
فندهولوانن، منکل مريک يغتله دافت تحلل ثاني حلال سموا سکالي.

نَفَر

کمدين باکي اورغ حاج ايت فول اد دوا نفر. فرتام: نفر اول

کدوا: نفر ثاني. فرکتان نفر ايت اصل معنائ لاري. مقصودن
دسيني اياله کلوار منيگلکن فکن مني باليق کمکه اتو کنکري
ماسيخ ۲ اتو کمدينه.

نفر اول ايت کلوار فد هاري يگکدوا بلس ذوالحجه. دهاروسکن
مريک بر بوات دمکين دثن تيک شرط:-

فرتام - کلوار درفد مني ايت سبلوم ماسوق متهاري هاري
يگکدوا بلس.

کدوا - کلوارن ايت سلفس ملونتر انتوق هاري ايت.

کتيک - تيدق ايغت هندق داتغ سمولا کمي ايت.

جیک تيدق اد ساله ساتو درفد شرط اين واجب توغکو سمالمن
لاکي.

اد فون نفر ثاني اينله يخ افضلن يأت کلوار منيگلکن مني فد
هاري يگکتيک بلس.

مبيت دمنی

فرکتان مبيت ايت اصل معنائ برمالم، اورغ سبله اندونيسيا
سبوت مئينف، بوله جوک دکتاکن برهنتي. مقصودن دسيني

اورغ ۲ حاج فد هاري تشريق ايت واجب براد دمنی کباپقکن مالَم
 (ماهو براد دمنی لبیه درفد سفاروه ماس مالَم) اومقمائ کالو مالَم ايت
 سفوله جم کناله اي براد دسیتو لبیه دري لیم جم، سام اد فد فرمولان
 مالَم اتو فد فرتغاهنش، سام اد تیدور اتو تیدق، تیف ۲ مالَم سلما
 3 مالَم کچوالي مریک یغ مخرجاکن نفر اول مک ترهافوسله مبيت
 مالَم کتیک بلس دان ملونتر انتوق هاري ايت.

طَوَافٌ قَدُومٌ دَانَ طَوَافٌ وَدَاعٌ

فرکتان قدوم ايت معنائ داتغ، مقصودن دسیني طواف سلامت
 داتغ دان تيبا.

باکل حاج یغ مخرجاکن حج افراد اتو قران بیلا سمفي کمکه
 مریک تیدق دلولسکن ممبوات طواف افاضه کران بلوم سمفي
 تیمفوهش، درایت دسنتکن اي مخرجاکن طواف قدوم، لفس ايت
 دلولسکن مریک مخرجاکن سعی حج لبیه دهولو (تیدق دشرطکن
 ترتیب دسیني).

اد فون باکل حج یغ ممبوات حج تمتع تیدقله اد طواف قدوم
 باکیش کران مریک ماسوق مسجد تروس مخرجاکن طواف عمره.
 فرکتان وداع معنائ تیغکل. مقصودن دسیني طواف تتکل
 هندق منیغکلکن مکه سئوله ۲ مغوچفکن سلامت تیغکل.

بارئسیاف تله سلسي درفد مخرجاکن حج اتو عمره جیک اي
 هندق دودق دمکه تیاداله واجب اتس طواف وداع. دان جیک
 هندق کلوار واجبله اتس طواف وداع ايت، سکیران دتیغکلکن
 واجب اتس دم.

اورغیغ هندق بالیک کنگریث دري منی تروس کناله اي
 ماسوق بندر مکه دهولو مخرجاکن طواف وداع.

تیدق واجب وداع اتس فرمفوان یغ حیض دان نفاس دان تیدق
 واجب اتس دم کران تیاد دتنتوت.

لفظ نیت: ”نَوَيْتُ أَنْ أَطُوفَ بِهَذَا الْبَيْتِ طَوَافَ الْوُدَاعِ سَبْعًا كَامِلًا
لِلَّهِ تَعَالَى“.

ارتین: سہاچ اکو طواف دبیت اللہ این طواف وداع توجہ کالی کلیخ دثن سمفرن کراز اللہ تعالیٰ.

منوروت فندافت علماء بهوا طواف وداع این ساتو عبادة یغ براسیخ سندیری تیدق ترماسوق دالم عبادة حج، درایت بارٹسیاف هندق کلوار دری مکہ کتمفت یغ جاوہ دوا مرحلہ واجب اتسٹ طواف سام اد اورغ منداتغ اتو اتق بومیفترا، سام اد مخرجاکن حج اتو تیدق.

لفس طواف سنہ سمبھیغ دوا رکعة سنہ طواف دبلاکغ مقام ابراہیم، کمڈین بردعا لفس ایت تروس برجالن، جائن برجالن مٹوندور بلاکغ سفرت فربواتن ستغہ ۲ اورغ جاہیل یغتیاد براصل.

فرکارا یغ حرام دالم احرام

حرام اتس اورٹھیغ ددالم احرام سفولہ فرکارا:—

(فرتام) ماکي فکاین یغ برساروغ فد اورغ لاکي ۲ سہاچ تیدق فرمفوان، سام اد برساروغ ایت دثن سبب دجاہیت اتو دتنون تروس برساروغ، سفرت باجو، سلوار، کاین، جوبہ، تالی فیٹکغ یغ دایکت ماتي، سفاتو، ستوکیں دان لاین ۲ فکاین یغ ملیفوتی.

اد فون کاین کبر جیک دکوناکن انتوق سلیموت نسچای تیدق معاف چوما جاٹ جائن سمفی منوتف کفلا.

هاروس ماکي تالی فدغ، تالی بیٹک یغ دسٹکوت دباہو، تالی فیٹکغ یغبولہ دبوک بیلا دتاریق هوچغ، کاین لفس سکالیفون برجاہیت دتقي ۲، چینچین دان جم تاٹن. (۱)

(۱) جم تاٹن زمان سکارب بایق فاکي کتف سہاچ رتین. بایق جوک اورغ مٹاکن تیدق بولہ دفاکي کران برساروغ کتان. فد فندافت ساي هاروس دفاکي کران دوا سبب: فرتام قیاس اتس چینچین. کدوا جم تاٹن دان چینچین ایت تیدق ترماسوق دالم جنیس فکاین یغ دسبوت لباس دالم بهاس عرب، مالهن اي ترماسوق دالم جنیس فرمیان دان فرالاتن.

(كدوا) منوتف كفلا فد اورغ لاکي ۲ جوک سکیرا ۲. دنماکن منوتف سمرت سوځکوء سربن، دایکت دځن سافو تاځن، فوفوء دځن تانه فکت اتو کنجي یغ فکت.

تیاد مغاف میلم دالم ایر سکالیفون کروه، باریغ اتس بنتل، بر فایو غ بر تدوه دباوه لوري سکالیفون ترسنتوه کفلاځ دځن بوودي لوري ایت. دمکین جوا مللق تاځن اتس کفلا، دایکت کفلا دځن تالي کران ساکیت کفلا، منجونجو غ باکول اتو بوځکوسن دانسباکین یغ تیاد قصد منوتف کفلا.

(کتیک) منوتف موک دان دوا تافق تاځن فد فرمفوان سهاج سکیرا ۲ دنماکن منوتف بکیمان حکوم منوتف کفلا فد لاکي ۲ تادي.

تنافي انتوق کران هندق منجاک موک درفد دلیهت اوله لاکي ۲ اجنبي (اورغ لاین بوکن محرم) بولیله اورغ فرمفوان فاکي کوتق اتو ساومفماځ دهولورکن دري اتس کفلا کمدين کنتوځمکن کاین داتس کوتق ایت.

(کامفت) ماکي میپق فد رمبوت کفلا، اتو میسي، اتو جځکوت، سمرت میپق کلاف، میپق سافي دان لاین ۲. سام اد باپق اتو سديکیت سمرت سهلي رمبوت اتو میسي، سکالیفون میپق یغ کنا میسي اتو جځکوت ایت دځن سبب ماکن ناسي، میپق، سام اد رمبوت، میسي دان جځکوت یغ ترسبوت ایت فنجغ اتو فنديق سمرت بهارو لفس چوکور کران ماسیه اد جوک تمفوقن ملینکن جیک بوتق مک تیاداله مغاف ماکي میپق یغ ترسبوت ایت.

هاروس ماکي میپق دتمفت لاین درفد کفلا، میسي دان جځکوت. (کلیم) مځهیلځکن بولو دځن برچوکور اتو برکونتیغ اتو چابوت اتو باکر اتو سباکین سام اد بولو کفلا اتو بدان. درایت حرام برسیکت رمبوت اتو میسي اتو جځکوت جیک مبابوا کفد کوکورن.

تنافي کالو ترکویق سديکیت کولیت کفلا یغ داتسځ اد رمبوت نسچاي تیاد کنا دم کران رمبوت ایت کوکور دځن جالن ایکوتن.

(کائڻم) مڱهيليگڻن ڪوڪو سفرٽ رڻبوت جوڪ ڏڻن ڊڪرت اتو
ڊڪويگڻن سڪاليڦون سڊيڪيت.

(ڪتوڃه) مڱاڪي ٻاؤ ۲ ان ڊبڊان اتو فڪاين ڊلوار اتو ڊڊالم سفرٽ
ڊماڪن اتو ڊمينوم، سفرٽ مينوم اير سيراف يڱ اڊ ممڦوپائي ٻاؤ يڱ
واڻي سفرٽ ڪسٽوري، ڪافور ٻاروس، اير ماور، ڪوما ۲، سٽگي
(ٻراوقوف ڊڻنڊي)، ٻوڻا سلاسيه ڊانلاءين ۲.

ٽياد حرام ٻنڊا يڱتياد ڊقصڊڪن ٻاؤڻ سفرٽ ٻواه ۲ يڱ واڻي
اومڦام سڦرجل، ٽفاح (ايفل)، ٻوڻا چڱڪيه، فلاڪ، رمڦه ۲ ڊان
لاءين ۲.

(ڪلافن) ممڻاسڪن ٻناتڱ ڦرٻوروان ڊارت يڱ ليار يڱ ٻوله ڊماڪن
اتو يڱ ٻرائق انٽارا ٻناتڱ يڱ ليار ڊڻن يڱ جينق، سفرٽ ڪيجڱ،
روسا، ٻوروڱ، ٻلالڱ ڊانلاءين ۲.

معنا ممڻاسڪن ايت سام اڊ ڊڻن ڊبونه اتو ڊلوڪاڪن اتو
ڊفاتهنڪن، ڊرايت حرام ٻرٻورو سام سڪالي. هڱڪ ڪالو ڊسرڪهن
ٻناتڱ ايت اي فون لاري ڪران ٽرڪجوت ٽيٻا ۲ فاته اتو لوڪ ڊڻن
سبب ٽرهنٽم ڪڦڊ ڪايو ڊان ساؤمڦماڻ نسچاي ٻرڊوسا ڊان ڪنا ڊم.
(ڪسمٻيلن) عقد نڪاح، مڪ حرام اٽس اورڱميڱ ڊالم احرام
مڱهوئينڪن اورڱ اتو ڊي سنڊيري ٻرڪهوئين، لاڪي ۲ اتو ڦرمڦوان
ٽٽافي هاروس رجوع سرت مڪروه، ڊمڪين جوا ممڻيڱ ڊان هاروس
جاڊي سقسِي.

(ڪسڦوله) جماع، سام اڊ قبل اتو ڊبر ڊان فنڊهولوانڻ سفرٽ
ٻرڦلوق، ٻرچيوم ڊان سباگيڻ ڊڻن اڊ شهواة.

واجبله اٽس اورڱ حاج مڱليهارا ڊان منجاڪ ڊيري ڊري سڪل
حرام يڱ ٽرڻبوت. ڊڪچواليڪن ڪران عذور ڦڊ سٽهه ۲ ڦرڪارا ايت
ٻگيمان اڪن ڊپٽاڪن ڊباب ڊم. ٻوله جاڊي سٽهه ۲ اورڱ ملڱڪر حڪوم
اين ڪٽاڻ ٻوله ٽبوس ڊڻن ڊم سٽگڻا سفرٽ اين ساله ٻسر.

سلاوين ڊرڦڊ ايت، حرام فول اٽس اورڱ اسلام ممڻنڊهڪن سسوات
ڊرڦڊ تانه حرام مڪه ڊان مڊينه ڊان ٻاٽو ۲ سڪاليڦون ڪران ٻوات

بركة دان سكاليفون تانه ايت سوده دباكر سفرت لايو اير (كندي)
 دان حرام جوگك دفيندهكن درفد ساتو تانه حرام كغد تانه حرام
 يغلاين. بارئسياف ملاكوكن اين واجب اي كنا ممولغن باليق.
 يغبولة دفينده اير زمزم مالهن سنة فول.

احْصَارُ

فركتان احصار معنائ كفوغ اتو تاهن اتو تكه، مقصودن دسيني
 يائت اورئغيخ تله نية احرام حج اتو عمره اتو كدوا ۲۱۸ سكالې دكفوغ
 اتو دتكه درفد ميودهكنش.

اورئغيخ كنا تكه ايت اد انم ماچم:-

- (ا) دتاهن اوله موسه درفد ماسوق كمكه هندق منروسكن كرجان.
- (ب) تر تاهن دئن سبب كنا جيل دئن انپاي.
- (ت) همب دتاهن اوله فغهلون.
- (ث) استري دتاهن اوله سوامين.
- (ج) باف اتو داتوء مناهن انق اتو چچون.
- (چ) فيوتغ مناهن يغ برهوتغ يغ ممفو ممباير.

سكل جنيس احصار اين هاروس اورغ ايت بر تحلل دئن ميمبليه
 سنيكور كمبيغ دمان تمفت كنا تاهن ايت. ستله سمبليه، برچوكور
 دئن نية كلوار درفد احرام، جيگ تيدق دافت كمبيغ اتو تيدق دافت
 دئن هرگك يغ برفاتوتن (لمه) كناله تقسيركن هر كاښ دان دبليكن
 مكانن دبري كغد فقير مسكين ببراف چوفق يغ دافت تيف ۲
 سئورغ دبري سچوفق، دان جيگ لمه جوگك (تا ممفو) كناله فواس
 ايگوت بايق چوفق مكانن ايت دكيرا سهاري سچوفق، تياد واجب
 قضاء اتس.

دالم بهاكين فواس اين تيدق دكهندكي فواس دهولو مالهن
 بوله برچوكور نية كلوار درفد احرام، لفس ايت بهارو فواس يغ
 بوله دلاكوكن دمان ۲ تمفت.

اد فون دم تادي انو مکان تادي هندقله دبریکن کفد فقیر
مسکین دتمفت کنا تاهن ایت تیدق بوله دفيندهکن کلاءین تمفت
ملینکن کتانه حرام سهاج.

باکل ۲ حاج هاروس نية احرام دغن بر شرط سفرت کتانا "سهاج
اکو برا حرام دغن حج". جیک اد عذور سفرت ساکیت اکو بر تحلل
اتو اکو جادي حلال. مک هاروس اي بر تحلل بیلا اد ساکیت دغن
مپمبلیه کمبیخ دان برچوکور فد مسأله یغفر تام. دان جادي حلال
دغن سندیرین فد مسأله یغکدوا:۔

اورئمیخ تا دافت اتو تیدق سمفت وقوف دعر فہ واجب تحلل
دسوداهی دغن عمره کنا ساتو دم دان واجب قضاء تاهون هدا فنش.

دم دان جنیسن

حکوم دم ایت فنجن تنافي بوله دریغکسکن کفد امفت بها کین:۔

دم ترتیب دان تقدیر	فر تام
دم ترتیب دان تعدیل	کدوا
دم تخیر دان تقدیر	کتیک
دم تحیر دان تعدیل	کامفت

معنا ترتیب ایت تیدق بوله دفیلیه درفد سوات فرکارا کفد
یغلاءین ملینکن جیک لمه درفد یغفر تام.

معنا تخیر ایت بوله دفیلیه درفد سوات فرکارا کفد یغلاءین
مطلق.

معنا تقدیر شرع تله منتفکن قدر بارغ یغ جادي کنتی.

معنا تعدیل ایت شرع میوروه تقسیر هرک دان بر فالیخ کفد
یغلاءین.

(۱) ترماسوق دالم بهاگین یغفر تام ایت لافن فرکارا:
 دم. تمتع. دم قران. دم لوفوت وقوف. دم منیگلکن احرام درفد
 میقات. دم منیگلکن ملونتر. دم منیگلکن مبیت دمزدلفه. دم
 منیگلکن مبیت دمنی. دان دم منیگلکن طواف وداع.

دم ۲ یغ لافن این ترتیب معنائ لازم (مستی) دسمبلیه کمبیغ
 تیاد بوله دتوکر دثن فواس ملینکن جیک لمه درفد مندافتکن
 کمبیغ. دان تقدیر، معنائ شرع یغ منتوکن قدر کنتی ایت
 تیدق بولیه لبیه دان تیدق بولیه کورغ یأیت فواس تیک هاری
 دالم ماس مفرجاکن حج دان توجه هاری افبیل بالیق کنگری.

(ب) ترماسوق دالم بهاگین کدوا دم جماع یغ مروسقکن حج
 دثن دم اجصار. دم این ترتیب (لازم دسمبلیه کمبیغ تیدق بوله
 دتوکر دثن یغلا این ملینکن جیک لمه درفد یغفر تام). دان تعدیل
 معنائ شرع سوروه تقسیر دان بر فالیح کفد یغلا این منوروت هرگاڭ.
 مک اورغیغ جماع دالم احرام واجب اتش دم سئیکور اونتا اتو
 لمبو اتو توجه ایکور کمبیغ. جیک لمه هندقله دتقسیرکن هرک
 اونتا ایت دثن واغ دبلیکن مکانن دصدقهکن کفد فقیر مسکین دان
 جیک لمه هندقله فواس کنتی درفد تیغ ۲ سچوفق سهاری.
 دمکینله دقیاسکن فد دم اورغیغ تر تاهن هندق میمفرناکن حج اتو
 عمره بگیمان تله دپتاکن دباوه فصلش.

(ت) ترماسوق دالم بهاگین یغکتیک دم مغهیلکن بولو، دم
 مېواغ کوکو، دم ماکي باؤان، دم ماکي مییق کفلا دان بولو موک،
 دم ماکي فکاین یغدتکه، دم فندهولوان جماع، دم مغلوارکن منی،
 دان دم جماع یغ تیدق مروسقکن حج یأیت جماع انتارا دوا تحلل.
 دم این دم تخیر معنائ بولیه فیلیه مان سوک، دان تقدیر معنائ قدر
 یغتله دتنتوکن اوله شرع.

مک فد مغهیلکن بولو تیک هلی برتوروت ۲ اتو تیک کوکو
 برتوروت ۲ دان لاین ۲ بولیله ای فیلیه مان سوک سام اد هندق
 سمبلیه سئیکور کمبیغ اتو مبري مکانن انم اورغ مسکین تیغ ۲
 سئورغ ستغه کنتغ اتو فواس تیک هاری.

(ث) ماسوق دالم بهاگین یثکامفت ایت دم بالسن فربوروان دان
 بالسن مومتھ کوکو. دم این تخیر (بوله فیلیه مان سوك) دان
 تعدیل (شرع سوروه تقسیر دان بر فالیح کفد یثلاءین منوروت هرگاڻ)
 مک بناتع اتو فوکوء یثاد بندیغن هرگاڻ دبلې مکانن دصدقهکن کفد
 دکلوارکن بندیغن اتو دتقسیر هرگاڻ دبلې مکانن دصدقهکن کفد
 فقیر مسکین، اتو فواس تیف ۲ سچوفق سهارې دان جیک تیاد
 بندیغن هندقله دکلوارکن مکانن منوروت هرک اتو فواس تیف ۲
 سچوفق سهارې، دان مان یثتیاد سمفې سچوفق دکیرا سهارې
 سمرت سچوفق جوک.

دانلاکې سکل دم این جیک ددندغ درې سکې سغهاج دان ترلوف
 تربهاکې کفد دوا بهاگین: فرتام ترّفه دان کدوا اِثلاف.

ترّفه ایت معنای برسنع ۲ اتو برسدف ۲ سمرت مماکې فکاین
 یغ برساروغ، مماکې باو ۲ ان، مماکې میق ربوت، منوتف کفلا دان
 لاءین ۲، مک شرط واجب دم فداڻ ایاله دغن سغهاج. اد فون کالو
 ترلوف تیاد واجب دم، دان جیک سغهاج دغن سبب اد عذور
 واجب دم تیدق بردوسا.

اثلاف ایت معنای میناسکن سمرت منچوکور بولو، ممرت
 کوکو، مومتھ فوهن کایو دان لاءین ۲، مک واجب دم مطلقا (سام اد
 سغهاج اتو ترلوف).

أضحیه

77. أضحیه اتو قربان ایت سنه موءکد، باکې اورغ حج اتو
 اورثیغ تیدق مفرجاکن حج، تیاد واجب ای ملینکن جیک دندرکن
 سمرت دکتان: ”کران الله واجب اتر اکو برقربان“، اتو ماچم نذر
 سمرت دکتان: ”این (بناتع این) اکو جادیکن قربان“. تتافی تیدق
 جادی واجب کتیک مپمبلیه ای مباح:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ هَذِهِ أَضْحِيَّتِي فَتَقَبَّلْ مِنِّي.

ارتیښ: دښن نام الله واهي توهنکو این ایاله قربان انتوق کو
تریماله درفد اکو. ولو فون اي اد سیوت فرکتان "این ایاله قربان
انتوقکو"، کران سبوتن ایت دښن تجوان معمبیل برکة بوکن نية
مبريتاهو اورغ.

وقت قربان ایت مولاي دري نايک متهاري فاگي هاري نحر
(سفوله ذوالحجه) تنافي یغ افضلن دتغکوھکن سهگک متهاري نايک
سقدر توجه کاکي، دان برککالن وقتون هگک جاتوه متهاري هاري
تيگک بلس ذوالحجه.

بناتغ یغ صح دبوات قربان ایت ایاله اولتا، لمبو، کربو، بيري ۲
اتو کمبيغ. اولتا بوله بوات قربان انتوق توجه اورغ. دمکين جوا
لمبو دان کربو سچارا شیر، درايت بوله ساتو اتو دوا شیر انتوق
قربان دان باقیښ لیم شیر انتوق دماکن اتو انتوق دجوال اتو سباکين.

فد اولتا دشرطکن برعمور لیم تاهون ماسوق کأنم. دان فد
لمبو، کربو دان کمبيغ برعمور دوا تاهون ماسوق کتيگک، دان فد
بيري ۲ برعمور ستاهون اتو سوده برسالين دوا باتغ کيکي هداغن،
سکاليفون بلوم چوکف عمورن ستاهون فد حال برسالينښ ایت
سلفس عمور انم بولن کأتس.

دانلاکي شرطن بناتغ ایت تياد چاپت سفرت تياد برتليغا اتو
ايکورن تله ترقوتغ، یغ کيلا، کودوغ، سائمت کوروس، یغ بوت دان
سباکين.

دشرطکن برنية قربان کتيگک مپمبليهن سام اد سمبليه سنديري
اتو وکیل، دان نية کتيگک ممبيري وکیل.

حرام ماکن قربان واجب بهکن هندقله دصدقهکن کسموان، دان
سنة ماکن سبهاکين درفد قربان سنة منکل یغ باقیښ دصدقهکن
منته ۲ کفد فقير مسکين، اتو دبيري کفد اورغ کاي سباکي هديه.

بيلا تله دتريما اوله فقير مسکين جاديله داکيغ ایت حق ميليکن.
اي بوله بوات اف دي فون سوک سام اد هندق ماکن سنديري

اتو دبري اورغ اتو دجوال اتو سباکيښ، اورغنيڅ فوښ قربان تيدق
اد حق ملتکن شرط اف۲ کفد فقير مسکين ايت.

حرام دجوال قربان اوله يڅ امفوپاښ سام اد داگيښ، اتو تولغښ
اتو کوليتښ اتو بولون، دان حرام جوک بند۲ ايت جادي اوفه کفد
توگڅ سمبله.

تياد صح دفرېواتکن قربان باکي اورغنيڅ هيدوف ملينکن دښ
ايدينښ کچوالي باف اتو داتوء هاروس مېواتکن قربان انتوق انق
دان چچون درفد هرت باف اتو داتوء ايت سندريري.

تياد صح دفرېواتکن قربان انتوق اورغنيڅ سوده ماتي کچوالي
اي اد بروصية کتيک ايت بهارو صح دفرېواتکن قربانښ. بيلا سوده
دفرېواتکن واجب دصدقهکن کسموا سکالي. اورغنيڅ مېواتکن ايت
تياد بوله ماکن باکي ديرين اتو اورغ۲ يڅ ددالم تگکوښن کران ددالم
حکوم تيدق دلولسکن سسئورغ ايت برصفا مبري دان دي جوک
برصفا منريما.

عَقِيْقَه

78. فرکتان عقيقه ايت فچاهن درفد فرکتان عَقَّ معناه فد لغه
بله دان فوتخ دان معناه فد شرع يايت مېمبله بناتخ انتوق باي
فد هاري يگتوجه لاهيرښ دښ دچوکور رمبوتښ.

وقتون اياه سبايک سلسي باي ايت کلوار درفد فروت
ايېوښ. برعقيقه ايت حکومښ سنة موء کد اتس اورغنيڅ منعکوغ نفقه
باي ايت سفرت باف اتو داتوءښ درفد وائښ سندريري (بوکن درفد
هرت باي ايت)، دان سنة دسمبله فد هاري يگتوجه.

بناتخ يڅ دسمبله ايت شرطښ سام ماچم بناتخ يڅ دلولسکن
بوات قربان يايت اونتا ليم تاهون ماسوق کانم، لمبو، کربو دان
کمبيغ ماسوق تاهون تيک دان بيرې۲ عمور ستاهون ماسوق کدوا
اتو سوده برسالين دوا کيکي سبله هداغن.

باکي سنورغ بايي سنيکور کمبيغ اتو ساتو فرتوجه لمبو اتو
کربو سام اد لاکي ۲ اتو فرمفوان. یغ افضل باکي بايي لاکي ۲ دوا
ایکور بیري ۲ اتو کمبيغ اتو دوا فرتوجه لمبو اتو کربو.

برککالنه سنة عقیقه ایت هڅک کانق ۲ ایت بالغ کتیک ایت
کوکورله تنتوتن اتس ایبو باف دان داتو. لفس ایت جیک بودق
ایت برکهندق کناله ای مفرجاکن سندیري.

سکیراڼ بايي ایت ماتي سبلوم هاري یغتوجه اتو لفس درفد
هاري یغتوجه سبلوم بالغ سنة جوک دعیقهکن.

ترکادغ ۲ عقیقه این بوله جادي واجب افبیل دندرکن سمرت
دکناڅ کران الله اتسکو واجب مبسات عقیقه انتوق انق این، اتو
دتعینکنڅ دڅن کتاڅ: باکي الله اتسکو مفروبات عقیقه دڅن کمبیغ این
انتوق القکو. فندیقڅ دڅن دتنجوقڅ کمبیغ این انتوق عقیقه جادي
واجبله ای. یغ جادي سنة ایت تیدق دتعیکن دڅن دتنجوق اتو
سباکڅ.

عقیقه واجب توانڅ تا بوله ماکن بهکن کنا صدقهکن کسمواڼ
کفد فقیر مسکین^{سنة} دڅن دماسقکن سچارا مانیس، تولغڅ جاڅن
دفا^۲ته کن کمدين هنترکن کفد مریکڅیت.

اد فون عقیقه یغ سنة، سنة دماکن سبهاکڼ درفداڼ دان
سبهاکڼ دصدقهکن کفد فقیر مسکین، چوما دسیني سنة دماسقکن
دان فد قربان سنة^{دې} دڅن داکڅ منته.

سنة دبڅکن فد تلیغا کان بايي دان دقامتکن فد تلیغا کیریڅ
سباک سهاج ای لاهیر سفای دڅنڅ نام الله سبلوم مندڅر فرچاکفن
یغلا، ین، دان دبچاکن سورة الم شرح فد تلیغا کان دان سوره
انا انزلنا فد تلیغا سبله کیری منوروت فنداقت علماء بهوا بودق
ایت دجاوهي درفد برزنا بهلا بسر کلق.

سنة دسوافکن کروما یغته دمامهکن کدالم مولوتڅ، اتو بندا
یغ مانیس. سنة دچوکور کفلاڼ سام اد لاکي ۲ اتو فرمفوان فد هاري
یغتوجه لفس سمبلیه عقیقه کمدين دتیمبڅ رمبوتڅ دڅن امس دان
امس ایت دصدقهکن کفد اورغ

فد هاري ايت جوڪ سنه دبري نماڻ، دان نام ايت بيسارله نام
يغ موليق ۲.

سنه دختنڪن فد هاري ايت جوڪ دان واجب بيلا تله بالغ.
ڪچوالي دري اصلڻ سوده تربوڪ حشفهڻ، جيڪ دمڪين تباداله
واجب دختنڪن.

فربوروان دان سمبليهن

79. فربوروان ايت مقصودڻ دسيني اiale بناتغ يغ دبورو،
دان سمبليهن ايت مقصودڻ بناتغ يغ دسمبليه. ڪدوا ۲ جنيس بناتغ
حلال يغتله دبورو دان يغتله دسمبليه حلال دماڪن دغن شرط يغ
ترنتنو. (۱)

شرط اورثيغ ميمبليه دان يغ ممبورو ايت اiale اورغ اسلام
اتو ڪافر ڪتابي، سام اد يهودي اتو نصراني. مڪ حرام دماڪن
سمبليهن اتو بوروان ڪافر مجوسي (ڪافر ميمبه افي)، وَثْنِي (ڪافر
ميمبه برهالا)، ڪافر يغتياڊ ممفويائي ڪتاب دان اورغ مرتد.

روڪن سمبليهن ايت امفت فرڪارا:—

- (۱) سمبليه (فربواتن مومتغ).
- (ب) الت سمبليه يأت فيسو دان سباڪيڻ.
- (ت) بناتغ يغ دسمبليه.
- (ث) اورثيغ ميمبليه.

بناتغ يغبوله دسمبليه دغن سنغ هندقله دفوتغ دغن دفوتسڪن
حلقوم (جالن نفس) دان دفوتسڪن مَرِي (سألوران مڪانن) دان
ڪدوا ۲ اورت مريهڻ.

(۱) سندرائن فرمان تومن: **والا حللتهم لاضطادوا** اية 2 سورة المائدة. اوتين: دان اقبيل ڪامو تله حلال (ڪلوار درفد
احرام) بوليئه ڪامو فربورو دان فرمانن لاکي: **... الا ما ذكيتم**. اية 3 سورة المائدة. اوتين: (بناتغ ۲ يغ
ترسوت ايت حرام بلاڪ) ڪچوالي بناتغ يغ ڪامو تله سمبليه.

بناٽڻ ڀڃ سوکر هندق دسمبليه دڻن سبب ليار بوليه دلوڪاڪن
دماڻ ۲ تمفت ڀڃبوله ڄماتيڪن دي سڪاليفون بوڪن دلپهيرڻ.^(۱)

ترماسوقله دالم ڪمفولن اين ڪريو ليار دان بناٽڻ ۲ فربوروان
سفرت روسا، ڪيجڇ، بوروڻ دان ساومفماڻ، دان بوليه دلفسڪن
انجيج مبولنهن.

دالم مسالو موتسڪن حلقوم دان مري ايت هندقله دفوتسڪن
دڻن سڪالي ڪوس. مڪ جيڪ دفوتسڪن حلقوم سهاڄ دان بناٽڻ
ايت تيڪل پاوا ايڪن بهارو سمبوڻ فوتڻ مري نسچاي حرام دان
تياد بوله دماڪن تنافي ڪالو ماسيه اد پاوا ڀڃ تنف (حياة مستقرة)
دان داوڻ فوتڻ ڪالي ڪدوا اتو ڪتيڪ حلال سمبليهڻ ايت.

دمڪين جوا اوڦماف دسمبليه دڻن فيسو ڀڃ تومفول ڪمدين
دچمفڪن فيسو ايت امبيل فيسو لائين ڀڃ تاجم سدڻ پاوا بناٽڻ ايت
ماسيه دالم حياة مستقره اتو دڻن سڪرا مغمبيل فيسو تاجم ايت صح
سمبليهڻ دان حلال دماڪن.

(۱) ترسبوت دالم بجيري افناع جز 4 موڪ 233:

وَمَالِم يَدْرِ عَلَى ذَاكَه لَكُوْلَه مَوَظَعًا كَالْفَيْح فَلَاكَاه عَشْرَه اَي بِجَرَح مَوْظَعٍ لِلرَّوْح فِي اَي مَوْظَعٍ كَانَ الْفَرْ
مِنْ بَدَلَه بِالْاَجْمَاع وَلَوْ تَوَحَّشَ اِلَيْهِ كَجَمِيْلَه هُوَ كَالْمَسِيْدِ يَحِلُّ بِجَوْرَه فِي كَبِيْرٍ مَذْمُوْرٍ

ارتين: بناٽڻ ڀڃ ڦايه هندق ميبليهڻ (تيڊق ترواي) ڪران دي ليار سفرت ضبح (بناٽڻ حلال بسر سديڪيت درفد
موسڻ)، مڪ سمبليهڻ دلوڪاڪن دڻن لوڪ ڀڃ مڃيلڪن پاواڻ تا ڪيرا دماڻ ڪنا فد مدائن (اسڪن ماتي) اين تله
اجماع علماء. سڪيران بناٽڻ جيئق سوده جادي ليار سفرت اوٽا برلس، حڪوم سام ماچم بوروان ڀڃ حلال
بوله دلوڪاڪن فد بوڪن تمفت سمبليه (بوڪن دلپهيرڻ). دان ڪٿان لاڪي ملايون: "حلال دسوره انجيج مڃيلڪيٽن".
دڦم درفد ڪيٽان اين نمفڻ بناٽڻ بوروان ڀڃ دڻيئق ڦاڪي سناٽڻ دڻن فناور اتو فلورو بوله دماسوقڪن
ڪدالم قاعده اين ڪران دوا سبب.

فرتام - اد لوڪ ڀڃ مڃيلڪن پاوا.
ڪدو - ماتي دڻن دڻيئق سام طرفن دڻن ماتي دڻيئق انجيج مالهن ماتي دڻن دڻيئق ايت لپه تروڻ.
ددام ڪتاب مطلع البدين مڃاڪن حرام دڻيئق (دڻيئق) فربوروان دڻن فلورو ڪران بهواسن اي مڃاڪن
(مڃاڪن) دان ميگراڪن ماتين فد غالب.

الاسن ايت تيڊق تفت ڪران اف ڀڃ ڪيت ڪنهي بهوا بناٽڻ ڀڃ ڪنا ڻيئق ايت بوڪن ماتي هاغوس بهڪن اي
ماتي دڻن سبب لوڪ ڪنا فلورو اتو فناور بوڪن ڀڃولاء ڀڃولاء ماتي سڪرا ايت تيڊق منجادي هالڻ مالهن
ايتوله ڀڃ باڪوسن دالم حديث اد مڃاڪن: "فَلَا قَتْلَم فَاَصْنَا الْقَتْلَه". ارتين: جيڪ ڪاسو مبوله هندقله بونه
دڻن ايتلو ماتي ڇٽ لپيه ايتلو درفد ماتي ڪبت.

بناتځ یڅ تروق سمفي کدرجه حیاة مذبوح (تیڅکل پاوا ایکن)
دڅن سبب ساکیت اتو سائمت لافر حلال دسمبلیه سکالیفون دارهڅ
تیاد مښچوت دان تیدق اد ګرځتن یڅ قوات.

اد فون بناتځ یڅ لوک اتو فاته کران دکیګیت بناتځ یڅ بواس
اتو دهمفف رومه اتو دلڅکر ګریتا اتو سباکښ حلال دسمبلیه جیک
اد لاګي حیاة مستقره فدان.

یڅ دکتاکن حیاة مستقره ایت علامتن اد ګرځتن یڅ قوات اتو
دارهڅ مښچوت بیلا دفوتڅ لیهیرن.

حلال دماکن انق دالم فروت یڅ ماتي دڅن سبب دسمبلیه
ایبوڅ فد بناتځ یڅ جینق اتو ماتي دڅن دفانه ایبوڅ اتو دکیګیت
انجیڅ بوروان فد بناتځ یڅ لیار.

سکیراڅ دلاقه فروت ایبوڅ ددافاتي انق دالم فروت ایت
هیدوف حیاة مستقره حکومڅ واجب دسمبلیه انق ایت. مقصود
انق ایت ایاله انق یڅ سوده دتیوف روح فدان. اد فون یڅ بلوم
سفرت داکیڅ سکتول دان داره سبوکو تیاداله حلال دماکن منوروت
قول یڅ معتمد.

سنة ۲ سمبلیه ایت لیم فرکارا:-

- (ا) سنة داسه فیسو سفای چوکف تاجم.
- (ب) فد بناتځ یڅ لیهیرن فنجڅ سفرت اوانتا دان اثسا سنة دفوتڅ فد
فڅکل لیهیرن سفای سنڅ روحڅ کلوار.
- (ت) سنة دهادفکن کقبلة.
- (ث) مپبوت نام الله سفرت بسم الله الرحمن الرحيم کتیک مپمبلیه
دان کتیک ملفسکن تیمبڅتن اتو کتیک ملفسکن انجیڅ
بوروان.

دشرطکن ماهو اد دقصدکن عین بناتځ یڅ هندق دسمبلیه دان یڅ
هندق دبورو ایت. مک جیک برلاکو ترکنا فیسو فد لیهیر بناتځ
بوات فرچوبان تیبا ۲ ترکرات بتول اتو سئورڅ سدڅ هندق

منچوباکن فانهش اتو سنافعش تيبا ۲ کنا بناتع ليار دان ماتي تباداله
حلال دماکن کران تباد دقصدکن عينش.

تتافي کالو سئورغ ممانه اتو منيمبق ببراف ايکور بناتع ليار
اومقام کيجع اتو بوروغ تيبا ۲ کنا سئیکور درفدان نسچاي حلال
دماکن کران اد دقصدکن عينش فد جمله.

دانلاکي دشرطکن فد بناتع یغ مبورو سمرت انجیغ اتو هلغ
هندقله بناتع ایت ماسوق اجر. دالم بهاس عرب دسبوت ”معلمه“.
جیک دسوروه لاري اي لاري دان جیک دسوروه برهنتي اي برهنتي
سکاليفون اي تغه معجر، دان اف جوا بناتع یغ دافت دتغکش
دبریکش کفد توانش دان اي تیدق ماکن داکيغ بوروانش سبلوم اي
مبونه اتو سسوده دبونهش تتافي تیدق مغاف سقدر جيلت ۲ داره
دانسباکیش، اد فون انجیغ اتو هلغ یغ تباد معلم تباداله حلال بناتع
بوروان یغ دبونهش.

بناتع ۲ بوروان یغ دکیکیت انجیغ بوروان ایت کنا نجیس
مغلظه، درایت هندقله دسرتو یأیت دباسوه توجه کالي، سکالي دئن
تانه فد تمفت یغ دکیکیتش دئن تا فایه دفوتع داکيغ بکس کیکیت
ایت.

اف جوا بهاکین اتو جزء یغ دفوتع درفد بناتع حلال ماس اي
هیدوف حکومش ماچم بکي یأیت نجیس دان تا بوله دماکن ملینکن
بولون سهاج یأیت برسیه بوله دبوات فکاین اتو همفران اتو
سباکیش.

اد فون بولو بناتع یغ حرام دماکن سمرت کلداي، کوچیغ
دانسباکیش حکومش نجیس دان تیدق سوچي دئن دباسوه. کچوالي اد
سدیکیت ۲ بولو ایت فد بدان اتو فکاین اداله دمافکن تراوتام فد
اورغیغ میمخ کرجان موتع بولو کلداي اتو لاین ۲.

حلال بڻڪي ايڪن، بلالڻ دان جنيس ۲ ڪارائڻ لاءِوت يڻياد
مما بوقڪن. تياد واجب دبواڻ ٿاهي، دالم فروت بلالڻ اتو اٿق ايڪن
ڪچيل ڪران سوڪر مڇر ڇاڪڻ، بوله دماڪن دڻن ٿاهي. ڻ. دمڪين جوا
اولت يڻ جادي درفد مڪانن سفرت اولت يڻ جادي دالم چوڪ دان
اولت يڻ جادي دالم بواه ۲ هن دان سموت يڻ جاتوه دالم مادو سموان
بوله دماڪن بندا ۲ ايت دڻن تياد دتوجو اولتن.

دانلاڪي حلال دماڪن ايڪن يڻ ددافاتي دري دالم فروت ايڪن
سڪاليفون سوده براوبه، سلاڪي بلوم سمفي حد هنجور ڪتيڪ ايت
تياداله بوله دماڪن ڪران اي تله جادي سفرت ٿاهي. ستغه علماء
برڪات ايڪن فڪاسم يڻ دفراف دڻن ڪارم دان تياد دبواڻ ٿاهي
دالم فروتن ايت نجيس.

دان مڪروه ماکن ايڪن يڻ دباڪر تيدق دبواڻ فروتن دهولو.
مڪروه دڪرت ايڪن دان بلالڻ يڻ ماسيه هيڊوف دان مڪروه دسمبليه
ڪدواڻ ملينڪن ايڪن بسر يڻ دڪيل دان فايه هندق ماتي ڪتيڪ ايت
سنة دسمبليه دڻن دڪرت ايڪورڻ.

هاروس دڪور يڻ اتو دباڪر ايڪن دان بلالڻ يڻ ماسيه هيڊوف

بَابُ الْأَطْعَمَةِ

80. فرڪتان الْأَطْعَمَةِ ايت جمع درفد فرڪتان طَعامُ معنائ مڪانن.

باب اين مپتان ڪوم بندا ۲ يڻ حلال دماڪن دان بندا ۲ يڻ حرام
دماڪن. مڪانن ايت عموم ترماسوقله بناتڻ ۲ ددارت، بناتڻ ۲ دلاءوت
دان بناتڻ ۲ يڻ دائمڪاس.

تيف ۲ بناتڻ يڻياد نص درفد قرآن اتو حديث اتو اجماع
مڻتان حرام اتو حلال دان تياد نص مپوروه دبونه بناتڻ ايت اتو
منڪه دبونه اي فد حال بناتڻ ايت دائمڪف باڪوس (الطَّيِّبَاتُ) اوله
اورڻ عرب اداله ڪومش حلال دماڪن ملينڪن اد نص مڇرامائڻ
بهاروله ڪومش حرام دماڪن.

تيف ۲ بناتځ يځ دسبوتکن ايت جيک دائمکف اوله اورغ
عرب کوتور اتو جيحيق (الْخَبَائِثُ) اداله حکومځ حرام دماکن ملينکن
اد نص مغللکنځ فول بهارو حکومځ حلال دماکن.

درفد جنيس بناتځ بواس مک حرام تيف ۲ بناتځ يځ ممفوپاي
تاريځ يځ قوات يځ اي ممبونه دځن تاريځ ايت سمرت سيغا، هريمو
بلغ، هريمو بينتځ، هريمو اکر، سريکالا، برواغ دان سباکځځ.

دان درفد جنيس بوروغ مک حرام تيف ۲ بوروغ يځ ممفوپاي
کوکو دان مونچوځځ يځ ملغکوغ، کوکو يځ منچغکم مغلان سچارا
مېمبر سمرت هلغ دان سباکځځ.

سکل جنيس بناتځ لاءوت يفتياد بوله هيدوف ددارت ملينکن
سقدر پاوا ايکن دان تياد براچون حکومځ حلال دماکن تيدق کيرا ولو
ماچم مان روفان سکاليفون.

دباوه اين دپتاکن کباپقکن بناتځ يځ حلال دماکن

بوروغ ۲ يځ حلال دماکن	بناتځ دات يځ حلال دماکن
I. کاساواړي 7. مربوء	I. اولتا 8. سلاذغ
2. ايم بلندا 8. مرفاتي	2. لمبو 9. روسا
3. ائسا 9. فوناي	3. کربو 10. کيجغ
4. ايم 10. بوروغ ايم ۲	4. کودا 11. نافوه
5. ايتيق 11. بائو	5. کمبيغ 12. فلندوق
6. تکوکور 12. فويوه	6. بيري ۲ 13. لندق
	7. کمبيغ کورون 14. ارنب

اد لاگي يغلان تياد دسبوتکن کران تيدق دکتهوي نماځ دان
اد ستغځ تيدق اد دنکري کيت.

بودوڭ ۲ یغ حرام دماکن

بناتغ دات یغ حرام دماکن

I. بوروڭ هلث	II. اورڭ هوتن	I. کلدای
2. بوروڭ نوري	I2. کوچیڭ	2. هریمو
3. کاتق	I3. بادق	3. سیغا
4. مراق	I4. تنوق	4. کاجه
5. ایریڭ	I5. بواي	5. برواڭ
(یغ ماکن بڭکي)	I6. اولر	6. زرافه
6. اوندان	I7. تیکوس	7. بروق
7. اتمکڭ	I8. کاتق	8. کرا
	I9. منکاروڭ	9. لوتوڭ
	20. بناتغ یغ ملات	IO. موپیت

سفرت لیفن دانلاءین ۲

جیک برلاکو فد سستورڭ تیدق اد ماکن یغ حلال دهدافن
ملینکن یغ حرام تیاد لاءین، جیک ای تیدق ماکن نسچای جادی مضرة
اتس دیرین اداله دهاروسکن ای ماکن سقدر مناھن لافر سھاج.

حرام ماکن سوسو بناتغ یغ حرام دماکن سفرت سوسو کلدای
دان حرام ماکن سسوات بندا یغ کنا نجیس (متنجس) یغ چایر اتو
یغ بکو.

مکروه ماکن بناتغ یغ ماکن نجیس، تیدق مکروه ماکن بواه ۲ھن
یغ دباچ فوکوئن دئن نجیس، دمکین جوا سایوران ۲ یغ دباچ دئن
نجیس مانسی اتو بناتغ تتافی جیک برباو بوسوق حکومش مکروه
جوک.

الحمد لله دئن فر تولغن دان توفیقش هڭک دسینی سلسیله فڭکل
فرتام کتاب این. وصلى الله على سيدنا محمد وعلى اله وصحبه وسلم.
اکن مغیریڭی فڭکل کدوا ان شاء الله تبارک.

کنڊوڳن ايدامن فننتوت I

مولڪ	مولڪ	فندهولوان
51	روڪن سمبهڻ	1
58	سنه ۲ سبلم دان دالم سمبهڻ	6
59	سنه ابعاض	6
60	سنه هيئات	7
	فرگارا يڻ تيدق سام انتارا لاکي ۲ دان	8
63	فرمفوان دالم سمبهڻ	9
64	فمباطل سمبهڻ	10
67	سجود سهوي	11
69	سمبهڻ سنه	11
70	سنه رواتب	13
71	چارا مقرجاکن رواتب	14
73	سنه وتر	16
74	سنه ضحي	17
74	تحية المسجد	21
75	سنه مسافر	24
75	سنه احرام	26
76	سنه استخاره	28
76	سنه حاجة	30
77	سنه تهجد	30
77	سنه تسبيح	31
79	سمبهڻ تراويح	33
80	سجود تلاوة	34
81	سجود شڪور	34
81	وقت ۲ يڻ دمڪروهڪن سمبهڻ فدان	35
82	سمبهڻ برجماعه	35
84	شرط صبح برجماعه (مفيڪوت امام)	36
86	ماموم دان امام دالم مسجد	37
86	كدواڻن بوڪن دالم مسجد	37
	امام دالم مسجد ماموم دلوار مسجد	38
86	اتو سباليقن	39
88	سمبهڻ معاده	40
89	سمبهڻ قصر دان جمع	41
91	شرط سمبهڻ قصر	43
93	جمع تقديم	43
93	جمع تاخير	44
93	شرط جمع تقديم	45
93	شرط جمع تاخير	47
94	سمبهڻ جمعة	48
95	شرط واجب جمعة	49
95	شرط صبح جمعة	50
		برسوجي دان حڪوم
		ابر يڻ صبح دوبات برسوجي
		بهاگين اير
		نجيس يڻ دڪچواليڪن ماسوق دالم اير
		اير دوا قوله
		نجيس دان چارا ميوچين
		بندا ۲ لاءين يڻ نجيس
		بهاگين نجيس
		برسوكي (مفكوسوق گيگي)
		استنجا
		اداب بواغ اير
		فرض وضوء
		سنه ۲ وضوء
		فمباطل وضوء
		سبب ۲ يڻ مواجبن مندي
		فرض مندي حدث
		سنه ۲ مندي حدث
		مندي ۲ سنه
		تيم دان شرط ۲۲
		فرض تيم
		سنه ۲ تيم
		فمباطل تيم
		تيم گران ساكيت
		ساكيت انگوت
		صاحب الجبيرة
		ساتو فرض ساتو تيم
		مماكي موزا (خف)
		كوليت سوجي دسامق
		لاءين درفد كوليت
		حكوم مفكوناكن بجان
		حيض، نفاس دان استحاضه
		حرام اتس يڻ برجنب
		حرام اتس يڻ برحدث كچيل
		حرام اتس اورغيغ حيض دان نفاس
		باب سمبهڻ (صلاة)
		شرط واجب سمبهڻ
		شرط ۲ صبح سمبهڻ
		عودة مانسي (لاكي ۲)
		عودة فرمفوان

کندوځن ایدامن فنتوت I

موک	موک	موک
138	97	شرط خطبه جمعه
139	99	عذور جمعه
141	99	سمبهیڅ سته هاریرای
143	101	تکبیر رای
144	102	سمبهیڅ ګرهان
146	105	سمبهیڅ منتا هوجن (استسقاء)
147	108	سمبهیڅ تاکوت (صلاة الخوف)
147	111	حکوم ماکي فکاین (ماکي کاین ستر)
148	112	جنازه دان حکومښ
151	113	میت اورغ کافر
153	113	میت دالم احرام
156	114	میت ماتې شهید
158	114	بايي یغ ګوګور
160	114	مندي میت
162	116	میت یغ عذور
163	116	کاین کافن
164	117	سمبهیڅ میت
164	119	قبور
166	120	تعزیه
167	121	میدیاکن ماکن رومه سماتي
167	121	باب زکاة
168	122	فرکارا یغ واجب زکاة
169	122	زکاة ترنقن
170	122	نصاب اونتا
170	124	نصاب لمبو دان کربو
171	124	نصاب کمبیڅ
172	126	زکاة بارغ کس
175	127	زکاة بیجي ۲ین دان بواه ۲من
176	129	زکاة فرنیګان
178	130	زکاة ګالین دان هرت ترانم
180	132	زکاة فطره
182	134	اصناف زکاة (اورغیڅ ترحق منریما زکاة)
186	137	باب فواس
		شرط صح فواس
		فمباطل فواس
		رمفاین
		اورغیڅ دلولسکن بربوک
		کفارة فواس
		فدیه فواس
		فدیه سمبهیڅ
		فواس سته
		حکوم اعتکاف
		حج دان عمره
		میقات حج دان عمره
		روکن حج دان عمره
		شرط طواف
		سته طواف
		سعي دان شرطن
		سته ۲ سعي
		واجب ۲ حج دان عمره
		چارا ۲ براحرام
		سته دان اداپ وقوف
		برتولق کمزدلفه
		باتو بوت فلونتر
		برتولق کمنی
		تحلل
		نفر
		مبیت دمنی
		طواف قدوم دان طواف وداع
		فرکارا یغ حرام دالم احرام
		احصار
		دم دان جنیسن
		اضحیه
		عقیقه
		فریوروان دان سمبلیهن
		باب الاطعمه